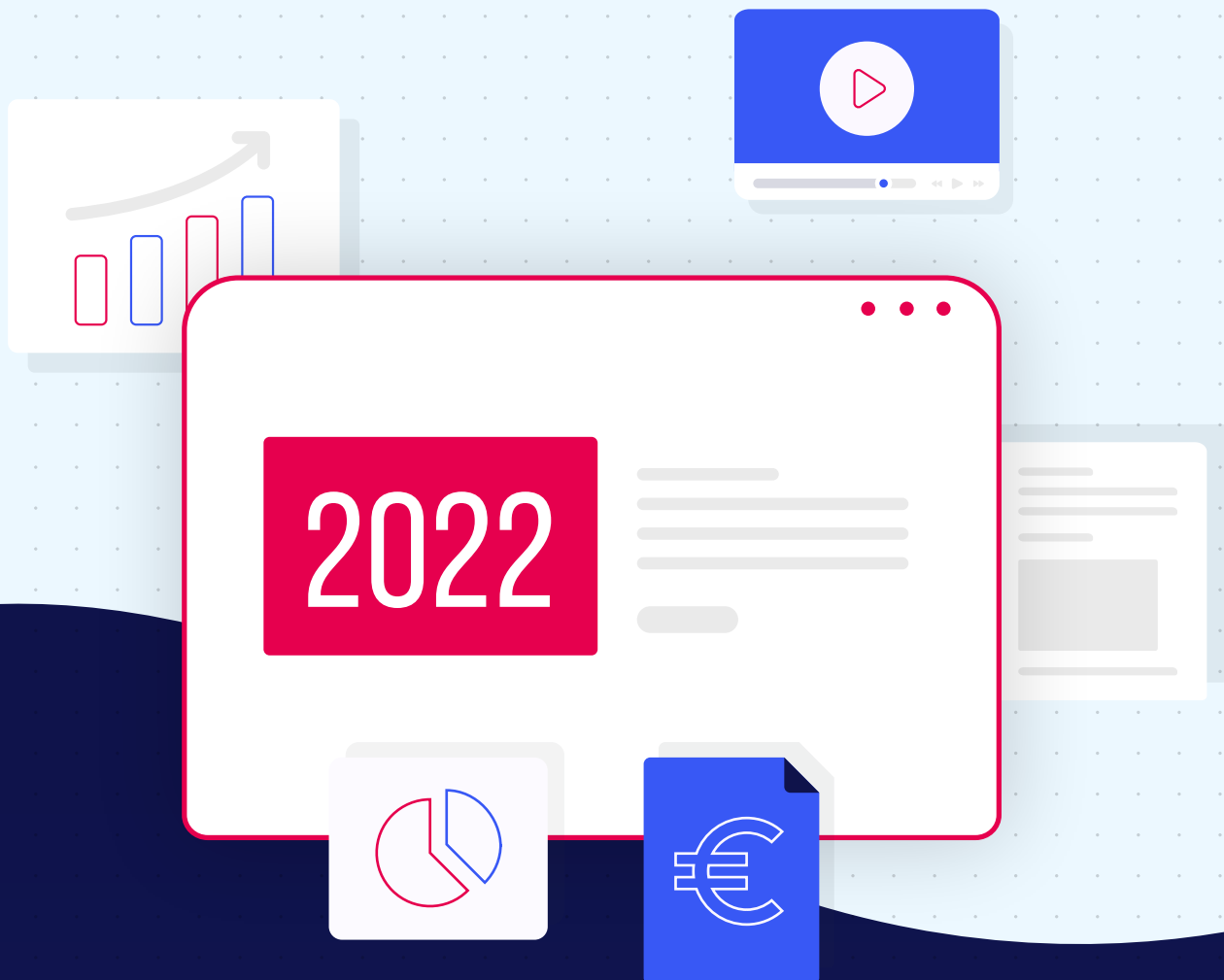

EKSPRESS
GRUPP

Aastaruanne

Interaktiivne aastaaruanne veebis

ASi Ekspress Grupp aastaaruandega saab tutvuda ka veebis:

<http://2022-annual-report.egrupp.ee>

Lisaks infole ettevõtte kohta ja finantsandmetele sisaldab veebiaruanne täiendavat funktsionaalsust, sh videoid ja veebilinke.

SISUKORD

ÜLDANDMED.....	4
TEGEVUSARUANNE.....	5
JÄTKUSUUTLIKKUSE ARUANNE.....	37
HEA ÜHINGUJUHTIMISE TAVA ARUANNE.....	68
TASUSTAMISARUANNE.....	83
KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE.....	85
Juhatuse kinnitus konsolideeritud majandusaasta aruandele.....	140
Sõltumatu vandeaudiitori aruanne.....	141
2022. AASTA KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK.....	146
JUHATUSE JA NÕUKOGU DEKLARATSIOON.....	147
PEAMISED FINANTSNAITAJAD 2018-2022.....	148

ÜLDANDMED

Aruandeperioodi algus	1. jaanuar 2022
Aruandeperioodi lõpp	31. detsember 2022
Ettevõtte nimi	AS Ekspress Grupp
Äriregistri kood	10004677
Adress	Narva mnt 13, Tallinn 10151
Asukohamaa	Eesti Vabariik
Telefon	+372 669 8381
E-mail	egrupp@egrupp.ee
Kodulehekül	www.egrupp.ee
Põhitegevusala	Meedia ja sellega seotud tegevus (5814)
Juhatus	Mari-Liis Rüütsalu Signe Kukin Kaspar Hanni (kuni 2. veebruar 2023)
Nõukogu	Priit Rohumaa Hans H. Luik Sami Jussi Petteri Seppänen Triin Hertmann
Audiitor	KPMG Baltics OÜ

Majandusaasta aruanne koosneb tegevusaruandest, jätkusuutlikkuse aruandest, hea ühingujuhtimise tava aruandest, tasustamisaruandest, konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest, juhatuse kinnitusest aruandele, sõltumatu vandeaudiitori aruandest, kasumi jaotamise ettepanekust ja juhatuse ning nõukogu deklaratsioonist. Dokument koosneb 149 leheküljest.

TEGEVUSARUANNE

KONTSERNI PÕHITEGEVUS JA OLEMUS.....	6
JUHATUSE ESIMEHE PÖÖRDUMINE	7
KONTSERNI STRATEEGIA JA EESMÄRGID	9
KONTSERNI OLULISED ETTEVÕTTED	10
MEIE MEEDIABRÄNDID	11
DIGITEERUV MEEDIAETTEVÕTE	12
2022. AASTA TÄHTSAMAD SÜNDMUSED.....	15
MEEDIA TUNNUSTUSED JA AUHINNAD 2022. AASTAL.....	18
ÄRITEGEVUS	20
FINANTSNÄITAJAD JA SUHTARVUD.....	23
SEGMENTIDE ÜLEVAADE.....	25
RISKIDE JUHTIMINE	29
ASi EKSPRESS GRUPP AKTSIAD JA AKTSIONÄRID	33

KONTSERNI PÕHITEGEVUS JA OLEMUS

Ekspress Grupp on enam kui 30-aastase ajalooga Baltimaade juhtiv meediakontsern, kuhu kuulub viis meediaettevõtet Eestis, Lätis ja Leedus. Lisaks kuulub gruppi mitmeid portaale ja digimeedialahendusi pakkuvaid ettevõtteid. Kõikides Balti riikides korraldatakse kultuuri- ja spordisündmusi ning muid üritusi ühiskondlikult olulistel teemadel. Peamine fookus on pakkuda nüüdisaegsete digilahenduste ja -teenuste abil parimaid võimalusi meediatarbijale, reklaamikliendile ja koostööpartneritele.

- **Põhitegevus:** ajakirjandusliku sisu tootmine ja reklaami müük digitaalsetele platvormidele Balti riikides. Ajalehtede, ajakirjade ja raamatute kirjastamine Eestis.
- **Põhitegevusi toetavad** infotehnoloogia arendus, audiovisuaalse produktsiooni lahendused, reklaamipindade rent, paberväljaannete kojukanne.
- **Digitaalsete ärisuundade arendamine:** 2022. aasta lõpus andsid digitaalsed tooted/teenused 78% (2021: 76%) kontserni kogukäibest.
- **Piletimüügiportaali** ja **piletimüügikohtade** haldamine Eestis ja Lätis.
- **Digitaalsetel väliekraanidel** reklaami müük Eestis ja Lätis.
- Kasvab **meelelahutusürituste ja temaatiliste konverentside** korraldamise tähtsus.

Ekspress Grupi kliendid jagunevad kolme suuremasse gruppi:

- meediasisu tarbijad (nii jae- kui ka ärikliendid),
- reklaamistjad,
- teised grupi ettevõtete teenuseid ostvad era- ja juriidilised kliendid.

ASI Ekspress Grupp aktsiad on noteeritud NASDAQ Tallinna börsil alates 5. aprillist 2007. Suuraksionär on Hans H. Luik, kelle kui lõpliku kasusaaja osalus on 73,23%.

Ekspress Grupp arvudes

JUHATUSE ESIMEHE PÖÖRDUMINE

Mari-Liis Rüütsalu, juhatuse esimees

Aasta 2022 pani Ekspress Grupi nii mõneski mõttes proovile, mis kajastub ka meie majandusaasta aruandes.

24. veebruaril 2022 muutus maailm paljude inimeste jaoks kogu Euroopas täielikult. Venemaa sõjaline kallaletung Ukrainale tabas kogu arenenud maailma šokina. Meediaettevõtete jaoks tähendas see paljuski täiesti uue ajastu algust.

Meie väljaanded pidid õppima palju sellist, mis varem tundus kauge ja isegi võimatu: kuidas kajastada sõda meie lähedases riigis, kas ja kuhu tõmmata joon toimuva detailide edastamisel, kuidas kaitsta ajakirjanikke ja milliseid töövahendeid neile uues olukorras anda. Samuti õppisime kõigis meediaettevõtetes, kuidas seista vastu laiahaardelisele Venemaa propagandale, kuidas võidelda pidevate küberrünnakutega ja kuidas tagada meediaettevõtete toimimispidevus kriisiolukorras, näiteks võimalike elektrikatkestuste ajal.

Võin uhkusega öelda, et hoolimata raskustest pühendusime endiselt oma missioonile teenida demokraatiat. Keskendusime ka kriisi ajal usaldusväärsete ja objektiivsete uudiste edastamisele ning olime pühendunud konflikti täpsele ja erapooletule kajastamisele, peegeldades sellega meie usku vaba ajakirjanduse tähtsusesse. Tänu meie ajakirjanike pühendumusele ja pingutusele suutsime pakkuda kvaliteetset sisu, mida hindavad kõrgelt nii meie lugejad kui ka meediaekspertid. Digitaalse meedia kõrval jätkasime ka paberil kvaliteetsete meediaväljaannete kirjastamist lugejatele, kes väärtustavad sellist formaati.

2022. aastal tegime klientide rahulolu parandamiseks strateegilisi investeeringuid uutesse meediaettevõtetesse nagu uudisteagentuur ELTA ja portaal Lrytas Leedus. Nende sammudega suurendasime oma võimekust jõuda Balti riikide lugejateni ja nendega vahetult suhelda.

Kasvasime eelmisel aastal taas märkimisväärselt digitellijate arvu kõigis Balti riikides. See näitab, et meie lugejad hindavad pakutavat sisu kõrgelt ja usaldavad meid oma peamise teabeallikana.

Grupi tegevust mõjutasid inflatsioonimäärad ja sisendkulude tõus, kuid juhtkond on astunud samme selle mõju leevendamiseks. Oleme juhtinud hoolikalt kulusid ja rakendanud vajadusel kokkuhoiumeetmeid, tegemata seejuures järeleandmisi kvaliteetse sisu edastamises. Sellised jõupingutused on osutunud edukaks: eelmise aastaga võrreldes saavutasime müügitulu 20% ja EBITDA 8% kasvu. Digitaalsed tulud kasvasid 23% ja andsid eelmise aasta lõpus juba 78% kontserni kogutulust.

Tulevikku vaadates olen kindel, et Ekspress Grupp areneb jõudsalt edasi ja mängib Balti riikides demokraatia edendamisel aina olulisemat rolli. Keskendume endiselt täpsete ja erapooletute uudiste edastamisele.

Soovin tänada meie töötajaid pühendumise eest ja meie aktsionäre jätkuva toetuse eest!

Lugupidamisega, Mari-Liis Rüütsalu

KONTSERNI STRATEEGIA JA EESMÄRGID

Missioon – teenida demokraatiat

Meie eesmärgid

- Luua auhinnatud sisu, mida hindavad nii meie lugejad kui ka meediaekspertid
- Olla Baltikumi juhtiv digikirjastaja (digitellimuste, kasutusaja ja tegelike kasutajate arvu poolest)
- Pakkuda jätkuvalt kvaliteetseid paberväljaandeid lugejatele, kes väärtustavad seda formaati
- Tegutseda sotsiaalset vastutust silmas pidades ning luua tugevaid ja usaldusväärseid brände
- Suurendada ettevõtte väärtust meie aktsionäride jaoks

Kontserni strateegia

Ekspress Grupp keskendub nii olemasoleva digitaalse äri orgaanilisele kasvule kui ka võimaluste leidmisele ärimahtude kasvatamiseks uute omandamiste teel. Kontserni eesmärk on suurendada ettevõtte väärtust, luues sünergiat lisanduvate uute äritegevuste ja senise meediategevuse vahel.

Digimeedia segmendis viime ellu kiire kasvu strateegiat, eesmärkideks on turu arendamine ning samal ajal turuosa kasvatamine. Trükimeedias jälgime kulutõhusust ja pakume turu kvaliteetseimat ajakirjandust. Kontsern tugevdab olemasolevaid põhitegevusi investeringutega orgaanilisse kasvu ja suurendab lisaks digitaalsete tulude osakaalu meediaga potentsiaalselt head sünergiat pakkuvate teiste digitaalsete äride abil. Nii meedia kui ka toetavate digitaalsete äride kasvu toetab finantsiliselt optimaalne investeringute jaotus, finantsvõimenduse mõõdukas kasutamine ning kasvueesmärgi arvestav dividendipoliitika.

Kontserni strateegia elluviimisel on meie eesmärk luua auhinnatud sisu, mida hindavad nii meie lugejad kui ka meediaekspertid, olles samas Baltikumi juhtiv digikirjastaja nii digitellimuste, kulutatud aja kui ka tegelike kasutajate arvu poolest. Soovime edaspidigi pakkuda turu kvaliteetseimat trükimeediat lugejaskonnale, kes väärtustab seda formaati.

Kontserni pikaajalised strateegilised finantseesmärgid on seotud äritegevuse kasvu, digiteerimise, kasumlikkuse ja dividendide maksevõimega. Eesmärgid põhinevad muutustel tegevuskeskkonnas, konkurentsimaastikul ja ümberkujundamise strateegia edenemisel. Kontserni pikaajalised finantseesmärgid on kinnitatud 1. aprillil 2022.

Ekspress Grupi pikaajalised strateegilised finantseesmärgid

Eesmärk 2026. aasta lõpuks	2026 eesmärk	2022 tegelik	2021 tegelik
Digitellimused Baltimaades	>340 000	146 608	130 731
Digitaalse tulu osakaal	>85%	78%	76%
EBITDA marginaal	>15%	14%	15%
Dividendi väljamakse määr	≥30%	-	59%

KONTSERNI OLULISED ETTEVÕTTED

Delfi Meedia AS / Eesti

Delfi Meedia toodab kõige kiiremat ja mitmekülgsemat ajakirjanduslikku sisu Eestis. Põhikanal selle levitamiseks on internetiportaal Delfi, mida külastab iga nädal üle 600 000 inimese. Samuti annab Delfi Meedia välja Eesti meediamaastiku populaarsemaid ajalehti (Eesti Ekspress, Maaleht, Eesti Päevaleht) ja ajakirju (Maakodu, Eesti Naine, Tervist+, Oma Maitse, Anne & Stiil, Pere ja Kodu, Kroonika). 2021. aastal avas ettevõtte uue ärisuunana innovatiivse piletimüügikeskkonna Piletitasku.

Delfi UAB / Leedu

Leedu Delfi on enam kui 1,4 miljoni igakuise ja ligi 700 000 igapäevase kasutajaga internetiportaal.

Delfi A/S / Läti

Läti Delfi on tunnustatud kõige usaldusväärsemaks ja armastatumaks meediabrändiks Lätis. Delfi on enam kui 870 000 igakuise kasutajaga Läti juhtiv uudisteportaal nii läti kui ka vene keeles.

Geenius Meedia OÜ / Eesti

Geenius Meedia on kiiresti kasvav ettevõtte, mis ehitab täpselt sihitud meediakanaleid, mille sisu on faktipõhine, arusaadav ja kasulik. Oleme müravabaks ja sõltumatuks platvormiks andekatele autoritele, hinnatud ekspertidele ning ideedele, mis teaduse ja tehnoloogia abil elu paremaks muudavad.

Lrytas UAB / Leedu

Lrytas.lt on Leedu suuremaid uudisteportaale, mis on asutatud aastal 2006. Portaali missioon on avaldada objektivset, usaldusväärset ja operatiivset teavet Leedus ja maailmas toimuva kohta eri ühiskonnagruppidele. Meie visioon on olla arenenud ja juhtiv veebiportaal Leedus. Portaali Irytas.lt külastab päevas keskmiselt 420 000 lugejat ja kuus on kasutajaid ligi 1,2 miljonit.

Uudisteagentuur ELTA UAB / Leedu

Uudisteagentuur ELTA pakub Leedu ja maailma ajakirjanduse uudiseid, teavitab Leedus eesseisvatest sündmustest ning on usaldusväärne sisuallikas üleriigilisele ja piirkondlikule ajakirjandusele, raadiojaamadele ja telekanalitele.

Biļešu Paradīze SIA / Läti

Biļešu Paradīze haldab elektroonilist piletimüügiplatvormi (bilesuparadize.lv) ja piletimüügikohti, müües nende kaudu ürituste korraldajate nimel pileteid meelelahutusüritustele. Ettevõtte on korraldanud piletimüüki internetis üle 15 aasta ja on üks kahest juhtivast piletiteenuse pakkujast Lätis.

Õhtuleht Kirjastus AS / Eesti

Õhtuleht Kirjastus annab välja ajalehte Õhtuleht – suurima tiraažiga päevalehte Eestis – ning üle 540 000 igakuise kasutajaga uudis- ja meelelahutusportaale. Lisaks Õhtulehele ja veebiportaalidele on Õhtuleht Kirjastuse portfellis valik lugejate poolt armastatud nädala- ja kuukirjasid, samuti ligi kümme nimetust ristsõnaväljaandeid. Õhtuleht Kirjastusel on kokku üle 100 000 tellimuse. 2020. aastal võitis Õhtuleht uuriva ajakirjanduse kõrgeima preemia Bonniereri, samuti oli Õhtuleht Bonniereri preemia nominentide seas 2021. ja 2022. aastal.

Digital Matter UAB / Eesti, Läti, Leedu

Digital Matter (endise nimega Adnet Media) on suurim Baltimaades tegutsev reklaamivõrgustik, mis tegeleb nüüdisaegse RTB-reklaami ning sihtgruppide ja kampaaniate optimeerimisega.

Altero SIA / Eesti, Läti, Leedu

Altero on Baltikumi juhtiv finantsvõrdlusplatvorm. Altero alustas oma tegevust Lätis 2016. aastal, Leedus 2019. aastal ja Eestis 2020. aastal. Alates turule toomisest 2016. aasta juunis on enam kui 100 000 Altero klienti võrrelnud tarbimislaenu, autolaenu ja muude toodete finantspakkumisi.

Kinnisvarakeskkond OÜ / Eesti

Kinnisvarakeskkond arendab koostöös kohalike kinnisvarateetvõtetega kuulutusteportaali Kinnisvara24.ee.

Linna Ekraanid OÜ / Eesti

Linna Ekraanid on kasvav välimeediaettevõtte, mis ehitab ja haldab elektroonilisi välireklaami pindu paljudes paikades üle kogu Eesti.

D Screens SIA / Läti

D Screens on kiiresti kasvav välimeediaettevõtte, mis ehitab ja haldab elektroonilisi välireklaami pindu paljudes asukohtades Lätis.

Hea Lugu OÜ / Eesti

Hea Lugu on raamatukirjastus. Hea Lugu kirjastab nii algupärast kui ka tõlgitud ilukirjandust, ajalooraamatuid, biograafiaid ja memuaare, lastekirjandust, teatmekirjandust ja praktilisi käsiraamatuid. Hea Lugu kasutab kaubamärke Maailm ja Mõnda, 100 Rooga, Õhtuõpik ja Raamat24. Raamatuid antakse välja ka e- ja audiovormingus.

Kontserni struktuuri kuuluvate ettevõtete detailne loetelu on esitatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisis 1.

MEIE MEEDIABRÄNDID

Digital
Matter

altero.ee

ELTA

BILEŠU
PÄRÄDIZE

LINNA EKRAANID

Ds
dscreens.lv

HEA
LUGU

Irytas.lt

KINNIS-
VARA
24

geenius

express
Post

Õhtuleht
Kirjastus

Delfi

●●● EestiPäevaleht

EESTI EKSPRESS

Maaleht

Kroonika

EESTI
NAINE

anne
& stül

PEREja KODU

MAAKODU

Oma Maitse

Tervis

piletitasku

Õhtuleht

Tiiu

Naisteleht

Naisteleht
55+

tv
teleleht

Kodukiri

Nipiraamat

käsitöö

Kalale! / LOODUSES

Eesti Ajalugu

Eesti Mets

DIGITEERUV MEEDIAETTEVÕTE

2022. aasta oli digimeedia jaoks taas tugeva kasvu aasta – pandeemiast alguse saanud digiteerumine jätkus eelnenud aastatega võrreldes rahulikumas tempos.

Aasta võib kokku võtta kolme peamise trendiga:

- jätkus tasulise sisu kasv kõikidel meie põhiturgudel Eestis, Lätis ja Leedus;
- eri sisutoodete koondumine tellimuspakettidesse ja digitellimuste keskmise hinna tõus;
- regulaatorite jätkuv tähelepanu internetihiidude tegevusele Euroopas ja hiidude kohalikule meediale osutatava konkurentsiturve stabiliseerumine.

Aasta tagasi ootasime tasulise digisisu nõudluse ja pakkumise tugevat kasvu, paremat valikut lugejale, tarbijate kulutuste kasvu digisisule, tellijate voolavuse vähenemist ja efektiivsete hindade tõusu. Lisaks ootasime maailmas laiemalt jõulisemaid reegleid internetihiidudele ning kohalike meediaettevõtete olulisuse suurenemist tarbijate seas.

Eesti, Läti ja Leedu digitellimuste turg arenes lõppenud aastal oodatud suunas. Ekspress Grupp kui sihtturgude suurim uudismeedia digitellimuste pakkuja kasvatas aasta jooksul digitellimuste hulka Balti riikides kokku 12%, jõudes aasta lõpuks peaaegu 146 600 tellimuseni. Eestis kasvas kõige rohkem Delfi Meedia digitellimuste arv, mis suurenes aastaga 14%. Kõige kiiremat kasvu näitas aga Geenius Meedia, mille digitellimuste arv suurenes 37%. Õhtuleht Kirjastus, Delfi Läti ja Delfi Leedu jätkasid samuti digitellimuste kasvu lainel, kasvatades varasema aastaga võrreldes digitellimusi vastavalt 7%, 5% ja 8%. Digitaalse sisu tarbijate koguarv on võimaliku turu mahuga võrreldes siiski veel tagasihoidlik ja usume endiselt, et digitellimuste ärimudel areneb meie turgudel jõudsalt veel palju aastaid. Uudismeedia digitellimus on lugejaskonna seas järjest enam aktsepteeritud toode, mida näitavad suurenevad tellimuste numbrid ja vähenev tellijate voolavus. Näeme, et ühiskonnas oluliste teemadega kursis olemiseks teeb üha enam lugejaid endale digitaalse uudismeedia tellimuse. Lisaks tekitavad 2022. aasta viimaste päevade arengud Eesti pabermeedia turul, kus suuremad päevalehed on kojukandekulude kasvu tõttu teatanud esmaspäevase ilmumise lõpetamisest, ilmselt ka täiendavat pikaajalist digitellimuste nõudluse kasvu.

Digitaalse reklaami turul on Baltikumi meediamajade jaoks rahaliselt olulisemateks konkurentideks endiselt rahvusvahelised internetiplatvormid. 2022. aastal oli suurte tehnoloogiaettevõtete tegevus rahvusvaheliselt jätkuvalt regulaatorite terava tähelepanu all. Nii näiteks hoiatas Euroopa Komisjon detsembris Facebooki omanikfirmat Metat, et komisjoni hinnangul on Facebook muu hulgas turgu valitseval positsioonil Euroopa riikide kohalikel turgudel sotsiaalmeedia internetireklaami osas ning võib olla Facebooki turujõudu *online*-reklaami sidumisel mõne muu teenusega kuritarvitanud¹. Tähelepanuväärse näitena teatas Ühendkuningriikide meediaregulaator novembris, et uurib sotsiaalmeedia mõju noortele, sh ühiskonna lõhestamises, ja ühe lahendusena probleemide ohjeldamiseks kaalutakse lähiaastatel kohustada sotsiaalmeedia ettevõtteid avaldama uudisvoo kokkupanemise algoritmid.

Regulaatorite teravdatud tähelepanu ilmselt sunnib platvorme oma teenuseid regulatsioonidest lähtuvalt muutma, võib tõsta platvormide teenuste hindu ja kahandada efektiivsust klientide jaoks ning piirab seeläbi kasvu ja platvormide konkurentsiturvet kohalikule meediale. Samal ajal näeme meediaorganisatsioonina platvormidel lugejaga kontakti loomise väärtust ja võimalust tulevikus mõlemale poolele kasulikuks koostööks tasulise sisu puhul.

Lõppenud aastal oli meie turgudel endiselt oluline teema ka riigi rahastatavate ringhäälinguasutuste tegevus digimeedia turul. Et internetis edastavate uudiste ja digisisu tootmise puhul on erameediamajade vahel piisavalt tugev konkurents ja tarbijale pakutakse laia valikut ajakirjanduslikku sisu, ei ole meie hinnangul riigi sekkumine nendel turgudel ja avalik-õigusliku ringhäälingu ülesannete laiendamine põhjendatud. Eesti ja Leedu meediaettevõtete poolt Euroopa Komisjonile esitatud kaebused on endiselt menetluses.

Uuelt aastalt ootame digisisu nõudluse ja pakkumise jätkuvat kasvu ja digitellimuste ärimudeli laiemat levikut põhiturgudel. Tarbijate tehtud kulutused digisisule tõenäoliselt kasvavad nii tellimuste arvu kasvu tõttu tarbija kohta kui ka tellimuse keskmise hinna kasvu tõttu. Riigi rahastatavate ringhäälinguasutuste ülesannete kohta ootame laiemat diskussiooni ja suurema selguse tekkimist. *Online*-reklaami hinnatase sõltub majandusaktiivsusest, üldjoontes ootame hinnataseme püsivust.

¹ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_7728

Fookuses on digilahenduste ja -teenuste arendamine

Ekspress Grupp on kasvav ja arenev meediakontsern, mis kohandub vastavalt oma lugejate, klientide ja koostööpartnerite muutuvatele vajadustele ja loob trende nende meediatarbimisega seotud harjumustes. Grupi igapäevatöö oluline osa on uute digitoodete ja -teenuste arendamine ning asjakohase ja huvitava sisu loomine. Sama tähtsal kohal on teenusekindluse tagamine, mis võimaldaks ligipääsu kõikidele kontserni digiteenustele igal ajahetkel ja meediatarbijale sobivas seadmes.

2022. aastal jätkus kõikide Ekspress Grupi väljaannete digiteelimumuste kasv, mis näitab, et meediatarbijate hoiakud ja harjumused tasuliste digitoodete suhtes on muutunud. Kindlasti avaldas digiteelimumustele mõju 2022. aasta veebruaris alanud Venemaa rünnak Ukraina vastu, mis suurendas veelgi inimeste vajadust ja soovi olla kursis faktipõhise, tasakaalustatud ja asjakohase infoga.

„Mullune digiteelimumuste kasv tõestab, et tasulise sisu mudel on jätkusuutlik ja sel on järjest olulisem roll meie meediaettevõtete tulupoolel. Kuigi Baltimaade inimeste kulutused on inflatsiooni ja üldise hinnatõusu tõttu järjest teravamalt tähelepanu all, hoidsid 2022. aasta ärevad sündmused lugejate huvi sõltumatu ajakirjanduse vastu endiselt kõrgel. Digiteelimumuste laiemat levikut on näha Lätis-Leedus. Kui varem oli Delfi seatasetel turgudel ükski, siis täna aktsepteerib nii Läti kui ka Leedu meediasektor paketeeritud digiteelimumusi laiemalt ning tarbijate huvi ja valmisolek digitoodete tarbimiseks on kasvanud.“

Mari-Liis Rүүtsalu, Ekspress Grupi tegevjuht

Digitelimumused on kõikidel koduturgudel juhtival positsioonil

Digiäri järjepidev kasv mõjutab kõiki maailma meediaorganisatsioone. Uute digitoodete pakutavate võimaluste kõrval on veel suuremaks proovikiviks olemasoleva kliendi hoidmine ja uute klientide leidmine.

Kõik Ekspress Grupi meediatooted on kättesaadavad digiformaadis. Kui Eesti tarbijad saavad olulisemaid väljaandeid lugeda traditsiooniliselt ka paberil, siis Lätis-Leedus on grupi meediaäri olnud algusest peale digitaalne. Parimate digiteenuste ja -toodete pakkumiseks nutiseadmetes on meediaportaalide arendus olnud alati tähtsaimal kohal.

Digitaalsete teenuseid ja tooteid pakuvad ka Ekspress Grupi teised ettevõtted, nii müüb Hea Lugu audio- ja e-raamatuid ning haldab e-poode Raamat24 ja Digiread. Digital Matter tegeleb automaatsete reklaamilahenduste pakkumisega, Kinnisvara24, Biļešu Paradīze ja Piletitasku on digitaalsed teenusplatvormid ehk turuplatsid. Digitaalseid välireklaamilahendusi pakuvad meie ekraaniettevõtted D Screens Lätis ja Linna Ekraanid Eestis.

Digitelimumusi tuleb juurde:

- Ekspress Grupi digiteelimumuste hulk kasvas 2022. aastal Balti riikides kokku 12%, ulatudes 146 608 telimumuseni.
- Lätis kasvas digiteelimumuste arv aastaga 5% ja oli 2022. aasta lõpuks 14 131.
- Leedus oli digiteelimumuste hulk 2022. aasta lõpus 18 780, kasvades aastaga 8%.
- AS Delfi Meedia tasuliste digiteelimumuste arv kasvas aastaga 14% ja oli detsembri lõpuks 85 551, Õhtuleht Kirjastusel oli digiteelimumuste aastane kasv 7% ja telimumusi oli aasta lõpuks 18 780.
- Kõige kiiremat kasvu näitas 2021. aasta lõpul Ekspress Grupi osaks saanud Geenius Meedia OÜ, mille digiteelimumuste hulk kasvas aastaga 37% ja ulatus 2022. aasta lõpuks 5616 telimumuseni.
- Kontserni digitaalude osakaal on 78% käibest.

Ekspress Grupi pikaajalisi eesmärke on kasvatada digiteelimumuste mahtu Baltimaades 2026. aasta lõpuks 340 000 telimumuni.

„Viimased numbrid tõestavad, et meie suund on õige ja digiteelimumuste kasv jätkuvalt suur. Inimesi, kes on valmis digitoote eest maksma, tuleb kogu aeg juurde, aga millalgi peab tulema küllastumise hetk. Meie arvame, et me ei ole veel seal lähedalgi ja kasvuruumi on küllaga. Kui inimesel ei ole veel harjumust digitoote eest maksta, siis sooduskampaaniad annavad väga hea hinnaga võimaluse seda katsetada ja seeläbi saame lugejaid juurde.“

Mari-Liis Rүүtsalu, Ekspress Grupi tegevjuht

Teenuste kättesaadavus nõuab järjest enam tähelepanu

Digiarendus on kogu grupi jaoks olnud pidev ja loomulik areng, mis esitab väljakutseid nii tehnoloogilistele uuendustele, sisemistele protsessidele kui ka töötajate oskustele ja pädevusele. 2022. aasta alguse sündmused ja sellega kaasnenud pidevad küberrünnakud näitasid, kui oluline on tagada kõikide grupi teenuste kättesaadavus ja milliseid pingutusi see meediamajalt nõuab.

Varasemast kordades olulisemaks muutus teenuse kättesaadavuse tagamine ja kõik muu, mis tulenes otseselt suurenenud küberrünnakutest. Meediaettevõtted olid olulised sihtmärgid Venemaa Ukraina ründamisele järgnenud päevadel kasvanud Baltimaade-vastases kübertegevuses, kus suure hulga erinevate teenusetökestusrünnakute all oli meie ülesandeks tagada teenuse kättesaadavus.

Suurenenud huvi reaalarajas uudiste vastu

Ärevad ajad toovad kaasa ka muutusi meediatarbijate käitumises. 2022. aastal kasvas meediatarbijate soov saada võimalikult värsket ja asjakohast infot kiiresti, mis tõi kaasa uudiste *live*-blogi tarbimise märkimisväärse kasvu. *Live*-blogi osatähtsus mitmekordistus ja seetõttu tehti ümber ka selle tehniline lahendus, et muuta reaalarajas uudised tarbijatele paremini kättesaadavaks.

Taskuhääling ja videolood jätkavad tõusuteel

Meediatarbijate huvi taskuhäälingu ja videolugude vastu jätkub. Delfi on erinevate saateformaatidega taskuhäälingu valdkonna turuliider Eestis.

Delfi Tasku on Eesti moodsaim taskuhäälingu keskkond, kus on võimalik kuulata kõiki Delfi *podcast*'e. Delfi Tasku pakub kuulamiseks sadu saateid spordist, ärist, elust, headest maitsetest, suhetest, reisimisest, hobidest ja veel paljust muust. Lisaks on Delfi Tasku võtnud vastu otsuse anda kõikidele võimalus luua enda unikaalne taskuhääling – selleks on vaja vaid uut ja seni kasutamata ideed ning pealehakkamist.

Paljudele on ilmselt veel teadmata, et taskuhäälingut on võimalik teha ka koos pildiga. *Videocast* on uus formaat Delfi Taskus, mis kogub järjest enam populaarsust. Lisaks põnevate juttude kuulamisele on nüüd võimalik ka vaadata, kes neid jutte räägivad.

Delfi Tasku saated on kuulatavad kõikides suuremates rakendustes nagu Spotify, iTunes, Soundcloud, Google podcasts, Castbox jne.

Lätis käivitas Delfi 2022. aastal neli uut nädalast TV-saadet kultuurist päevauudisteni.

Audio- ja videoformaate kasutatavus on tõusvas trendis ja püsib lähiaastatel kindlasti fookuses.

Uued võimalused Lätis-Leedus

2022. aastal alustasime Delfi platvormi generatsioonivahetusega Lätis ja Leedus. Grupi IT keskne arendus on Eestis, kuid see puudutab kõiki kolme riiki. Platvormivahetus Lätis-Leedus loob paremad võimalused ja paindlikkuse sealsetele lugejatele. Läti ja Leedu Delfi digitellimuste arvu mõjutas pakettide muutmine sarnaseks Eestis kasutusel olevaga ehk võeti kasutusele ühtne paketi põhine loogika, millega digitellija saab laiema ligipääsu kogu Delfi sisule. Pakettide liitmise tulemusena muutus Läti ja Leedu digitellimuste arv väiksemaks, kuid keskmise digitellimuse hind suurenes.

Uudiskirjad teevad infotarbimise lihtsamaks

Digitellijatest klientidele on mõeldud uudiskirjad, mis vastavalt formaadile on kas

- tehisintellekti abil loodud ülevaade päeva/nädala loetumatest uudistest või
- toimetuse töötaja koostatud ülevaade ja kokkuvõte olulisematest kajastustest.

Uudiskirjad on meediamajade jaoks hea võimalus anda oma lugejatele kiiret ja asjakohast ülevaadet olulisematest või lugeja jaoks tähtsamatest sündmustest.

2022. AASTA TÄHTSAMAD SÜNDMUSED

JAANUAR

- 2021. aasta IV kvartali digitellimuste tulemused, mille kohaselt kasvas digitaalsete tellimuste hulk võrreldes varasema aastaga Balti riikides kokku 62% ja ulatus 2021. aasta detsembri lõpus 130 731-ni.

- 2022. aasta I kvartali digitellimuste tulemused, mille kohaselt kasvas aastases võrdluses tellimuste hulk 50% ja ulatus märtsi lõpus 145 805-ni.

VEEBRUAR

- 2021. aasta IV kvartali ja 12 kuu konsolideeritud auditeerimata vahearuanne.
- ASi Ekspress Grupp aktsionärid kinnitasid aktsiaoptsooniprogrammi, mille alusel tekib Geenius Meedia poolt aastal 2020 väljastatud optsoonide alusvara asendamisel optsooni-saajatel õigus omandada kokku kuni 371 000 Ekspress Grupi aktsiat.

MAI

- Ekspress Grupp omandas Leedu uudiste-agentuuri ELTA. Tehingu põhieesmärk on tugevdada ja moderniseerida saja-aastase kogemusega uudisteagentuur, et sellest saaks moodne, konkurentsivõimeline ja objektiivne infoallikas nii Leedu meediale kui ka väliskanalitele.

Delfi Delfi Plus RU Naujienos Video Verslas Sportas Veidai Laisvalaikis Projektai

ELTA

ELTA – nacionalinė Lietuvos naujienų agentūra, įkurta 1920 m. balandžio 1 d. Kaune.

MÄRTS

- AS Ekspress Grupp sõlmis lepingu ASi Express Post aktsiate müügiks Omniva kaubamärgi all tegutsevale ASile Eesti Post. Tehingu eesmärk on leida ajalehtede ja ajakirjade kojukandele jätkusuutlikum majandusmudel. Tehingu pidi heaks kiitma Konkurentsiamet.

APRILL

- ASi Ekspress Grupp nõukogu kinnitas 2021. aasta majandusaasta aruande ja pikaajalised finantseesmärgid.
- 2022. aasta I kvartali konsolideeritud auditeerimata vahearuanne.

- ASi Ekspress Grupp korralisel üldkoosolekul valiti järgmiseks viieks aastaks uueks nõukogu liikmeks Triin Hertmann. Ekspress Grupi nõukogu jätkab neljaliikmelises koosseisus: Priit Rohumaa (esimees), Hans H. Luik, Indrek Kasela ja Triin Hertmann. Samuti kinnitati üldkoosolekul aktsiate tagasiostuprogrammi tingimused, mille kohaselt on ASi Ekspress Grupp õigus tagasi osta maksimaalselt 2 500 000 oma aktsiat, mille minimaalne summa on 0,60 eurot ning maksimaalne summa ühe aktsia kohta on Nasdaq Tallinna börsi sulgemishind, millele lisandub 20%, aga mitte rohkem kui 1,90 eurot aktsia kohta. Lisaks otsustati maksta

dividendi 8 (kaheksa) eurosentit aktsia kohta kogusummas 2,42 miljonit eurot.

JUUNI

- MM Grupp OÜ nõudis Ekspress Meedialt 2 miljonit eurot väidetavalt ebaõigete faktiväidete avaldamisega seotud mittevahalise või alternatiivselt tulevikus tekkiva varalise kahju hüvitamist. Veebruaris tegi Tallinna Ringkonnakohus õigeksmõistva otsuse ASI Ekspress Grupp kontserni kuuluva tütarettevõtte AS Ekspress Meedia kasuks MM Grupp OÜ hagi. Viimane kaebas otsuse edasi ja juunis jättis Riigikohus MM Grupp OÜ kassatsioonkaebuse menetlusse võtmata.

JUULI

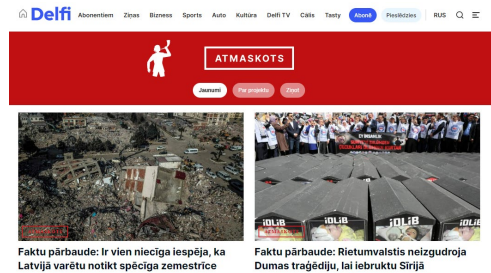
- 2022. aasta II kvartali digitellimuste tulemused, mille kohaselt kasvas aastases võrdluses tellimuste hulk 34% ja ulatus juuni lõpus 151 322-ni.
- 2022. aasta II kvartali ja I poolaasta konsolideeritud auditeerimata vahearuane.

AUGUST

- 1. augustil jõustus Eestis käibemaksuseaduse muutmise seadus, millega langetati ajakirjandusväljaannetele kehtivat käibemaksu-määra seni kehtinud üheksalt protsendilt viiele protsendile, et toetada sõltumatu ja professionaalse Eesti kvaliteetajakirjanduse kättesaadavust.
- Konkurentsiamet andis Geenius Meedia OÜ-le loa raamatupidamis- ja maksuinfoportali haldaja OÜ RMP Eesti osa ostmiseks. 18 aastat tegutsenud RMP.ee portaalil on üle 50 000 registreeritud kasutaja ja rohkem kui 25 000 uudiskirja tellijat, portaal kogub keskmiselt kuus 80 000 unikaalset kasutajat.

- ASI Ekspress Grupp aktsionärid võtsid erakorralist üldkoosolekut kokku kutsumata vastu järgmised otsused: kutsuda nõukogust tagasi Indrek Kasela, valida uueks nõukogu liikmeks kuni 31. augustini 2027. aastal Sami Jussi Petteri Seppänen.
- Läti Delfi käivitas augustis uue alamlehe, mis tegeleb valeuudiste paljastamisega ja avaldab Venemaa ja Valgevene levitatavate propagandaartiklite mõjuanalüüse, mis on valminud koostöös Ida-Euroopa Poliitika-uuringute Keskuse (APPC) ekspertidega.

SEPTEMBER

- ASI Ekspress Grupp tütarettevõtte AS Ekspress Meedia alustas tegutsemist ärinime Delfi Meedia AS all. Delfist on kujunenud Baltikumi tuntuim meediabränd ja kuna Delfi tuntus on meediatarbijate seas väga suur, otsustati kogu ettevõtte nimetada selle tugevaima digibrändi järgi.

OKTOOBER

- 2022. aasta III kvartali digitellimuste tulemused, mille kohaselt kasvas aastases võrdluses tellimuste hulk 21% ja ulatus septembri lõpus 151 430-ni.
- 2022. aasta III kvartali ja 9 kuu konsolideeritud auditeerimata vahearuane.
- AS Delfi nõukogu otsustas mitte pikendada Ingus Bērziņši ja Anatolijs Golubovski ametiaega ja valis Läti Delfi uuteks juhatuse liikmeteks Maira Meija ja Filips Lastovskise, kes astuvad juhatuse esimehe Konstantins Kuzikovsi kõrval ametisse 20. oktoobrist 2022.

- Konkurentsiamet ei andnud ASile Eesti Post luba märtsis 2022 sõlmitud ostu-müügilepingule ASi Express Post ostmiseks. Eitava otsuse tõttu ASi Express Post aktsionäride struktuur ei muutu, Ekspress Grupile kuulub ettevõttest 50%.

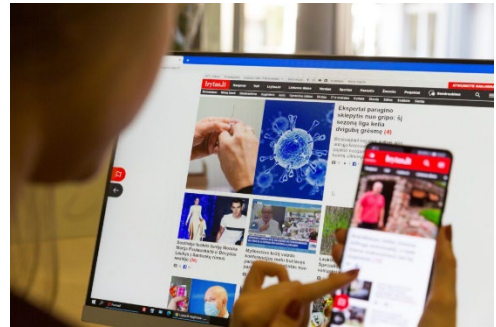
NOVEMBER

- Läti ja Leedu Delfi võtsid sarnaselt Eesti Delfile kasutusele ühtse paketiühenduse loogika, millega digiteerija saab laiema ligipääsu kogu Delfi sisule. Pakettide liitmise tulemusena muutus Läti ja Leedu digiteerimise arv väiksemaks, kuid keskmine digiteerimise hind suurenes.

DETSEMBER

- ASi Ekspress Grupp arendusjuht ja juhatuse liige Kaspar Hanni lahkub omal soovil ametist, tema viimane tööpäev on 2. veebruar 2023. Kontserni juhatuse jätkab kaheliikmelises koosseisus: Mari-Liis Rүүtsalu (juhatuse esimees) ja Signe Kukin.

- AS Ekspress Grupp ostab Leedu meediaportaali lrytas.lt haldaja UAB Lrytas. Uudisteportaalil on päevas keskmiselt üle 420 000 lugeja, portaali reklaamitulu on umbes 3 miljonit eurot aastas. UAB Lrytasel on üle 50 töötajat.

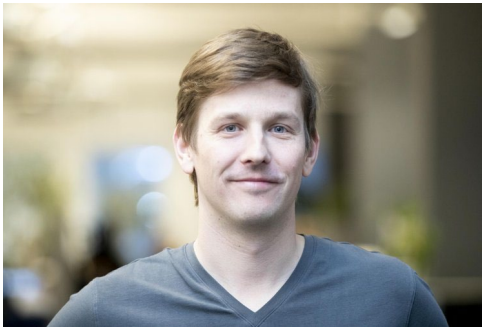
- Õhtuleht Kirjastus võttis vastu otsuse, et muudab riikliku kandefirma Omniva esitatud hinnatõusu tõttu paberlehe ilmumispäevade arvu ja loobub alates jaanuarist 2023. esmaspäevasesest kandest. Seetõttu jõuab Õhtuleht nii üksikmüüki kui ka tellijate postkastidesse edaspidi viiel päeval nädalas.

MEEDIA TUNNUSTUSED JA AUHINNAD 2022. AASTAL

EESTI

2022. aasta veebruaris selgusid konkursi „Eesti ajakirjandusauhinnad 2021“ võitjad.

- Peapremia ehk aasta ajakirjanik 2021 tiitli pälvis Eesti Päevalehe ja Delfi ajakirjanik **Holger Roonemaa**.

- Rootsi meediakontsern Bonnier ja ajaleht Äripäev andsid 2021. aasta uuriva ajakirjanduse auhinna ehk Bonnieri preemia samuti **Holger Roonemaale** Eesti Ekspressis ilmunud artiklite eest peaminister Jüri Ratase uhketest õhtusöökidest ja autosse ostetud jookidest.
- Üleriigilise uudise preemia said **Marvel Riik** ja **Priit Pärnapuu** Õhtulehes ilmunud artiklite sarjaga korruptsioonist Põhja-Tallinnas.

Õhtuleht UUDISED ELU SPORT RAHVAARVUS LUGUDES ALAJÄRJE TÖÖTAVATE ROOLU ENGIKORD ROSTIÕNA

- Üleriigilise olemusloo preemia pälvis Eesti Päevalehe ja Levila ühistööna valminud kiriku ühiskondlikku ja poliitilist mõju uurinud sari „**Usu võim**“, mille autorid on **Eero Epner, Mari Mets, Oliver Kund, Holger Roonemaa, Martin Laine, Riin Aljas, Georgi Abolõmov, Janno Zöbin**.
- Multimeedia preemia sai Eesti Päevalehes 16. aprillil ilmunud „**Superlevitaja: Varro Vooglaid võttis kasutusele oma isa kirjeldatud demagoogiavõtted**“, mille autorid on **Holger Roonemaa, Oliver Kund, Imbi Võrel** ja **Mart Nigola**.

- Üleriigilise arvamuse preemia sai **Andrei Šumakov** oma arvamusega 26. veebruari Eesti Päevalehes „**VENE PILK | Millest ei maksa iseseisvuspäeval rääkida?**“.

- Üleriigiliste lehtede olemuslugude külgede võitja oli Eesti Ekspressis ilmunud lugude **sari mõrtsukas Ustimenkost**, mille autorid on **Ivi Lipp** ja **LT**. Sama töö võitis ka suurte lehtede kategoorias kujunduse peapremia.

- Digitööde kategooria võitja on Eesti Päevalehes 31. detsembril ilmunud „**Lõunapooluse vallutamine: jumalad nõudsid verd! Surra tuli koertel, ponidel ja inimestel**“, mille autorid on **Mart Nigola, Heleri Kuris, Liisi Viskus** ja **Ats Nukki**.

- Parima spordifoto auhind läks **Argo Ingverile** Delfist **Sander Pritsiku foto** eest.

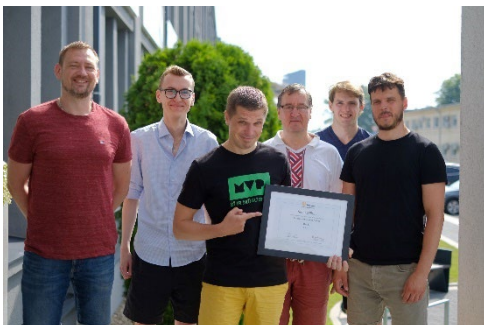
- Parima olemusfoto tegi **Andres Putting** Delfist ja see oli 11. oktoobril ilmunud

„Sinimustvalgelt punasel vaibal ühel sammul tulevikule vastu“.

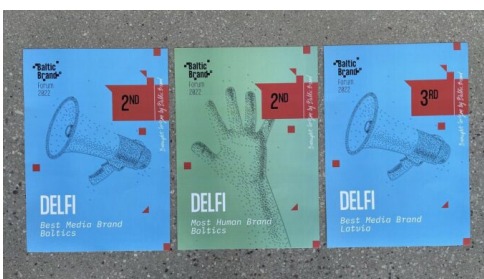

LÄTI

- Läti Delfi tasuta spordiudiste kanal **MVP** pälvis teise koha IMNA Global Media Awards konkursil prima tellitava toote kategoorias.

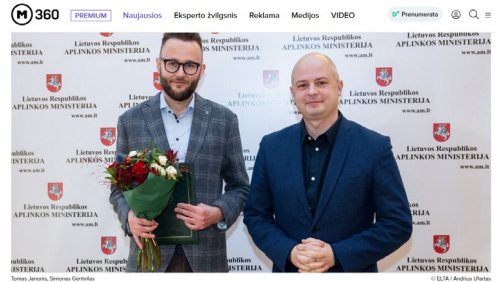

- Delfi auhinnati Baltimaade brändide konkursil Baltic Brand Awards **kõige armastatuma meediabrändi kategoorias teise kohaga nii Lätis kui Baltimaades**. Samuti pälvis Delfi **teise koha kui kõige inimlikum bränd Baltimaades**.

LEEDU

- Ru.delfi.lt toimetaja **Oleg Jerofjev** pälvis Leedu riikliku teeneteordeni ja Leedu valitsuse rahvusvähemuste osakonna hõbedase aumärgi silmapaistvate teenete eest.
- Delfi erikorrespondent **Tomas Janonis** pälvis tunnustuse uuriva ajakirjanduse eest konkursil „Inimene ja keskkond“.
- Delfi majandusajakirjanik **Edgaras Savickas** nimetati aasta ajakirjanikuks seoses uurimustööga, mis paljastab Euroopa Liidu investeringute tõhusust.

- Delfi ja Delfi TV ajakirjanik **Kristina Pocyte** pälvis ajakirjandusauhinna PR-agentuuri „Publicum“ korraldatud „Paparazzi“ tunnustuste jagamisel.

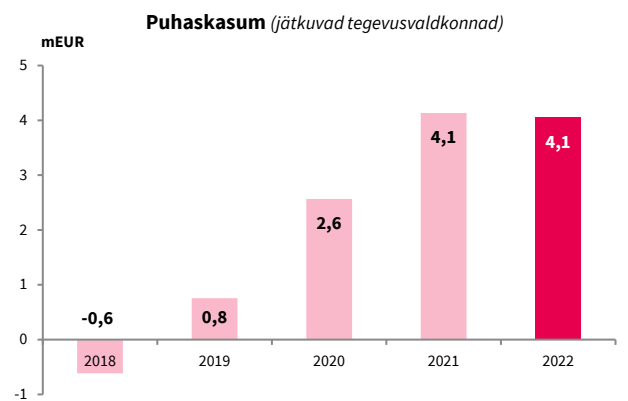
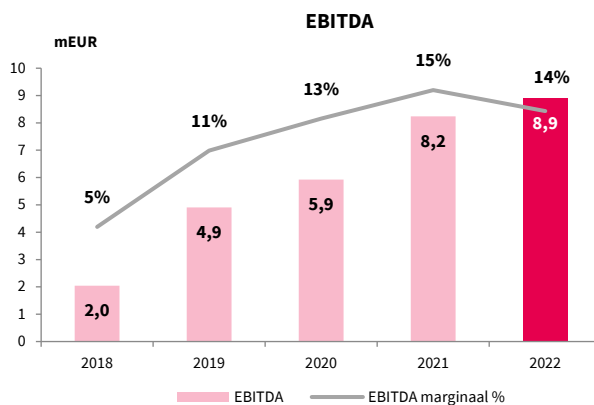
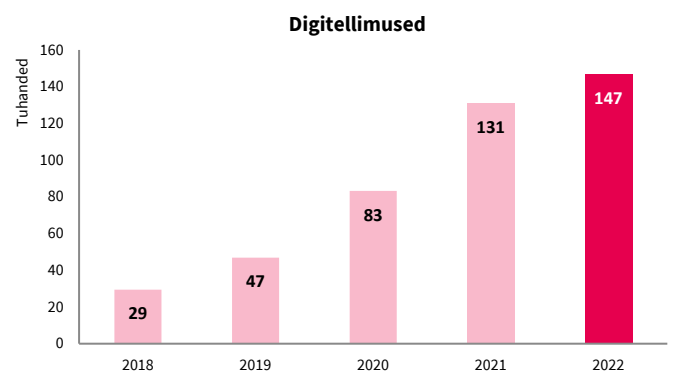
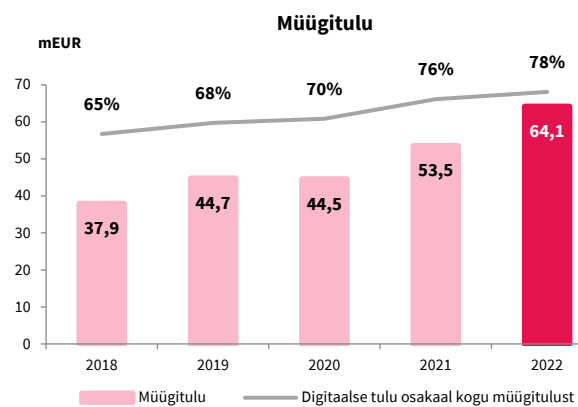

ÄRITEGEVUS

TULEMUSTE KOKKUVÕTE

Tulenevalt 2021. aasta septembris 100%lise osaluse võõrandamisest tütarettevõttes Printall AS kajastatakse trükiteenuste segmendi äritegevus konsolideeritud aruannetes lõpetatud tegevusvaldkonnana. Lõpetatud tegevusvaldkonna tulud ja kulud on 2021. aasta kohta kajastatud konsolideeritud koondkasumiaruandes eraldi real „Kasum/kahjum lõpetatud tegevusvaldkonnast“.

Alljärgnevad andmed on esitatud ainult jätkuvate tegevusvaldkondade kohta, juhul kui ei ole viidatud teisiti.

MÜÜGITULU

2022. aasta konsolideeritud müügitulu oli 64,1 miljonit eurot (2021: 53,5 miljonit eurot). Müügitulu suurenes 20% võrreldes eelmise aastaga. Kasvu taga on nii veebi reklaamitulud kui ka digitellimuste tulud. Kontserni digitaalsete tulude osakaal moodustas 2022. aasta lõpus 78% kogukäibest (2021. aasta lõpp: 76% kogukäibest). 2022. aastal digitaalsed tulud kasvasid 23% võrreldes eelmise aasta sama perioodiga.

KASUMLIKKUS

2022. aasta konsolideeritud EBITDA oli 8,9 miljonit eurot (2021: 8,2 miljonit eurot). 2022. aastal kasvas EBITDA 8% võrreldes eelmise aastaga ning EBITDA marginaal oli 14% (2021: 15%).

2022. aasta konsolideeritud puhaskasum oli 4,1 miljonit eurot (2021: 4,1 miljonit eurot). Kontsern on näidanud mõõdukat 8%list kasvu EBITDA tasemel, kuid puhaskasum on jäänud samale tasemele võrreldes 2021. aastaga. Negatiivse mõjuna on

kontserni 2022. aasta puhaskasum vähenenud ühissettevõtte AS Express Post perioodi kahjumi suurenemisest ning kontserni amortisatsioonikulu kasvust tulenevalt suurematest investeeringutest võrreldes eelmise aasta sama perioodiga. Lisaks teeb 2021. aasta võrreldava baasi kõrgemaks ühekordse finantstuluna kajastatud 0,4 miljonit eurot piletimüügiplatvormi ostuhinna tasumata tulevikukohustuse osa õiglase väärtuse korrigeerimine. Kui jätta kõrvale 2021. aasta puhaskasumis olev ühekordne mõju, on 2022. aasta puhaskasum kasvanud 2021. aastaga võrreldes ca 11%.

KULUD

2022. aasta müüdü kaupade kulu, turundus- ja üldhalduskulud kokku moodustasid 60,0 miljonit eurot (2021: 49,5 miljonit eurot). Tegevuskulud suurenesid 10,5 miljonit eurot (+21%). Suurima kasvu moodustab tööjõukulude kasv summas 5,4 miljonit eurot (+20%). Oluline sisendkulude kasv on toimunud pabermeediaga seotud trükiteenuse ja kojukandeteenuse sisseostmisel, kasv kokku 1,0 miljonit eurot (+17%).

Seisuga 31.12.2022 on kontsernis 884 töötajat, mis on 143 töötajat rohkem võrreldes eelmise aasta sama perioodiga (31.12.2021 741 töötajat). Kasvu taga olevad 66 töötajat on lisandunud ettevõtete ostude kaudu, sh OÜ Geenius Meedia, ELTA uudisteagentuur Leedus ja 2022. aasta detsembris omandatud uudisteportaali lrytas.lt. 77 töötajat lisandus teistes ettevõtetes Eestis, Lätis ja Leedus. Arvestades kõrget inflatsioonilist ja tõusvate intresside keskkonda, oleme valikuliselt korrigeerinud kontserni töötajate palkasid ja loonud ühekordseid toetusmeetmeid. Lisaks on juba 2022. aasta III kvartalis tehtud Lätis kulukärpeid ja üksikuid koondamisi, sest reklaamimüük on seal jäänud alla kontserni sisemiste eesmärkide.

2022. aastal on kajastatud ühekordse väljaminekuna toetuseid Ukrainale kogusummas 0,2 miljonit eurot.

Ukraina sõda on avaldanud olulist negatiivset mõju Baltimaade majanduskasvule. Mõju tulemusena on majanduskasv vähenenud ning tekitanud kõrge inflatsioonilise keskkonna (2022. aasta detsembris oli inflatsioon Eestis 17,5%, Leedus 20,0% ja Lätis 20,7% võrreldes eelmise aastaga), mis on hetkel kõrgemaid kogu eurotsoonis. 2023. aastal on väljakutseks inflatsiooniline keskkond. Samas näeme positiivset inflatsiooni langustrendi, mis algas 2022. aasta viimases kvartalis.

24. veebruaril 2022 algas sõda Ukraina ja Venemaa vahel. Kontsern ei oma äritegevust ega vara Ukrainas või Venemaal, seega mõjutab kontserni vaid sõja kaudne mõju. Nende riikide tegevus mõjutab Balti riikide majandust kaudselt, sh energiahinnad, tooraine ning selle kogumõju Euroopa ja teiste lääne riikide majandusele.

RAHAPOSITSIOON

Aruandeperioodi lõpus oli kontsernil vabu rahalisi vahendeid 7,4 miljonit eurot ja omakapitali 55,4 miljonit eurot (56% bilansimahust). Võrreldavad andmed 2021. aasta 31. detsembri seisuga olid vastavalt 11,0 miljonit eurot ja 53,7 miljonit eurot (57% bilansimahust). Seisuga 31. detsember 2022 oli kontserni netovõlg 13,3 miljonit eurot (31. detsember 2021: 6,1 miljonit eurot).

2022. aasta kontserni rahavood äritegevusest olid 8,0 miljonit eurot (2021: 8,1 miljonit eurot, sh trükiteenuste segment), mida mõjutasid positiivselt nii kasvanud ärimahud kui ka Eestis ja Lätis tegutsevad piletimüügiplatvormid. Läti piletimüügiplatvormi müügiaktiivsus on taastunud ning tulenevalt kõrgematest piletihindadest parem võrreldes koroonaeelse perioodiga.

2022. aasta kontserni rahavood investeerimistegevusest olid -10,6 miljonit eurot (2021: 1,0 miljonit eurot, sh lõpetatud tegevusvaldkonna müük 6,3 miljonit eurot), millest -3,7 miljonit eurot oli seotud materiaalse ja immateriaalse põhivara arendamise ja soetamisega, mis näitab suurenenud investeeringuid toodetesse ja tehnoloogiasse. 2022. aastal investeeris kontsern uutesse LED-ekraanidesse -1,9 miljonit eurot, mis on osaliselt finantseeritud kapitalirendiga.

2022. aasta kontserni rahavood finantseerimistegevusest olid -0,9 miljonit eurot (2021: -4,4 miljonit eurot), millest -2,4 miljonit eurot moodustab dividendimakse ASi Ekspress Grupp aktsionäridele. Finantseerimistegevused sisaldavad samuti netomuutust laenukohustustes 3,3 miljonit eurot ja rendikohustustes -1,8 miljonit eurot. Kontsern on 2022. aasta investeeringute tegemisel kaasanud mõõdukalt võõrfinantseeringut pangalaenu näol.

DIVIDENDID JA DIVIDENDIPOLIITIKA

2. mail 2022. aastal toimunud ASi Ekspress Grupp aktsionäride korralisel üldkoosolekul otsustati maksta dividendi 8 euro senti aktsia kohta kogusummas 2,43 miljonit eurot. Dividendid maksti aktsionäridele välja 20. mail 2022. aastal.

AS Ekspress Grupp nõukogu on kinnitanud kontserni dividendipoliitika, mille kohaselt maksab Ekspress Grupp alates 2022. aastast dividendidena välja vähemalt 30% aastakasumist.

Signe Kukin, grupi finantsjuht

Kontserni 2022. aasta finantstulemused näitasid vaatamata väga ebastabiilsele majanduskeskkonnale tugevat ja stabiilset kasvu. Kontserni müügitulu kasvas aastases võrdluses 20% ja ulatus 64,1 miljoni euroni. EBITDA oli 8,9 miljonit eurot, mis on 8% enam kui eelmisel aastal. Puhaskasum 4,1 miljonit eurot on samas suurusjärgus 2021. aastaga, kuid võttes arvesse 2021. aastal teenitud ühekordset tulu 0,4 miljonit eurot (piletimüügiplatvormi ostuhinna tasumata tulevikukohustuse osa õiglase väärtuse korrigeerimine), kasvas puhaskasum eelmise aastaga võrreldes ca 11%.

Oleme tõstnud inflatsiooni tõttu hindu, kuid peamine – oleme suutnud kasvatada digitellimustes, veebireklaamis ja ka muudes valdkondades kontserni turuosa. Grupi meediaettevõtted suutsid 2022. aastal edukalt kasvada konkurentide arvelt, pakkudes oma reklaamiklientidele paremaid lahendusi tarbijateni jõudmisel. Elavnes nõudlus kontserni piletiäri platvormide vahendatud ürituste järele. Digitaalsete väliekraanide võrgustikku lisandus 27 uut ekraani, tänu millele kasvas väliekraanide müügimaht. 2022. aasta lõpuks oli väliekraane juba 84, mis on ligi 50% enam kui eelmisel aastal. Jätkame aktiivselt ekraanivõrgustiku kasvatamist eriti Lätis, kus 2022. aastal püstitatud ekraanide maht jäi ootustele alla, kuid 2023. aastal jätkame Riia linna hanke raames ekraanide ülespanemist.

Viimasel viiel aastal on kontserni iga-aastane müügitulude kasv (CAGR) ulatunud ca 14%-ni. Kasvus on oluline osa digitulude orgaanilisel suurenemisel, mida toetasid uute ettevõtete ostud, neist eelmisel aastal Leedus ELTA uudisteagentuuri ja lrytas.lt portaali omandamine. Näeme head potentsiaali digitulude ja digitellimuste edasiseks kasvuks, kuid see nõuab meediaturul uute trendide laiemat omaksvõtmist ja turuosalisteni jõudmist ennekõike Läti ja Leedu turul ning digitaalsete väliekraanide puhul Eestis ja Lätis.

Eelmine ja käimasolev aasta paneb proovile kontserni kulubaasi hoidmise. Eriti pabertoodete valdkonnas, kus on sisendhindade mõju nii trükiteenuse kui ka kojukandeteenuse puhul tõusmas ja vähenevate trükiteeraja mahtude juures ei ole kulubaasi alanemist ette näha.

Kontsernina otsime suuremat efektiivsust, et hoida EBITDA marginaali ja saavutada strateegias ette nähtud minimaalne 15%-line tase. Kasvuambitsioonide elluviimine ja digimeediale üleminek vajab investeringuid tehnoloogiasse. Siinkohal peame oluliseks sisemise arendusmeeskonna võimekuse hoidmist maksimaalsel tasemel. 2022. aastal olid arendustegevusega seotud investeringud tehnoloogiasse ca 2,0 miljonit eurot (2021. aastal 1,7 miljonit eurot).

2022. aastal hoidsime tasakaalus likviidsuspositsiooni, et anda kontsernile võimekust teha investeringuid. 2022. aastal tehtud suuremate investeringute (Lrytase portaali ost ja investeringud väliekraanidesse) juures kaasasime kaalutletult võõrfinantseeringut. Laenukapitali kaasamisel hoiame konservatiivset vaadet, seda eriti tõusvate euribori määrade tõttu.

Kontsern omab täiendavalt 3 miljoni euro suurust arvelduskrediiti, mis tagab vajaliku likviidsuspuhvri edasiseks tegevuseks. Likviidsuspuhver oli aasta lõpus kasutusse võtmata (2021 oli samuti kasutuses 0 eurot).

Eeldame, et keeruline tegevuskeskkond jätkub 2023. aastal, mis toob kaasa majanduse teatud paigalseisu Balti riikides. Samas oleme vaatamata majanduse seisakule või negatiivse stsenaariumi korral ka majanduse languse korral ärimahtude kasvu suhtes siiski pigem positiivselt meelestatud, seda nii digitellimustulude kui ka kõikide teiste digivaldkondade tulude vaates. 2023. aastal keskendume oma äritegevuse pikaajaliste tugevuste arendamisele nii meedias, piletimüügiplatvormidel kui ka välimeedias. Oleme endiselt pühendunud oma kasvustrateegiale ja pikaajaliste finantseesmärkide saavutamisele.

FINANTSNÄITAJAD JA SUHTARVUD

Kasumlikkuse näitajad (tuhandetes EUR)	2022	2021	Muutus %	2020	2019	2018
Jätkuvad tegevusvaldkonnad						
Müügitulu	64 141	53 516	20%	44 514	44 717	37 879
<i>Tulu kõikidest digitaalsetest kanalitest (%)</i>	78%	76%		70%	68%	65%
EBITDA	8 891	8 240	8%	5 924	4 904	2 041
EBITDA marginaal (%)	13,9%	15,4%		13,3%	11,0%	5,4%
Ärikasum /(kahjum)	4 797	4 864	-1%	3 071	2 337	850
Ärirentaablus (%)	7,5%	9,1%		6,9%	5,1%	2,0%
Intressikulud	(738)	(709)	-4%	(860)	(1 085)	(721)
Ühisettevõtete kasum /(kahjum) kapitaliosaluse meetodil	(242)	(281)	14%	102	(38)	(273)
Perioodi puhaskasum jätkuvatest tegevusvaldkondadest	4 055	4 133	-2%	2 566	755	(614)
Puhasrentaablus (%) - jätkuvad tegevusvaldkonnad	6,3%	7,7%		5,8%	1,7%	-1,6%
Varade tootlus (%)**	4,3%	2,4%		2,7%	1,6%	0,0%
Omakapitali tootlus (%)**	7,6%	4,1%		4,9%	2,8%	0,0%
Kasutatud kapitali tootlus (ROCE) (%)	6,2%	6,6%		4,1%*	3,7%*	1,9%*
Puhaskasum (-kahjum) aktsia kohta jätkuvatest tegevusvaldkondadest (eurodes)						
Tavakasum /(-kahjum) aktsia kohta	0,1335	0,1362	-2%	0,0852	0,0249	(0,0212)
Lahustunud kasum /(kahjum) aktsia kohta	0,1294	0,1316	-2%	0,0820	0,0249	(0,0212)

* Aastatel 2020–2018 on kasutatud kapitali tootluse (ROCE) (%) suhtarv arvatud EBITi baasil, mis sisaldab ka EBITit lõpetatud tegevusvaldkondadest.

** Varade tootluse (%) ja omakapitali tootluse (%) suhtarvud on arvatud puhaskasumi baasil, mis sisaldab ka puhaskasumit lõpetatud tegevusvaldkondadest.

Bilanss (tuhandetes EUR)	31.12.2022	31.12.2021	Muutus %	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2018
Perioodi lõpu seisuga						
Käibevara	19 444	20 553	-5%	18 482	19 472	13 831
Põhivara	80 392	73 705	9%	75 695	75 935	62 907
Varad kokku	99 836	94 258	6%	94 177	95 407	76 738
<i>sh raha ja pangakontod</i>	7 448	10 962	-32%	6 269	3 647	1 268
<i>sh firmaväärtus</i>	48 779	45 576	7%	43 085	42 628	37 969
Lühiajalised kohustused	22 422	20 947	7%	18 945	21 647	12 186
Pikaajalised kohustused	21 991	19 619	12%	20 613	22 137	14 118
Kohustused kokku	44 413	40 566	9%	39 558	43 784	26 304
<i>sh võlakohustused (va kasutusõigusega varade rendikohustus vastavalt IFRS 16^{1e})</i>	20 763	17 062	22%	19 181	21 307	15 474
Omakapital	55 423	53 692	3%	54 619	51 622	50 434
Netovõlg	13 315	6 100	118%	12 912	17 660	14 207
Kapital kokku	68 738	59 793	15%	67 531	69 282	64 641

Finantsuhtarvud (%)	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2018
Omakapitali osakaal (%)	56%	57%	58%	54%	66%
Võla ja omakapitali suhe (%)	46%	41%	41%	47%	31%
Võla ja kapitali suhe (%)	24%	17%	23%	29%	22%
Koguvõla ja EBITDA suhe	2,34	2,07	2,74*	3,15*	3,63*
Likviidsuskordaja	0,87	0,98	0,98	0,90	1,13

* Aastatel 2020–2018 on koguvõla ja EBITDA suhe arvatud EBITDA baasil, mis sisaldab ka EBITDA-d lõpetatud tegevusvaldkonnast.

Tsüklilisus

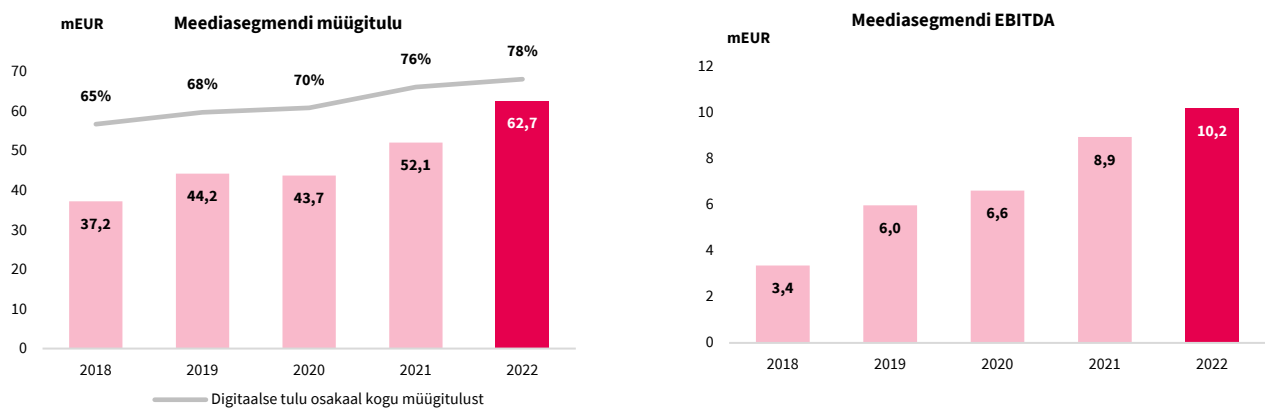
Kontserni kõiki tegevusvaldkondi iseloomustab tsüklilisus ja kõikumine, mida põhjustab üldiste majandustingimuste ja tarbijate käitumise muutumine. Kontserni tulused mõjutavad negatiivselt majandusarengu aeglustumine või majanduse surutisse langemine nii kodu- kui ka eksporditurgudel. See avaldub nii jaesektorile suunatud reklaamikulude üldises vähenemises kui ka teiste reklaamikanalite eelistamises. Samuti mõjutab tulused jaetarbijate tarbimisharjumuste muutumine.

Hooajalisus

Kontserni reklaamimüügi tulud sõltuvad olulistest hooajalistest kõikumistest. Müügitulu tase on kõrgeim iga aasta teises ja neljandas kvartalis. Nimetatud tulud on madalaimal tasemel kolmandas kvartalis. Tulud on suuremad neljandas kvartalis, sest tarbijad kulutavad jõulueelsel perioodil rohkem, millega kaasneb ka reklaamile tehtud kulutuste suurenemine. Suvekuudel on klientide kulutused reklaamile tavaliselt kõige väiksemad, samuti pärast jõulu- ja uusaastapidustusi aasta esimestel kuudel. Tellimustulude puhul on hooajalisusest tingitud kõikumine minimaalne, seda eriti digitellimuste vaates.

SEGMENTIDE ÜLEVAADE

Alates septembrist 2021 tegutseb kontsern ainult ühes jätkuvas tegevussegmendis – meediasegmendis. Meediasegment hõlmab kontserni tegevust Eestis, Lätis ja Leedus. Siia kuuluvad *online* uudisportaalide haldamine, reklaamimüük oma portaalides üle Baltikumi ning ajalehtede, ajakirjade, kliendi- ja reklaamlehtede ning raamatute kirjastamine ja väljaandmine Eestis ning digitaalse välireklaami müük Eestis ja Lätis. Meediasegment hõlmab samuti tehnoloogia- ja innovatsioonikonverentsi „Login” korraldamist Leedus, elektroonilise piletimüügiplatvormi ja piletimüügikohtade haldamist Lätis ja Eestis ning sisuloome tootmisuudisstudiot Leedus ja Eestis.

Segmentide peamised finantsnäitajad (jätkuvad tegevusvaldkonnad)

(tuhandetes EUR)	Müügitulu					
	2022	2021	Muutus %	2020	2019	2018
Meediasegment	62 690	52 093	20%	43 728	44 218	37 248
<i>reklaam</i>	37 613	33 781	11%	28 173	29 472	26 226
<i>tellimused (sh üksikmüük)</i>	16 819	13 311	26%	11 336	10 199	8 550
<i>turuplatsid</i>	2 232	1 013	120%	851	1 368	0
<i>väliekraanid</i>	2 396	1 448	65%	920	1 148	207
<i>muud müügitulud</i>	3 630	2 539	43%	2 448	2 031	2 265
Kesksed tegevused	4 500	4 118	9%	2 761	2 076	2 341
Segmentidevahelised elimineerimised	(3 050)	(2 695)		(1 975)	(1 577)	(1 710)
KONTSERN KOKKU	64 141	53 516	20%	44 514	44 717	37 879
<i>sh tulu kõikidest digitaalsetest kanalitest</i>	49 928	40 453	23%	30 963	30 534	24 561
<i>% tulu kõikidest digitaalsetest kanalitest</i>	78%	76%		70%	68%	65%

(tuhandetes EUR)	EBITDA					
	2022	2021	Muutus %	2020	2019	2018
Meediasegment	10 183	8 927	14%	6 601	5 966	3 355
Kesksete tegevused	(1 122)	(669)	-68%	(720)	(1 150)	(1 492)
Segmentidevahelised elimineerimised	(171)	(18)		43	90	179
KONTSERN KOKKU	8 891	8 240	8%	5 924	4 906	2 042

EBITDA marginaal	2022	2021	2020	2019	2018
Meediasegment	16%	17%	15%	13%	9%
KONTSERN KOKKU	14%	15%	13%	11%	5%

Finantssuhtarvude leidmisel kasutatud valemid

EBITDA	Kasum enne intresse, makse, materiaalse ja immateriaalse põhivara kulumit. EBITDA ei hõlma vara väärtuse langust, mida kajastatakse perioodi jooksul või restruktureerimise tulemust.
EBIT	Kasum enne intresse ja makse.
EBITDA marginaal (%)	EBITDA / müügitulu x 100
Ärirentaablus (%)	Ärikasum / müügitulu x100
Puhaskasum (%) – jätkuvad tegevusvaldkonnad	Puhaskasum jätkuvatest tegevusvaldkondadest aruandes / müügitulu x100
Puhaskasum / (kahjum) aktsia kohta (EPS)	Puhaskasum / keskmine aktsiate arv
Omakapitali osakaal (%)	Omakapital / (kohustused + omakapital) x100
Võla ja omakapitali suhe (%)	Intressikandvad võlakohustused / omakapital x 100
Võla ja kapitali suhe (%)	Intressikandvad võlakohustused – raha ja pangakontod (netovõlg) / (netovõlg + omakapital) x 100
Koguvõla ja EBITDA suhe	Intressikandvad võlakohustused (va kasutusõigusega varade rendikohustus vastavalt IFRS 16'le) / EBITDA
Intresside ja laenumaksete kattekordaja (DSCR)	EBITDA / (intressi- ja põhiosamaksed)
Likviidsuskordaja	Käibevara / lühiajalised kohustused
Varade tootlus ROA (%)	Puhaskasum / keskmine varade jääk x 100
Omakapitali tootlus ROE (%)	Puhaskasum / keskmine omakapital x 100
Kasutatud kapitali tootlus (ROCE) (%)	EBIT / (koguvara - lühiajalised kohustused) x 100

MEEDIASEGMENT

2022. aasta meediasegmendi müügitulu oli 62,7 miljonit eurot (2021: 52,1 miljonit eurot). 2022. aasta müügitulu kasvas 20% võrreldes eelmise aasta sama perioodiga. Müügitulu kasv oli tugev võrreldes eelmise aastaga, samas on seda siiski negatiivselt mõjutanud Ukrainas alanud sõda, mille mõjul mitmed reklaamiklientide plaanitud kampaaniad lükati I kvartalis edasi. 2022. aasta lõpus moodustas kontserni digitaalsete tulude osakaal 78% kogukäibest.

Kontserni reklaami müügitulude kasvu taga on peamiselt veebireklaami kasv. Reklaamiturg ei ole mahult võrreldes eelmise aasta sama perioodiga oluliselt muutunud, vaid *online* reklaamiturg on jätkanud kasvutrendi võrreldes traditsiooniliste meediakanalitega ning kus täiendavalt on kontserni ettevõtted suutnud oma mahte kasvatada kiiremini kui teised turuosalised. Paberreklaami (see on kontsernil ainult Eestis) puhul on positiivne, et oleme suutnud hoida 2021. aasta taset. Samas on ette näha paberreklaami osakaalu vähenemist tiraažide vähenemise ning päevalehtede esmaspäevase ilmumise ärajäämise tõttu alates 2023. aasta jaanuarist. See on kontserni jaoks ootuspärane.

2022. aastal on tellimustulud kasvanud 26% võrreldes eelmise aasta sama perioodiga. Kasvu taga on peamiselt digitellimuste mahtude ja tellimuse keskmise hinna kasv kõikides meediamajades. Kontserni vaates on oluline kasvatada digitellimusi ning seeläbi vähendada pikaajaliselt sõltuvust reklaamituludest.

Turuplatside all kajastab kontsern piletiplatvormide müügitulu Eestis ja Lätis. 2022. aastal kahekordistasime piletiplatvormide müügitulu. 2021. aasta baasi mõjutasid oluliselt koroonapiirangud, mis kehtisid terve 2021. aasta. Lätis tühistati kõik koroonapiirangud 1. aprillist 2022, sealsed piirangud olid kehtinud peaaegu kaks aastat. Läti piletimüügiplatvormi müük on ületamas 2019. aasta (s.o nn tavapärase tegevusperiood enne koroonapiiranguid) mahte, seda osaliselt keskmise piletihinna kasvu tõttu brutosummades. Alates aprillist 2021 sisenes kontsern piletimüügikeskkonnaga Piletitasku ka Eesti turule. Piletimüügjäri laiendamisega Eestisse jätkab kontsern oma senist strateegiat, mille eesmärk on suurendada digitaalsete tulude osakaalu ja leida uute ärisuundade ning olemasoleva meediategevuse vahel tekkivat sünergia. Soovime pakkuda mugavaimat platvormi nii piletiostjale kui ka ürituste korraldajatele. Platvorm on Eesti turul hästi vastu võetud ning kontsern on 2022. aastal oma turuosa kasvanud ootuspäraselt.

Väliekraanid Eestis ja Lätis on kasvanud peamiselt suurenenud ekraanide arvu arvelt, mis seisuga 31.12.2022 oli kokku 84, (31.12.2021 ekraanide arv kokku: 57). Läti välimeediaettevõtte SIA D Screens, mis võitis 2021. aastal Riia linnale kuuluva kinnisvara rendiõiguste enampakkumise, jätkab aktiivselt digitaalse väliekraanivõrgu arendamist. Hanke võit võimaldab ettevõttel suurendada oma võrgustikku rohkem kui 100 objektini ning osaleda turul nii suurte kui ka väikeste ekraanivõrgustikega, mis katavad kõiki Riia linna olulisemaid magistraale. Uued ekraanid on osaliselt paigaldatud 2022. aasta lõpuks, millest alates on kontsernil täiendav reklaamimüügi võimekus. Kuni kõikide uute ekraanide paigaldamiseni mõjutab Läti välimeediaettevõtte kulubaasi Riia linnale makstav rent, mis 2022. aastal oli kokku 0,2 miljonit eurot.

DIGITELLIMUSED

Digitellimuste detailne ülevaade:

(digitellimuste arv)	31.12.2022	31.12.2021	muutus
AS Delfi Meedia	85 551	74 873	14%
AS Õhtuleht Kirjastus	22 530	20 992	7%
Geenius Meedia OÜ	5 616	4 100	37%
Eesti kokku	113 697	99 965	14%
Delfi AS (Läti)	14 131	13 446	5%
Delfi UAB (Leedu)	18 780	17 320	8%
Ekspress Grupp kokku	146 608	130 731	12%

ASi Ekspress Grupp digitellimuste hulk kasvas võrreldes eelmise aastaga Balti riikides kokku 12% ja ulatus 2022. aasta lõpus 146 608-ni.

- Eestis uudisteportaali Delfi, Eesti Päevalehte, Maalehte, Eesti Ekspressi ja mitmeid populaarseid ajakirju kirjastava ASi Delfi Meedia digitellimuste hulk kasvas võrreldes eelmise aastaga 14%, ulatudes 85 551-ni.
- 50%-liselt Ekspress Grupile kuuluva ASi Õhtuleht Kirjastus digitellimuste hulk kasvas võrreldes eelmise aastaga 7%, ulatudes 22 530-ni.
- Geenius Meedia OÜ digitellimuste hulk kasvas võrreldes eelmise aastaga 37%, ulatudes 5616-ni.
- Lätis kasvas Delfi A/S-i digitellimuste hulk võrreldes eelmise aastaga 5%, ulatudes 14 131-ni.
- Leedus kasvas Delfi digitellimuste hulk võrreldes eelmise aastaga 8%, ulatudes 18 780-ni.

Ekspress Grupi digitellimuste arv jätkas 2022. aastal kõigis Balti riikides tempokat kasvu, mis suurendas kontserni digitaalsete tellimuste müügitulu. Kasv tõestab, et tasulise sisu mudel on jätkusuutlik ja omab järjest olulisemat rolli kontserni meediaettevõtete tulupoolel. Kuigi Baltimaade inimeste kulutused on inflatsiooni ja üldise hinnatõusu tõttu järjest teravamalt tähelepanu all, hoidsid eelmise aasta ärevad sündmused lugejate huvi sõltumatu ajakirjanduse vastu endiselt kõrgel.

Eestis kasvas kõige rohkem suurima digitellijate arvuga tütarettevõtte Delfi Meedia tellijate arv, mis suurenes aastaga ligi 11 000 võrra ehk 14%. Kõige kiiremat kasvu näitas mullu Geenius Meedia, mille digitellimuste arv suurenes 37% ehk enam kui 1500 võrra.

Läti ja Leedu Delfi digitellimuste arvu mõjutas pakettide muutmine sarnaseks Eestis kasutusel olevaga. Kui varem pakuti Lätis ja Leedus Delfi erinevate teemade kitsamaid sisupakette ja loeti digitellimuseks iga toodet eraldi, siis eelmise aasta 4. kvartalis võeti kasutusele ühtne paketipõhine loogika, millega digitellija saab ligipääsu kogu Delfi sisule. Pakettide liitmise tulemusena muutus Läti ja Leedu digitellimuste arv väiksemaks, kuid keskmine digitellimuse hind suurenes.

RISKIDE JUHTIMINE

Kontserni riskide juhtimise eest vastutab kontserni juhatuse Riskijuhtimise tegevuste ja protsessi ootuspärase toimimise üle teevad järelevalvet kontserni nõukogu ja auditikomitee.

Riskide juhtimine on oluline ja lahutamatu osa kontserni äriprotsesside juhtimisel, see tuvastab potentsiaalseid riske, töötab välja nende maandamiseks mõeldud sisekontrollid ning pakub kontserni juhtkonnale regulaarset ülevaadet riskiküsimustes. Juhtkonna võimel identifitseerida, mõõta ja kontrollida erinevaid riske on oluline mõju kontserni kasumlikkusele. Risk on kontserni juhtkonna defineeritud kui võimalik negatiivne kõrvalekalle oodatavast finantstulemusest.

Kontserni riskijuhtimise eesmärgid on järgmised:

- toetada strateegia väljatöötamist ja elluviimist;
- aidata saavutada kontserni finants- ja tegevuseesmärke;
- tunda ära uusi potentsiaalseid võimalusi äritegevuses;
- hoida ära mittesoovitavaid sündmusi.

Peamine roll riskide juhtimisel lasub kontserni emaettevõtte ja tütarettevõtete juhatustel. Kontsern hindab ja piirab riske süstemaatilise riskihalduse kaudu. Kontserni finantsüksus tegeleb kontserni juhtkonna volitusega nii emaettevõtte kui ka tütarettevõtete finantseerimisvajaduse ja sellest otseselt tulenevalt likviidsusriski ja intressimäärariski haldamisega. Ühissetevõtetes teostatakse riskijuhtimist koostöös ühissetevõtete teise aktsionäriaga.

Riskide hindamine ja uuendamine on osa igapäevasest juhtimistegevusest. Hinnatakse nii olemasolevate kui ka arendatavate tegevuste riske.

Kontserni tegevusega kaasnevad olulisemat mõju avaldavad riskid on tegevus- ja äririsk, vastavusrisk ja finantsrisk (sh krediidirisk, likviidsusrisk, valuutakursi risk, intressimäärarisk, hinnarisk ning kapitalirisk).

Kontserni riskijuhtimise aluseks on Tallinna Börsi, Finantsinspektsiooni ja teiste regulatiivsete organite seatud nõuded, üldiselt aktsepteeritud raamatupidamisstandardid ja hea tava ning kontserni ja tema tütarettevõtete sisemised regulatsioonid ja poliitika. Riskide juhtimine kontserni tasandil sisaldab riskide määramist, mõõtmist ja kontrollimist. Kontserni riskijuhtimise süsteem keskendub finantsturgude ettemääramatusel ja võimaluste leidmisel sellest tulenevate potentsiaalsete negatiivsete mõjude minimeerimiseks kontserni finantstegevusele.

TEGEVUS- JA ÄRIRISK

Tegevusrisk on võimalik kahju, mida põhjustavad ebapiisavad või mittetoimivad protsessid, töötajad ja infosüsteemid või sellised välised tegurid nagu majanduslangus, sõda vms. Tegevusriskid on juhitud riskijuhtimise põhimõtete, juhtimispõhimõtete ja tulemusmõõdikute rakendamise abil. Osa tegevusriskide mõju vähendamiseks on kasutatud kindlustust.

Üldine majanduslik olukord mõjutab oluliselt kontserni tegevust, eriti reklaamimüüki. Majanduskasvu või majanduslangusest taastumise perioodil on näha reklaamituludes positiivseid trende. Algava majanduslanguse või negatiivsete finantsülevaadete korral ettevõtete reklaamieelarved pigem vähenevad. Kontsern jälgib iga nädal tütarettevõtete reklaamimüügi prognoose ja turu arenguid ning võimalike kõikumiste tekkimise puhuks on olemas tegevuskava. Viimane hõlmab eri stsenaariumide kavandamist ja rangemat kontrolli kulude üle.

Venemaa invasioon Ukrainasse ja sellest tulenev geopoliitiliste pingete kasv on tekitanud kontserni jaoks mitmeid tegevus- ja äririske. Kontsern on prognoosinud eri stsenaariume ja tegevuskavasid võimalike elektrikatkestuste ja (või) sõjalise sekkumise puhuks. Meediaettevõttel on ühiskonnas oluline roll ja eesmärk on ära hoida igapäevaste uudiste tootmise katkemist.

Pabertoodete tiraažid kahanevad endiselt ning suureneb surve sisendkuludele, seejuures on suurima kaaluga neist trüki- ja kojukandeteenusega seotud kulud. Sisendkulude surve kandub ka müügihindadele, kuid seda piirab lõpptarbijate poolt aktsepteeritav hinnatase. Kontsern maandab paberi hinnariski osaliselt sellega, et ostab paberit trükkimiseks ette ning laiendab tarnijate nimekirja, muutes konkurentsiolukorda paremaks.

Strateegiliselt oluline on kasvatada digitaalsete tellimuste baasi. Võimekus kasvada ja uusi tellijaid ligi meelitada sõltub lugejaskonna suuruselt ja rahulolust toodetega. Võime lugejaskonda hoida ja suurendada sõltub aga pakutavast sisust.

Viimase kestev kvaliteet sõltub aga kontserni võimest värvata, arendada ja hoida talente ning luua tingimused, et inimesed saaksid oma tööd hästi teha.

Töötajate kaasamine riskihindamisse parandab üldist riskikultuuri. Tehingute tegemisel kasutatakse limiite, et minimeerida võimalikke kahjusid. Kasutatav nelja silma põhimõte, mille järgi peab tehingu või protseduuri teostamiseks olema vähemalt kahe teineteisest sõltumatu töötaja või üksuse kinnitus, vähendab inimlike eksimuste ja vigade tekkimise võimalust. Kontserni tegevuse ulatust ja mahtu arvestades on oluline juhtida ka pettuseriski. Pettuseriski realiseerumise ohu ning seeläbi tekkida võiva kahju vähendamiseks on suurendatud ennetusmeetmete osakaalu ja tõhusust. Kontsernis on kehtestatud eetikakoodeks ning kasutusel on teavitaja kaitse direktiiviga kooskõlas olev vihjeliin.

Juhtkonna hinnangul on kontserni tegevuse sõltuvus IT-süsteemidest suur ning selle turvalisuse ja töökindluse suurendamiseks investeeritakse pidevalt. Näeme potentsiaalset riski oma võimele kasvada ja liikuda koos tehniliste nõuete ja ootustega. Kontserni äriarendused on enamasti ajendatud klientide (lugejate/tellijate) vajadustest. Samuti on oluline küberrisk, andmeturbe ja privaatsusnõuete rikkumise risk. Jätkuvalt on suurendatud suutlikkust serverirünnakuid õigeaegselt avastada, personali koolitatakse andmeturbe ja andmekaitse teemadel. Vastutus tegevus- ja äririskide juhtimise eest lasub kontserni ja tütarettevõtete juhatustel.

VASTAVUS- (JURIIDILINE) RISK

Kontsern jälgib mitmeid riske, mis on seotud vastavusega seadustele ja määrustele. Oluline on olla kursis riiklike, EL-i tasandi ja rahvusvaheliste regulatsioonide ja lepingute arenguga. Kuna üks kasvuvõimalus on uute ettevõtete ja konkurentide omandamine, siis kõiki tehinguid toetavad tehingunõustajad ja juristid.

Olulisel kohal on kõik andmekaitsega (GDPR) seotud aspektid ning kontsernis järgitakse kõiki sellega seotud seadusi ja määrusi. Kontsern teeb oma tütarettevõtete suhtes andmekaitse vaates auditeid ning toetab seeläbi ettevõtete tasemel põhimõtete ja kordade juurutamist.

Tegevus- ja äririski jaotises mainitud nelja silma põhimõtet rakendatakse ka juriidilistes ja vastavusküsimustes, nt tehingud, sh kõik lepingud ja muud juriidilised dokumendid. Juhtkond hindab kontserni õiguskaitset heaks ning täiendavaid olulisi õiguslikke ja regulatiivseid riske hetkel ei ilmne.

KREDIIDIRISK

Krediidirisk väljendub kahjana, mida kontsern võib kanda ja mida põhjustab tehingu vastaspool, kui ta jätab oma lepingulised finantskohustused täitmata. Krediidiriskile on avatud raha ja pangakontod, nõuded ostjatele, muud lühiajalised nõuded ja antud laenud.

Krediidiriski vähendamiseks jälgitakse pidevalt klientide maksedistsipliini. Kehtestatud on krediidipoliitika, tagamaks teenuste ja toodete müüki adekvaatse krediidialooga klientidele ning ettemaksude rakendamist kõrgema riskikategooriaga klientidele. Vastavalt krediidipoliitikale kohaldatakse eri kliendigruppidele erinevaid maksetähtaegu, krediidilimiiti, võimalikku maksepuhkust. Klientide grupeerimise aluseks on nende suurus, tuntus, krediiditausta uuringute tulemused ja maksekäitumise ajalugu. Reklaamikliente vaadeldakse esimesel tasandil kahes grupis: reklaamiagentuurid ja otseklendid, edaspidi grupeeritakse vastavalt eelnevalt esitatud põhimõtetele. Kontsern rakendab kõikides Balti riikides sama krediidipoliitikat, kuid on teadlik klientide erinevast krediidikäitumisest. Kõik Eesti tütarettevõtted ostavad sisse meeldetuletusteenust, et tegeleda tõhusamalt maksetähtaja ületanud nõuetega.

Uute klientide puhul kontrollitakse nende krediiditausta erinevate turul pakutavate krediidiinfo andmebaaside abil. Samuti monitooritakse nende maksekäitumist alguses kõrgendatud huviga. Maksedistsipliini täitmisel on võimalik saada paindlikumaid krediidingimusi, nt pikemat maksetähtaega, kõrgemat krediidilimiiti jm. Maksedistsipliini rikkumisel omakorda kohaldatakse rangemaid krediidingimusi.

Kontsernil pole teada olulisi riske seoses klientide ja partnerite liigse kontsentratsiooniga.

Rohkem teavet krediidiriski kohta on avalikustatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisa 4.

LIKVIIDSUSRISK

Likviidsusrisk tähendab seda, et kontsernil ei pruugi olla likviidseid vahendeid oma finantskohustuste õigeaegsaks täitmiseks.

Kontserni eesmärk on hoida kontserni finantseerimisvajadus ja finantseerimisvõimalused tasakaalus. Likviidsusriski juhtimise vahendina kasutatakse rahavoogude planeerimist. Kontserni rahavoogude võimalikult efektiivseks juhtimiseks moodustavad emaeetevõtte ja tema tütarettevõtete pangakontod ühtse kontsernikonto, mis võimaldab kontsernikonto liikmetel kasutada kontserni rahalisi vahendeid emaeetevõtte kehtestatud limiidi piires. Kontsernikonto toimib Eestis, kuid sellesse on kaasatud välismaised tütarettevõtted nii Lätist kui ka Leedust. Vastavalt kontserni poliitikale koostavad kõik kontserni ettevõtted pikemaajalise eelarvelise rahavoogude prognoosi terveks järgneva aastaks, mida korrigeeritakse kvartaalselt. Lühiajalise rahavoo jälgimiseks esitavad kontsernikontoga liitunud tütarettevõtted iganädalaselt detailsed rahavoo projektsioonid järgneva kolmeteistkümne nädala kohta.

Likviidsusriski maandamiseks kasutab kontsern erinevaid finantseerimise allikaid, milleks on pangalaenu, arvelduslaenu, ostjate nõuete ja tarnelepingute pidev monitooring.

Arvelduslaenu kasutatakse käibekapitali finantseerimiseks. Põhivara investeringute soetamiseks kasutatakse pikaajalisi pangalaene või rendilepinguid. Kontserni arvelduslaen on oma tähtajalt pikaajaline ja seotud laenulepingu tähtajaga. See toimib sisuliselt pikaajalise krediidilimiidina, mille kasutamise vajadust saab kontsern ise reguleerida.

Rohkem teavet likviidsusriski kohta on avalikustatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisan 4.

VALUUTAKURSI RISK

Valuutakursirisk tekib siis, kui tulevikus aset leidvad majanduslikud tehingud või kajastatud varad või kohustused on fikseeritud valuutas, mis pole ettevõtte arvestusvaluuta. Kuigi kontserni äritegevus on rahvusvahelise ulatusega puudub kontsernil valuutakursirisk. Kontserni kuuluvate ettevõtete arvestusvaluuta on euro. Tütarettevõtted on kohustatud välislepingutes kasutama üldjuhul valuutana eurot. Välisvaluutas laekuvad summad konverteeritakse eurodesse vahetult peale laekumist, vähendamaks avatud välisvaluutaposisiooni. Muid vahendeid valuutariski maandamiseks ei kasutata.

Rohkem teavet valuutariski kohta on avalikustatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisan 4.

INTRESSIMÄÄRARISK

Intressimäärarisk tähendab seda, et intressimäära muutumine toob kaasa muutuse kontserni rahavoos ja kasumis. Kontserni antud ja võetud laenude intressimäärad on üldjuhul seotud 6 kuu euriboriga, millele lisandub marginaal.

Kontserni intressimäärarisk on seotud lühiajaliste ja pikaajaliste võlakohustustega, mis on võetud muutuva intressimääraga. Intressimäärarisk on eelkõige seotud euribori kõikumisega.

Rohkem teavet intressimäära riski kohta on avalikustatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisan 4.

HINNARISK

Pabertoodete tiraažid kahanevad endiselt ning suureneb surve sisendkuludele, seejuures on suurima kaaluga neist trüki- ja kojukandeteenusega seotud kulud. Sisendkulude surve kandub ka müügihindadele, kuid seda piirab lõpptarbija poolt aktsepteeritav hinnatase. Kontsern maandab paberi hinnariski osaliselt sellega, et ostab paberit trükkimiseks ette ning laiendab tarnijate nimekirja, muutes konkurentsiolekorda paremaks.

KAPITALIRISK

Kontserni peamine eesmärk kapitaliriski juhtimisel on tagada kontserni jätkusuutlikkus, et kindlustada tulu aktsionäridele ja hüved teistele huvigruppidele ning säilitada seejuures optimaalne kapitali struktuur vähendamaks kapitali hinda.

Ühe osana kapitaliriskist näeb kontsern uute rahastamisvõimaluste saadavust. Vastuvõetavatel tingimustel finantseerimise võimaluste kättesaadavust mõjutavad paljud tegurid, sh (1) ettevõtte krediidi reiting või selle puudumine; (2) ettevõtte finantstulemused; (3) üldine kapitaliturgude likviidsus; (4) üldine majandusolukord jm.

Vastavalt tööstusharus levinud praktikale kasutab kontsern kapitali jälgimiseks võla ja kapitali suhet. Võla ja kapitali suhe arvutatakse netovõla suhtena kogukapitali. Netovõlg saadakse raha ja pangakontode lahutamisel koguvõlast

(konsolideeritud bilansis kajastatud lühi- ja pikaajalised intressikandvad kohustused). Kogukapital on konsolideeritud bilansis kajastatud omakapitali ja netovõla summa.

Rohkem teavet kapitaliriski kohta on avalikustatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisas 4.

Järgnevalt on esitatud peamised kontserni riskid ja nende maandamiseks kasutatud meetmed:

Risk	Riski kirjeldus	Riski maandamise meetmed	Riski esinemise tõenäosus	Riski mõju
1	Üldine majandusolukorra halvenemine	Iganädalane müügiprognooside jälgimine, pikaajaline rahavoogude prognoosimine	Keskmine	Keskmine
2	Geopoliitilised pinged	Erinevad tegevuskavad ja stsenaariumid olukorra eskaleerumise korral	Keskmine	Tugev
3	Trükitoodete kasumlikkuse langus	Hinnasurve ülekanne lõpptarbijale ja muutused tooraine (paberi) sisseostu protsessis	Kõrge	Keskmine
4	Suutmatus kasvatada digitellijate baasi	Kvaliteetse sisu loomine, pidev digitellijate turu jälgimine, vastavate koolituste läbimine, kasutaja kogemuse parandamine, pidevad investeeringud tootearendusse	Madal	Keskmine
5	Küberturvalisus	Personali koolitused, investeeringud turvalisuse ja töökindluse tõstmiseks	Keskmine	Tugev
6	GDPRi regulatsioonist tulenevad nõuded	Töötajate koolitamine, kontserni andmekaitse spetsialisti kaasamine oluliste otsuste võtmisel ja regulaarne vastavusauditite läbiviimine	Keskmine	Keskmine

ASI EKSPRESS GRUPP AKTSIAD JA AKTSIONÄRID

Seisuga 31. detsember 2022 on ASi Ekspress Grupp aktsiakapital 18 478 105 eurot (31.12.2021: 18 478 105 eurot) ja see koosnes 30 796 841 aktsiast (31.12.2021: 30 796 841 aktsiat) nominaalväärtusega 0,60 eurot aktsia kohta.

Kõik aktsiad on ühte liiki ja omandipiirangud puuduvad. Seltsil puuduvad spetsiifilist kontrollõigust andvad aktsiad ja seltsil puudub teave kokkulepete kohta aktsionäride hääleõiguste piirangute kohta. Seltsi põhikirjast ei tulene piiranguid seltsi aktsiate võõrandamisel. Aktsiaseltsi ja aktsionäride vahelistes lepingutes puuduvad samuti aktsiate võõrandamise piirangud. Aktsionäride omavahelistes lepingutes on need seltsile teada vaid selles ulatuses, mis on seotud väärtpaperite pantimisega ning mis on avalik teave.

Aktsionäride struktuur seisuga 31.12.2022

Nimi	Aktsiate arv	%
Hans H. Luik ja tema kontrolli all olevad ettevõtted	22 552 672	73,23%
<i>Hans H. Luik</i>	7 963 307	25,86%
<i>OÜ HHL Rühm</i>	14 589 365	47,37%
LHV Pank ja LHV Varahalduse hallatavad fondid	2 550 924	8,28%
Juhatuse liikmed ja nende lähikondsed*	122 463	0,40%
Ülejäänud väikeaktsionärid	5 123 706	16,64%
Omaaktsiad	447 076	1,45%
KOKKU	30 796 841	100,0%

*ASi Ekspress Grupp ja tema olulisemate tütarettevõtete juhatuse liikmed

ASi Ekspress Grupp juhatuse volitused on sätestatud äriseadustikus ning need on piiratud ettevõtte põhikirjas määratud ulatuses.

Juhatuse ja nõukogu liikmete omanduses olevad aktsiad

Mari-Liis Rüütsalu omab 36 924 aktsiat.

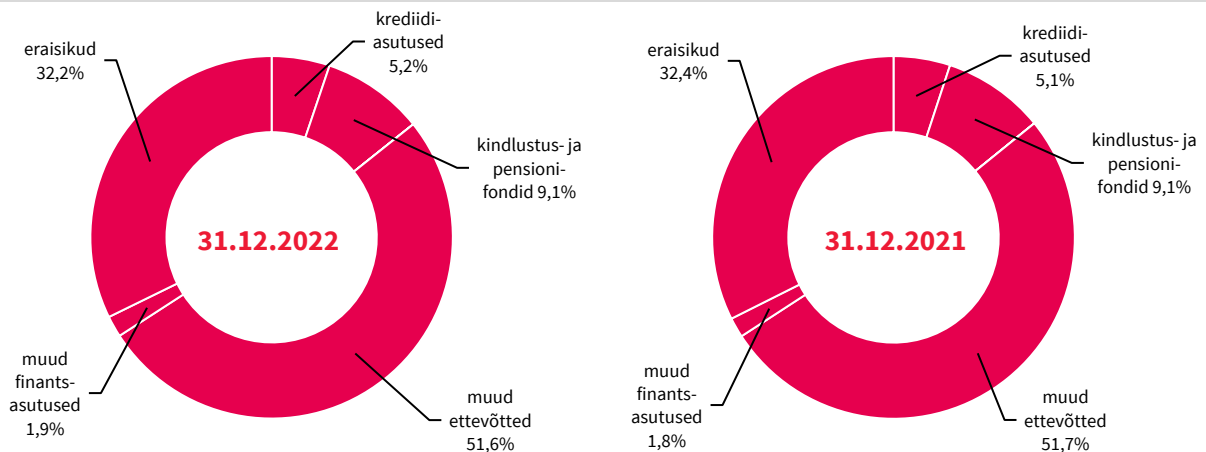
Kaspar Hanni (juhatuse liige kuni 2. veebruar 2023) omab 18 462 aktsiat.

Signe Kukin omab 38 140 aktsiat.

Hans H. Luik omab 7 963 307 aktsiat ja OÜ HHL Rühm omab 14 589 365 aktsiat, Hans H. Luige kui lõpliku kasusaaja osalus ASis Ekspress Grupp on 73,23% (22 552 672 aktsiat).

Aktionäride jaotus kategooria järgi

Kategooria	31.12.2022		31.12.2021	
	Aktionäride arv	Aktsiate arv	Aktionäride arv	Aktsiate arv
Eraisikud	4 854	9 930 432	4 379	9 975 908
Muud ettevõtted	274	15 882 793	265	15 911 697
Muud finantsasutused	39	585 368	39	548 005
Krediidi-asutused	11	1 595 862	10	1 555 786
Kindlustus- ja pensionifondid	7	2 801 967	7	2 805 026
Mittetulundusühingud	2	419	2	419
KOKKU	5 187	30 796 841	4 702	30 796 841

Aktionäride geograafiline jaotus

Riik	31.12.2022		31.12.2021	
	Aktionäride arv	Aktsiate arv	Aktionäride arv	Aktsiate arv
Eesti	5 130	29 498 575	4 649	29 574 316
Soome	18	32 949	16	32 298
Saksamaa	6	95 329	6	38 317
Leedu	5	153 534	6	197 614
Läti	5	73 563	5	90 305
Holland	3	8 788	1	5 000
Taani	3	151	2	101
Šveits	2	266 863	2	190 668
Rootsi	2	103 067	1	98 757
Itaalia	2	1 607	2	1 607
Austraalia	2	611	2	611
Belgia	2	160	2	1 010
Suurbritannia	1	322 573	1	322 573
Luksemburg	1	144 811	1	144 811
Monaco	1	84 196	1	92 196
Ameerika Ühendriigid	1	7 164	1	4 599
Hispaania	1	1 800	1	757
Kanada	1	1 000	1	1 000
Portugal	1	100	1	100
Iirimaa	0	0	1	201
KOKKU	5 187	30 796 841	4 702	30 796 841

ASi Ekspress Grupp aktsiainfo ja dividendipoliitika

Väärtpaberiinfo

ISIN	EE3100016965
Väärtpaberi lühinimi	EEG1T
Nimekiri/segment	BALTIC MAIN LIST
Emitent	Ekspress Grupp (EEG)
Nominaal	0,60 EUR
Emiteeritud väärtpabereid	30 796 841
Noteeritud väärtpabereid	30 796 841
Noteerimise kuupäev	05.04.2007

Dividendipoliitika

Oktoobris 2021 kinnitas ASi Ekspress Grupp nõukogu kontserni dividendipoliitika, mille kohaselt maksab Ekspress Grupp alates 2022. aastast dividendina välja vähemalt 30% aasta puhaskasumist. Ekspress Grupi kapitalistruktuur peab olema tugev ja jätkusuutlik, et säilitada soovitud tegevusvabadus ja kasutada ära majandustsüklite kasvuvõimalusi. Kontserni ülesanne on hoida konservatiivset kapitali jaotust, andmaks ettevõttele paindlikkust vastata uute investeeringute tegemisel võõrkapitali kaasamiseks esitatavatele nõuetele.

Kasvu toetamiseks on Ekspress Grupp seadnud eesmärgiks tagada kontserni ja investorite seisukohast optimaalne investeeringute, laenude tagasimaksete ja kasumi jaotamise tase.

Kontsern maksab dividendidena välja vähemalt 30% eelmise aasta puhaskasumist tingimusel, et põhitegevuse rahastamiseks ja uute strateegiliste investeeringute tegemiseks on piisavalt rahalisi vahendeid. Nendel aastatel, kui majandus aeglustub või kui rahavood on muudel põhjustel väiksemad, võib kontsern dividendimäära vähendada või otsustada dividendi mitte maksta.

Dividendid

2. mail 2022. aastal toimunud ASi Ekspress Grupp aktsionäride korralisel üldkoosolekul otsustati maksta dividendi 8 eurosentit aktsia kohta kogusummas 2,43 miljonit eurot. Dividendid maksti aktsionäridele välja 20. mail 2022. aastal.

Üldkoosoleku kuupäev	02.05.2022	04.11.2021	06.06.2018	13.06.2017
Periood, mille eest dividende makstakse	2021	2020	2017	2016
Dividendimakse aktsia kohta EUR	8 senti	10 senti	7 senti	6 senti
Kokku väljamakstud dividendisumma tuhandetes EUR	2 425	3 028	2 085	1 787
Dividendi väljamakse kordaja (%) - arvatuna puhaskasumilt jätkuvatest tegevusvaldkondadest	59%	119%	212%	131%
Dividendi väljamakse kordaja (%)	108%	121%	66%	41%
Dividendisaajate nimekirja fikseerimise kuupäev	16.05.2022	19.11.2021	20.06.2018	29.06.2017
Dividendimakse kuupäev	20.05.2022	23.11.2021	03.07.2018	06.07.2017

Väärtpaberi kauplemissajalugu 2018–2022

Hind (EUR)	2022	2021	2020	2019	2018
Avamishind	1,59	0,79	0,83	1,03	1,26
Sulgemishind	1,50	1,56	0,80	0,83	1,04
Kõrgeim	1,90	1,90	0,86	1,03	1,38
Madalaim	1,36	0,77	0,59	0,72	0,99
Keskmine	1,64	1,17	0,68	0,86	1,20
Kaubeldud aktsiaid, tükides	1 136 944	3 166 936	2 886 728	762 202	751 026
Käive, miljonites eurodes	1,87	3,72	1,95	0,66	0,90
Turuväärtus bilansipäeval, miljonites eurodes	46,20	48,04	24,48	24,58	30,99
Aktsiahinna ja kasumi suhe (P/E)	11,41	21,42	9,76	17,64	4 701,36

Ekspress Grupi aktsia (EEG1T) hind eurodes ning kauplemisstatistika NASDAQ Tallinna börsil alates 1. jaanuar 2018 kuni 31. detsember 2022.

Aktsiahinna võrdlus (%) Nasdaq Tallinna börsi indeksiga perioodil 1. jaanuar 2018 – 31. detsember 2022.

JÄTKUSUUTLIKKUSE ARUANNE

Ekspress Grupp avaldab esimest korda eraldiseisva jätkusuutlikkuse aruande. Eelmistel aastatel on sellekohane info olnud lõimitud tegevusaruandesse. Eristuva jätkusuutlikkuse aruande avaldamise eesmärk on liikuda järk-järgult lähemale Euroopa Liidu kestlikkusaruandluse direktiivi ja selle juurde loodavate raporteerimise standardite nõuetele. Ekspress Grupi jaoks muutub direktiivi järgimine kohustuslikuks alates 2024. aastast.

Jätkusuutlikkuse aruanne lähtub Ekspress Grupi 2022. aastal loodud jätkusuutlikkuse strateegias tuvastatud olulistest teemadest. Välja on toodud Ekspress Grupi pikaajalised eesmärgid ja mõõdikud. Sel korral kajastame aruandes ESG strateegiaga seotud põhilisi tulemusnäitajaid ning teisi tulemusnäitajaid, mille kohta on baastase teada. Teiste mõõdikute jaoks luuakse andmekogumise süsteem 2023. aasta jooksul. 2023. aastal tegeleme mõõdikutega seotud eesmärkide seadmisega.

EKSPRESS GRUPI ESG STRATEEGIA.....	38
ESG strateegia loomeprotsess.....	38
Lühiülevaade Ekspress Grupi strateegiast.....	39
ÜHISKONDLIK MÕJU, ROLL JA VASTUTUS.....	41
Sõltumatu ja mõjus meedia.....	41
Vastutustundlik reklaam.....	50
SOTSIAALNE MÕJU.....	52
Kliendid ja tarbijad.....	52
Kliendikogemus ja rahulolu.....	52
Klientide õigused ja heaolu.....	53
Töötajad.....	55
Töötajate professionaalne ja personaalne areng.....	55
Töötajate tervis ja heaolu.....	56
Võrdne kohtlemine, mitmekesisus ja kaasatus.....	58
KESKKONNAMÕJU.....	60
JUHTIMINE.....	62
Ausameelne ja vastutustundlik juhtimine.....	62
Tarneahela jätkusuutlikkus.....	63
EUROOPA LIIDU TAKSONOOMIAMÄÄRUSE ARUANDLUS.....	64

EKSPRESS GRUPI ESG STRATEEGIA

Ekspress Grupp on Baltimaade juhtiv meediakontsern ja omab seetõttu olulist rolli ühiskonna edendajana. Grupi meediaväljaanded on kõigil kolmel koduturul, st Eestis, Lätis ja Leedus, olulised avaliku informuuri kujundajad. Lisades sellele vastutuse märkimisväärse suurusega tööandjana, lasub grupil kohustus juhtida kõiki kontserni ettevõtteid eetilisel ja vastutustundlikult ning luua sõltumatut, professionaalset ja usaldusväärset meediasisu.

Ekspress Grupp on järjepidevalt tegelenud oma ühiskondliku vastutuse ja mõju juhtimisega. Kontsern oli varem kokku leppinud ühiskondlikku mõju ja vastutust omavad valdkonnad ja tegevused, sealhulgas seadnud jätkusuutliku arengu eesmärgid ja nende täitmise. Ootused meediasektori vastutusele on viimastel aastatel kasvanud ning globaalsed jätkusuutlikkuse trendid mõjutavad igapäevaselt kõikide kontserni ettevõtete tegevust. Sellest tulenevalt oleme 2022. aastal loonud kontserniülese ESG (*environmental-social-governance*) strateegia, et teha arenguhüpe jätkusuutlikkuse alastes tegevustes. Valminud ESG strateegia muudab teatud määral valdkondade nimetusi, laiendab Ekspress Grupi jaoks oluliste jätkusuutlikkuse teemade ringi ja seab paika grupi eesmärgid ning peamised tegevused, kuidas kontserni ja ettevõtete tasandil eesmärkideni jõuda. ESG strateegiaga püüame vastata huvigruppide ootustele ning panustada ÜRO säästva arengu eesmärkide saavutamisse.

Ekspress Grupp on kontsernina pühendunud sellele, et kõikidel kontserni ettevõtetel oleks positiivne mõju inimestele ja keskkonnale, panustades sellega ÜRO säästva arengu eesmärkide saavutamisse.

Otsime aktiivselt võimalusi, et luua kontserni ettevõtete põhitegevuse kaudu positiivset mõju ühiskonnas. Seejuures järgime rahvusvahelisi vastutustundliku ettevõtluse põhimõtteid (sh ÜRO globaalne kokkulepe (*UN Global Compact*), OECD suunised rahvusvahelistele ettevõtetele (*OECD Guidelines for Multinational Enterprises*), ÜRO äritegevuse ja inimõiguste põhimõtted (*UN Guiding Principles on Business and Human Rights*)) tagamaks, et meie tegevus ja äristrateegia ei riivaks ühegi huvigrupi õiguseid ega heaolu. Soovime vähendada kontserni tegevuse mõju keskkonnale ning anda oma panuse kliimamuutuste leevendamise eesmärgi saavutamisse Pariisi kokkuleppe kohaselt.

ESG strateegia loomeprotsess

Ekspress Grupi ESG strateegia tugineb rahvusvahelistel vastutustundliku ettevõtluse standarditel, Euroopa Liidu jätkusuutlikkuse regulatsioonidel ning sektori parimal praktikal. Oluliste teemade analüüsis (*materiality analysis*) võtsime arvesse järgmist.

- 1. Responsible Media Forumi (RFM) avaldatud meediasektori oluliste teemade kaardistus (*Media Materiality 2022*)**, mis põhineb eri huvigruppide vaadetel. Selles on arvesse võetud rahvusvahelisi ESG aruandlusraamistikke, investorindekseid, RFMi liikmesettevõtete oluliste teemade kaardistusi. Lisaks intervjuueeris RFM meediaettevõtete jätkusuutlikkuse eksperte, poliitikakujundajaid ning vabaühenduste esindajaid.
- 2. Euroopa Liidu pooled jätkusuutlikkuse nõuded.** Ekspress Grupile on suure börsiettevõttena kohaldumas mitmed Euroopa Liidu jätkusuutlikkuse regulatsioonid, eelkõige taksonoomiamäärus ja kestlikkusaruandluse direktiiv. Tuleviku vaates on Ekspress Grupi jaoks olulised jätkusuutlikkuse hoolsuskohustuse direktiiv ja börsiettevõtete juhtorganites soolise tasakaalu parandamise direktiiv.
- 3. Rahvusvahelised vastutustundliku ettevõtluse standardid.** Rahvusvahelise meediaettevõttena on Ekspress Grupi jaoks oluline lähtuda OECD suunistest rahvusvahelistele ettevõtetele (*OECD Guidelines for Multinational Enterprises*).
- 4. Ekspress Grupi võtmeisikute vaade.** Ekspress Grupi juhatuse liikmed, kõikide oluliste tütarettevõtete tegevjuhid ja meediamajade peatoimetajad osalesid aktiivselt ESG strateegia eesmärkide seadmisel ning tegevussuundade kinnitamisel.

„Strateegialoome juures oli oluline kontserni ettevõtte juhtide kaasatus, nende võimalus kaasa rääkida ning olla edaspidi organisatsiooni sees jätkusuutlikkuse saadikud.“

Mari-Liis Rüütsalu, Ekspress Grupi tegevjuht

Oluliste teemade analüüsi tulemusena tuvastasime üheksa ESG fookusteemat. Koondasime need kolme ühiskondliku mõju ja vastutuse valdkonna alla ning määrasime teemadele prioriteetsustaseme.

Ühiskondliku mõju ja vastutuse valdkond	Fookusteemad	Tase
Juhtiv eetiline ja vastutustundlik meediakontsern	Sõltumatu ja mõjus meediakontsern	Fundamentaalselt oluline
	Vastutustundlik reklaamiplatvorm	Fundamentaalselt oluline
	Tellijate õigused ja heaolu	Baastase
Vastutustundlik ja atraktiivne tööandja	Töötajate personaalne ja professionaalne areng	Strateegiliselt oluline
	Töötajate heaolu	Strateegiliselt oluline
	Võrdne kohtlemine, mitmekesisus ja kaasatus	Strateegiliselt oluline
Vastutustundlikult ja jätkusuutlikult juhitud ettevõtte	Keskkonnamõju vähendamine: ressursitõhusus ja kliimamõju	Strateegiliselt oluline
	Ausameelne ja vastutustundlik juhtimine	Baastase
	Tarnehela jätkusuutlikkus	Baastase

Fookusteemade eri tasanditesse jaotamise eesmärk oli lahti mõtestada meie ühiskondlik mõju ESG teemade vaates ning mõista, milliste teemade juhtimine nõuab enim ressursse nii mõju suuruse kui ka strateegilise tähtsuse tõttu.

- **Fundamentaalselt oluline** – teemad, mis on otseselt seotud meie põhitegevusega ning kus meie mõju ühiskonnale on kõige suurem.
- **Strateegiliselt oluline** – teemad, millel on strateegiline tähtsus meie otsese ja laiema mõju jaoks ning pikaajalise edu vaates.
- **Baastase** – teemad, mis vajavad pidevat tähelepanu ja täiustamist peamiselt efektiivsuse ning asjakohastele nõuetele vastavuse vaatest.

„ESG strateegias paika pandud selged eesmärgid ja tulemusnäitajad aitavad lihtsamini teha pika perspektiivi otsuseid, mis esmapilgul võivad mõjutada lühiajalist äriedukust.“

Argo Virkebau, Delfi Meedia juhatuse esimees

Lühiülevaade Ekspress Grupi strateegiast

„2023. aastal soovime teha järgmise arenguhüppe ja kaasata ESG tegevustesse kõiki töötajaid, et kontserniülel oleks ühtne arusaam meie mõjust.“

Mari-Liis Rüütsalu, Ekspress Grupi tegevjuht

Fookusteema	Lubadus	Eesmärk (2025)
Juhtiv eetiline ja vastutustundlik meediakontsern		
Sõltumatu ja mõjus meediakontsern	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ekspress Grupi eesmärk on olla Baltikumis juhtiv sõnavabaduse toetaja ning edendada ühiskonda, tehes kättesaadavaks faktipõhise ja kvaliteetse informatsiooni. ➤ Soovime panustada meediasektori arengusse laiemalt, et hoida ja edendada Baltimaade head pressivabaduse taset. ➤ Võtame vastutuse edendada jätkusuutlikku arengut. Kasutame oma talenti ja ressursse, et järjepidevalt ja süsteemselt teavitada ühiskonda olulistest jätkusuutlikkuse teemadest. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ 0 riikliku ajakirjanduseetika koodeksiga vastuolus olevat artiklit Ekspress Grupi meediaväljaannetes. ➤ 0 Ekspress Grupi ajakirjanduskoodeksi (loomisel) rikkumise juhtumit.
Vastutustundlik reklaamiplatvorm	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Meie eesmärk on olla oma klientide ja lugejate seas tuntud ja usaldatud eetiline ja vastutustundlik reklaamiplatvorm. ➤ Soovime võtta Baltikumis juhtiva rolli vastutustundliku reklaami põhimõtete edendamisel tööstuses. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ 0 juhtumit, kus meie platvormidel kuvatud reklaam või sisuturundus on vastuolus meie sisemiste eeskirjadega.
Tellijate õigused ja heaolu	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kindlustame oma kasutajate/klientide/lugejate turvalisuse ja privaatsuse ning töötame selle nimel, et meie meediasisu ja teenused oleksid juurdepääsetavad kõikidele huvigruppidele. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ 0 isikuandmete kaitse rikkumise juhtumit. ➤ Kogu meediasisule on tagatud juurdepääsetavus, arvestades ka erivajadustega inimeste vajadusi.
Vastutustundlik ja atraktiivne tööandja		
Töötajate personaalne ja professionaalne areng	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Oleme juhtiv tööandja meediasektoris kõigis kolmes Balti riigis. Loomme tingimusi ja pakume aktiivselt võimalusi isiklikuks ja erialaseks arenguks. Toetame töötajaid muutuva meediamaastikuga kohanemisel, eelkõige digipädevuse arengut. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kõigile meie töötajatele on loodud personaalsed õppe- ja arenguplaanid.
Töötajate heaolu	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kindlustame töötajate tervist ja heaolu toetava töökeskkonna, kus töötajatel on võimalik end teostada. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Säilitame kõrge töötajate rahulolu näitaja. ➤ 0 tööalast tervisekahju juhtumit.
Võrdne kohtlemine, mitmekesisus ja kaasatus	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Võrdne kohtlemine, mitmekesisus ja kaasatus iseloomustavad kõiki Ekspress Grupi ettevõtteid ning organisatsioonikultuuri. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ 0% meeste ja naiste palgalõhe. ➤ Koosõla Euroopa Liidu direktiiviga, mis käsitleb soolist tasakaalu äriühingute juhtorganites.
Vastutustundlikult ja jätkusuutlikult juhitud ettevõtte		
Keskkonnamõju vähendamine: ressursitõhusus ja kliimamõju	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vähendame järjepidevalt nii organisatsiooni kui ka teenuste/toodete kliimamõju. ➤ Parandame oma tegevuste ja toodete ressursitõhusust. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ekspress Grupi digitaalsed ettevõtted vähendavad väärtusahelaülest kliimamõju Pariisi kokkuleppe kohaselt aastaks 2030 ning saavutavad kliimanetraalsuse aastaks 2050. ➤ Delfi Meedia vähendab väärtusahelaülest kliimamõju 2030. aastaks 80% võrreldes 2020. aastaga.
Ausameelne ja vastutustundlik juhtimine	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kontserni ettevõtted peavad olema juhitud ausalt, seaduskuulekalt ja eetilisel. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ 0 korruptsiooni või ärieetika rikkumist puuduvat juhtumit, mis oleksid seotud kontserni ettevõtete või töötajatega.
Tarneahela jätkusuutlikkus	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Nõuame, et meie tarnijad on kooskõlas meie jätkusuutlikkuse ambitsioonide ja väärtustega ning järgivad samu ESG tavasid. ➤ Arvestame toodete ja teenuste ostmisel keskkonnamõjuga, kui see on asjakohane ja võimalik. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kõik meie peamised tarnijad järgivad ESG põhimõtteid.

ÜHISKONDLIK MÕJU, ROLL JA VASTUTUS

Juhtiva meediakontsernina teadvustab Ekspres Grupp oma rolli kõikide koduturgude majanduse ja ühiskonna arengus. Grupi ettevõtetel on vaieldamatult suurim mõju ja võimalus panustada ühiskonda ja demokraatiasse oma põhitegevuse kaudu – luues meediasisu ning pakkudes nüüdisaegseid digilahendusi ja -teenuseid. Võimalikult mõjusa positiivse panuse jaoks tegutseme kõikides meediavaldkondades vastutustundliku ettevõtluse põhimõtete ja sektoristandardi alusel.

Sõltumatu ja mõjus meedia

Meedia roll ja vastutus on tuua avalikkuse ette ühiskonnas aktuaalsed ja probleemsed teemad. Ühiskondlike valupunktide kajastamine juhib tähelepanu muutmist vajavatele olulistele protsessidele, et neid seejärel positiivses suunas mõjutada.

ESG strateegiaga võtab Ekspres Grupp kontserni tasandil rolli ja vastutuse luua tõelisi muutusi kestliku arengu, eelkõige ÜRO kestliku arengu eesmärkide toetamiseks.

Ühiskonda panustamiseks keskenduvad Ekspres Grupi ettevõtted peamiselt

- professionaalse ja usaldusväärse ajakirjandusliku sisu loomisele,
- võttes turul juhtiva positsiooni jätkusuutlikkuse teemade kajastamises ning
- meediasektori arengusse panustamisele avalike sõnavõtude ja erialaliitude kaudu.

ESG strateegia		
Lubadus	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ekspres Grupi eesmärk on olla Baltimaade juhtiv sõnavabaduse toetaja ning edendada ühiskonda, tehes kättesaadavaks faktipõhise ja kvaliteetse informatsiooni. ➤ Soovime panustada meediasektori arengusse laiemalt, et hoida ja edendada Baltimaade head pressivabaduse taset. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kasutame oma talenti ja ressursse, et järjepidevalt ja süsteemselt teavitada ühiskonda olulistest jätkusuutlikkuse teemadest.
Eesmärk	Ekspres Grupi meediaväljaanded ei avalda ebaeetilist või ajakirjandusnormidega vastuolus olevat sisu: <ul style="list-style-type: none"> ➤ 0 riikliku ajakirjanduseetika koodeksiga vastuolus olevat artiklit Ekspres Grupi meediaväljaannetes; ➤ 0 Ekspres Grupi ajakirjanduskoodeksi (loomisel) rikkumise juhtumit. 	
Strateegilised tegevussuunad	Selle eesmärgi täitmiseks oleme kokku leppinud meediavastutust toetavad tegevussuunad: <ul style="list-style-type: none"> ➤ töötame aktiivselt selle nimel, et meie ajakirjanduslik sisu oleks iseseisev, eetiline ja kvaliteetne; ➤ panustame meediakirjaoskuse ja infopädevuse arengusse koostöös asjakohaste huvigruppidega. 	Jätkusuutliku arengu väljakutsete järjepidevaks kajastamiseks: <ul style="list-style-type: none"> ➤ seome väljaanded ühiskondlikult oluliste fookusteemadega; ➤ loome ja arendame jätkusuutlikkuse teemadele keskendunud meediaplatforme.

2022. aasta vaade/hetkeolukord

Mõõdik	2022 tegelik	2025 eesmärk
Ajakirjanduseetika koodeksiga vastuolus olevad artiklid Ekspres Grupi meediaväljaannetes	1	0
Ekspres Grupi ajakirjanduskoodeksi (loomisel) rikkumise juhtumid	-	0

Läti Meediaeetika Nõukogu leidis, et Läti Delfi rikkus meedia eetikakoodeksit, avaldades ekslikult uudise läti ärimehe Juris Savickise surmast. Läti Delfi tõdes, et tegu oli nende veaga, sest enne uudise avaldamist ei tehtud faktikontrolli. Uudis võeti tagasi.

2022. aastal esitati Delfi Meedia vastu 24 kaebust, millest 5 lõppesid kohtu poolt õigeksmõistva otsusega. Ülejäänud 19 kaebust on veel menetluses.

Vastutustundlik ajakirjandus

Läheneb vastutustundlikule ajakirjandusel järgmiste põhimõtete alusel.

➤ Ajakirjanduseetika algab sõltumatuselt

Ajakirjandus peab olema sõltumatu ja vaba. Poliitilised seosed või poolehoid, kellegi ärihuvid, isiklikud suhted või kasu, altkäemaksud või mis tahes hüved ei tohi mõjutada ajakirjanike ja väljaannete tööd. Tasakaalustatud ajakirjanduse põhimõtteid järgitakse kõikides kontserni ettevõtetes. Sõna antakse eri osapooltele võrdses mahu, võimaldatakse vastulauseid ja vajadusel vabandusi. Esitatud info on alati allikatest kontrollitud. Allika- ja konfidentsiaalsuse kaitse on iga ajakirjaniku vastutus. Tundlike teemade puhul on oluline tunnetada eetilise piiri.

➤ Usaldusvärsuse eest seismine ja sõnavabadus

Ühiskonna jätkuv ja üha teravam polariseerumine suurendab survet meediamajadele luua ja esitada õigeaegselt usaldusväärset ja kvaliteetset ajakirjanduslikku sisu.

➤ Kommentaariumi kontroll inimmodereerimise abil

Kommentaarium on oluline osa veebiväljaandest, sest nii saavad lugejad kaasa rääkida nende jaoks olulistel teemadel. Ekspress Grupi meediaväljaanded propageerivad kommentaariumi registreeritud kasutamist. Ebasobivate kommentaaride eemaldamiseks kasutatakse inim- ja masinõppepõhist modereerimist.

„Sõja ja ebakindluse tingimustes on sõltumatul ajakirjandusel erakordne roll – lisaks inimeste ööpäevaringsele informeerimisele on meie väljaannetel vastutus kõikide Eesti inimeste ees, et kirjeldada ja mõtestada Venemaa agressiooni, näidata selle mõjusid ning tagajärgi, samas peame ise säilitama rahu ja kindlameelsuse.“

Urmo Soonvald, Delfi ja Eesti Päevalehe peatoimetaja

Sõda Ukrainas pani vastutustundliku sisuloo uutmoodi proovile. Kõikide Ekspress Grupi ettevõtete ühine seisukoht on, et Venemaa on agressorriik. Selle positsiooni juures ei tehtud järeleandmisi, kuid äärmiselt oluline oli leida viis, kuidas kajastada Venemaa kui agressorriigi tegevusi, panemata süüd Balti riikides elavatele venelastele.

„Tasakaalu leidmine meie läti- ja venekeelse portaali vahel oli 2022. aasta proovikivi. Juba sõja esimesel päeval ütlesime avalikult välja, kes on agressor; tegu ei ole erioperatsiooniga, vaid sõjaga Ukraina vastu. Meil on aga väga tugev venekeelne toimetuse, mille kohta lätlased ütlesid, et avaldame sisu, mis kaitseb Venemaad. Lätis elavate venelaste jaoks olime aga hetkega liialt „lätlased“. Venekeelset portaali lugev vanem publik ei suutnud leppida sellega, et Venemaa Föderatsioon on agressor. Läti noorem publik ei saanud aga aru, miks me ei tõlgi lätikeelset sisu otse vene keelde. Lätikeelse sisu tõlge ilma meie läti toimetuse meeskonnata, kellel on vene taust, ei oleks aga toimunud. Seetõttu oleme neid toimetusi ka eraldi hoidnud. See oli meie jaoks emotsionaalselt raske olukord.“

Konstantins Kuzikovs, Läti Delfi juhatuse esimees

„Vastutustundliku sisuloojana on meie ülesanne mitte panna kõiki vene keelt kõnelevaid inimesi samasse patta. Arutasime aasta jooksul erineva sõnakasutuse üle. Kindlasti ei väldi me sõnu „venelane“ ja „Venemaa“, kui kajastame Ukrainas toimuvat. Samas leppisime kokku, et me ei kasuta vaenu õhutavaid mõisteid või kõnekeelseid väljendeid, et vältida kohalike venelaste sildistamist. Tegu on väga delikaatse teemaga. Püüame olla ettevaatlikud ja oma vigadest õppida.“

Filips Lastovskis, Läti Delfi peatoimetaja

Tehisintellekt aitab mõõta Eesti meedia tasakaalustatust

Tallinna Ülikooli rakenduslike teadus- ja arendustööde konkursi võidutööks valiti 2022. aastal Balti filmi, meedia ja kunstide instituudi meediainnovatsiooni professori Indrek Ibruse, humanitaarteaduste instituudi kultuuriandmete analüüsi teaduri Andres Karjuse ja humanitaarteaduste instituudi nooremteaduri Mark Metsa projekt „Ajakirjanduse tasakaalustatust mõõtvat tööriista prototüüp“.

Võidutöö näol on tegemist ASI Ekspress Grupp tellitud rakendusuringuga, mille eesmärk oli leida uus, masinõppepõhine meetod ajakirjanduse ideoloogilise kallutatuse mõõtmiseks ja hindamiseks Eestis. Uudne, tehisintellekti rakendatav mudel võimaldab prototüüpi täiustada ja automatiseerida nii, et meediaväljaande ideoloogiline hoiak on konkreetsete teemavaldkondade järgi jooksvalt hinnatav.

“Meil tekkis mõte uurida Delfi Meedia sisu, et saada teada, kuidas me teatud teemasid kajastame. Kas me ei ole liiga ühekülgsed või kallutatud mingite teemade kajastamisel, sest tänapäeval sünnib internetti nii palju sisu, et väga raske on seda objektiivselt hinnata. Tehes seda inimese abil, on hinnang subjektiivne ja lähtub täpselt sellest, kuidas just see inimene parajasti sisu näeb ja kuidas tema jaoks see kontekst tekib. Sellest tekkis mõte, et prooviks masinõppe abil õpetada masinat hindama meie sisu.”

Ekspress Grupi tegevjuht Mari-Liis Rüütsalu

Projekti abil saadi kinnitus, et see meetod töötab ning ollakse suutelised õpetama masinat tundma teksti ja andma sellele hinnangut. Tegemist on prototüübiga ja töö läheb edasi, et leida viise, kuidas uudset meetodit edasi arendada ja seda laiemalt meediakontserni toodetava sisu hindamiseks ära kasutada.

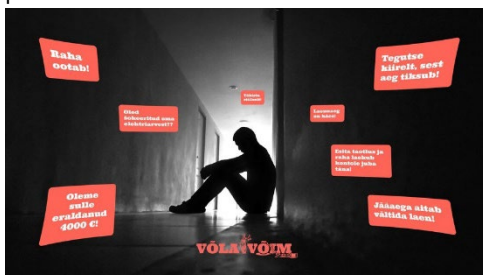
Meedias tõstatatud olulised teemad aastal 2022 – kuidas me muutsime ühiskonda

Eesti

- Õhtuleht avastas skeemid, mille abil tõmbas riigi mõjukaim relvaäriees Ants Põldsam politsei- ja piirivalveameti riigihangetelt välja rammusaad saake. Nüüdseks on prokuratuur esitanud Põldsami vastu kahtlustuse ulatuslikus maksupettuses.
- Õhtuleht paljastas, et keskerakondlasest Riigikogu liige Martin Repinski laseb Riigikogul hüvitada üürikorterit, milles ta ise ei ela. Õhtuleht avastas kahtlaseid arveid ka EKRE saadikust endise ministri Kert Kingo kulu- hüvitiste hulgast. Arved viitavad sellele, et Kingo kasutas kulu hüvitisi võõraste inimeste kohtukulude katmiseks.

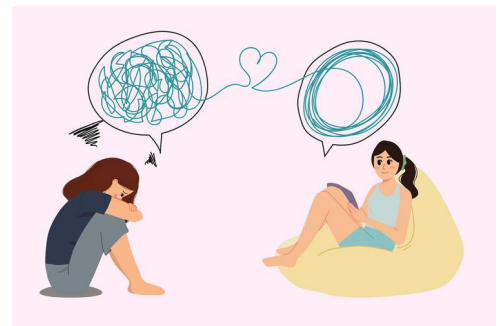
- Delfi Meedia uuriva toimetuse eestvedamisel tõstatati teema Eesti kiirilaenufirmadest ja nende mitmepalgelisest käitumisest, et hätta sattunud kliendid ei kaotaks oma kodu ega muud vara. Teema aitas kaasa seadusemuudatuse kiirendusele parlamendis, meie ajakirjanikud kutsuti kohtumisele Riigikogu õiguskomisjoni, et nad jagaks tähelepanekuid probleemi kohta.

- Õhtuleht avaldas artiklisarja autistlikele noortele ehitatud Liikva Päikesekodu juhi rahaasjadega seotud kahtlustest.
- Õhtulehe ajakirjanik ja videograaf käisid kliimamuutuste tulipunktis Bangladeshis. Lugejateni toodi mitu lugu sellest, kuidas

kliimakriis mõjutab Lõuna-Aasia riiki ja sealseid elanikke ning millised on kliimamuutustega kohanemise lahendused riigis, mida rapivad tsüklonid, uputavad üleujutused ja mida praeb põrgupalavus.

- Delfi Meedia ajakirjad on võtnud muretseda eestlaste vaimse tervise pärast. Oleme õpetanud inimesi probleeme ära tundma, nendega tegelema ja teisi sellega arvestama. Oleme jaganud spetsialistide kommentaare ja nõuandeid ning kõige olulisem – oleme tõstatanud vaimse tervise teema ka poliitilisel tasandil.

- Delfi Meedia sporditoimetuse mure on juba mitmendat aastat, et hüppeliselt kasvaks Eesti laste liikumine nii koolis kui ka vabal ajal. Oleme oma lugudega püüdnud mõjutada nii haridus- süsteemi kui ka lapsevanemaid. Tugevale tervisele tuleb alus panna juba koolis – tervislikud eluviisid on vundament tulevikuks.

- Geenius Meedia juhtis artikliga „Pensionireformile tõe andnud minister Järvan teisest pensionisambast lahkujatele: tundke elust rõõmu“ tähelepanu asjaolule, kuidas teise pensionisamba lammutajad erakonnast Isamaa jätkasid ise seal pensioni kogumist.
- Delfi Meedia uuriv ajakirjandus avastas pärast sõda, et Eesti on jäänud teatud liiki naftatoodete

vahendajaks Valgevenesse. Pärast meie lugu lisati see toode sanktsioonide alla nii Eestis kui hiljem kogu ELis.

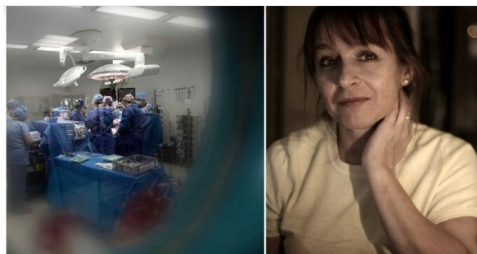

- Geenius Meedia avaldas Eestile palju kuulsust toonud IT-eduloode sarja „Eesti IT-maffia: Meie IT-eduloo niidid ja niiditõmbajad“.
- Geenius Meedia artikkel „Salajane nipp juba olemasoleva kodulaenu intressi alandamiseks: lihtsalt küsi pangast“ tõi kaasa intressimäärade allarääkimise buumi pankades.

Läti

- Läti Delfi kirjutas Läti maksasiirdamiste praktika kohutavast hetkeseisust. Teemat kajastati meedias laialt, mille tulemusena pandi pausile kõik maksasiirdamise operatsioonid Pauls Stradiņši ülikooli kliinikumis (*Pauls Stradiņš Clinical University Hospital*) ja arstidele määrati kohustuslik lisaõpe.

[Delfi Plus](#) [Latvija](#) [Ekonomika](#) [Kultūra](#) [Sports](#) [Ärzemes](#) [Dzīvesstils](#) [Versijas](#)

- Sõprus Venemaaga jätkub Läti spordiringkondades: Läti Delfi avaldas loo Läti jäähokitreenerist, kes jätkas KHLi jäähokimeeskonna treenimist ja Venemaal mängimist ka pärast 24. veebruari 2022. Pärast loole kommentaari küsimist Läti hokiliidult otsustas alaliit tühistada isiku treenerilitsentsi.
- Läti Delfi koos teiste suuremate riiklike väljaannetega kajastas Läti julgeoleku-teenistuse uurimist, mille lõpparuanne

paljastas, et Läti suuruselt teise linna Daugavpils linnapea levitab Kremli-meelset väärinfot ja võib osutada tõsiseks julgeoleku-ohuks.

Leedu

- Leedu Delfi avaldas artiklisarja Gulbinase järve kaldale rajatud miljonäride luksuslamute rajoonist, mis ehitati seadusi eirates.

[Delfi](#)

[Delfi Plus](#) [RU](#) [Naujienos](#) [Video](#) [Verslas](#)

- Leedu Delfi avaldas 2022. aastal dokumentaalfilmi „Delfi sõjarindel“ (Delfi at War), milles kajastatakse, kuidas Ukrainasse sõitvad ajakirjanikud riskivad oma eluga, et tuua lugejateni uudiseid Ukrainast, jäädes ise samal ajal tagaplaanile.
- Leedu Delfi paljastas, et „Financial Times“ avaldatud artiklisari Leedu poliitikute, saavutuste ja arengute kohta, mille üle Leedu valitsus avalikult uhkust tundis, oli kinni makstud Leedu maksumaksja raha eest.
- Leedu Delfi avaldas eksklusiivse intervjuu endise avaliku julgeoleku teenistuse juhi Ričardas Pociusega. Pocius väitis, et kui ta esitas küsimusi Seimi ees toimunud rahutuste mahasurumise kohta, sundis siseminister Agnė Bilotaitė Pociuse ametist tagasi astuma.

Jätkusuutliku arengu kajastamine

„2022. aastal dikteeris sõda, millised teemad on esirinnas. Nii töökorralduses kui ka teemade valikul pidime kohandama oma tööd, et see oleks vastavuses nii meie missiooni kui ka lugejate ootustega. Seetõttu ei olnud roheteemad niivõrd pildil, kui nad tavatingimustes peaksid olema. Energiakriisi taustal tõusis number üks teemaks varustuskindlus, mitte rohepööre.“

Argo Virkebau, Delfi Meedia juhatuse esimees

2020. aastal käivitas Eesti Päevaleht esimese meediaväljaandena Eestis kliimaruubiigi, mis 2021. aastal muutus laiapõhjalisemaks roheportaaliks (roheportaal.delfi.ee). Nüüdseks on Ekspress Grupis keskkonnateemadele pühendatud portaaliid loodud Eesti Päevalehes, Geenius Meedias (rohe.geenius.ee) ja Leedu Delfis (delfi.lt/grynas/).

Leedu Delfi on loonud eraldi jätkusuutlikkuse sisuplatvormi Jätkusuutlik Leedu (<i>Tvari Lietuva</i>), mille eesmärk on viia ühiskonnas edasi diskussiooni jätkusuutlikkusest ning muuta jätkusuutlikkus meedias läbivamaks teemaks. Tvari Lietuva avaldab uurivaid artikleid jätkusuutlikkuse teemadel Leedus ja maailmas, juhib Delfi TV vestlussaadet ja raadiosaadet “Ziniu radijas”, osaleb avalikel üritustel ning korraldab avalikke arutelusid.

„Näeme, et keskkonnateadlikkus Euroopas ja ka Leedus kasvab. Inimesed on üha rohkem kursis kliimakriisi, elurikkuse kao, reostuse ja erinevate sotsiaalsete probleemidega. Seetõttu kasvab ka ühiskonna sisulisem huvi nende teemade vastu. Sellegipoolest on jätkusuutlikkus endiselt raske teema, mida mõned inimesed kipuvad vältima. Selles olukorras on oluline leida uuenduslikke viise, kuidas jätkusuutlikkusest rääkida. Tvari Lietuva on Delfi viis suurendada huvi jätkusuutlikkuse vastu.“

Vytautas Benokraitis, Leedu Delfi tegevjuht

2023. aastal plaanib Läti Delfi toimetus avada uue jätkusuutlikkuse rubriigi, mis kajastaks kõiki jätkusuutlikkuse tahkusi.

„Uue rubriigi eesmärk on keskenduda eri viisidele, kuidas olla jätkusuutlik, ning võimalustele, mida jätkusuutlik ettevõtlus pakub.“

Konstantins Kuzikovs, Läti Delfi juhatuse esimees

Lisaks Eesti Päevalehe roheportaalile on Delfi Meedia teised meediaväljaanded töötanud välja laiemad ühiskondlikud fookusteemad, millele suurimad kaubamärgid juba mitmendat aastat keskenduvad.

- **Delfi** – liiklussurmade arvu vähendamine
- **Eesti Ekspress** – koduvägivalla vähendamine
- **Eesti Naine** – vaimne tervis
- **Maaleht** – maaelu väärtustamine

„Palju suuremalt ja olulisemalt on pildile kerkinud vaimse tervise teemad ning Delfi Meedia on panustanud nende kajastamisse.“

Argo Virkebau, Delfi Meedia juhatuse esimees

Üritused ja koostööprojektid jätkusuutlikkuse teemal

Ekspress Grupp on laiendanud äritegevust ürituste korraldamise suunas ning keskendume ka jätkusuutlikkuse küsimustele, sest soovime olla kestliku arengu teemades eestkõnelejad.

- 2022. aasta oktoobris korraldas **Delfi Meedia** rohekonverentsi „**NÜÜD ja 10 aasta pärast**“. Konverents otsis vastust küsimusele, mida peaksime tegema kohe praegu, et tagada elamisväärne elu ka tulevastele põlvetele, ja milline on maailm meie ümber 10 aasta pärast.

- **Leedu Delfi** korraldas 2022. aasta oktoobris ettevõtetele suunatud **jätkusuutlikkuse konverentsi**. Kahepäevasel konverentsil jagasid

Leedu ja välisekspertid kogemusi ja teadmisi ESG tervikliku juhtimise teemadel, sh keskkonnamõjude mõõtmisest ja vähendamise eesmärkide seadmisest. Olulisemad arutelud kanti üle ka Eestis ja Lätis.

- Jätkusuutlikkuse edendamiseks teeb Leedu Delfi koostööd näituste keskusega LITEXPO, et tuua igale näitusele jätkusuutlikkuse teema. Jätkusuutlik Leedu (Tvari Lietuva) on ka meediapartner paljudele säästva arengu algatustele Leedus (nt festival Zero Waste, kuu Fairtrade, algatus National Walking).

„Jätkusuutlikkusega seotud üritusi on plaanis ka edaspidi ja regulaarsemalt teha. 2023. aastaks on kokku lepitud koostöö Baltimaade suurima mõjuga jätkusuutlikkuse festivaliga Impact Day, kelle meediapartner oli Delfi Meedia ka 2022. aastal.“

Argo Virkebau, Delfi Meedia juhatuse esimees

Õhtuleht Kirjastus lansseeris 2022. aasta märtsis veebilehe kliendilehed.ee, kuhu on koondatud toidu- ja ehituspoodide sooduspakkumised, et vähendada paberreklaami osakaalu. Algatus tagab tarbijatele lihtsa ülevaate sooduspakkumistest ning vähendab trükkimisest ja reklaami transpordist tulenevat keskkonnamõju.

Meediasektori areng ja meediapädevus

Juhtiva meediakontsernina on Ekspress Grupp võtnud valdkonna eestkõneleja rolli, aidates kaasa sektori arengule. Me toetame aktiivselt meediapädevuse arengut ning faktipõhiseid teadmisi.

Grupi meediaväljaanded teevad aktiivset koostööd haridusasutustega kõigis kolmes riigis: Eestis Tartu Ülikooli ja Tallinna Ülikooliga, Leedus Vilniuse Ülikooliga, Lätis Läti Ülikooli, Stockholmi Kõrgema Majanduskooli, Riia Stradini Ülikooli ja Vidzeme Ülikooliga, et parandada eelkõige noorte teadlikkust ajakirjandusega seotud karjäärivalikutest ja võimalustest. Praktikandina töötas 2022. aastal Ekspress Grupi ettevõtetes 55 inimest.

Laiema meediapädevuse arenguks ning meediasektori trendide tutvustamiseks esinevad meie ettevõtete juhid, peatoimetajad, ajakirjanikud ning ka teiste äriüksuste spetsialistid tihti eri huvigruppidele.

Läti Delfi korraldas kolmandat aastat järjest koostöös Baltimaade Meedia Oivakeskusega kursuse **#Storygram**, mille käigus omandasid noored ajakirjanikud kogunud ajakirjanike kõrval õppides praktilisi ajakirjanduse ja multimeedia oskusi.

Kuuluvus organisatsioonidesse ja koostööprojektid

Ekspress Grupi meediaväljaanded on mitme kohaliku ja rahvusvahelise organisatsiooni liikmed:

- Eesti Meediaettevõtete Liit (selle kaudu kuulutakse ka News Media Europe'isse)
- Internet Media Association
- Rahvusvaheline Faktikontrollimise Võrgustik (International Fact-Checking Network (IFCN))
- Läti Ajakirjanike Liit (Latvijas Žurnālistu asociācija)
- International News Media Association – INMA
- Eesti Pressifotograafide Liit
- The European Digital Media Observatory (EDMO)
- Baltic Engagement Centre for Combating Information Disorders (BECID).

Ekspress Grupi meediaväljaanded osalevad regulaarselt koostööprojektides ning teevad koostööd järgmiste organisatsioonidega:

- Uuriva ajakirjanduse võrgustik OCCRP (Organised Crime and Corruption Reporting Project (OCCRP))
- Rahvusvaheline uurivate ajakirjanike konsortium (International Consortium of Investigative Journalists (ICIJ))
- Calouste Gulbenkian Foundation

Ekspress Grupp annab laiema panuse ühiskonna arengusse koostööprojektide kaudu. 2022. aastal väärivad esile tõstmist järgmised projektid.

Eesti

- Kirjastus Hea Lugu kuulutas välja **ajalooliste romaanide konkursi**, kuhu oodati põnevaid lugusid usutavate tegelastega, kes aitavad lähedale tuua olulisi sündmusi, nähtusi, isikuid ajaloos.

Läti

- Delfi viis ellu suure **parlamendivalimistega seotud projekti**, mis hõlmas debatte, eri-projekte ja esimest korda tootearendusealast koostööd kohalike disaineritega.
- Viiendat aastat kogus Läti Delfi detsembris heategevusliku **annetuskampaaniaga „Tugevused ja tugevad“** annetusi peredele, kes peavad iga päev hooldama oma haigeid lähedasi. Sel aastal juhiti kampaaniaga tähelepanu sellele, kui hooldamist vajav pereliige saab täiskasvanuks. See on aeg, mil riigi toetus perekonnale oluliselt väheneb, samal ajal vajab haige pereliige jätkuvalt tuge ja hoolitsust. 2022. aasta kampaaniaga koguti 52 000 eurot.

Delfi

'Stiprini stipros' laikā saziēdoti vairāk nekā 52 000 eiro, daudzas ģimenes joprojām gaida atbalstu

Leedu

- Alates aastast 2013 jagab **Leedu Delfi arvamustoimetuse tunnustusi ehk Delfi Titaanide auhindu silmapaistvatele inimestele**, kes oma eeskujuga murravad stereotüüpe ning tõmbavad tähelepanu olulistele avalikele nähtustele ja sündmustele. 2022. aastal pälvis tunnustuse seitse inimest, teiste seas Leedu president Valdas Adamkus.
- Delfi korraldas 2022. aasta Eurovisiooni lauluvõistluse võitja **Kalush Orchestra** kontserdi Vilniuses enam kui 5000 inimesele. Pool piletitulust (40 000 eurot) annetati heategevusfondile „I am Ukraine“.

- Kolmepäevane investeerimiskonverents „**My investment**“ tõi kokku nii algajad kui ka kogunud investeerijad. Kokku peeti 9 arutlusringi, 19 tundi ülekandeid, lavale astus 50 esinejat ning konverentsi ülekandeid on vaadatud enam kui 300 000 korral.

Ühiskondlikud annetused 2022. aastal

Ekspress Grupi ettevõtted toetasid 2022. aastal eri ühiskondlike algatusi ja projekte. Rahaliselt toetati eelkõige Ukraina sõjas kannatanuid, aga ka ajakirjandustudengeid, Eesti Meediaettevõtete Liitu, Jaan Tõnissoni seltsi ja teisi väiksemaid ühiskondlikke algatusi.

Vastutustundlik reklaam

Meediakontsernina ei piirdu meie tegevus ainult ajakirjandusliku sisuga. Reklaamimüük meie meediaplatvormidel ning digitaalsetel väliekraanidel on suur osa meie ärilisest edust. Seetõttu lasub meil ka vastutus tagada, et edastatavad turundussõnumid oleksid vastavuses meie enda väärtuste ning riiklike ja rahvusvaheliste turunduseeskirjadega.

ESG strateegia	
Lubadus	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Meie eesmärk on olla oma klientide ja lugejate seas tuntud ja usaldatud eetilise ja vastutustundliku reklaamiplatvormina. ➤ Soovime võtta Balti riikides juhtiva rolli vastutustundliku reklaami põhimõtete edendamisel tööstuses.
Eesmärk	<ul style="list-style-type: none"> ➤ 0 juhtumit, kus meie platvormidel kuvatud reklaam või sisuturundus on vastuolus meie sisemiste eeskirjadega.
Strateegilised tegevussuunad	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Tagame, et meie platvormidel edastatud turundussõnumid on seadusega kooskõlas, ausad ja siirad ning tõesed. ➤ Tagame selge piiri sisuturunduse ja ajakirjandusliku sisu vahel.

2022. aasta vaade/hetkeolukord

Möödik	2022 tegelik	2025 eesmärk
Ekspress Grupi vastutustundliku reklaami põhimõtete vastuolus olevad juhtumid	-*	0
Sisuturundusreeglite rikkumise juhtumid	0**	0

* Ekspress Grupi üleste vastutustundliku reklaami põhimõtete loomine on plaanis ESG strateegia juurutamise käigus.

** Delfi TV juht Arturas Paknys sai Leedu raadio- ja televisioonikomisjonilt hoiatuse telesaates valesi markeeritud reklaami eest. Leedu Delfile karistust ei määratud.

Sisuturundus

Sisuturundus jätkab tõusuteel, see seab nõuded ja piirangud kõikidele meediamajadele, sh grupi meediaväljaannetele, et tagada usaldusväärsus ja läbipaistvus. Kontsern on selgel seisukohal, et ajakirjanduslikku sisu ei tohi mõjutada reklaamiklientide huvi, sisuturundus või kontserni enda kommertsürituste korraldamine. Grupi meediaväljaanded on reklaami ja meediatoimetuse töö vahele tõmmanud selge piiri, sisuturundus ja muu tasu eest näidatav sisu peab olema äratuntav ja vastavalt märgistatud.

Ekspress Grupi meediamajad on ettevõttesiseselt kokku leppinud sisuturunduse reeglid. ESG strateegia juurutamise käigus planeerib Ekspress Grupp hinnata reeglite ühtlustamise vajadust ja vajadusel võtta vastu kontserniüleste sisuturunduse juhtpõhimõtted.

„Hoiame sisuturunduse ja ajakirjandusliku sisu väga selgelt lahus. Eri inimesed loovad erinevat sisu ning seal me piire ei kompa. Hoiame neid lahus ka uutest formaatides, kus on algusest peale teised tavad olnud, näiteks taskuringhäälingu puhul.“

Argo Virkebau, Delfi Meedia juhatuse esimees

Reklaamimüük

Ekspress Grupi kõik ettevõtted lähtuvad reklaamimüügis seadusest tulenevatest kohustustest ja piirangutest.

Ekspress Grupi jaoks on reklaamimüügi juures vastutustundlik andmekasutus osa meie vastutusest klientide ees, aga ka äriiline võimalus. Jälgides reklaamituru trende on lähitulevikus olulisemaks saamas küsimus, kuidas läheneda käitumispõhisele reklaamile ning milline on vastutustundlik reklaam; kuidas vältida isikuandmete väärkasutamist, mis oleks vastuolus kas hea tava või seadustega.

„Vastutustundlikkus suunatud reklaami puhul on meeletult suur trend, mis hakkab turuosalisi eristama.“

Argo Virkebau, Delfi Meedia juhatuse esimees

Digitaalne välireklaam

Ekspress Grupi digitaalse välireklaami ettevõtete (Linna Ekraanid OÜ ja D Screens SIA) jaoks on üks osa nende ühiskondlikust vastutusest seotud kuvatavast reklaamist tuleneva valgusreostusega, mis võib mõjutada nii linnaelanikke kui ka liiklejaid. Ettevõtted arvestavad seadusest tulenevate kohustustega ja välireklaami hea tava kokkulepetega; viimase puhul tehakse koostööd riiklike reklaami- ja välimeediaettevõtete alaliitudega. Näiteks reguleeritakse ekraanide eredust vastavalt kellaajale ning reklaamiandjate animatsioonidele on seatud piirangud, mis aitavad vältida liigset valgusmüra.

SOTSIAALNE MÕJU

Kliendid ja tarbijad

Teenuse ja teeninduse arendusel lähtume tarbijast. Igapäevaste uudislugude kõrval soovivad lugejad teemakäsitlusi eri valdkondadest: sport, kultuur, roheteemad. Lisaks peab kogu meediasisu olema kättesaadav iga kliendi jaoks talle sobivas kanalis ja formaadis.

Kliendikogemus ja rahulolu

Ekspress Grupi jaoks on oluline kontserni kuuluvate ettevõtete klientide rahulolu, pakutavate teenuste vastavus kliendi ootustele ja vajadustele ning kliendile antud lubaduste täpne täitmine.

„Näeme, et täna on digitellimus lugejate poolt aktsepteeritud ja see on kasvav trend. Kui aasta-paar tagasi tundus, et kui üldse tellitakse, siis midagi näpuotsaga, aga nüüd kasutatakse ühes peres tihti mitut tellimust. Kui lugeja on mingit toodet juba tarbinud, siis digitellimuste portfelli laiendamine on pigem tõenäoline. Digitarkuse arendamine on täna meedias esikohal, samuti on iga meediamaja jaoks oluline, kuidas saada oma kliendist paremini aru. See distsiplineerib ka meediamaja kirjutama paremat sisu. Veel parem sisuloome ja kasvavad digitellimused tähendavad seda, et luuakse sisu, mille peale lugeja ütleb aitäh.“

Kaspar Hanni, Ekspress Grupi arendusjuht

Ekspress Grupi meediaettevõtete digitellimuste hulk kasvas 2022. aastal võrreldes 2021. aastaga Balti riikides kokku 12% ja ulatus 2022. aasta detsembri lõpus 146 608 tellijani.

Iseteeninduse kõrval püsib aktiivne suhtlus klienditeenindusega

Ekspress Grupi meediaväljaanded tegelevad teadliku kliendirahulolu ja -kogemuse kaardistamise ja kujundamisega, sest see tagab uute, tarbija ootustele ja vajadustele vastavate toodete/teenuste arendamise. Kliendi jaoks vajalike mugavate lahenduste loomine, kliendile pühendumine ja tema kuulamine on võimalus konkurentidest eristuda.

Kliendisuhtluses on oluline roll iseteeninduskeskkonnal, kus kliendid saavad ise teha tellimusi nii digikanalitele kui ka paberväljaannetele ja pakettidele.

160 000 külastust kuus oli iseteeninduskeskkonnal lehed.ee ja unikaalsete külastajate arv kuus oli 47 000 seadet.

Kuigi digikanalite tähtsus infotarbimises järjest suureneb, kasutatakse operatiivseks klienditeenindusega suhtlemiseks jätkuvalt ka telefoni. Süsteemid on muutunud stabiilsemaks ja muresid on tellijatel järjest vähem digiteenuste käivitamise aastatega võrreldes. Delfi Meedia kliendid pöördusid 2022. aastal klienditeeninduse poole 88 052 korral, neist 59% olid pöördumised telefoni teel ja 41% olid e-kirjad.

Tarbijate käitumises on märgata muutust selles, kuidas tarbija suhestub oma tellimustega ehk kuidas ta eeldab, et ettevõtte temaga suhtleb ja seda kõikide teenuste puhul. Kui inimene tarbib mõnda Ekspress Grupi meediamaja digitoodet, Netflixit ja veel midagi, siis ta eeldab, et need kõik on võrdselt heal tasemel ja seda ka klienditeeninduse poole pealt. Meediatarbija tahab, et me tunneksime teda ja tema tooteid. Ta tahab iseteeninduses üheskoos näha kõiki oma tellitud tooteid ja teenuseid. Üldine digiteenuste arengu tase turul tõuseb. Tarbija ootab, et protsessid ühtlustuvad valdkondade üleselt ja iga aastaga see ootus kasvab.

Delfi Meedia lugejate soovitusindeks NPS (Net Promoter Score) ehk kui tõenäoliselt oleksid nad valmis meediatoodet oma lähedastele soovitama, oli 2022. aastal 52 (2021: 57,5).

Eesmärged aitab seada kliendirahulolu mõõtmine

Ekspress Grupi ettevõtte haldavad kogu tervikliku kliendikogemuse loomise ahelat, mis hõlmab nii sisuloomet, trükikvaliteeti, kanalite kättesaadavust kui ka klienditeenindust. Tagasisidet koguvad kõik kliendiga otsekontaktis olevad kontserni ettevõtte, et pakkuda edaspidi klientide soovidele ja ootustele vastavaid tooteid/teenuseid.

- **Sisu.** Delfi Meedias jälgitakse klientide rahulolu kogu tasulise sisuga.
- **Teenindus.** Delfi Meedia on kontserni suurima väljaannete arvuga ettevõtte, mis puutub klientidega kokku eri etappides ning kogub tagasisidet nii väljaannete sisu kui ka tellimise, teenindusprotsessi, digikeskkonna tehnilise poole ja paberlehe kojukande kohta.
- **Levi.** Express Posti eesmärk on toimetada väljaanded klientidele õigel ajal ja eesmärk on hoida hilinemiste või pretensioonide määr alla 1% kogu Ekspress Grupi väljaannete kojukande tiraažist. 2022. aastal saavutati tulemuseks 1,14% (2021: 0,52%).

Klientide õigused ja heaolu

Oleme suurendanud eri huvigruppide kaasatust inforuumi, luues mugavaid ja atraktiivseid digilahendusi. Kõikide huvigruppide kaasatuse jaoks on olulisel kohal ka juurdepääsetavus, mis arvestab erivajadustega inimeste nõudmisi.

Ekspress Grupi ettevõtte haldavad suuri klientide andmebaase ning üha komplekssemaks muutuva *online*-meedia kontsernina teadvustatakse andmekaitsega seotud riske.

ESG strateegia	
Lubadus	➤ Kindlustame oma kasutajate/klientide/lugejate turvalisuse ja privaatsuse ning töötame selle nimel, et meie meediasisu ja teenused oleksid juurdepääsetavad kõikidele huvigruppidele.
Eesmärk	➤ 0 isikuandmete kaitse rikkumise juhtumit. ➤ Kogu meie meediasisule on tagatud juurdepääsetavus, arvestades ka erivajadustega inimeste nõudeid.
Strateegilised tegevussuunad	➤ Tagame tellijate ja klientide andmete kaitse, privaatsuse ning kasutame andmeid vastavalt seadustele. ➤ Tagame lugejate/tellijate õiguste ja heaolu kaitse. ➤ Arendame meediasisu kättesaadavust kõigil platvormidel.

2022. aasta vaade/hetkeolukord

Möödik	2022 tegelik	2025 eesmärk
Isikuandmete kaitse rikkumise juhtumid	0	0
Kättesaadavusmeetmetega kaetud sisu osakaal kogu meediasisus	70–90%*	100%

* Ekspress Grupi kõik meediaväljaanded ei ole hinnatud kättesaadavusmeetmetega käsitletud sisu osakaalu. Antud vahemik kirjeldab Delfi Eesti, Läti Delfi ja Leedu Delfi kättesaadava sisu osakaalu. Erinevate meediamajade teenustele ligipääsetavuse võimalusi on kirjeldatud all („Teenuste kättesaadavus“).

Andmekaitse

Globaalselt on reklaamiturul teravalt luubi alla võetud andmekaitsereeglite jälgimine. Ekspress Grupp jälgib aktiivselt turutrende ning reeglite muutust, et näha, kuhu sektor areneb.

Ekspress Grupp on kirja pannud kliendiandmete turvalise kogumise, hoidmise ja töötlemise ning pahatahtlike rünnakute kaitsmise põhimõtted ja protsessid, mida kõik kontserni ettevõtte rakendavad. Andmekaitsetingimustega on võimalik tutvuda iga ettevõtte kodulehel.

Delfi Meedia tegi 2022. aastal veebilehtede isikuandmete kaitse üldmääruse (GDPR) tingimustele vastavuse auditi, et tuvastada probleemkohad ning tagada andmekaitsetingimuste võimalikult suur läbipaistvus. Auditi tulemusi rakendatakse 2023. aasta jooksul.

Klientide heaolu

Meediasisu puhul on Ekspress Grupi peamine eesmärk toetada avatust ja osalusdemokraatiat ning käsitleda olulise ühiskondliku mõjuga teemasid. Samas lasub Ekspress Grupi meediaväljaannetel vastutus tagada, et avalik inforuum oleks kujundatud vastutustundlikult ning sisu, mis võib kahjustada lugejate füüsilist või vaimset tervist, on kas keelatud või kuvatakse teatud piirangutega. Reklaamisisu piirangute puhul lähtume Eesti, Läti ja Leedu reklaamiseadusest.

2022. aastal tõi sõda Ukrainas esile küsimuse, kuidas ja mil määral sõjauudiseid lugejateni tuua.

„Meie meediaorganisatsioonides on selge kokkulepe kajastada sõda hoolimata sellest, et lugejatel võib tekkida mingil hetkel nn sõjaväsimus.“

Mari-Liis Rüütsalu, Ekspress Grupi tegevjuht

„Pidime vähendama sõjauudiste otseblogis piltide hulka, et tulla vastu reklaamiosõtjate survele. Pärast otseblogi sulgemist otsustasime, et avaldame pilte sõjakoledest, kui nendel on tähendus, kui need näitavad kurjategijate tõelist palet või tuletavad meelde, milleks peame valmis olema. Teatud fotodele lisame teavituse, et tegu on vägivaldse pildiga, mida me ei soovita vaadata alla 18-aastastel. Samas ei väldi me häirivate piltide kuvamist, kuna ühiskonnal on õigus teada, mida Putini armee Ukrainas teeb.“

Filips Lastovskis, Läti Delfi peatoimetaja

Praeguse põlvkonna jaoks on esmakordne kogemus kajastada sõda sellises mahus ning ööpäev läbi. Sõjakoledest ning piltide ja videomaterjali kättesaadavus on aasta jooksul nihutanud visuaalse meediakeele piire. Esile on kerkinud mitmed teemad alates rünnakuohvrite piltide kuvamisest ja lõpetades küsimusega, kuidas rääkida lastest sõja kontekstis.

„Vaja oleks uut laiemat sektoriülest diskussiooni, kuidas sõda kajastada, kuhu on nihkunud hea tava piirid ning milliseid hoiatusi tuleks sõjauudiste juures kuvada.“

Argo Virkebau, Delfi Meedia juhatuse esimees

Teenuste kättesaadavus

Ekspress Grupp tagab teenuste kättesaadavuse kolmel viisil.

- 1. Digilahendused:** soodustame teenuste kättesaadavust, luues innovaatilisi digilahendusi. Täpsemalt on kajastatud teemat peatükis „Digiteeruv meediaettevõte“.

Ekspress Grupi osalusega kinnisvaraportaali Kinnisvara24.ee lansseeris 2022. aasta märtsis veebiportaali www.kinnisvara24.ee/ukraini. Platvorm on mõeldud sõjapõgenikele, kes soovivad leida elamispiinda, ning eestimaalastele, kes soovivad kuulutada tasuta majutusvõimalusi Ukraina sõjapõgenikele.

- 2. Avatud uudisblogid:** tagame, et kriitilise tähtsusega sisu on kättesaadav kõigile, ka mittetellijatele.

Ekspress Grupi meediaväljaannetes olid pärast 24. veebruari 2022 teatud sõjauudised kõikidele ligipääsetavad. Jättkuvalt on tasuta kättesaadav sõjauudiste otseblogi Delfi Meedia ja Leedu Delfi platvormidel.

- 3. Kättesaadavusmeetmed:** kontserni eesmärk on suurendada kättesaadavusmeetmetega kaetud sisu osakaalu meie meediaplatvormidel, et võimaldada võimalikult suure ühiskonna osa kaasatust inforuumi.

Delfi Meedia on järk-järgult arendanud meediasisu kättesaadavuse võimalusi. 2022. aastal olid Delfi Meedia väljaannete artiklid 70% ulatuses kuulatavad ning alates 2023. aasta algusest on see tagatud kõikide artiklite puhul.

2022. aasta lõpus oli Läti Delfi lätikeelsetest artiklitest kuulatavad 90% ning venekeelsetest 80%. Ka Leedu Delfi on kuulatavaks teinud 80% artiklitest.

Seoses 24.veebbruaril 2022 alanud sõjategevusega Ukrainas olid meie toimetused kõikides meediaettevõtetes valvel ööpäev läbi. See paneb suure surve nii toimetuse tööle kui ka ajakirjanikele. Meie toimetused on kriiside käsitlemisega harjunud ning töö korraldati ümber kiirelt ja efektiivselt. Nii Eestis, Lätis kui ka Leedus avati operatiivselt spetsiaalselt ukraina põgenikele mõeldud venekeelsed portaalid.

Töötajad

Tööturult parimate värbamine algab praeguste töötajate rahulolust. See omakorda sõltub töötasust, aga ka avatud ja kaasavast organisatsioonikultuurist, arenguvõimalustest ja mugavast töökeskkonnast, mida Ekspress Grupp oma töötajatele pakub.

„Teadlikkus jätkusuutlikkusest tõstatub kogu ühiskonnas. Kui tahame olla nüüdisaegne tööandja ja saada tööle parimaid talente, peame olema ESG teemades eestkõneleja. Uued kandidaadid tunnevad huvi, kas ja kuidas läheneme sisuloomele ja turundustegevusele vastutustundlikult, kas ettevõttes on tagatud sooline tasakaal ning kas ettevõtte mõõdab ja vähendab enda süsiniku jalajälge.“

Argo Virkebau, Delfi Meedia juhatuse esimees

Ekspress Grupis töötab üle 1500 töötaja, kes aitavad oma pühendunud igapäevatööga ellu viia kontserni missiooni ja eesmärged. Kvaliteetsed tööriistad, paindlik töökorraldus ja toetav meeskond on motiveeriva töökeskkonna loomise oluline osa. Kontserni ettevõtted väärtustavad kõiki oma töötajaid, panustades samas ka järeltulijate koolitamisest ja toetamisest, et kvalifitseeritud ja motiveeritud töötajaid oleks nii täna kui ka tulevikus.

Kontserni personalivaldkonna fookust mõjutavad peamiselt digiteerimine, uute tegevussuundadega sünergia loomine (kinnisvara- ja piletimüügiportaal, ürituste korraldamine) ja jätkuv sisemiste protsesside efektiivsemaks muutmine. 2022. aasta algust mõjutasid endiselt ka koroonapandeemia piirangud (eelkõige Lätis). Ka personaliküsimuste suurimaks mõjutajaks oli sõda Ukrainas, mis tõstis esile töötajate ohutuse, aga ka vaimse pingetemaatika.

2022. aastal võtsid Ekspress Grupi meediaväljaanded tööle nii Ukrainast kui ka Venemaalt põgenenud sõltumatuid ajakirjanikke.

Töötajate professionaalne ja personaalne areng

ESG strateegia	
Lubadus	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Oleme juhtiv tööandja meediasektoris kõigis kolmes Balti riigis. ➤ Loome tingimusi ja pakume aktiivselt võimalusi isiklikuks ja erialaseks arenguks. Toetame töötajaid muutuva meediamaastikuga kohanemisel, eelkõige digipädevuse arengut.
Eesmärk	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kõigile töötajatele on loodud personaalsed õppe- ja arenguplaanid.
Strateegilised tegevussuunad	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Loome grupiülese juhtide arenguprogrammi. ➤ Loome kõikides tütarettevõtetes töötajate arenguprogrammid/talendiakadeemiad.

2022. aasta vaade/hetkeolukord

Mõõdik	2022 tegelik	2025 eesmärk
Aasta jooksul koolitustel osalenud töötajate		
a) arv	a) 826	a) -
b) osakaal	b) 56%	b) -
Aasta jooksul töötajate läbitud koolitustundide kogumaht	-	-
Regulaarsetel tulemus- või karjääriarenguevestlustel osalenud töötajate		
a) arv	a) 911	a) -
b) osakaal	b) 62%	b) 100%

Töötajate arenguvõimaluste suurendamiseks on mõeldud Hans H. Luige nimeline koolitusstipendium, mille abil saavad töötajad läbida täienduskoolitusi, mis ei ole otseselt seotud nende töövaldkonnaga. Stipendiumeid jagatakse kolm korda aastas ning suurel määral kasutatakse stipendiumit uute valdkondade õppimiseks, aga ka erialaste väliskonverentside külastamiseks.

2022. aastal stipendiumi saanud töötajad ettevõtete kaupa:

➤ Delfi Meedia AS	20
➤ Delfi AS	11
➤ Delfi UAB	27
➤ Õhtuleht Kirjastus AS	36
➤ Hea Lugu OÜ	7
➤ Ekspress Grupp AS	4

Ekspress Grupi ettevõtted pakuvad aina enam töötajatele võimalusi võtta osa nii erialastest kui ka üldharivatest koolitustest.

Delfi Meedia jätkas 2022. aastal lisaks erialastele koolitustele ka talendiakadeemiaga, mis kutsuti ellu aasta varem. Talendiakadeemia eesmärk on pakkuda töötajatele igakuiselt üldharivaid loenguid, mis on avatud kõikidele Delfi Meedia töötajatele. 2022. a korraldati näiteks elupäästva esmaabi, unenõustamise ning investeerimisteemalisi loenguid.

Läti Delfi ja D Screens SIA töötajad võtsid aasta jooksul osa kõikidele töötajatele mõeldud IT, finantsjuhtimise, ajajuhtimise ja produktiivsuse loengutest. Erialase arengu jaoks osaleti müügi-, avaliku esinemise, fotograafia ning graafilise disaini koolitustel. Lisaks võimaldas Läti Delfi töötajatele ka keeleõpet. Läti Delfi 2023. aasta personalivaldkonna fookuseks saab olema arenguplaanide koostamine kõikidele töötajatele ning juhtide arenguprogrammi algatamine, et parandada meeskonnajuhtimist.

Leedu Delfi ja Digital Matter UAB pakkusid töötajatele ka sõja olukorras ellujäämise koolitusi, et vastata 2022. aasta ühe olulisima küsimusega seotud vajadustele.

Töötajate tervis ja heaolu

ESG strateegia		
Lubadus	➤ Kindlustame töötajate tervist ja heaolu toetava töökeskkonna, kus töötajatel on võimalik end teostada.	
Eesmärk	➤ Säilitame kõrge töötajate rahulolu näitaja (eNPS).	➤ 0 tööalast tervisekahju juhtumit.
Strateegilised tegevussuunad	➤ Parandame/täiustame järjepidevalt töötajate heaolu ja rahulolu. ➤ Kindlustame tervisliku ja ohutu töökeskkonna, arvestades nii füüsilise kui ka vaimse tervise heaolu. ➤ Võimaldame ja edendame töö- ja eraelu tasakaalu.	

Mõõdik	2022 tegelik	2025 eesmärk
Töötajate heaolu		
Tööandja soovitusindeks (eNPS)	-*	-
Töötajate tervis ja ohutus		
Tööõnnetuste, tööga seotud ja muude tervisehäirete tõttu kaotatud tööpäevade		
a) arv	a) 130	0
b) osakaal	b) -	
Töölt puudunud päevade		
a) arv	a) 8627	-
b) osakaal	b) -	
Tööõnnetuste arv	g**	0
Tööga seotud tervisehäirete arv	0	0
Surmaga lõppenud tööõnnetuste arv	0	0

Mõõdik	2022 tegelik	2025 eesmärk
Ajakirjanike vastu tehtud rünnakute arv	2	0
Töö- ja eraelu tasakaal		
Töötajate osakaal, kes võtsid puhkust perekondlikel põhjustel	11%	-
Lapsepuhkusel olnud töötajate määr, a) kes naasid tööle; b) kes 12 kuu pärast töötasid ettevõttes	a) 49% b) 71%	-
Töösuhted		
Vabatahtlik tööjõuvoolavus	10%	-
Käimasolevate töövaidluste arv	1***	-

* 2022. aastal ei hinnatud kõikides Ekspress Grupi ettevõtetes tööandja soovitusindeksit (eNPS). ESG strateegia juurutamisprotsessi käigus soovime ühtlustada töötajate rahulolu hindamise metoodikat ning koguda regulaarselt tagasisidet töökeskkonna kohta. Tööandja soovitusindeksit hindas 2022. aastal Delfi Meedia (eNPS: 37).

** Tööõnnetused olid seotud kukkumistega ning ühel juhul ründas Express Posti lehekandjat koer.

*** Läti Delfil on käimas üks töövaidlus.

Ajakirjanikevastased rünnakud

Läti Delfi ajakirjanikke rünnati 2022. aastal kahel korral. Ühel juhul ähvardasid vaksineerimisvastaste grupi liikmed avalikul üritusel Delfi jopet kandvat ajakirjanikku. Teisel korral õhutas Delfi töötajate vastu viha endine Läti parlamendi liige Aldis Gobzems, keda peetakse samuti vaktsiini mittetoetavaks poliitikuks.

Ukraina sõda mõjutas suurel määral ka Ekspress Grupi töötajate heaolu ja turvalisust. Sõja kontekstis kerkis esile ka uut moodi ajakirjanike turvalisuse küsimus, sealhulgas sai oluliseks küsimuseks Ukrainasse lähetatud ajakirjanike turvalisuse ja kindlustuse tagamine. Turvalisust hinnatakse teist moodi ning ka kohalikul tasemel on tekkinud hirmufooni.

„Sõja alguses olid paljud ajakirjanikud stressis ja mõned tundsid end isegi ebaturvaliselt. Tegime turvatunde parandamiseks töötajatele ellujäämiskoolituse. Covidi ajast on meil leping psühholoogiga, kelle poole töötajad saavad endiselt pöörduda.“

Rasa Lukaitytė-Vnarauskienė, Leedu Delfi peatoimetaja

„Kui varem olid pressil erireeglid, millest kinni peeti, siis täna on olukord teine. Pressikirjaga jope ei pruugi enam ajakirjanikke kaitsta, neid rünnatakse sellest hoolimata.“

Argo Virkebau, Delfi Meedia juhatuse esimees

Samal ajal mõjutas sõda kõikide teiste töötajate vaimset tervist. Mitmed Ekspress Grupi ettevõtted tagavad töötajatele võimaluse anonüümselt pöörduda psühholoogi poole kas majasiseselt või väliste partnerite kaudu.

Ekspress Grupi Eesti ettevõtete töötajatel on võimalus kasutada anonüümselt nõustamisteenust Võõras Sõber nii tööalaste kui ka isiklike murede puhul.

„Võõras Sõber on meie koostööpartner juba teist aastat ning näeme, et 2022. a vajadus teenuse järele kasvas.“

Tiina Paju, Delfi Meedia personalijuht

„Kui vähemalt üks inimene saab tänu sellele initsiatiivile oma murele lahenduse, siis on sellel teenusel väärtus olnud.“

Erik Heinsaar, Õhtuleht Kirjastuse juhatuse esimees

Töötajate rahulolu

2022. aastal hindasid töötajate rahulolu kaks Ekspress Grupi meediamaja. Läti Delfi töötajate rahulolu oli 82% ning Delfi Meedia rahuloluküsitlus näitas samuti, et töötajate üldine rahulolu ning lojaalsus on endiselt kõrgel tasemel, vastavalt 79% ja 73%.

2022. aastal tulid rahuloluküsitlustest välja uued teemad, mille alusel koostavad ettevõtte järgmise aasta personali-valdkonna tegevusi. Töötajate rahuloluküsitlus on meie jaoks oluline tagasisidemehhanism ning töötame selle nimel, et tulemuste põhjal teha vajalikke muutusi.

Palkade taset ja võrdset kohtlemist tööturul jälgitakse grupi ettevõtetes turu-uuringute abil. Töö- ja tulemustasu ning soodustuste süsteem on iga grupi ettevõtte enda kujundada. Näiteks on kaardistatud tööpered, millele on palgatasemed määratud.

Hüvedena pakutakse igakuist spordikulude kompensatsiooni, tervisekindlustust ning vaimse tervise tuge, võimaldatakse paindlikku tööaega ja kodukontoris töötamise võimalust.

Läti Delfi keskendus 2022. aastal organisatsiooni palgatasemete hindamisele. Osaleti Fontese palgauuringus, et võrrelda tasusid laiemalt telekommunikatsiooniettevõtetega, kus palgatasemed on tavapäraselt kõrgemad. Läti Delfi otsustas tõsta ettevõtte miinimumpalga 1000 euroni. Järgneva viie aasta eesmärk on tõsta järk-järgult palgatasemeid telekommunikatsiooniettevõtetega võrdluses keskmisest kõrgemale tasemele.
--

Võrdne kohtlemine, mitmekesisus ja kaasatus

Kontserni kõikides ettevõtetes töötavad erineva kultuuritaustaga töötajad. Meediaetevõtete jaoks on mitmekesisus strateegiliselt oluline, et luua kõikide lugejate jaoks olulist ja huvitavat sisu.

„Toimetused peab olema erakordselt mitmekesine, teisiti poleks mõeldavgi. Meil on üle-eestiliselt loetav leht, mis tähendab, et meil peab olema vanu, noori, naisi, mehi, konservatiive ja liberaale, inimesi, kes tahavad naftat puurida ja neid, kes arvavad, et nafta puurimine on kõige halvem asi maailmas. Teisiti ei saakski toimetust üles ehitada.“

Martin Šmutov, Õhtulehe peatoimetaja ja Õhtuleht Kirjastuse juhatuse liige

ESG strateegia	
Lubadus	➤ Võrdne kohtlemine, mitmekesisus ja kaasatus iseloomustavad kõiki Ekspress Grupi ettevõtteid ning organisatsioonikultuuri.
Eesmärk	➤ Meeste- ja naiste palgalõhe on Ekspress Grupis 0%. ➤ Saavutada kooskõla Euroopa Liidu direktiiviga, mis käsitleb soolist tasakaalu äriühingute juhtorganites.
Strateegilised tegevussuunad	➤ Värbame ja hoiame mitmekesiseid talente. ➤ Kaasame töötajaid ning tagame avatud organisatsioonikultuuri. ➤ Tagame kõigile võrdsed võimalused ettevõttesiseseks karjääri arenguks. ➤ Tasustame töötajaid võrdselt ning konkurentsivõimeliselt, makstes kõikidele töötajatele elamisväärset palka.

2022. aasta vaade/hetkeolukord

Mõõdik	2022 tegelik	2025 eesmärk
Meeste ja naiste keskmise brutotunnitöötasu erinevus (% meessoost palgatöötajate töötasust) (korrigeerimata ehk <i>unadjusted</i> palgalõhe)	87%	100% (0% palgalõhe)
Diskrimineerimisjuhtumite arv*	0	0
Juhtpositsioonidel olevate naiste osakaal	31%	Kooskõla ELi direktiiviga, mis käsitleb soolist tasakaalu äriühingute juhtorganites

Mõõdik	2022 tegelik		
	Juhtorganid (M/N)	Toimetus (M/N)	Muud töötajad (M/N)
Töötajate jaotus vanuse ja soo alusel			
alla 30-aastased	2/1	46/118	87/86
30–49-aastased	35/21	139/188	168/245
üle 50-aastased	1/2	52/79	99/175
Puuetega töötajate arv	59		

* Ettevõttes ametlikult registreeritud või asjakohase asutuse poolt algatatud juhtumite arv.

Oluline on kõikide töötajate võrdne ja aus kohtlemine – diskrimineerimise suhtes soo, rassi, keele, poliitiliste vaadete, vanuse või muude vähemustunnuste alusel kehtib nulltolerants kõikides Ekspress Grupi ettevõtetes.

Värbamise kontekstis järgime rangelt võrdse kohtlemise põhimõtteid. Võrdse kohtlemise ja kaasatuse soodustamiseks tagavad kõik Ekspress Grupi ettevõtted võimalikult paindlikud töötingimused ning avatud ja erinevusi toetava töökeskkonna.

Delfi Meedia töötajate rahuloluküsitlusest tulid esile uued võrdse kohtlemise ja kaasatuse teemad. Välismaalastest töötajad sooviksid, et rohkem materjale ning sisekommunikatsiooni oleks ingliskeelsena kättesaadav. Selle tulemusena võtab Delfi Meedia 2023. aastal käsile töökorraldusdokumentide ning õppematerjalide tõlkimise, et tagada kõikide töötajate võrdne kohtlemine.

KESKKONNAMÕJU

Keskkonnamõju vähendamine ressursitõhususe abil ja kliimamõju

Kuigi meediasektori keskkonnamõju on pigem väike, on kliima- ja keskkonnamõju juhtimine jätkusuutliku ja vastutustundliku ettevõtte jaoks vältimatu. Kliimamuutused on saamas üheks olulisemaks jätkusuutlikkuse teemaks kõigis sektorites.

ESG strateegia		
Lubadus	➤ Vähendame järjepidevalt nii organisatsiooni kui ka teenuste/toodete kliimamõju. Parandame oma tegevuste ja toodete ressursitõhusust.	
Eesmärk	➤ Ekspress Grupi digitaalsed ettevõtted vähendavad väärtusahelaülel kliimamõju Pariisi kokkuleppe kohaselt aastaks 2030 ning saavutavad kliimaneutraalsuse aastaks 2050.	➤ Delfi Meedia vähendab väärtusahelaülel kliimamõju 2030. aastaks 80% võrra 2020. aastaga võrreldes.
Strateegilised tegevussuunad	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Seame paika kontserniülese keskkonnajuhtimise ja raporteerimise süsteemi. ➤ Parandame ressursitõhusust ja vähendame kõikide ettevõtete otsesest kliimamõju. ➤ Vähendame järjepidevalt digitaalsete toodete mõju intensiivsust. ➤ Vähendame järjepidevalt trükiväljaannete keskkonnamõju. 	

2022. aasta vaade/hetkeolukord

Mõõdik	2022 tegelik	2025 eesmärk
Kasvuhoonegaaside heide	-*	Netoheide digiväljaannetes: 0 Netoheide Delfi Meedias: 80% vähendamine võrreldes 2020. aastaga.
Jaemüügis müümata trükiste osakaal	47%	-

* Kogu Ekspress Grupi jalajälge ei ole veel hinnatud. 2022. aastal hindas süsiniku jalajälge Leedu Delfi (tulemused allpool). Varem on kliimamõju analüüsinud ka Delfi Meedia (2020. aasta jalajalg).

Süsiniku jalajälge olulisus kasvab ja eeldab põhjalikumate teemaga tegelemist. Meediakontsernina on Ekspress Grupi keskkonnamõju kõige suurem osa seotud paberväljaannete väärtusahelaga (täpsemalt punktis „Tarneahela jätkusuutlikkus“).

„Rohe revolutsioon toimub ärimudeli pööramise ehk digipöörde abil.“

Argo Virkebau, Delfi Meedia juhatuse esimees

Delfi Meedia rohe revolutsiooni kolm takku:

- 1. Rohesisu.** Meediaväljaannete tegelik jõud luua tõelisi keskkonnamuutusi peitub nende sisus. Delfi Meedia ja Ekspress Grupp laiemalt soovivad olla jätkusuutlikkuse teemade eestkõneleja (täpsemalt peatükis „Sõltuv ja mõjus meedia“).
- 2. Digipööre.** Digiteerimine aitab vähendada pabertoodetega seotud keskkonnamõju, samas on oluline vähendada ka digitoodete jalajälge.
- 3. Rohekontor.** Kontori keskkonnamõju pidev jälgimine ja vähendamine tagab loodusressursside säästliku kasutamise, vähendab jäätmete teket ja aitab kulusid kokku hoida.

2021. aastal mõõtis Delfi Meedia esimese Ekspress Grupi ettevõtte organisatsiooni väärtusahelaülel süsiniku jalajälge ning seadis eesmärgi vähendada aastaks 2026 kasvuhoonegaaside jalajälge 50% võrra võrreldes 2020. aasta mõjuga. Uues ESG

strateegias võeti eesmärk 2030. aastaks vähendada jalajälge 80% võrra. 2023. aastal plaanib Delfi Meedia uuesti väärtusahelaülelt jalajälge mõõta, et veenduda, kas ettevõtte püsib oma plaanides.

Leedu Delfi alustas 2022. aastal teadlikku CO₂ heitkoguste vähendamise teekonda, et anda oma panus kliimamuutuste leevendamisse. Selle raames arvutasime välja oma 2022. aasta väärtusahelaülesed CO₂ heitkogused.

- Mõjuala (skoop) 1: 0 tCO₂-eq
- Mõjuala (skoop) 2: 105.26 tCO₂-eq
- Mõjuala (skoop) 3: 628.023 tCO₂-eq

Delfi GHG arvestus vastab rahvusvahelistele standarditele, sh ISO 14064, ISO 14040 ja GHG Protocol – Corporate Standard (WBCSD ja WRI, 2004).

Leedu Delfi otsustas heitkogused kompenseerida, võttes partneriks organisatsiooni Planet Positive, kes aitab leida Leedu-põhiseid kompenseerimisvõimalusi.

Järgmisena on plaan seada paika 2023. aasta heitkoguste vähendamise eesmärk ja koostada selle saavutamiseks tegevuskava. Pikemas perspektiivis on Leedu Delfi eesmärk saada esimeseks süsinikuneutraalseks meediaorganisatsiooniks Leedus.

Ekspress Grupi ekraaniettevõtete jaoks on oluline investeerida energiatõhusamatesse digiekraanidesse, et ühelt poolt vähendada kulusid ja panustada keskkonnahoidu, aga ka konkurentsieelise saavutamiseks. Linna Ekraanid plaanib 2023. aastal hinnata digitaalse välireklaami ja paberplakati keskkonnamõju erinevust.

„Keskonnasäästu teema on reklaamiandjatele, eelkõige suurettevõtetele, väga oluline. Selle jaoks on meil vaja argumente, et tõestada, et oleme paremad kui vana kooli tegijad.“

Mihkel Luks, Linna Ekraanide tegevjuht

Kuivõrd paljude Ekspress Grupi digitaalsete ettevõtete jalajalg ei ole suur, tegeldakse peamiselt kontori keskkonnamõju vähendamisega. Selle kaudu soovitakse lisaks otsese keskkonnamõju vähendamisele panna töötajad mõtlema säästlikumalt nii töö juures kui ka kodus.

Euroopa Liidu taksonoomiamäärus

Suure börsiettevõttena on Ekspress Grupil kohustus hinnata kontserni panust kliimamuutuste leevendamisse ja kliimamuutustega kohanemisse taksonoomiamääruse kohaselt (täpsemalt „Euroopa Liidu taksonoomiamääruse aruandlus“ peatükis).

Kuna meediasektori jalajalg on teiste sektoritega võrreldes väike, ei ole taksonoomiamääruse kriteeriumid Ekspress Grupi põhitegevuse jaoks niivõrd kesksed. Kontserni keskkonnamõju vähendamiseks tegeleme eelkõige põhitegevuse mõju vähendamisega. Positiivse panuse kliimaeesmärkidesse püüame anda kontserni meediaväljaannete toimetuste tegevuse kaudu (täpsemalt peatükis „Sõltumatu ja mõjus meedia“).

JUHTIMINE

Ausameelne ja vastutustundlik juhtimine

Eetilised äritavad on alati olnud Ekspress Grupi äritegevuse lahutamatu osa. Meie eesmärk on säilitada läbipaistvat ärikeskkonda ning viia oma tegevust ellu vastutustundlikult ja eetiliselt – see on grupiga seotud osapoolte ja laiema avalikkuse usalduse alus.

ESG strateegia	
Lubadus	➤ Kontserni ettevõtted peavad olema juhitud ausalt, seaduskuulekalt ja eetiliselt.
Eesmärk	➤ 0 korruptsiooni või ärietiika rikkumist puudutavat juhtumit, mis oleksid seotud kontserni ettevõtete või töötajatega.
Strateegilised tegevussuunad	➤ Juurutame Ekspress Grupi käitumiskoodeksit kõikides kontserni ettevõtetes.

2022. aasta vaade/hetkeolukord

Möödik	2022 tegelik	2025 eesmärk
Kontserni ettevõtete või töötajatega seotud korruptsioonijuhtumid	0	0
Kontserni ettevõtete seotud konkurentsireeglite rikkumise juhtumid	0	0
Seaduste või muude eeskirjade rikkumisega seotud sanktsioonide või rahatrahvide		
a) arv	a) 3	0
b) summa	b) 11 706 EUR*	
Lobitöö või huvikaitsega seotud kulude kogusumma	10 900 EUR	-
Kutse- või huvikaitseorganisatsioonide liikmetasud	9 595 EUR	-
Keskmine päevade arv arve tasumiseks	14,7	-

* Läti Delfile määrati foto autoriõiguste rikkumise eest trahv 220 eurot ning 1468 eurot trahvi seoses tööväidlusega. D Screens SIA-le määrati 10 000 eurot trahvi enampakkumise võitmise järel lepingu mitteallkirjastamise eest.

Ekspress Grupil on nulltolerants mis tahes korruptsiooni suhtes. Korruptsioon ega altkäemaksu andmine ja võtmine nii era- kui avalikus sektoris ei ole vastuvõetav. Seetõttu ei anna, nõua, saa ega võta meie töötajad vastu kingitusi, makseid, teenuseid või muid hüvesid, mille vastaspooleks on praegune või potentsiaalne äripartner, kui võib mõistlikult arvata, et kingitus, makse, teenus või muu hüve mõjutab otsust ja see ületab tavapärase külalislahkuse piirid. Samuti ei tolereeri me ebaseaduslikke makseid, altkäemaksu ega soodustusi, mille eesmärk on kiirendada otsuste langetamist ametiasutustes.

Ärietiika põhimõtted ning juhised iga töötaja ärialaseks suhtlemiseks ettevõttes ja sellest väljaspool oleme kirja pannud Ekspress Grupi käitumiskoodeksis. Käitumiskoodeks kohaldub kõikidele ASi Ekspress Grupp ning tema tütar-, ühis- ja sidusettevõtete töötajatele sõltumata nende ametikohast organisatsioonis ja töösuhte iseloomust. Käitumiskoodeks ei asenda ajakirjanduseetiika koodekist, vaid täiendab seda.

Ärietiika põhimõtete või muude Ekspress Grupi väärtustega vastuolus olevate juhtumite kohta on võimalik teada anda kontserniülese anonüümse rikkumistest teavitamise kanali kaudu.

Tarneahela jätkusuutlikkus

Oluline osa meie (keskkonna)mõjust tuleneb meie väärtusahelast. Saame seda mõju juhtida, kui valime teadlikult oma tarnijaid, teenusepakkujaid ning oleme aktiivses diskussioonis koostööpartneritega, et mõjutada neid tegema jätkusuutlikumaid ja vastutustundlikumaid valikuid.

ESG strateegia	
Lubadus	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Nõuame, et meie tarnijad on kooskõlas meie jätkusuutlikkuse ambitsioonide ja väärtustega ning järgivad samu ESG tavasid. ➤ Arvestame toodete ja teenuste ostmisel keskkonnamõjuga, kui see on asjakohane ja võimalik.
Eesmärk	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kõik meie peamised tarnijad järgivad ESG põhimõtteid.
Strateegilised tegevussuunad	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kaasame kõrge riskiga tarnijaid meie jätkusuutlikkuse ambitsioonide täitmisesse. ➤ Eelistame keskkonnasäästlikke tooteid ja teenuseid.

2022. aasta vaade/hetkeolukord

Möödik	2022 tegelik	2025 eesmärk
Tarnijate osakaal, kes järgivad ESG põhimõtteid	-	100% (peamised tarnijad)
Jätkusuutliku päritoluga, ringlusesse võetud ja/või sertifitseeritud paberi osakaal	12%*	-

* Möödik näitab jätkusuutliku paberi osakaalu Delfi Meedia väljaannetes.

Tarneahela keskkonnamõju vähendamiseks teevad Ekspress Grupi trükiväljaanded järgmisi samme:

- Trükimahtude optimeerimine.** Kontserni ettevõtted proovivad müüginumbreid prognoosides optimeerida väljaannete tiraaže, et vältida jaemüüki minevate numbrite ületrükki.
- Keskkonnasäästlik trükiteenus.** Ekspress Grupp kasutab kahe trükikoja, Printalli ja Kroonpressi trükiteenust. Mõlemal trükikojal on paigas keskkonnapoliitika, olemas on ISO 14001 sertifikaat ja jätkusuutlikult majandatud metsast pärit paberi kasutamise sertifikaadid FSC® ja PEFC™, lisaks ka Põhjamaade luigemärgise ja Euroopa Liidu ökomärgise kasutuslitsentsid.
- Paberi valik.** Kontserni trükiteenuse partner Printall kasutab paberijäätmetest toodetud paberit, mida ei saa kasutada ehituspuidu valmistamiseks, kuid kütusena kasutamise asemel võimaldab see pabertoodete kasutamise kaudu luua rohkem lisaväärtust.
- Jäätmed.** Trükiteenuste osutaja sõnul läheb tootmises umbes 1/5 pabermaterjalist vältimatult lõikevarudeks ja seadistuseks, muus osas otsitakse säästuvõimalusi. 98% kõikidest jäätmetest läheb taaskasutusse. Trükimasinate kuivatusjääkide järelpõletid aitavad vähendada tekkivat õhusaastet.

2022. aastal vähendasid kõik Ekspress Grupi trükimeediaväljaanded trükimahtusid, samuti vähendati kulude kokkuhoiu eesmärgil varuks trükitud ajalehtede ja ajakirjade arvu. Need tegevused tõid muu hulgas kaasa nii trükkimisest kui ka transpordist tuleneva keskkonnamõju vähenemise.

Paberi valik oli 2022. aastal raskendatud. Ekspress Grupi trükiteenuste osutajad on varem kasutanud eelkõige Põhjamaadest või Venemaalt ostetud paberit. Pärast Venemaa agressiooni eskaleerumist Ukrainas vähendasid trükikojad sõltuvust Venemaa paberist, mis mõjutas otseselt paberi kättesaadavust Ekspress Grupi ettevõtete jaoks.

„Ukraina sõja taustal sai paber otsa ja siis polnud meil absoluutselt valikut. Loodame, et järgmisel aastal on mitu võimalikku allikat, et saaksime osta kõige väiksema keskkonnajalajäljega paberit.“

Argo Virkebau, Delfi Meedia juhatuse esimees

EUROOPA LIIDU TAKSONOOMIAMÄÄRUSE ARUANDLUS

Euroopa Liidu taksonoomiamääruse aruandlus

Euroopa Liidu rohelepe eesmärkide elluviimiseks võttis Euroopa Komisjon 2020. aastal vastu kestlike majandustegevuste klassifitseerimissüsteemi (taksonoomiamäärus) eesmärgiga soodustada erasektori investeeringuid kestlikesse majandustegevustesse.¹ Taksonoomiamäärus seab kindlad nõuded ning tehnilised sõelumiskriteeriumid majandustegevustele, mis aitaksid kaasa ELi keskkonnanäesmärkide täitmisele.²

2021. aasta aprillis võeti vastu taksonoomiamääruse kliimaeesmärkide delegeeritud akt (kliimaakt), mis sätestab tehnilised sõelumiskriteeriumid üheksa majandussektori tegevustele.³ Nende kriteeriumitega keskenduti majandustegevustele ja sektoritele, millel on suurim võimalus panustada ELi kliimaeesmärkide saavutamisse. Lähtuti majandustegevuste kasvuhoonegaaside koguheitest või potentsiaalset toetada kasvuhoonegaaside vältimist, sidumist või pikaajalist säilitamist.

Suure börsiettevõtte kohaldub ASile Ekspress Grupp nõue avaldada kolm taksonoomiaalast tulemusnäitajat:

- taksonoomiaga kooskõlas olevate tegevuste osakaal käibes,
- taksonoomiaga kooskõlas olevate tegevustega seotud kapitalikulud,
- taksonoomiaga kooskõlas olevate tegevustega seotud tegevuskulud.

ASi Ekspress Grupp taksonoomiaalased tegevused*

Majandustegevus	NACE kood	Müügitulu		NACE kood	Kapitalikulud		NACE kood	Tegevuskulud	
		absoluut summa (tuhat EUR)	osakaal %		absoluut summa (tuhat EUR)	osakaal %		absoluut summa (tuhat EUR)	osakaal %
A. TAKSONOOMIAS KÄSITLETUD TEGEVUS									
A.1. Keskkonناسäästlik tegevus (taksonoomiaga kooskõlas olev)	-	0	0,0%	-	0	0,0%	-	0	0,0%
A.2. Taksonoomias käsitletud, kuid mitte keskkonناسäästlik tegevus (taksonoomiaga mitte kooskõlas olev tegevus)									
6.6. Kaubaveoteenused maanteel	H53.1.0	1 200	1,9%	-	0	0,0%	-	0	0,0%
13.1. Loome-, kunsti- ja meelelahutustegevus	R90	583	0,9%	-	0	0,0%	-	0	0,0%
A.2. Taksonoomias käsitletud, kuid mitte keskkonناسäästlik tegevus (taksonoomiaga mitte kooskõlas olev tegevus) kokku		1 783	2,8%		0	0,0%		0	0,0%
KOKKU (A.1 + A.2)		1 783	2,8%		0	0,0%		0	0,0%
B. TAKSONOOMIAS KÄSITLEMATA TEGEVUS									
Taksonoomias käsitlemata tegevus (B)		62 358	97,2%		6 177	100,0%		0	0,0%
KOKKU (A + B)		64 141	100,0%		6 177	100,0%		0	0,0%

* Kontsernil puuduvad taksonoomiaga kooskõlas olevate majandustegevustega seotud käive, kapitali- ja tegevuskulud (vt alapeatükki „Taksonoomiamäärusega vastavuse hindamine“).

¹ Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrus (EL) 2020/852.

² Euroopa Liidu keskkonnanäesmärgid on kliimamuutuste leevendamine, kliimamuutustega kohanemine, vee ja mereressursside kestlik kasutamine ja kaitse, üleminek ringmajandusele, saastuse vältimine ja tõrje, elurikkuse ja ökosüsteemide kaitse ja taastamine.

³ Kliimaakt (Komisjoni delegeeritud määrus C(2021) 2800 final) hõlmab majandustegevusi järgmistes sektorites: metsamajandus, keskkonnakaitse ja keskkonna taastamine, tootmine, energia, veevarustus, kanalisatsioon, jäätme- ja saastekäitlus, transport, ehitus ja kinnisvaraala tegevus, teave ja kommunikatsioon, kutse-, teadus- ja tehnikaala tegevus.

Arvestusmeetodika

Müügituluga seotud tulemusnäitaja

Nimetajasse on arvestatud müügitulu, mis tekib kontserni äritegevuse käigus ja mis on kajastatud vastavalt rahvusvahelise raamatupidamisstandardi IAS 1 paragrahv 82 punktile a. Kontserni põhitegevus hõlmab veebimeedia sisutootmist ning ajalehtede, ajakirjade ja raamatute kirjastamist. Kontsern haldab ka elektroonilist piletimüügiplatvormi ja piletimüügikohtasid ning pakub väliekraanide teenust Eestis ja Lätis. Samuti kasvab meelelahutusürituste ja temaatiliste konverentside korraldamise tähtsus kontserni tegevuses. Kontserni põhitegevusi toetavad infotehnoloogia arendus, audiovisuaalse produktsiooni lahendused, reklaamipindade rent ja paberväljaannete kojukanne. Lugejasse on arvestatud kontserni müügitulud, mis vastavad taksonoomia kliimaaktis välja toodud tegevuste kirjeldustele.

Müügituluga seotud peamiste tulemusnäitajate topelt arvestamise vältimiseks vaadeldi iga müügitulu kategooriat eraldiseisvalt. Lisaks kaardistati kontserniüleused tehingud.

Kapitalikuludega seotud tulemusnäitaja

Nimetajasse on arvestatud kontserni 2022. aastal tehtud investeeringud. Kontsern investeeris aruandeaastal materiaalsesse ja immateriaalsesse põhivarasse ning võttis arvele uusi IFRS 16 arvestusest tulenevaid rendilepinguid. Kontsern ei arvestanud taksonoomiamäärusega käsitletud tegevuste hulka tegevusi, millel puudub müügitulu. Samuti puuduvad kontsernil kapitalikulud, mis on seotud müügituluga seonduvate tegevustega, mis vastavad taksonoomiamäärusega käsitletud majandustegevustele. Seetõttu puuduvad kontsernil taksonoomiamäärusega käsitletud kapitalikulud, mida kaasata lugejasse ning kontsern raporteerib kõik kapitalikulud taksonoomiamäärusega käsitlemata kuludena.

Tegevuskuludega seotud tulemusnäitaja

Vastavalt taksonoomiamäärusele peab tegevuskulude nimetaja hõlmama otseseid kapitaliseerimata kulusid, mis on seotud teadus- ja arendustegevuse, hoonete renoveerimise meetmete, lühiajalise rendi, hoolduse ja remondiga, ning kõiki muid otseseid kulusid, mis on seotud materiaalse põhivara igapäevase teenindamisega ettevõtja poolt või kolmanda isiku poolt, kellele tegevus on edasi antud, ja mis on vajalikud sellise vara jätkuva ja tõhusa toimimise tagamiseks.

Kontsern ei arvestanud taksonoomiamäärusega käsitletud tegevuste hulka tegevusi, millel puudub müügitulu. Samuti puuduvad kontsernil taksonoomiamääruse definitsioonile vastavad tegevuskulud, mis on seotud müügituluga seonduvate tegevustega, mis vastavad taksonoomiamäärusega käsitletud majandustegevustele. Seetõttu puuduvad kontsernil taksonoomiamääruse definitsioonile vastavad tegevuskulud.

Taksonoomiamäärusega vastavuse hindamine

Tulemusnäitajate arvutuse jaoks hindas kontsern, millised kontserni tegevused on taksonoomiamäärusega käsitletud. Kontsern lähtus kliimaaktis loetletud tegevuste NACE koodidest ning tegevuste kirjeldustest. Taksonoomiamäärusega käsitletud tegevuste hulka ei arvestatud tegevusi, millel puudub müügitulu.

Kliimaeesmärkidesse panustavad tegevused jagunevad taksonoomiamääruse kohaselt kolmeks: vähese heitega tegevused, toetavad tegevused ning üleminekutegevused. Vastavalt kliimaakti selgitustele lugesime kliimamõjuga kohanemise eesmärgiga käsitletuks ainult kohanemiseesmärki toetavad tegevused.

Kontserni müügituluga seotud tegevustest on taksonoomiamäärusega käsitletud kaks majandustegevust:

- Perioodika kojukanne, mis vastab kliimaaktis välja toodud tegevusele 6.6. Kaubaveoteenused maanteel (NACE H53.1.0) ning mis saab kliimaakti kohaselt olla kas vähese heitega tegevus või üleminekutegevus.
- Ürituste korraldamine, mis vastab kliimaaktis välja toodud tegevusele 13.1 Loome-, kunsti- ja meelelahutustegevus (NACE R90), mis on kliimaakti kohaselt kliimamuutustega kohanemist toetav tegevus.

Taksonoomiamäärusega käsitletud majandustegevustest tegeleb AS Ekspress Grupp ka grupisisesele andmetöötuse ja veebihostinguga, mis vastab kliimaaktis välja toodud tegevusele 8.1. Andmetöötlus, veebihosting jms tegevused (NACE J63.11), kuid ei paku teenust välistele klientidele. Seetõttu puudub ASil Ekspress Grupp taksonoomiamäärusega käsitletud müügitulu ja antud tegevust ei arvesta kontsern taksonoomiamäärusega käsitletud tegevuste hulka.

Taksonoomiamääruse kohaselt saab tegevusi pidada keskkonnasäästlikuks, kui tegevus

- aitab oluliselt kaasa ühe või mitme keskkonnaeesmärgi saavutamisele;
- ei tekita olulist kahju ühelegi teisele keskkonnaeesmärgile

- toimib minimaalseid kaitsemeetmeid järgides
- vastab tehnilistele sõelumiskriteeriumitele.

Tehnilised sõelumiskriteeriumid

Taksonoomiamääruse kliimaaktiga võeti vastu tehnilised sõelumiskriteeriumid, mis

- kehtestavad tingimused, mille alusel liigitatakse majandustegevus kliimaeesmärkidesse oluliselt panustavaks ning
- tagavad, et majandustegevus ei tee olulist kahju ühelegi teisele keskkonnanäesmärgile

Perioodika kojukanne

Kojukandeteenuse osutamiseks kasutatakse N1-kategooria sõidukeid. Kuivõrd kojukandeks kasutatavad autod ei ole elektriautod, ei täida tegevus kliimaakti olulise panuse tehnilist sõelumiskriteeriumit, mille kohaselt peab N1-kategooria sõidukite otsene (väljalasketoru) CO₂ heide võrduma nulliga.

Tegevust saab lugeda üleminekutegevuseks, kui tegevus vastab teistele tehnilistele sõelumiskriteeriumitele, sh olulise kahju vältimise tingimustele.

Perioodika kojukande puhul ei ole täidetud kõik olulist kahju puudutavad kriteeriumid. Läbi on viimata füüsiliste kliimarisikade hinnang, mis on kliimamuutustega kohanemise eesmärgiga seotud olulise kahju vältimise tehniline sõelumiskriteerium. Seetõttu ei saa kontserni hinnangul lugeda tegevust taksonoomiamäärusega kooskõlas olevaks.

Ürituste korraldamine

Müügitulu, mis on seotud kliimamuutustega kohanemise eesmärgi saavutamisele kaasa aitava tegevusega, saab lugeda taksonoomiamäärusega kooskõlas olevaks, kui tegevus on liigitatud toetavaks tegevuseks. Ürituste korraldamist saab lugeda kliimamuutustega kohanemist toetavaks tegevuseks, kui tegevus vastab järgmisele tehnilisele sõelumiskriteeriumile.

„Ettevõtja tõendab praeguste ja tulevaste kliimarisikade, sealhulgas ebakindluse hindamise ja usaldusväärsete andmete põhjal, et tegevus tagab sellise tehnoloogia, toote, teenuse, teabe või tava saavutamise või kasutamise edendamise, millel on üks järgmistest põhieesmärkidest:

- suurendada teiste inimeste, looduse, kultuuripärandi, varade ja muu majandustegevuse vastupanuvõimet füüsilistele kliimarisikadele;
- aidata kaasa kohanemispingutustele, milles võetakse arvesse teisi inimesi, loodust, kultuuripärandit, varasid ja muud majandustegevust.“

Kontserni hinnangul ei ole vastav tehniline sõelumiskriteerium täidetud, kuna 2022. aastal korraldatud üritused ei keskendunud otseselt kliimamuutustega kohanemise temaatikale. Tegevusele ei ole kehtestatud olulise kahju vältimise tehnilisi sõelumiskriteeriumeid.

Miinimum kaitsemeetmed

Taksonoomiamääruse miinimum kaitsemeetmete kriteeriumi hindamisel lähtus kontsern taksonoomiamääruse artiklist 18 ja Euroopa Komisjoni nõustava ekspertgrupi *Platform on Sustainable Finance* suunavast raportist *Final Report on Minimum Safeguards*.¹ Ekspertgrupi suuniste järgi peavad ettevõttel olema miinimum kaitsemeetmed nelja teema puhul:

- inimõigused, sh töötajate õigused
- korruptsiooni ja altkäemaksu vältimine
- aus maksukäitumine
- aus konkurents

Miinimum kaitsemeetmed tähendavad, et tagatud on kooskõla OECD suunistega rahvusvahelistele ettevõtetele ning ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtetega. Ekspress Grupp kinnitab ESG strateegiaga, et kontsern lähtub kõikides

¹ https://finance.ec.europa.eu/system/files/2022-10/221011-sustainable-finance-platform-finance-report-minimum-safeguards_en.pdf

tegevustes nimetatud suunistest ja põhimõtetest. Vastavad ärietika põhimõtted on kirjas ka Ekspress Grupi käitumiskoodeksis. ESG strateegia juurutamise eesmärk on muu hulgas hakata rakendama hoolsuskohustuse protsessi.

Taustteave

Müügitulu

- Tegevus 6.6. Kaubaveoteenused maanteel (NACE H53.1.0) – kontsern osutab perioodika kojukande teenust ühissetevõttele. Lugeja kvantitatiivne jaotus on välja toodud tabelis „ASi Ekspress Grupp taksonoomiaalased tegevused“ lk 64.
- Tegevus 13.1 Loomes-, kunsti- ja meelelahutustegevus (NACE R90) – kontsern tegeleb meelelahutusürituste korraldamisega. Lugeja sisaldab tulu piletite müügist ja muid meelelahutustegevusega seonduvaid tulusid, v.a tulud reklaamimüügist. Samuti ei ole selle tegevuse alla kaasatud tulud konverentside ja seminaride korraldamisest. Lugeja kvantitatiivne jaotus on välja toodud tabelis „ASi Ekspress Grupp taksonoomiaalased tegevused“ lk 64.

Kapitali- ja tegevuskulud – kontsernil puuduvad lugejasse arvestavad kulud.

HEA ÜHINGUJUHTIMISE TAVA ARUANNE

HEA ÜHINGUJUHTIMINE JA STRUKTUUR	69
KONTSERNI JURIIDILINE STRUKTUUR	71
AKTSIONÄRIDE ÜLDKOOSOLEK	71
NÕUKOGU	73
JUHATUS	75
TÜTARETTEVÕTETE NÕUKOGUD JA JUHATUSED	76
AUDITIKOMITEE	77
NIMETAMIS- JA TASUSTAMISKOMITEE	77
TASUSTAMISE PÕHIMÕTTED	77
ARUANDLUS JA FINANTSAUDIT	79
HUVIDE KONFLIKT JA SISETEABE KÄSITLEMINE	80
TEABE AVALDAMINE	81
VASTAVUSE DEKLARATSIOON HEA ÜHINGUJUHTIMISE TAVA SOOVITUSTELE	82

HEA ÜHINGUJUHTIMINE JA STRUKTUUR

Eetikakoodeks seab meediamajade tööle kindla aluse

Grupi meediaettevõtteid lähtuvad oma tegevuses riiklike meediaettevõtete liitude koostatud eetikakoodeksitest, lisaks rakendavad Eesti, Läti ja Leedu meediamajad ettevõttepõhiseid eetika- ja käitumiskoodekseid.

Ajakirjanike ja meediaettevõtjate ajakirjanduslikku tegevust, nende vabadusi, õigusi ja kohustusi, aga ka tagatise reguleerivad mitmed õigusnormid, nagu andmekaitse, avaliku teabe ja teised relevantssed õigusnormid. Olukordades, mis ei ole reguleeritud, lähtutakse otsuseid tehes ühiskondlikust huvist ja aususe põhimõttest toimetusepõhiselt.

Kontserni käitumiskoodeks

Ekspress Gruppis on juhatuse poolt kinnitatud käitumiskoodeks, mis kohaldub kõigi ASI Ekspress Grupp ning tema tütar-, ühis- ja sidusettevõtete töötajate suhtes sõltumata nende ametikohast organisatsioonis ja töösuhte iseloomust. Käitumiskoodeks annab juhised töötajate igapäevaseks ärialaseks suhtlemiseks ettevõttes ning see peegeldab aktsepteeritavat käitumisnormi. Käitumiskoodeks sisaldab põhimõtteid töötajate, koostööpartnerite, klientide, seadusekuulekuse ja ühiskonna kohta laiemalt.

Käitumiskoodeks ei asenda ajakirjanduseetika koodeksit, vaid täiendab seda.

Ühtse käitumise tagamiseks tutvustatakse kontserni ettevõtetes uutele töötajatele äri filosoofiat, käitumiskoodeksit, ajakirjanduseetikat, allikakaitse-, müügi- ja turundusküsimusi, personalipõhimõtteid ja muud ettevõtte juhtimisega seotud ning igapäevaseks tööks vajalikku taustainfot.

Väärkäitumise kahtlusest teavitamine

Kontsern on loonud ja teinud kodulehel huvigruppidele avalikult kättesaadavaks turvalise ja konfidentsiaalse teavitamiskanali, mille kaudu saab anda vihjeid või teatada väärkäitumisest seoses Ekspress Grupi käitumiskoodeksi rikkumise, kontserni muude tegevuspõhimõtete või reeglite või õigusaktide järgimisega. Konfidentsiaalsuse tagamiseks haldab teavitamiskanali välispartner (WhistleB). Teavitused edastatakse krüpteeritud ühenduse kaudu ja neid kaitstakse parooliga. Kõiki väärkäitumisest teavitamisi käsitletakse rangelt konfidentsiaalselt.

Ekspress Grupp sai 2022. aastal rikkumisest teavitamise kanali kaudu 13 teadet, mis kõik tulid Lätist. Ühelgi juhul uurimist ei alustatud, sest tegemist ei olnud Ekspress Grupi käitumiskoodeksi, tegevuspõhimõtete või õigusaktides sätestatud reeglite rikkumisega. Kolmel juhul ei puudutanud pöördumine ühtki grupi ettevõtet, ülejäänud pöördumised olid küll Läti Delfiga seotud, kuid puudutasid igapäevast teenuse osutamist. Sellised pöördumised edastati vastamiseks Läti Delfile.

Avatud juhtimine loob usaldust

Organisatsioonisisese suhtluse aluseks on üksmeelne, aus ja hooliv käitumine. Kriisilukorras veelgi enam on olulisel kohal juhtkonna avatud suhtlemine töötajatega. Olulisi otsuseid kommuniqueeritakse kõikidele töötajatele, juhtkond selgitab otsuste tausta, töötajate vastuvõtlikkust jälgitakse keskastme juhtide tasandil.

Kontserni tasandil toimub regulaarne infovahetus nii Ekspress Grupi emafirma juhatuse kui ka tütarettevõtete juhtide vahel, et tagada läbipaistvus eelkõige suuremahuliste tehingute, muudatuste ja otsuste puhul.

Seaduskuulekas ja sõltumatu juhtimine

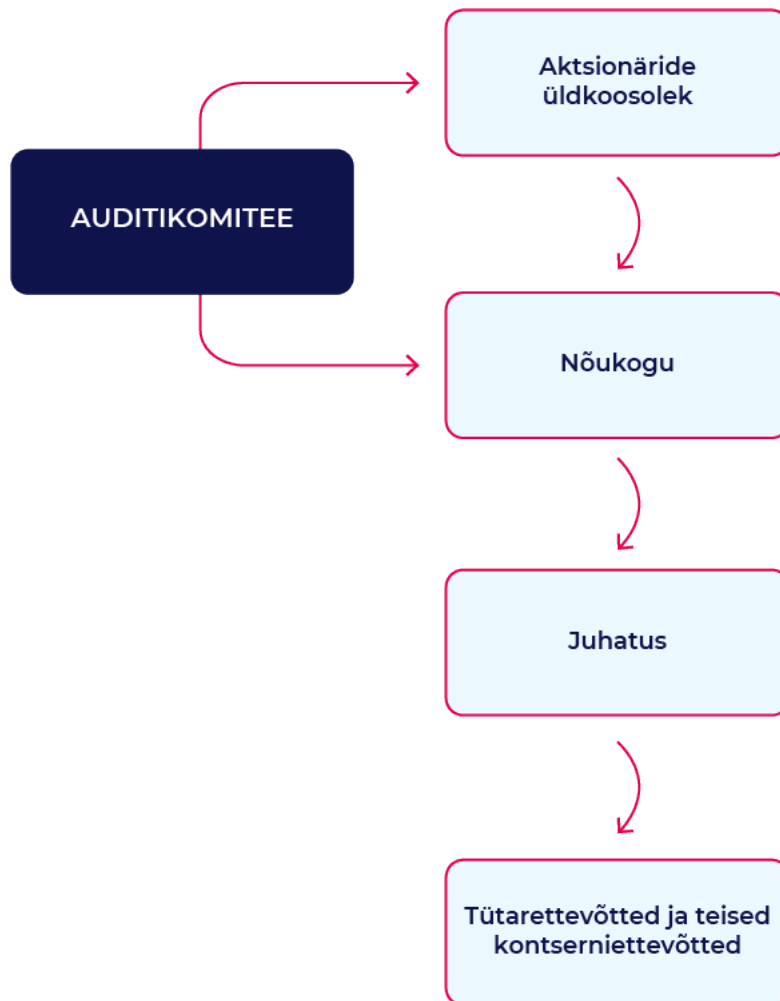
Ekspress Grupi ettevõtteid ega kontserni võtmeisikud ei toetanud 2022. aastal mitte ühegi poliitilise erakonna tegevust ega saanud ka ise erakondadelt või valitsusasutustelt muud varjatud rahastust peale turutingimustel ostetud reklaamipindade, valitsuse kriisileevendusmeetmete kaudu jagatud või avalikult kõigile soovijatele kättesaadavate projektipõhiste toetuste.

Mitmekesisuspoliitika

AS Ekspress Grupp on seisukohal, et töötajaskonna mitmekesisus rikastab äritegevust. AS Ekspress Grupp pakub võrdseid võimalusi ja võrdseid õigusi kõigile, sõltumata soost, rahusest, etnilisest päritolust, vanusest, seksuaalsest orientatsioonist, soolisest identiteedist või usutunnistusest. Mitmekesisuse üldpõhimõtted kehtivad juhtorgani liikmete valikul.

Kontserni juhatuse ja nõukogu liikmete valimise tulemusena peab nõukogu ja juhatuse liikmete koosseis olema kontserni juhtimiseks piisavalt mitmekesine, mis võimaldab erinevate kogemuste ja teadmiste laialdasemat integreerimist juhtorganite töösse. Kontserni juhatuse ja nõukogu moodustamisel pöörab AS Ekspress Grupp tähelepanu, et selle koosseis oleks lisaks teadmistele ja kogemustele piisavalt laiaeesinduslik ka lähtuvalt vanusest, soost, geograafilisest päritolust, haridusest ja töökogemusest.

Kontserni juhtimisstruktuur

Kontserni juhtimisstruktuur kattub kontserni juriidilise struktuuriga.

KONTSERNI JURIIDILINE STRUKTUUR

Seisuga 31. detsember 2022 kuulus kontserni 23 ettevõtet (31.12.2021: 21). Kontserni struktuuri kuuluvate ettevõtete detailne loetelu on esitatud aruande lisas 1.

Muudatused kontserni juriidilises struktuuris

2021. aasta septembris sõlmisid ASi Ekspress Grupp 100%lise tütaretevõtte A/S Delfi 100%lised tütaretevõtted SIA Biļešu Paradīze ja SIA Delfi Tickets Service ühinemislepingu, leppides kokku, et SIA Biļešu Paradīze kui ühendav ühing omandab kõik SIA Delfi Tickets Service varad ja kohustused. Ühinemisleping sõlmiti eesmärgiga lihtsustada kontserni juhtimis- ja juriidilist struktuuri. Ühinemine kanti registrisse 19. aprillil 2022.

2. märtsil 2022 sõlmisid AS Ekspress Grupp, AS Postimees Grupp ja AS Eesti Post aktsiate ostu-müügilepingu, millega AS Eesti Post oleks omandanud 100% osaluse ASis Express Post. Tehing vajas konkurentsiameti heakskiitu. Konkurentsiameti 5. oktoobril 2022 avaldatud eitava otsuse tõttu aktsiate ostu-müügileping ei jõustunud ning ASi Express Post aktsionäride struktuur ei muutunud. Lisainfo on esitatud lisas 32.

31. mail 2022 sõlmis ASi Ekspress Grupp 100% tütaretevõtte UAB Delfi lepingu uudisteagentuuri ELTA äritegevuse omandamiseks Leedus. Uudisteagentuuri ELTA tegevuse omandamine on kontserni strateegia orgaaniline osa. Tehingu põhieesmärk on tugevdada ja moderniseerida saja-aastase kogemusega uudisteagentuuri, et sellest saaks moodne, konkurentsivõimeline ja objektiivne infoallikas nii Leedu meediale kui ka väliskanalitele.

16. juunil 2022 sõlmisid ASi Ekspress Grupp 100% tütaretevõtte Geenius Meedia OÜ ja OÜ RMP Eesti lepingu RMP.ee portaali äritegevuse omandamiseks Eestis. RMP lisandumine Geenius Meedia toodete sekka suurendab ärikasutajale pakutava info hulka ja täiendab oluliselt Ärigeeniuse ja DigiPRO sisu. RMP tegevusest suure osa moodustab koolituste ja konverentside korraldamine. Geenius Meedia plaanib koos RMP meeskonnaga koolitustegevust laiendada ka teistele teemadele. RMP.ee portaali äritegevuse omandamine on kontserni strateegia orgaaniline osa.

28. juulil 2022 allkirjastas OÜ Ekspress Finants jagunemiskava, mille kohaselt toimus OÜ Ekspress Finants jagunemine eraldumise teel. Jagunemise käigus asutati uus äriühing Vaheekspress OÜ, millest sai ASi Ekspress Grupp 100% osalusega tütaretevõtte osakapitaliga 2500 eurot. Jagunemine viidi lõpuni ja Vaheekspress OÜ kanti registrisse 14. oktoobril 2022.

28. juulil 2022 võttis OÜ Babahh Media ainuosanik AS Ekspress Grupp vastu otsuse lõpetada OÜ Babahh Media tegevus ja alustada likvideerimismenetlust.

27. oktoobril 2022 sõlmisid Vaheekspress OÜ ja Geenius Meedia OÜ kontserni struktuuri korrastamise eesmärgil ning AS SEB Pank laenulepingu tingimustest tulenevalt ühinemislepingu. Ühinemine kanti registrisse 22. detsembril 2022.

9. detsembril 2022 sõlmis ASi Ekspress Grupp 100%-line tütaretevõtte UAB Satyre lepingu meediaettevõtte UAB Lrytas 100% osade omandamiseks UAB-lt Lietuvos rytas. UAB Lrytas haldab Leedu üht populaarseimat uudisteportaaali lrytas.lt, mis on asutatud aastal 2006. Portaalil on tugev ja sõltumatu toimetus, mis toodab meediasisu. UAB Lrytase omandamine on kontserni strateegia orgaaniline osa. Omandamise peamine eesmärk on digitaalse meediaäri kasvatamine. Ekspress Grupp omandab veebiportaaali, kuid jätkab tihedat koostööd ajalehega Lietuvos rytas. Lrytase ja Ekspress Grupi ühine eesmärk on pakkuda edaspidigi oma lugejatele kõitvat ja sõltumatut sisu. Tehingu järel jätkab UAB Lrytas tegutsemist iseseisva meediaettevõtteks.

AKTSIONÄRIDE ÜLDKOOSOLEK

Üldkoosolek on ASi Ekspress Grupp kõrgeim juhtimisorgan. Korraline üldkoosolek toimub üks kord aastas mitte hiljem kui kuue kuu jooksul pärast majandusaasta lõppu ettevõtte asukohas. Erakorraline üldkoosolek kutsutakse kokku seaduses sätestatud juhtudel.

2022. aasta jaanuaris esitas ASi Ekspress Grupp juhatus aktsionäridele ettepaneku võtta vastu otsused üldkoosolekut kokku kutsumata AS § 299¹ alusel. Teade otsuste vastuvõtmise kohta avaldati 20.01.2022 börsi infosüsteemis ja seltsi veebilehel ning 21.01.2022 ajalehes Eesti Päevaleht.

11.02.2022 võtsid ASi Ekspress Grupp aktsionärid vastu järgmised otsused:

- ASi Ekspress Grupp aktsioptsiooniprogramm kinnitamine kogumahu kuni 371 000 optiooni tähtajaga mai 2023, mis võimaldab Ekspress Grupil täita 17.12.2021. a sõlmitud Geenius Meedia OÜ osade ostu-müügilepinguga võetud kohustuse.

ASi Ekspress Grupp korraline aktsionäride üldkoosolek toimus 2. mail 2022 aktsiaseltsi asukohas. Koosolekust võtsid osa kõik juhatuse liikmed ja nõukogu esimees. Üldkoosolekul:

- Kinnitati ASi Ekspress Grupp 2021. majandusaasta aruanne.
- Kinnitati 2021. aasta kasumi jaotamise ettepanek jaotada 2,24 miljonit eurot järgmiselt: suurendada kohustuslikku reservkapitali 0,11 miljoni euro võrra ja maksta dividendi 8 eurosentit aktsia kohta kogusummas 2,43 miljonit eurot, millest 2,13 miljonit eurot on 2021. aasta kasumi arvelt ning 0,29 miljonit eurot eelmiste perioodide jaotamata kasumi arvelt.
- Otsustati kiita heaks ASi Ekspress Grupp oma aktsiate tagasiostuprogramm järgmistel tingimustel:
 - ASil Ekspress Grupp on õigus tagasi osta maksimaalselt 2 500 000 oma aktsiat, kusjuures ühingu kuuluvate aktsiate nimiväärtuste summa ei või ületada 1/10 aktsiakapitalist;
 - ASil Ekspress Grupp on õigus osta tagasi oma aktsiaid ühe või mitme tehinguga kõikidele aktsionäridele suunatud tagasiostupakkumis(t)e korras 12 kuu jooksul alates käesoleva otsuse vastuvõtmisest;
 - Oma aktsiate eest tasutav minimaalne summa on 0,60 eurot aktsia kohta ning maksimaalne summa ühe aktsia kohta on Nasdaq Tallinna börsi sulgemishind, millele lisandub 20%, aga mitte rohkem kui 1,90 eurot aktsia kohta, iga vastava tagasiostu läbiviimise väljakuulutamise päevale eelnenud börsipäeval. Käesoleva otsuse alusel tagasi ostetavate aktsiate eest makstav kogusumma on maksimaalselt kuni 1 miljon eurot. Aktsiate omandamine ei või tuua kaasa netovara vähenemist alla aktsiakapitali ja reservide kogusumma, mille väljamaksmine aktsionäridele ei ole lubatud seadusest või põhikirjast tulenevalt.
 - Oma aktsiate omandamise eesmärk on kasutada atraktiivseid turutingimusi aktsionäridele väärtuse loomiseks, ostes oma aktsiaid tagasi ning kasutades neid seejärel aktsiakapitali vähendamiseks või muudel eesmärkidel (nt aktsiate müük või kasutamine optiooniprogrammi tarbeks).
- Kutsuti nõukogust tagasi Aleksandras Česnavičius.
- Otsustati tasustada nõukogu esimeest Priit Rohumaad järgmiselt: suurendada kuutasu 1000 eurolt (bruto) 3000 eurole (bruto).
- Kinnitati ASi Ekspress Grupp juhtkonna tasustamise põhimõtted.
- Valiti nõukogu liikmeks Triin Hertmann viieks aastaks kuni 2. maini 2027.
- Otsustati maksta Triin Hertmannile kuutasu 1350 eurot (bruto).

2022. aasta augustis esitas ASi Ekspress Grupp juhatuse aktsionäridele ettepaneku võtta vastu otsused üldkoosolekut kokku kutsumata AS § 299¹ alusel. Teade otsuste vastuvõtmise kohta avaldati 09.08.2022 börsi infosüsteemis ja seltsi veebilehel ning 10.08.2022 ajalehes Eesti Päevaleht.

31.08.2022 võtsid ASi Ekspress Grupp aktsionärid vastu järgmised otsused:

- Kutsuda nõukogust tagasi Indrek Kasela.
- Valida nõukogu liikmeks Sami Jussi Petteri Seppänen viieks aastaks kuni 31. augustini 2027.
- Maksta Sami Jussi Petteri Seppänenile kuutasu 1350 eurot (bruto).

NÕUKOGU

Ettevõtte tegevust ja juhtimist korraldab ning juhatuse tegevuse üle teostab järelevalvet nõukogu. Nõukogu planeerib ettevõtte tegevust ja korraldab selle juhtimist ning teostab järelevalvet juhatuse tegevuse üle. Kontrolli tulemused teeb nõukogu teatavaks üldkoosolekule. Nõukogu tööd korraldab nõukogu esimees. Nõukogu peamiseks ülesandeks on kontserni olulisemate strateegiliste ja taktikaliste otsuste kinnitamine ning kontserni juhatuse tegevuse kontrollimine. Nõukogu juhindub oma tegevuses ettevõtte põhikirjast, üldkoosoleku suunistest ja seadustest. Nõukogu koosolekud toimuvad tavaliselt kord kvartalis, muudel juhtudel lähtutakse kontserni vajadustest ning otsuseid tehakse vastavalt vajadusele ka e-kirja teel.

Vastavalt põhikirjale koosneb nõukogu kolmest kuni seitsmest liikmest. Liikmete arvu otsustab üldkoosolek. Nõukogu liikmed valib üldkoosolek viieks aastaks. 2. mail 2022 toimunud aktsionäride üldkoosolekul valiti nõukogu uueks liikmeks Triin Hertmann ning 31. augustil 2022 valiti nõukogu uueks liikmeks Sami Jussi Petteri Seppänen. Ekspress Grupi nõukogusse kuulub neli liiget.

Nõukogu võttis 2022. aastal koosolekut kokku kutsumata (kas kirjaliku otsusena või e-kirja teel hääletades) vastu üheksa otsust. Viiel korral kogunes nõukogu arutlusteks ja otsustamiseks füüsilisele koosolekule. Aleksandras Česnavičius ja Indrek Kasela ei võtnud kumbki osa ühest koosolekust. Ülejäänud nõukogu liikmed osalesid kõigil koosolekutel.

Priit Rohumaa

(ametisse nimetatud kuni 16.06.2025)

- Nõukogu esimees ja auditikomitee liige, nõukogus alates 17.06.2020.
- Nõukogu liige ettevõtetes Tallinna Vesi AS, Admirals Group AS ja SA Tallinna Tehnikaülikooli Arengufond.
- Mitme ettevõtte ja fondi juhatuse liige.
- Omandanud aastal 1998 energeetika alal magistrikraadi Tallinna Tehnikaülikoolis ja aastal 2004 rahvusvahelises ärijuhtimises magistrikraadi Estonian Business Schoolis.
- ASi Ekspress Grupp aktsiate arv: -.

Hans H. Luik

(ametisse nimetatud kuni 20.05.2024)

- Ekspress Grupi asutaja ja suuromanik, nõukogu ja auditikomitee liige, nõukogus alates 1.06.2004.
- Nõukogu liige ettevõtetes AS Aktiva Portfolio, AS Printall ja SA Oivaline Ajakirjandus.
- Äriliselt tegev paljude ettevõtete juhatuses.
- Lõpetanud Tartu Ülikooli ajakirjanduse eriala 1984. aastal.
- ASi Ekspress Grupp aktsiate arv: 22 552 672 (73,23%).

Triin Hertmann

(ametisse nimetatud kuni 02.05.2027) –
sõltumatu nõukogu liige

- Nõukogu liige alates 02.05.2022.
- Grünfin AS kaasasutaja ja juhatuse liige.
- Ingel- ja fondiinvestor eri ettevõtetes.
- Omandanud 2013. aastal magistrikraadi Tallinna Ülikoolis organisatsioonikäitumise erialal ja lõpetanud 2003. aastal Tallinna Tehnikaülikooli *cum laude* majandusarvestuse ning rahvusvahelise majanduse ja ärikorralduse erialal.
- ASi Ekspress Grupp aktsiate arv: -.

Sami Seppänen

(ametisse nimetatud kuni 31.08.2027) –
sõltumatu nõukogu liige

- Nõukogu liige alates 31.08.2022.
- Nõukogu liige ASis Eesti Golfikeskus.
- Pikaajaline ASi Elisa Eesti tegevjuht (1999–2021).
- Omandanud magistrikraadi tööstustehnoloogia ja juhtimise erialal LUT-ülikoolis.
- ASi Ekspress Grupp aktsiate arv: -.

Ekspress Grupi nõukogust lahkus 2022. aastal kaks liiget: Aleksandras Česnavičius, kes oli ASi Ekspress Grupp nõukogu liige alates 26. oktoobrist 2016, kutsuti nõukogust tagasi 2. mail 2022 ning 20. juunist 2014 Ekspress Grupi nõukogus tegutsenud Indrek Kasela kutsuti nõukogust tagasi 31. augustil 2022.

Nõukogu ja komiteede liikmete tasustamine

2. mail 2022 toimunud aktsionäride korralise üldkoosoleku otsuse alusel makstakse nõukogu esimehele Priit Rohumaale tasuna 3000 eurot kuus (2022: 28 000 eurot aastas; 2021: 12 000 eurot aastas) ja nõukogu liikmele Triin Hertmannile tasuna 1350 eurot kuus (2022: 10 800 eurot aastas). 31. augusti 2022 aktsionäride otsuse alusel makstakse nõukogu liikmele Sami Jussi Petteri Seppänenile tasuna 1350 eurot kuus (2022: 5400 eurot aastas). Nõukogu liikmele Hans H. Luigele tasu ei maksta. Auditikomitee töös osalemise eest Priit Rohumaale ja Hans H. Luigele tasu ei maksta.

JUHATUS

Ettevõtte juhatuse volitused on sätestatud äriseadustikus ning need on piiratud ettevõtte põhikirjas määratud ulatuses. Juhatus on kohustatud tegutsema majanduslikult kõige otstarbekamal viisil, lähtudes ettevõtte ja kõikide aktsionäride parimatest huvidest ning tagades ettevõtte jätkusuutliku arengu vastavalt seatud eesmärkidele ja strateegiale. Juhatus ja nõukogu teevad ettevõtte huvide parimaks tagamiseks igakülgset koostööd.

Juhatus liikmed valitakse ametisse kuni viieks aastaks. Juhatus liikmete valimiseks ja tagasikutsumiseks on vajalik nõukogu lihthääleteenamus. Juhatus liige võib juhatuselt tagasi astuda, teatades sellest nõukogule kolm kuud ette. Ekspress Grupi ja juhatuse liikmete vahel puuduvad kokkulepped, mis käsitleksid hüvitisi seoses väärtpaberituruseaduse 19. peatükis sätestatud aktsiaseltsi ülevõtmisega. Vastavalt põhikirjale koosneb juhatus ühest kuni viiest liikmest. Ekspress Grupi juhatus oli kolmeliikmeline kuni 02.02.2023.

Mari-Liis Rüütsalu (ametis kuni 31.12.2025)

- Juhatusesimees ja grupi tegevjuht alates 01.01.2017.
- ASi Ekspress Meedia tegevjuht 2015–2016.
- ASi Delfi tegevjuht 2012–2015.
- ASi Estravel turundus- ja arendusdirektor 1998–2012.
- Lõpetanud Eesti Majandusjuhtide Instituudi 1998. aastal ettevõtte majanduse erialal ja Tartu Ülikooli Pärnu kolledži 1995. aastal ettevõtluse ja ärijuhtimise erialal.
- ASi Ekspress Grupp aktsiate arv: 36 924.

Kaspar Hanni (ametis kuni 02.02.2023)

- Juhatusliige alates 18.12.2017, grupi arendusdirektor.
- Eesti Äriinglite Assotsiatsiooni juhatuse liige 2017–2020.
- Microsofti tarkvaravastavuse juht Balti riikides 2015–2016.
- Microsofti suurklientide osakonna juht Balti riikides 2011–2015.
- Lõpetanud Estonian Business Schooli ärijuhtimise magistrikraadiga 2002. aastal. Õppinud infotehnoloogiat Tallinna Tehnikaülikoolis.
- ASi Ekspress Grupp aktsiate arv: 18 462.

Signe Kukin (ametis kuni 31.12.2024)

- Juhatusliige alates 01.08.2018, grupi finantsdirektor.
- 2012–2017 AS Merko Ehitus, grupi finantsjuht.
- 2001–2011 United Utilities International Ltd erinevatel positsioonidel Eestis, Suurbritannias ja Araabia Ühendemiraatides.
- 1997–2001 Deloitte, audiitor.
- Lõpetanud Tallinna Tehnikaülikooli majanduse eriala 1999. aastal (diplomiõpe).
- 2004 Association of Chartered Certified Accountants – ACCA, kogemustega liige (Fellow Member) – FCCA.
- ASi Ekspress Grupp aktsiate arv: 38 140.

ASi Ekspress Grupp arendusjuht ja juhatuse liige Kaspar Hanni lahkus omal soovil ametist 2. veebruaril 2023. aastal. Kaspar Hanni on täitnud grupi arendusjuhi ja juhatuse liikme ülesandeid alates 2017. aasta detsembrist. Kontserni juhatuse jätkab kaheliikmelises koosseisus: Mari-Liis Rüütsalu (juhatuse esimees) ja Signe Kukin.

TÜTARETTEVÕTETE NÕUKOGUD JA JUHATUS

ASi Ekspress Grupp tütarettevõtete nõukogude volitused ja vastutus tulenevad nende põhikirjast ning kontsernisestest reeglitest. Põhikirja muutmine toimub vastavalt äriseadustikus sätestatule. Nõukogud on üldjuhul moodustatud vastava tütarettevõtte põhiasanikuks oleva ettevõtte juhatuse ja nõukogu liikmetest.

Olulisemate tütarettevõtete nõukogude koosolekud toimuvad tavaliselt kord kvartalis, muudel juhtudel lähtutakse kontserni vajadustest, tütarettevõtte põhikirjast ja õigusaktidest. Tütarettevõtete nõukogu liikmetele üldjuhul eraldi tasu ei maksta.

Tütarettevõtte juhataja või juhatuse liikme nimetab ametisse tütarettevõtte nõukogu. Alljärgnevalt on toodud ASi Ekspress Grupp 100%lises omanduses olevate oluliste tütarettevõtete nõukogud ja juhatused seisuga 31. detsember 2022.

ETTEVÕTE*	NÕUKOGU	JUHATUS
Delfi Meedia AS (13 958 631)	Hans Luik (esimees), Mari-Liis Rüütsalu, Kaspar Hanni, Signe Kukin	Argo Virkebau (esimees) Urmo Soonvald, Tarvo Ulejev, Erle Laak-Sepp, Piret Põldoja
Delfi UAB (4 782 173)	Mari-Liis Rüütsalu (esimees), Signe Kukin, Hans Luik	Vytautas Benokraitis
SIA Biļešu Paradīze (3 654 972)	-	Jānis Ķuzulis (esimees), Jānis Daube
Delfi A/S (Läti) (4 383 922)	Mari-Liis Rüütsalu (esimees), Kaspar Hanni, Signe Kukin	Konstantins Kuzikovs (esimees), Filips Lastovskis, Maira Meija
Digital Matter UAB (297 840)	-	Gediminas Blažys
Ekspress Finants OÜ (16 471 737)	-	Mari-Liis Rüütsalu (esimees), Kaspar Hanni, Signe Kukin

* Põhitütarettevõttes emaettevõttele kuuluva omakapitali summa seisuga 31. detsember 2022 on näidatud sulgudes.

Muudatused kontserni tütarettevõtete juhtimises

24. mail 2022 otsustas OÜ Hea Lugu nõukogu kutsuda alates 1. juunist 2022 juhatusest tagasi Tiina Kaalepi. Samast ajast valiti juhatuse liikmeks Vallo Kalvik.

6. oktoobril 2022 otsustas A/S Delfi nõukogu valida alates 20. oktoobrist 2022 uuteks juhatuse liikmeteks Maira Meija ja Filips Lastovskise. Ingus Bērziņš ja Anatolijs Golubovsi ametiaega ei pikendatud. 20. oktoobrist 2022 on A/S Delfi juhatuse koosseis järgmine: Konstantins Kuzikovs (juhatuse esimees), Filips Lastovskis ja Maira Meija.

19. detsembril 2022 otsustas ASi Ekspress Grupp tütarettevõtte ASi Delfi Meedia nõukogu valida alates 1. jaanuarist 2023 uueks juhatuse liikmeks Sander Maasiku tähtajaga 31. detsember 2025. Sander Maasik hakkab vastutama ettevõtte reklaamivaldkonna eest. Alates 1. jaanuarist 2023 tegutseb ASi Delfi Meedia juhatuse järgmises koosseisus: Argo Virkebau (juhatuse esimees), Erle Laak-Sepp, Tarvo Ulejev, Urmo Soonvald, Piret Põldoja ja Sander Maasik.

21. detsembril 2022 pikendas AS Ekspress Grupp oma Leedu tütarettevõtte UAB Delfi nõukogu liikmete Mari-Liis Rüütsalu ja Signe Kukini volitusi kuni 20. detsembrini 2026 ja valis uueks nõukogu liikmeks samaks perioodiks Hans Luige. UAB Delfi nõukogu jätkab kolmeliikmelises koosseisus: Mari-Liis Rüütsalu (nõukogu esimees), Signe Kukin ja Hans Luik.

Seoses ASi Ekspress Grupp juhatuse liikme Kaspar Hanni ametist lahkumisega toimusid seisuga 1. veebruar 2023 muudatused Ekspress Grupi oluliste tütarettevõtete nõukogudes ja juhatustes. ASi Delfi Meedia nõukogu tegutseb kolmeliikmelises koosseisus: Hans Luik (esimees), Mari-Liis Rüütsalu ja Signe Kukin. OÜ Ekspress Finants juhatuses on kaks liiget: Mari-Liis Rüütsalu ja Signe Kukin. Läti tütarettevõtte A/S Delfi nõukogu uueks liikmeks saab Hans Luik ja nõukogu tegutseb järgmises koosseisus: Mari-Liis Rüütsalu (esimees), Hans Luik ja Signe Kukin.

AUDITIKOMITEE

Auditikomitee on nõukogu nõuandev organ raamatupidamise, audiitorkontrolli, riskijuhtimise, sisekontrolli ja -auditeerimise, järelevalve teostamise ja eelarve koostamise valdkonnas ning nõukogu tegevuse seaduslikkuse osas. Alates 2017. aastast on auditikomitee liige Hans Luik. Alates 19.06.2020 on auditikomitee liige Priit Rohumaa. Auditikomitee liikmetele tasu ei maksta.

NIMETAMIS- JA TASUSTAMISKOMITEE

Nõukogu arutas nimetamis- ja tasustamiskomitee moodustamist, kuid võttes arvesse ettevõtte ja nõukogu väiksust ja keerulisema struktuuriga paratamatult kaasnevat halduskoormust, loobuti eraldi komitee asutamisest. Nimetamis- ja tasustamiskomitee ülesandeid (ametisse nimetamise ja tasustamise küsimused, juhatuse liikmete enesehindamine ning hea ühingujuhtimise arendamine Ekspress Grupis) täidab nõukogu. Nõukogu toetab ka keskkonna-, sotsiaal- ja hea valitsemistava (ESG) põhimõtete rakendamist.

TASUSTAMISE PÕHIMÕTTED

Tasustamise põhimõtted kirjeldavad ASi Ekspress Grupi nõukogu, komiteede ja juhatuse liikmete tasustamise ja tööga kaasnevate hüvede määramise aluseid ja põhimõtteid ning tasustamisreeglite kinnitamise, hindamise ja elluviimisega seotud otsustamisprotsessi. Tasustamise põhimõtted kehtivad kuni neli aastat. Põhimõtete koostamisel on võetud arvesse väärtipaberituruse seaduses (§ 135²), heas ühingujuhtimise tavas (punkt 2.2.7) ja aktsionäride õiguste direktiivis (EL 2017/828, artikkel 9b) sätestatud. Põhimõtted lähtuvad grupi pikaajalistest eesmärkidest ning arvestavad majandustulemuste ning investorite ja võlausaldajate õigustatud huvidega. Tasustamise põhimõtete järgimise üle teostab järelevalvet nõukogu.

ASi Ekspress Grupp juhtkonna tasustamise põhimõtted kinnitati 2. mail 2022 toimunud ASi Ekspress Grupp korralisel aktsionäride üldkoosolekul.

Üldised põhimõtted

Ekspress Grupi missiooniks on teenida demokraatiat. Ekspress Grupp jätkab jätkusuutliku tulu kasvatamisele suunatud strateegia elluviimist, kasutades digipöördega loodud võimalusi. Kontserni eesmärk on kasvatada aktsionäride vara väärtust tulude ja kasumlikkuse kasvu kaudu. Ekspress Grupp arendab ja laiendab oma meediakeset äritegevust ning otsib kasvuvõimalusi uutes digitaalsetes meedia- või meediaga lähedalt seotud ärivaldkondades. Kontserni tasustamisepõhimõtete eesmärk on edendada pikaajalist finantsedu, konkurentsivõimet ja luua aktsionäridele väärtust.

Kontsern on seadnud eesmärgiks põhjendatud, tasakaalus ja konkurentsivõimeliste tasustamispakettide abil värvata ja hoida tööl andekaid töötajaid, kellel on meie äritegevuse jaoks võtmetähtsus.

Tasustamine Ekspress Grupis

Loob aktsionäridele väärtust tulude ja kasumlikkuse kasvu kaudu

Motiveerib töötajaid ning aitab värvata ja hoida tiptalente

Edendab strateegia elluviimist ja juhtimist võtmetulemuste kaudu

On vastutustundlikult juhitud, paindlik ja kooskõlas meie pikaajaliste finantseesmärkidega

Kogu ettevõttes vaadatakse töötajate töötasud regulaarselt üle, et kindlustada töötasude konkurentsivõime turul ning värvata ja hoida talente. Huvide konflikti vältimiseks hallatakse tasustamist täpselt määratud protsesside kaudu, tagades et ükski inimene ei oleks kaasatud enda tasustamist puudutavasse otsustusprotsessi.

Tasustamispehmohtted esitatakse üldkoosolekule vastuvõtmiseks vähemalt kord iga nelja aasta järel, samuti juhul, kui tasustamissüsteemis tehakse olulisi muudatusi.

Nõukogu ja komitee liikmete tasustamine

Otsustamisprotsess

Nõukogu liikmete ja komiteede tasustamise kinnitab aktsionäride üldkoosolek. Nõukogu ja komiteede liikmed ei ole äriühinguga töösuhtes.

Tasustamine

Nõukogu esimehe töö on tasustatud. Nõukogu ülejäänud liikmetele tasu ei maksta, kui üldkoosolek ei otsusta teisiti. Kui nõukogu liige või esimees osaleb komiteede töös, siis selle eest nõukogu liikmele eraldi tasu ei maksta.

Juhatuse liikmete tasustamine

Otsustamisprotsess

Juhatuse liikmete tasustamispehmohtete koostamise eest vastutab nõukogu. Nende pehmohtete eesmärgipärasuse tagamiseks valmistab nõukogu ette ja teeb ettepanekuid tasustamispehmohtete muutmiseks. Juhatuse liikmete tasustamise ja juhatuse liikmete teenistuslepingute muud tingimused otsustab nõukogu.

Nõukogu võib tasustamise pehmohtetest ajutiselt kõrvale kalduda, kui kontserni struktuuris ja äritegevuses toimuvad olulised muudatused või muutuvad tasustamist puudutavad õigusaktid, samuti mis tahes muul juhul, kui kõrvalekalle on oluline kontserni pikaajaliste huvide ja jätkusuutlikkuse tagamiseks.

Tasustamine

Juhatuse liikme tasu koosneb järgmistest elementidest:

- põhipalk;
- lühiajaline motivatsioonisüsteem ehk iga-aastane rahaline preemia;
- pikaajaline motivatsioonisüsteem aktsioptsioonide näol;
- muud hüvitised.

Tasu komponendid

Põhipalk: peab olema mõistlik, tasakaalustatud, konkurentsivõimeline ja moodustama põhiosa juhatuse liikmele makstud kogutasust

Lühiajaline motivatsioonisüsteem: rahaline, strateegiast lähtuv preemia aastaeesmärkide saavutamise eest

Pikaajaline motivatsioonisüsteem: ühtlustab juhatuse liikmete huvid aktsionäride huvidega aktsioptsioonide väljastamise kaudu

Muu: mitterahalised hüvitised kooskõlas üldise turutavaga, näiteks mobiiltelefon, sülearvuti, ametiauto või autohüvitis jne.

Põhipalk peab olema tasakaalustatud, konkurentsivõimeline ja piisavalt suur osa juhatuse liikmele makstud kogutasust. Põhipalka võib nõukogu üle vaadata ja muuta lepingu kehtivuse ajal. Palgamuutuste määramisel võetakse arvesse äritulemusi, juhatuse liikme vastutuse muutust, individuaalset panust ning üldist turutaset ja vastava postistiooni võrdlusandmeid turul.

Lühiajaline motivatsioonisüsteem koosneb kuni kuue kuu põhipalgast, millele võib lisanduda nõukogu kinnitatud ühekordne projektipõhine preemia. Tulemusnäitajad ja lühiajalise motivatsioonisüsteemi eesmärgid määrab nõukogu igal aastal eraldi. Aastapõhised eesmärgid on kooskõlas kontserni strateegiliste eesmärkidega ning võivad hõlmata, kuid mitte ainult, kasumlikkuse, müügitulu, rahavoo või tootluse näitajaid jne. Eesmärgid ja nende osakaal võivad igal aastal erineda, peegeldades kontserni prioriteete. Peale iga aasta lõppu vaatab nõukogu kontserni juhatuse eesmärkide täitmise üle ja määrab kindlaks, millises ulatuses on iga eesmärk saavutatud, et määrata lõplik preemia väljamakse tase. Aastapreemia väljamaksed tehakse järgmise aasta alguses auditeeritud aastatulemuste baasil. Kontsernil on õigus vähendada juhatuse liikmele väljamaksmisele kuuluvat majandustulemustest või tehingutest sõltuvat tulemustasu, peatada selle väljamaksmine või nõuda välja makstud tulemustasu osalist või täielikku tagastamist, kui

- kontserni üldised majandustulemused on eelneva perioodiga võrreldes oluliselt halvenenud;
- juhatuse liige ei täida tulemuskriteeriume; või
- tulemustasu määramisel on tuginetud andmetele, mis osutusid olulisel määral ebatäpseks või ebaõigeks.

Pikaajaline motivatsioonisüsteem on juhatuse liikmetele optsooniprogrammi alusel pakutavad aktsiad. Aktsiaoptsoone väljastatakse vastavalt kehtivatele aktsiaoptsooniprogrammidele. Optsoone saab realiseerida kolme aasta möödumisel optsoonilepingu allkirjastamisest. Tasustamine aktsiaoptsoonilepingute kaudu soodustab huvide ühtlustamist ja seeläbi aktsionäridele väärtuse loomist. Kolmeaastase tulemusperioodi kasutamisel on selge seos tasu ja aktsia turuväärtuse vahel, mis tagab kontserni digipöörde strateegia elluviimise.

Juhatus liikme lepingud sõlmitakse kuni viieks aastaks. Maksimaalne lahkumishüvitis moodustab 6–9 kuud põhipalgast. Üldjuhul rakendatakse lahkumishüvitise perioodil konkurentsikeeldu ja lahkumishüvitise vähendamist reguleerivaid sätteid.

ARUANDLUS JA FINANTSAUDIT

Adekvaatse ja õigeaegse info saamine on kvaliteetsete juhtimisotsuste alus. Oluline on tagada, et aruandlus oleks faktipõhine, aga ka ettevaatav. Nii on parimate teadmiste põhjal võimalik juhtida riske ning muuta need võimalusteks võrreldes konkurentidega. Ettevõtte aruandluse saab liigitada kaheks: a) finantsaruandlus ja b) juhtimisaruandlus.

Finantsaruandlus koosneb ASi Ekspress Grupp kontserni kuuluvate ettevõtete konsolideeritud majandusnäitajaid koondavatest vahearuanannetest ning majandusaasta aruandest, mis on avalikustatud Nasdaq Tallinna börsi infosüsteemi kaudu ning on kättesaadavad kõikidele aktsionäridele, potentsiaalsetele investoritele ja ettevõtet analüüsivatele analüütikutele.

Juhtimisaruandlus on seevastu suunatud ettevõttesiseseks kasutuseks. Kohane on eristada mitmekülgseid tegevusnäitajaid käsitlevat aruandlust, mis keskendub nii ärisegmentide kui ka kontserni ettevõtete tulemuslikkusele ning investeeritud kapitali tootlikkusele. Aruandluse täiustamine on pidev protsess, mille käigus vaadatakse kokkulepitud eesmärkide saavutamist mõjutavaid näitajaid. Juhtimisaruandlus sisaldab muu hulgas eelarveid ja prognoose, mida AS Ekspress Grupp ei avalikusta.

Finantsauditi teostamisel lähtutakse rahvusvahelistest auditeerimise standarditest (International Standards on Auditing). Audiitori valib ja kinnitab aktsionäride üldkoosolek. Audiitor valitakse tavaliselt kolmeks aastaks, seejärel korraldatakse uus hange. Valikukriteeriumiteks on auditimeeskonna kogemus, audiitorbüroo maine, kuulumine rahvusvahelisse võrgustikku, audiitori sõltumatus ja teenuste hind. Aktsionäride üldkoosolekul kinnitati aastateks 2020–2023 kontserni audiitoriks OÜ KPMG Baltics. Läti ettevõtteid auditeerib kohalik audiitorbüroo ja ühissetevõtet AS Express Post auditeerib Ernst & Young Baltic AS. 2022. aasta auditite (sh kõik ühissetevõtted) tasud on summas 110 tuhat eurot (2021: 87 tuhat eurot).

Kontsernil on oluline finantsauditi teostaja sõltumatus ja huvide konflikti tekkimise vältimine. Leiame, et 2022. aastal on finantsauditi teostamine olnud kooskõlas regulatiivsete normidega, rahvusvaheliste standarditega ja püstitatud ootustega. Töö tulemusi tutvustas KPMG kahes etapis: a) vaheauditi raames ja b) lõppauditi osas enne sõltumatu vandeaudiitori aruande väljastamist.

HUVIDE KONFLIKT JA SISETEABE KÄSITLEMINE

Siseteabe nõuetekohane käsitlemine on oluline, et kaitsta aktsionäride huve ning tagada aktsiate aus ja õiglane kauplemine. Kõigile aktsionäridele ja potentsiaalsetele uutele aktsionäridele peab olema õigeaegselt, järjepidevalt ja võrdsetel tingimustel kättesaadav oluline info ASi Ekspress Grupp ja tema tütaretevõtete kohta. ASi Ekspress Grupp ja tema tütaretevõtete seotud isikutel on oma ametikohast tulenevalt teatud aegadel ja juhtudel vältimatult rohkem teavet kontserni kohta, kui seda on investoritel ja avalikkusel. Sellise info väärkasutuse vältimiseks oleme kontserni ettevõtetes kehtestanud "Siseteabe hoidmise ja avaldamise ning siseteabe alusel tehingute tegemise sisereeglid" (edaspidi *siseteabe reeglid*). Siseteabe reeglid hõlmavad endas aruandluse süsteemi, mille kohaselt töötajad, kes tööülesandeid täites võivad sattuda huvide konflikti, esitavad oma majandushuvid ning kinnitavad enesehindamisega oma sõltumatust.

ASi Ekspress Grupp juhatuse ja nõukogu liikmete puhul on tegemist siseteabe info kasutajatega (nn insaideritega), kes on allkirjastanud vastava kinnituse ja on teadlikud ASi Ekspress Grupp siseteabe reeglitest ning on koos oma lähikondsetega registreeritud ettevõtte insaiderite nimekirjas. Samuti on insaiderite nimekirjas registreeritud ematäite finantsvaldkonna töötajad, kes puutuvad kokku kontserni konsolideeritud majandusnäitajatega ning olulisemate tütaretevõtete juhatuse ja nõukogu liikmed koos raamatupidamisinfo koostamise ja esitamise eest vastutavate töötajatega.

Seisuga 31.12.2022 on ettevõtte insaiderite registris registreeritud 45 püsivat juurdepääsu omavat isikut (31.12.2021: 48 isikut).

Kontsern peab insaiderite arvestust vastavalt väärtpapierituru seaduses ja NASDAQ Tallinn reglemendis sätestatud nõuetele ning komisjoni rakendusmäärusele (EL) 2022/1210, 13. juuli 2022, millega kehtestatakse rakenduslikud tehnilised standardid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 596/2014 kohaldamiseks seoses insaiderite nimekirjade vormingu ja ajakohastamisega.

Meile teadaolevalt ei esinenud 2022. majandusaastal ühtegi siseteabe väärkasutamise tunnustega juhtumit ega huvide konflikti ega ole tehtud turutingimustest erinevaid tehinguid seotud osapooltega.

AS Ekspress Grupp nõukogu ja juhatuse liikmete otsesed osalused teistes ettevõtetes

NIMI	SEOTUD ETTEVÕTE
Priit Rohumaa	OÜ Nutshell Invest, OÜ Nutshell Management, Nutshell Ventures OÜ, Osaühing Inversora, High Heat OÜ, Nutshell GP1 OÜ, Nutshell GP2 OÜ
Hans H. Luik	Alisel OÜ, Osaühing Minigert, HHL Rühm Osaühing, Osaühing Brevard, Iiruk OÜ, Luigepoeg OÜ, Lind Rühm OÜ, Iefe Invest OÜ, Irist OÜ, Fidens Invest OÜ, OÜ Vilipäev, Siireviire OÜ, Sisne Invest OÜ, Sisne Invest Latvia OÜ, Prestante OÜ, Lind Living OÜ, Haep OÜ, OÜ Objekt Üks, Südi OÜ
Triin Hertmann	Digital Sputnik Lighting OÜ, First Finance OÜ, Summer Capital OÜ, Upgreens OÜ
Sami Jussi Petteri Seppänen	Suvivara OÜ
Mari-Liis Rüütsalu	EREMEL OÜ, TÛ Norg
Kaspar Hanni	ITS Capital OÜ, Ballpark Ventures OÜ
Signe Kukin	OÜ Augitis

Ettevõtte nõukogu ega juhatuse liikmetel ei ole osalusi ettevõtetes, mis tegutsevad ASi Ekspress Grupp kontserni põhitegevusalal.

Ülevaade 2022. majandusaastal tehtud tehingutest seotud osapooltega on esitatud raamatupidamise aastaaruande lisa 31.

TEABE AVALDAMINE

AS Ekspress Grupp juhindub teabe avaldamisel Eesti õigusaktidest, Nasdaq Tallinna börsi reeglistikust ja Finantsinspektsiooni juhistest ning avalikustab aktsionäridele ettevõtte tegevust puudutava olulise info kohe, kui on tekkinud piisav kindlus selle õigsuses ning selles, et info avaldamine ei kahjusta ettevõtte ega tema partnerite huve. Peamisi tegevuspõhimõtteid suhtluses investorite ja avalikkusega kirjeldab kontsernis kehtestatud teabe avalikustamise kord.

Kontsern avaldab teavet finantsseisundi ja strateegia kohta oma finantsaruannetes, majandusaasta aruandes ja vahearuanetes vastavalt eelnevalt kehtestatud ajakavale. Iga järgmise majandusaasta avaldamiskuupäevad tehakse teatavaks enne eelmise majandusaasta lõppu.

AS Ekspress Grupp avalikustab viivitamatult kõik otsused, küsimused ja sündmused, mis ettevõtte hinnangul võivad oluliselt mõjutada ettevõtte väljastatud väärtpaperite hinda, ning mis seaduste ja määruste kohaselt kuuluvad avalikustamisele. Börsiteated avaldatakse eesti ja inglise keeles.

Oluline info avaldatakse börsisüsteemi kaudu ja ettevõtte veebilehel. 2022. aastal edastas AS Ekspress Grupp börsi infosüsteemi kaudu 33 börsiteadet.

TEADETE ARV	TEATE SISU
9	Majandustulemused
8	Üldkoosolek
3	Uued investeeringud
3	Struktuuri ja juhtkonna muudatused
10	Muud teated

2023. aasta konsolideeritud vahearuanDED avaldab kontsern järgmiselt.

KUUPÄEV	SÜNDMUS
12. jaanuar 2023	2022. aasta IV kvartali digitellimuste tulemused
15. veebruar 2023	2022. aasta 12 kuu ja IV kvartali auditeerimata vahearuanne
03. aprill 2023	Auditeeritud 2022. aasta majandusaasta aruanne
12. aprill 2023	2023. aasta I kvartali digitellimuste tulemused
28. aprill 2023	2023. aasta 3 kuu ja I kvartali auditeerimata vahearuanne
12. juuli 2023	2023. aasta II kvartali digitellimuste tulemused
28. juuli 2023	2023. aasta 6 kuu ja II kvartali auditeerimata vahearuanne
12. oktoober 2023	2023. aasta III kvartali digitellimuste tulemused
31. oktoober 2023	2023. aasta 9 kuu ja III kvartali auditeerimata vahearuanne

2022. majandusaasta aktsionäride korriline üldkoosolek toimub 2023. aasta II kvartalis.

VASTAVUSE DEKLARATSIOON HEA ÜHINGUJUHTIMISE TAVA SOOVITUSTELE

Hea ühingujuhtimise tava (HÜT) on juhiste kogum, mis on mõeldud järgimiseks eelkõige börsiettevõtetele. HÜTi sätete täitmine ei ole kohustuslik, ettevõtte on kohustus avalikustada ja põhjendada, kas ja millises ulatuses HÜTi ei järgita. Börsiettevõtetele kehtib „täidan või selgitan“ nõue.

AS Ekspress Grupp lähtub oma äritegevuses seadustest ja õigusnormidest, börsiettevõtteks Nasdaq Tallinna börsi nõuetest ning arvestab oma tegevuses olulises osas hea ühingujuhtimise tava juhiseid. Praktilistel kaalutlustel järgitakse mõningaid soovitusi osaliselt.

HÜT punkt 1.3.2 *Üldkoosolekul osalevad juhatuse liikmed, nõukogu esimees ning võimalusel ka nõukogu liikmed ja vähemalt 1 audiitoritest.*

Nõukogu liikmed ja audiitor saavad alati koosolekukutse või on alati koosolekule kutsutud.

HÜT punkt 1.3.3 *Emitent teeb vastavate tehniliste vahendite olemasolul ning juhul, kui see ei ole talle liiga kulukas, üldkoosoleku jälgimise ja sellest osavõtu võimalikuks sidevahendite kaudu (nt Internet).*

Kooskõlas äriseadustiku § 298² pakutakse aktsionäridele võimalust hääletada üldkoosoleku päevakorras olevate punktide kohta koostatud otsuste eelnõusid, edastades oma hääle elektrooniliselt enne üldkoosolekut. Enne koosolekut hääletanud aktsionär loetakse üldkoosolekul osalevaks. Vajadusel võetakse üldkoosoleku otsuseid vastu koosolekut kokku kutsumata vastavalt äriseadustiku paragrahvile 299¹.

TASUSTAMISARUANNE

2. mail 2022 toimunud ASi Ekspress Grupp korralisel aktsionäride üldkoosolekul kinnitati ASi Ekspress Grupp juhtorganite tasustamise põhimõtted. Tasustamis põhimõtted kirjeldavad ASi Ekspress Grupi nõukogu, komiteede ja juhatuse liikmete tasustamise ja töoga kaasnevate hüvede määramise aluseid ja põhimõtteid ning tasustamisreeglite kinnitamise, hindamise ja elluviimisega seotud otsustamisprotsessi. Tasustamis põhimõtted kehtivad kuni neli aastat. Põhimõtete koostamisel on võetud arvesse väärtipaberituru seaduses (§ 135²), heas ühingujuhtimise tavas (punkt 2.2.7) ja aktsionäride õiguste direktiivis (EL 2017/828, artikkel 9b) sätestatud. Põhimõtted lähtuvad grupi pikaajalistest eesmärkidest ning arvestavad majandustulemuste ning investorite ja võlausaldajate õigustatud huvidega. Tasustamis põhimõtete järgimise üle teostab järelevalvet nõukogu. Tasustamis põhimõtted on suuniseks ja juhtdokumendiks tulevaste tasustamiskokkulepete kinnitamisel. Tasustamise põhimõtted on detailsemalt kirjeldatud alapeatükid „Tasustamise põhimõtted“.

Peamised finantsnäitajad (jätkuvad tegevusvaldkonnad)

(tuhandetes EUR)	2022	2021	muutus	2020	2019	2018
Müügitulu	64 141	53 516	20%	44 514	44 717	37 879
EBITDA	8 891	8 240	8%	5 924	4 904	2 041
Digitellimuste arv	146 608	130 731	12%	83 185	50 049	29 431
Kontserni palgakulu kokku (bruto)	26 687	22 410	19%	19 169	18 384	15 416
Keskmine kuupalk (bruto) töötaja kohta	2,35	2,33	1%	2,13	2,05	1,88
Keskmine töötajate arv	860	719	20%	674	671	621
Ekspress Grupi juhatuse liikmete tasu (bruto):						
Mari-Liis Rüütsalu – juhatuse esimees alates 01.01.2017	210	225	-7%	205	144	144
Signe Kukin – finantsdirektor alates 01.08.2018	157	163	-4%	138	98	41
Kaspar Hanni – arendusdirektor alates 18.12.2017	109	131	-17%	91	72	72

Nõukogu ja komiteede liikmete tasustamine

2. mail 2022 toimunud aktsionäride korralise üldkoosoleku otsuse alusel makstakse nõukogu esimehele Priit Rohumaale tasuna 3000 eurot kuus (2022 aastal: 28 000 eurot; 2021 aastal: 12 000 eurot) ja nõukogu liikmele Triin Hertmannile tasuna 1350 eurot kuus (2022 aastal: 10 800 eurot). 31. augusti 2022 aktsionäride otsuse alusel makstakse nõukogu liikmele Sami Jussi Petteri Seppänenile tasuna 1350 eurot kuus (2022 aastal: 5 400 eurot). Nõukogu liikmele Hans H. Luigele tasu ei maksta. Auditikomitee töös osalemise eest Priit Rohumaale ja Hans H. Luigele eraldi tasu ei maksta.

Juhatus liikmete tasustamine

Ekspress Grupi juhatuse liikmete tasustamine 2022. aastal (tuhandetes eurodes):

Nimi	Positsioon	Põhipalk (FS)	Motivatsioonitasu (SHI)	FS / SHI suhe	Tasud kokku
Mari-Liis Rüütsalu	CEO	166	45	79/21	210
Signe Kukin	CFO	127	31	80/20	157
Kaspar Hanni	CDO	92	17	85/15	109
Kokku		385	92	81/19	477

Ekspress Grupi juhatuse liikmete tasustamine 2021. aastal (tuhandetes eurodes):

Nimi	Positsioon	Põhipalk (FS)	Motivatsioonitasu (SHI)	FS / SHI suhe	Tasud kokku
Mari-Liis Rüütsalu	CEO	144	81	64/36	225
Signe Kukin	CFO	105	59	64/36	163
Kaspar Hanni	CDO	92	38	71/29	131
Kokku		341	178	66/34	519

Teistest kontserni ettevõtetest juhatuse liikmetele tasusid ei makstud. 2022. aasta eest makstakse lühiajalise motivatsiooni-süsteemi raames preemiat nõukogu poolt 2022. aasta alguses seatud aastaeesmärkide saavutamise eest. Väljamaksed teostatakse 2023. aastal. Nende eesmärkide võtmekomponentideks olid EBITDA, puhaskasum, digitulude osakaal ning olemasoleva äritegevuse ja võimalike uute äritegevuse omandamistega seotud strateegiline tegevus.

Kontserni juhatuse aktsioptionsiooniprogrammi aktsiate arvu muutus 2022. aastal on alljärgnev:

Nimi	Väljateenimata optsioonid 31 detsember 2021	Uued väljastatud optsioonid 2022	Väljateenitud optsioonid 2022	Väljateenimata optsioonid 31 detsember 2022
Mari-Liis Rüütsalu	53 333	0	-26 667	26 667
Signe Kukin	36 445	0	-18 222	18 222
Kaspar Hanni	26 667	0	-13 333	13 333
Kokku	116 445	0	-58 222	58 222

Nimi	Väljateenitud optsioonid 31 detsember 2021	Realiseeritud optsioonid 2022	Väljateenitud optsioonid 2022	Väljateenitud optsioonid 31 detsember 2022
Mari-Liis Rüütsalu	26 667	0	26 667	53 333
Signe Kukin	56 362	-38 140	18 222	36 445
Kaspar Hanni	13 333	0	13 333	26 667
Kokku	96 362	-38 140	58 222	116 445

Nõukogu leiab, et tasustamine aktsioptionsioonilepingute kaudu soodustab väärtuse loomist kontsernis ning nende lepingute mõju ettevõttele ja aktsionäridele on positiivne.

2020. aasta septembris kinnitas aktsionäride üldkoosolek uue aktsioptionsiooniprogrammi perioodiks 2021–2023, mis on suunatud ASI Ekspress Grupp tegevjuhtkonnale. Iga optsioon annab õiguse omandada ühe ettevõtte aktsia ostuhinnaga, mis on optsioonide väljastamise hetkel kehtiv aktsiate nimiväärtus. Mari-Liis Rüütsalule, Signe Kukinile ja Kaspar Hannile väljastatud optsioonid on realiseeritavad 2024. aastal.

ASI Ekspress Grupp arendusjuht ja juhatuse liige Kaspar Hanni lahkus omal soovil ametist 2. veebruaril 2023. aastal. Kaspar Hanni ametilepingu lõppemisel täiendavat lahkumishüvitust ei makstud.

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

Konsolideeritud bilanss.....	86
Konsolideeritud koondkasumiaruanne	87
Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne	88
Konsolideeritud rahavoogude aruanne	89
KONSOLIDEERITUD RAAMATUMIDAMISE AASTAARUANDE LISAD	90
Lisa 1. Üldine informatsioon	90
Lisa 2. Raamatupidamise aruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted.....	91
Lisa 3. Olulised juhtkonna otsused ja hinnangud.....	107
Lisa 4. Finantsriskide juhtimine	109
Lisa 5. Raha ja pangakontod	114
Lisa 6. Nõuded ostjatele ja muud nõuded.....	114
Lisa 7. Nõuded ostjate vastu	114
Lisa 8. Ettevõtte tulumaks ja edasilükkunud tulumaks	115
Lisa 9. Muud lühiajalised nõuded	115
Lisa 10. Varud	115
Lisa 11. Äriühendused.....	116
Lisa 12. Muud nõuded ja investeeringud.....	116
Lisa 13. Ühisettevõtted	117
Lisa 14. Sidusettevõtted	119
Lisa 15. Materiaalne põhivara	120
Lisa 16. Immateriaalne põhivara	121
Lisa 17. Võlad ja ettemaksud	123
Lisa 18. Pangalaenu ja laenukohustused	124
Lisa 19. Rendilepingud	125
Lisa 20. Segmendiaruanne	126
Lisa 21. Lõpetatud tegevusvaldkond.....	128
Lisa 22. Müügitulu	129
Lisa 23. Müüdüd toodangu kulu.....	130
Lisa 24. Turunduskulud	130
Lisa 25. Üldhalduskulud	130
Lisa 26. Kulud liikide järgi.....	131
Lisa 27. Muud äritulud	131
Lisa 28. Aktsioptsiooniskeemid	131
Lisa 29. Omakapital	132
Lisa 30. Tingimuslikud varad ja kohustused	134
Lisa 31. Tehingud seotud osapooltega.....	134
Lisa 32. Bilansipäevajärgsed sündmused	136
Lisa 33. Finantsinformatsioon emasettevõtte kohta	137

Konsolideeritud bilanss

(tuhandetes EUR)	31.12.2022	31.12.2021	Lisad
VARAD			
Käibevara			
Raha ja raha ekvivalendid	7 448	10 962	5
Nõuded ostjatele ja muud nõuded	11 661	9 323	6
Ettevõtte tulumaksu nõuded	49	2	
Varud	286	266	10
Käibevara kokku	19 444	20 553	
Põhivara			
Muud nõuded ja investeeringud	1 580	1 671	12
Edasilükkunud tulumaksu vara	60	42	
Investeeringud ühissetevõtetesse	1 017	1 011	13
Investeeringud sidusettevõtetesse	2 279	2 210	14
Materiaalne põhivara	8 736	7 964	15
Immateriaalne põhivara	66 720	60 807	16
Põhivara kokku	80 392	73 705	
VARAD KOKKU	99 836	94 258	
KOHUSTUSED			
Lühiajalised kohustused			
Võlakohustused	3 393	3 201	18
Võlad tarnijatele ja muud võlad	19 004	17 664	17
Ettevõtte tulumaksu kohustused	25	82	
Lühiajalised kohustused kokku	22 422	20 947	
Pikaajalised kohustused			
Pikaajalised võlakohustused	21 948	19 018	18
Muud pikaajalised kohustused	43	601	
Pikaajalised kohustused kokku	21 991	19 619	
KOHUSTUSED KOKKU	44 413	40 566	
OMAKAPITAL			
Vähemusalus	147	140	
Emettevõtte omanikele kuuluv kapital ja reservid			
Aktsiakapital	18 478	18 478	29
Ülekurss	14 277	14 277	
Omaaktsiad	(334)	(384)	
Reservid	2 059	1 920	29
Jaotamata kasum	20 796	19 261	
Emettevõtte omanikele kuuluv kapital ja reservid kokku	55 276	53 552	
OMAKAPITAL KOKKU	55 423	53 692	
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL KOKKU	99 836	94 258	

Aruande lisad lehekülgedel 90-139 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

Konsolideeritud koondkasumiaruanne

(tuhandetes EUR)	2022	2021	Lisad
Jätkuvad tegevusvaldkonnad			
Müügitulu	64 141	53 516	22
Müüdnud toodangu kulu	(48 185)	(39 674)	23
Brutokasum	15 956	13 842	
Muud äritulud	789	929	27
Turunduskulud	(2 979)	(2 359)	24
Üldhalduskulud	(8 823)	(7 435)	25
Muud ärikulud	(146)	(113)	
Ärikasum /(kahjum)	4 797	4 864	
Intressitulud	36	35	
Intressikulud	(738)	(709)	
Muud finantstulud/(kulud)	179	339	
Kokku finantstulud/(kulud)	(523)	(335)	
Kasum/(kahjum) ühissettevõtete aktsiatelt ja osadelt	(242)	(281)	13
Kasum/(kahjum) sidusettevõtete aktsiatelt ja osadelt	325	161	14
Kasum /(kahjum) enne tulumaksustamist	4 357	4 409	
Tulumaks	(302)	(276)	8
Aruandeperioodi kasum /(kahjum) jätkuvatest tegevusvaldkondadest	4 055	4 133	
Aruandeperioodi kasum /(kahjum) lõpetatud tegevusvaldkonnast	0	(1 876)	21
Aruandeperioodi kasum /(kahjum)	4 055	2 257	
Aruandeperioodi kasum /(kahjum), mis on omistatav			
Emaettevõtte aktsionäridele	4 048	2 243	
Vähemusosalusele	7	14	
Koondkasum /(kahjum) kokku	4 055	2 257	
Aruandeperioodi koondkasum /(kahjum), mis on omistatav			
Emaettevõtte aktsionäridele	4 048	2 243	
Vähemusosalusele	7	14	
Puhaskasum (-kahjum) aktsia kohta jätkuvatest tegevusvaldkondadest (eurodes)			
Tavakasum /(-kahjum) aktsia kohta	0,1335	0,1362	29
Lahustunud kasum /(kahjum) aktsia kohta	0,1294	0,1316	29
Puhaskasum (-kahjum) aktsia kohta (eurodes)			
Tavakasum /(-kahjum) aktsia kohta	0,1335	0,0742	29
Lahustunud kasum /(kahjum) aktsia kohta	0,1294	0,0716	29

Aruande lisad lehekülgedel 90-139 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

(tuhandetes EUR)	Emaettevõtte omanikele omistatav osa						Vähemusosalus	Omakapital kokku
	Aktsiakapital	Ülekurs	Oma-aktsiad	Reservid	Jaotamata kasum	Kokku		
Saldo 31.12.2020	18 478	14 277	(209)	1 758	20 189	54 493	126	54 619
Kohustusliku reservkapitali suurendamine	0	0	0	126	(126)	0	0	0
Omaaktsiate ostmine	0	0	(446)	0	0	(446)	0	(446)
Aktsiaoptsoonid	0	0	271	36	(17)	290	0	290
Makstud dividendid	0	0	0	0	(3 028)	(3 028)	0	(3 028)
<i>Tehingud omanikega kokku</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>(175)</i>	<i>162</i>	<i>(3 171)</i>	<i>(3 184)</i>	<i>0</i>	<i>(3 184)</i>
Aruandeperioodi puhaskasum /(kahjum)	0	0	0	0	2 243	2 243	14	2 257
<i>Aruandeperioodi koondkasum /(kahjum) kokku</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>2 243</i>	<i>2 243</i>	<i>14</i>	<i>2 257</i>
Saldo 31.12.2021	18 478	14 277	(384)	1 920	19 261	53 552	140	53 692
Kohustusliku reservkapitali suurendamine	0	0	0	110	(110)	0	0	0
Aktsiaoptsoonid	0	0	50	29	22	101	0	101
Makstud dividendid	0	0	0	0	(2 425)	(2 425)	0	(2 425)
<i>Tehingud omanikega kokku</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>50</i>	<i>139</i>	<i>(2 513)</i>	<i>(2 324)</i>	<i>0</i>	<i>(2 324)</i>
Aruandeperioodi puhaskasum /(kahjum)	0	0	0	0	4 048	4 048	7	4 055
<i>Aruandeperioodi koondkasum /(kahjum) kokku</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>4 048</i>	<i>4 048</i>	<i>7</i>	<i>4 055</i>
Saldo 31.12.2022	18 478	14 277	(334)	2 059	20 796	55 276	147	55 423

Lisainfo omakapitali muutuste kohta on toodud Lisas 29.

Aruande lisad lehekülgedel 90-139 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

(tuhandetes EUR)	2022	2021	Lisad
Rahavood äritegevusest			
Aruandeperioodi ärikasum	4 797	3 060	20
<u>Korrigeerimised:</u>			
Põhivara kulum	4 084	4 162	15,16
(Kasum)/-kahjum põhivara müügist, mahakandmisest ja väärtuse langusest	29	(10)	
Aktsiaoptiooni väärtuse muutus	29	36	28
Kahjum lõpetatud tegevusvaldkonna müügist	0	2 077	21
Äritegevuse rahavood:			
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	(1 939)	(1 599)	
Varude muutus	(9)	(33)	
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	2 188	1 464	
Rahavood põhitegevusest	9 179	9 157	
Makstud ettevõtte tulumaks	(401)	(281)	
Makstud intressid	(767)	(803)	
Rahavood äritegevusest kokku	8 011	8 073	
Rahavood investeerimistegevusest			
Netorahavoog tütarettevõtte soetamisest	(7 158)	(2 968)	
Laekumised muudest investeeringutest	10	51	
(Sissemaksed)/laekumised kapitaliosaluse meetodil arvestatud investeeringutesse /-st	(474)	(357)	
Netorahavoog lõpetatud tegevusvaldkonna müügist	0	6 326	21
Saadud intressid	2	3	
Materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamine	(3 748)	(2 786)	
Materiaalse ja immateriaalse põhivara müük	66	3	
Antud laenud	(30)	(212)	
Antud laenude tagasimaksed	86	156	
Saadud dividendid	601	828	
Rahavood investeerimistegevusest kokku	(10 645)	1 044	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Makstud dividendid	(2 425)	(3 028)	
Rendikohustuse põhiosa tagasimaksed	(1 751)	(1 814)	19
Saadud laenud	4 976	2 649	
Laenude tagasimaksed	(1 680)	(1 785)	18
Tasutud omaaktsiate tagasiostmisel	0	(446)	29
Rahavood finantseerimistegevusest kokku	(880)	(4 424)	
RAHA JA RAHA EKVIVALENTIDE MUUTUS	(3 514)	4 693	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	10 962	6 269	5
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	7 448	10 962	5

Aruande lisad lehekülgedel 90-139 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTARUANDE LISAD

Lisa 1. Üldine info

ASi Ekspress Grupp ja tema tütaretevõtete peamiseks tegevusaladeks on meediategevus, sealhulgas *online*-meedia, ajalehtede, ajakirjade ja raamatute kirjastamine, kojukanne ja muud meediaga seotud tegevused. AS Ekspress Grupp (registrikood 10004677; aadress Narva mnt 13, 10151 Tallinn) on Eesti Vabariigis registreeritud valdusettevõtte. Vastavalt Eesti Vabariigi äriseadustikule kinnitatakse juhatuse koostatud ja nõukogu heakskiidetud majandusaasta aruanne, mis sisaldab ka konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, aktsionäride üldkoosolekul. Aktsionäridel on õigus juhatuse koostatud ja esitatud majandusaasta aruannet mitte kinnitada ning nõuda uue aruande koostamist. Juhatuse kiitis heaks ja allkirjastas majandusaasta aruande 29. märtsil 2023.

ASi Ekspress Grupp (edaspidi kontsern) konsolideeritud raamatupidamise aruanne kajastab allpool toodud ettevõtete majandustulemusi.

Ettevõtte nimi	Staatus	Osalus 31.12.2022	Osalus 31.12.2021	Põhitegevus	Asukoht
Tegevussegment: kesksed tegevused					
Ekspress Grupp AS	Emaettevõtte			Kontserniettevõtete haldamine ja tugiteenused	Eesti
Ekspress Finants OÜ	Tütaretevõtte	100%	100%	Finantseerimis- ja raamatupidamisteenused	Eesti
Tegevussegment: meedia (online- ja trükimeedia)					
Delfi Meedia AS	Tütaretevõtte	100%	100%	Online-meedia, päeva- ja nädalalehtede kirjastamine ja ajakirjade kirjastamine (endise nimega Ekspress Meedia AS)	Eesti
Delfi A/S	Tütaretevõtte	100%	100%	Online-meedia	Läti
D Screens SIA	Tütaretevõtte	100%	100%	Välireklaami müük	Läti
Delfi Ticket Service SIA	Tütaretevõtte	-	100%	Holding ettevõtte (ühendatud Biļešu Paradīze SIA-ga aprill 2022)	Läti
Biļešu Paradīze SIA	Tütaretevõtte	100%	100%	Elektronilise piletimüügiplatvormi ja piletimüügikohtade haldamine	Läti
Altero SIA	Sidusettevõtte	25,48%	25,48%	Finantstoodete võrdlus- ja vahendusportaal	Läti
Delfi UAB	Tütaretevõtte	100%	100%	Online-meedia	Leedu
Naujienu agentūra Elta UAB	Tütaretevõtte	100%	-	Uudiste agentuur (soetatud mai 2022)	Leedu
Sport Media UAB	Tütaretevõtte	51%	51%	Hetkel ei tegutse	Leedu
Satyre UAB	Tütaretevõtte	100%	-	Holding ettevõtte (asutatud detsember 2022)	Leedu
Lrytas UAB	Tütaretevõtte	100%	-	Online-meedia (soetatud detsember 2022)	Leedu
Hea Lugu OÜ	Tütaretevõtte	83%	83%	Raamatute kirjastamine	Eesti
Eesti Audioraamatute Keskus OÜ	Sidusettevõtte	33,33%	33,33%	Audioraamatute tootmine ja müük	Eesti
Digital Matter UAB	Tütaretevõtte	100%	100%	Internetireklaami lahendused ja -võrgustik	Leedu
Digital Matter SIA	Tütaretevõtte	100%	100%	Internetireklaami lahendused ja -võrgustik	Läti
Videotinklas UAB	Tütaretevõtte	100%	100%	Sisuloome tootmisstudios	Leedu
Geenius Meedia OÜ	Tütaretevõtte	100%	100%	Online-meedia ja ajakirjade kirjastamine	Eesti
Linna Ekraanid OÜ	Tütaretevõtte	100%	100%	Digitalse välireklaami müük	Eesti
Babahn Media OÜ	Tütaretevõtte	100%	100%	Videotootmise müük, meedia- ja taristulahendused (likvideerimisel)	Eesti
Õhtuleht Kirjastus AS	Ühisettevõtte	50%	50%	Ajalehtede kirjastamine ja ajakirjade kirjastamine	Eesti
Express Post AS	Ühisettevõtte	50%	50%	Perioodika kojukanne	Eesti
Kinnisvarakeskkond OÜ	Sidusettevõtte	49%	49%	Kinnisvaraportaali arendamine	Eesti

Lisa 2. Raamatupidamise aruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted

Alljärgnevalt on toodud peamised arvestuspõhimõtted, mida on kasutatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel. Arvestuspõhimõtteid on järjepidevalt rakendatud kõikidele aruandes esitatud perioodidele, välja arvatud juhtudel, kui on kirjeldatud teisiti.

Arvestuse alused

ASi Ekspress Grupp konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu Euroopa Komisjon on need vastu võtnud (IFRS – International Financial Reporting Standards). Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud vastavalt nendele rahvusvahelisele finantsaruandluse standarditele (IFRS) ja tõlgendustele (IFRIC), mis on avaldatud ja kehtivad või on avaldatud ja ennetähtaegselt rakendatavad aruannete koostamisel.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud lähtudes soetusmaksumusest, välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud alljärgnevatel arvestuspõhimõtetes.

Vastavalt rahvusvahelisele finantsaruandluse standarditele tuleb anda juhtkonnapoolseid raamatupidamislikke hinnanguid ning kontserni raamatupidamis põhimõtete rakendamisel tegema juhtkonnapoolseid otsuseid. Valdkonnad, kus juhtkonna otsuste osatähtsus ning keerukus on olulisema mõjuga või kus konsolideeritud aruanded sõltuvad oluliselt eeldustest ja hinnangutest, on kirjeldatud Lisas 3.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on esitatud eurodes, mis on kontserni arvestusvaluuta. Kui ei ole märgitud teisiti, on kõik summad ümardatud lähima tuhandeni.

Võrreldavus

Finantsaruanded on koostatud lähtudes järjepidevuse ja võrreldavuse printsiibist, meetodika muutuste sisu ja mõju on selgitatud vastavates lisades.

Muudatused arvestuspõhimõtetes

COVID-19ga seotud rendihinna alandamine pärast 30. juunit 2021 (standardi IFRS 16 muudatus) – kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algasid 1. aprillil 2021 või hiljem; rakendatakse tagasiulatuvalt. Lubatud on varasem rakendamine.

2020. aasta mais anti välja muudatus „COVID-19ga seotud rendihinna alandamine“ (2020. aasta muudatus), millega muudeti standardit IFRS 16 „Rendiarvestus“. 2020. aasta muudatusega võeti kasutusele vabatahtlik praktiline abinõu, mis lihtsustab rentniku jaoks otseselt COVID-19st tingitud rendihinna alandamise kajastamist. Praktilise abinõu kohaselt ei ole rentnikul kohustust hinnata, kas kriteeriumidele vastava rendihinna alandamise puhul on tegemist rendilepingu muudatustega, vaid selle asemel saab seda kajastada vastavalt muudele kohaldatavatele juhiste.

2020. aasta muudatusega kasutusele võetud praktilist abinõu kohaldatakse ainult rendihinna alandamisele, mis mõjutab üksnes makseid, mille algne tähtaeg oli 30. juunil 2021 või varem. 2021. aasta muudatusega pikendatakse IFRS 16 kohast COVID-19ga seotud rendihinna alandamise kajastamise praktilist abinõu ühe aasta võrra – st rentnikel on lubatud kohaldada seda rendihinna alandamisele, mis mõjutab üksnes makseid, mille algne tähtaeg on 30. juunil 2022 või varem.

Muudatuse rakendamine ei toonud kaasa olulist mõju kontserni konsolideeritud finantsaruannetele.

Standardi IFRS 3 „Äriühendused“ muudatused – kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algasid 1. jaanuaril 2022 või hiljem. Lubatud on varasem rakendamine.

Muudatusega ajakohastatakse IFRS 3 viide 2018. aasta finantsaruandluse kontseptuaalsele raamistikule 1989. aasta raamistiku asemel. Samal ajal lisatakse muudatustega IFRS 3 uus lõik, milles on selgitatud, et tingimuslikke varasid ei saa omandamise kuupäeval kajastada.

Muudatuste rakendamine ei toonud kaasa olulist mõju kontserni konsolideeritud finantsaruannetele.

Standardi IAS 16 „Materiaalsed põhivarad“ muudatused – kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algasid 1. jaanuaril 2022 või hiljem; rakendatakse tagasiulatuvalt. Lubatud on varasem rakendamine.

IAS 16 muudatustega nõutakse, et materiaalse põhivara objektide vajalikku asukohta ja tööseisundisse viimise jooksul toodetud esemete müügist saadud tulu tuleb kajastada kasumiaruandes koos nende esemetega seotud kuludega ning nende kulude suurust tuleb mõõta vastavalt IAS 2 mõõtmisnõuetele.

Muudatusi tuleb rakendada tagasiulatuvalt, kuid ainult nende materiaalsete põhivara objektide suhtes, mis viiakse vajalikku asukohta ja tööseisundisse kõige varasema perioodi alguses, mis on esitatud aruandes, mille koostamisel ettevõtte muudatusi esmakordselt rakendab, või pärast seda. Muudatuse esialgse rakendamise kumulatiivset mõju kajastatakse jaotamata kasumis (või vajaduse korral mõnel muul asjakohasel omakapitali kirjel) algsaldo korrigeerimisena kõnealuse varaseima esitatud perioodi alguses (kui see on vajalik).

Muudatuste rakendamine ei toonud kaasa olulist mõju kontserni konsolideeritud finantsaruannetele.

Standardi IAS 37 „Eraldised, tingimuslikud kohustised ja tingimuslikud varad“ muudatused – kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algasid 1. jaanuaril 2022 või hiljem; rakendatakse tagasiulatuvalt. Lubatud on varasem rakendamine.

Lepingu täitmiseks tehtavate kulutuste kindlaksmääramiseks nõutakse muudatustega ettevõttelt kõigi otseselt lepingu täitmiseks tehtavate kulude arvesse võtmist. Muudatustega selgitatakse, et lepingu täitmise kulud hõlmavad nii konkreetse lepingu täitmiseks tehtavaid vältimatuid kulutusi kui ka osa muudest kuludest, mis on otseselt seotud lepingute täitmisega.

Ettevõtte rakendab neid muudatusi lepingutele, mille osas ta ei ole veel täitnud kõiki oma kohustusi selle aruandeperioodi alguses, mil ta muudatusi esimest korda rakendab (esmase rakendamise kuupäeval). Ettevõtte ei korrigeeri võrreldava perioodi informatsiooni. Selle asemel kajastab ettevõtte muudatuste esialgse rakendamise kumulatiivset mõju jaotamata kasumi või vastavalt vajadusele mõne muu asjakohase omakapitali kirje algsaldo korrigeerimisena esmase rakendamise kuupäeval.

Muudatuste rakendamine ei toonud kaasa olulist mõju kontserni konsolideeritud finantsaruannetele.

Iga-aastased IFRS-i edasiarendused 2018–2020 – kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algasid 1. jaanuaril 2022 või hiljem. Lubatud on varasem rakendamine.

IFRS-i edasiarendused (2018–2020) sisaldavad standardites tehtud kahte muudatust:

- IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ muudatustega selgitatakse, et hinnates, kas võlainstrumentide vahetamine olemasoleva laenuvõtja ja laenuandja vahel toimub oluliselt erinevatel tingimustel, sisaldavad koos rahavoogude diskonteeritud nüüdisväärtusega kaasatavad tasud ainult uute tingimuste sõlmimiseks laenuvõtja ja laenuandja vahel makstud või saadud tasusid (sisaldades ka laenuvõtja või laenuandja poolt teise osapoole nimel makstud või saadud tasusid).
- IFRS 16 „Rendilepingud“ muudatustega eemaldatakse illustreeriv näide number 13, mis tekitab praktikas nii rentniku kui ka rendileandja jaoks segadust seoses renditud vara parenduste kajastamisega. Muudatuse eesmärk on eemaldada segadust tekitav illustreeriv näide.

Muudatuste rakendamine ei toonud kaasa olulist mõju kontserni konsolideeritud finantsaruannetele.

Standardid, tõlgendused ja muudatused, mis on avaldatud, kuid veel ei kehti

Järgmised uued standardid, tõlgendused ja muudatused ei kehti veel 31. detsembril 2022 lõppenud aruandeperioodi suhtes ja neid ei ole konsolideeritud finantsaruannete koostamisel rakendatud. Kontsern kavatseb antud muudatused rakendada hetkel, mil need jõustuvad.

Standardi IAS 1 „Finantsaruannete esitamine“ ja IFRSi rakendusjuhendi nr 2 „Olulisuse üle otsustamine“ muudatused – kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2023 või hiljem. Lubatud on varasem rakendamine.

Standardi IAS 1 muudatuste eesmärk on aidata ettevõtetel avalikustada arvestuspõhimõtete kohta kasulikumat teavet,

- nõudes ettevõtetelt vaid oluliste arvestuspõhimõtete avalikustamist;
- selgitades, et ebaoluliste tehingute, muude sündmuste või tingimustega seotud arvestuspõhimõtted on samuti ebaolulised ega vaja seetõttu avalikustamist, ja
- selgitades, et ka mitte kõik oluliste tehingute, muude sündmuste või tingimustega seotud arvestuspõhimõtted ei ole ettevõtte raamatupidamise aruande seisukohalt olulised.

Rahvusvaheliste Raamatupidamisstandardite Nõukogu muutis ka IFRSi rakendusjuhendit nr 2, lisades juhise ja kaks lisanäidet olulisuse mõiste rakendamise kohta arvestuspõhimõtete avalikustamisel.

Muudatused on kooskõlas mõiste „olulisus“ täpsustatud määratlusega:

„Teave arvestuspõhimõtete kohta on oluline, kui seda koos ettevõtte raamatupidamise aruandes sisalduva muu teabega käsitledes võib mõistlikult eeldada, et see mõjutab otsuseid, mida üldotstarbelise raamatupidamise aruande põhikasutajad selle raamatupidamise aruande alusel teevad.“

Kontserni hinnangul puudub muudatuste esmasel rakendamisel oluline mõju konsolideeritud finantsaruannetele.

Standardi IAS 8 „Arvestuspõhimõtted, arvestushinnangute muutused ja vead“ muudatused – kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2023 või hiljem; rakendatakse edasiulatuvalt. Lubatud on varasem rakendamine.

Muudatustega võetakse kasutusele mõiste „arvestushinnangud“ uus määratlus: selgitatakse, et need on raamatupidamise aruandes esitatud rahalised summad, mille mõõtmisega kaasneb määramatus. Muudatustega selgitatakse ka arvestuspõhimõtete ja arvestushinnangute vahelist seost.

Muudatused ei avalda kontsernile olulist mõju, kuna muudatuse eesmärk on üksnes täpsustada arvestushinnangute mõistet ning selgitada, millised on arvestushinnangute ja arvestuspõhimõtete erinevused.

Standardi IAS 12 „Tulumaks“ muudatused – kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2023 või hiljem. Lubatud on varasem rakendamine.

Muudatused selgitavad sellistest tehingutest tuleneva edasilükkunud tulumaksu arvestamist, mille puhul kajastatakse nii vara kui ka kohustist ning mõlema suhtes rakendatakse ühesugust maksustamist. Muudatustega kitsendatakse esmase kajastamise erandi rakendusala nii, et kõnealune erand ei kehti tehingutele, millest tekivad võrdsed ja tasaarvestatavad ajutised erinevused. Seetõttu peavad ettevõtted kajastama edasilükkunud tulumaksuvarasid ja -kohustisi ajutiste erinevuste suhtes, mis tekivad rendilepingu ja kasutuselt kõrvaldamise eraldise esmasel kajastamisel.

Kontserni hinnangul puudub muudatuste esmasel rakendamisel oluline mõju konsolideeritud finantsaruannetele.

Standard IAS 1 „Kohustuste liigitamine lühi- või pikaajaliseks, jõustumiskuupäeva edasilükkamine“ muudatused – kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2023 või hiljem. Euroopa Liit ei ole neid muudatusi veel heaks kiitnud.

IAS 1 muudatused kohustuste lühi- ja pikaajaliseks liigitamise kohta anti välja 2020. aasta jaanuaris. Esiolgu jõustumiskuupäev oli 01. jaanuar 2022. COVID-19 pandeemia reageerides lükati aga jõustumiskuupäeva ühe aasta võrra edasi, et anda ettevõtetele rohkem aega muudatuste rakendamiseks.

Kontserni hinnangul puudub muudatuste esmasel rakendamisel oluline mõju konsolideeritud finantsaruannetele.

Standard IFRS 16 „Rendid“: Rendikohustus müük-tagasirent muudatused – kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2024 või hiljem; rakendatakse tagasiulatuvalt perioodidele alates IFRS 16 rakendamisest. Lubatud on varasem rakendamine. Euroopa Liit ei ole muudatusi veel heaks kiitnud.

Standardi IFRS 16 „Rendid“ muudatused mõjutavad seda, kuidas müüja-rentnik kajastab müügi-tagasirendi tehingust tulenevaid muutuvaid rendimakseid. Muudatustega kehtestatakse muutuvatele maksetele uus arvestusmudel.

Muudatustega kinnitatakse järgmist.

- Esmasel kajastamisel võtab müüja-rentnik müügi-tagasirendi tehingust tuleneva rendikohustise mõõtmisel arvesse muutuvaid rendimakseid.
- Pärast esmast kajastamist rakendab müüja-rentnik rendikohustise hilisema arvestusega seotud üldisi nõudeid selliselt, et ta ei kajasta temale allesjääva kasutusõigusega seotud kasumit ega kahjumit.

Müüja-rentnik võib kasutada teistsuguseid lähenemisviise, mis on kooskõlas uute hilisema mõõtmise nõuetega.

Kontserni hinnangul puudub muudatuste esmasel rakendamisel oluline mõju konsolideeritud finantsaruannetele.

Muud muudatused

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis veel ei kehti, ei ole eeldatavasti olulist mõju kontserni raamatupidamise aastaaruandele.

Konsolideerimise põhimõtted

Tütarettevõtted

Tütarettevõtteks loetakse ettevõtte, mille üle emaettevõtte omab kontrolli. Tütarettevõtte loetakse emaettevõtte kontrolli all olevaks, kui emaettevõtte kontrollib tütarettevõtet, omab juurdepääsu või õigusi muutuval kasumlikkusele oma tehingutest tütarettevõttega ja suudab kasutada oma võimu kasumlikkuse mõjutamiseks. Kui asjaolud näitavad, et üks või mitu kolmest eespool loetletud kontrollielemendist on muutunud, siis hindab emaettevõtte uuesti, kas ta kontrollib tütarettevõtet või mitte.

Kui emaettevõttel ei ole tütarettevõttes hääleõiguse enamust, kontrollib ta tütarettevõtet ka siis, kui tema hääleõigus on piisav, et anda talle praktiline suutlikkus juhtida ühepoolselt tütarettevõtte asjaomast tegevust. Hindamaks, kas emaettevõtte hääleõigus tütarettevõttes on piisav kontrolli omamiseks, võtab emaettevõtte arvesse kõiki asjaomaseid fakte ja asjaolusid, sealhulgas emaettevõttele kuuluvat hääleõigust võrreldes teistele hääleõiguslikele omanikele kuuluvate osaluste ja jaotusega, emaettevõttele, teistele hääleõiguslikele omanikele või kolmandatele osapooltele potentsiaalselt kuuluv hääleõigus, teistest lepingulistest kokkulepetest tulenevad õigused ja kõik täiendavad faktid ja asjaolud, mis näitavad, et emaettevõtte suudab või ei suuda juhtida antud hetkel otsuste langetamist, sealhulgas mõjutada hääletamise tulemusi aktsionäride koosolekutel.

Kui emaettevõtte omandas või loovutas perioodi jooksul ettevõtte üle kontrolli, on vastav tütarettevõtte konsolideeritud alates selles kontrolli omandamise kuupäevast kuni kontrolli lõppemise kuupäevani.

Kasum või kahjum ning muu koondkasumi kõik komponendid omistatakse emaettevõtte omanikele ja mittekontrollitavatele osalustele. Tütarettevõtte koondkasum omistatakse emaettevõtte omanikele ja mittekontrollitavatele osalustele isegi juhul, kui selle tulemusel tekib mittekontrollitaval osalusel puudujäägiga saldo.

Tütarettevõtte soetamist kajastatakse ostumeetodil. Äriühenduses üleantud tasu kajastatakse õiglaselt väärtuses, mis on kontsernile üleantud varade omandamise kuupäeval kehtinud õiglane väärtus, kontserni omandatud ettevõtte eelmiste omanike ees tekkinud kohustused ja kontserni poolt tütarettevõttes kontrolli omandamise eest väljastatud osaluse omakapitali summa. Omandamisega seotud kulud kajastatakse üldjuhul kasumiaruandes omandamise hetkel. Firmaväärtus on positiivne vahe makstud tasu, omandatavas ettevõttes mittekontrollitava osaluse väärtuse ning omandajale ettevõttes varasemalt kuulunud osaluse omakapitali õiglase väärtuse summa ja omandatud netovara õiglase väärtuse vahel. Juhul, kui soetusmaksumus on väiksem omandatud netovara õiglasest väärtusest, kajastatakse tekkinud vahe kohe kasumiaruandes soodusostu tuluna.

Etappidena toimuva äriühenduse puhul hindab kontsern talle eelnevalt omandatavas ettevõttes kuulunud omakapitali osaluse omandamise kuupäeva bilansilise maksumuse ümber selle omandamise kuupäeva õiglasesse väärtusesse; ümberhindamise tulemusena tekkivad kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes.

Kontserni osaluse muutusi tütarettevõttes, mis ei too kaasa kontrolli kaotamist, kajastatakse omakapitalitehingutena.

Ühise kontrolli all olevate üksustega seotud äriühendusi kajastatakse korrigeeritud ostumeetodil. Selliste äriühenduste puhul ei pruugi ühinemine toimuda turutingimustel, mille tulemusena võib tavalise ostumeetodi rakendamine moonutada toimunud tehingu sisu. Ühise kontrolli all olevate ettevõtete soetusmaksumus ei pruugi kajastada omandatud ettevõtte tegelikku väärtust. Selle tulemusena ei ole firmaväärtusel ega negatiivsel firmaväärtusel tavapärasest tähendust. Korrigeeritud ostumeetodi kohaselt ei hinnata omandatava äriühingu varasid, kohustusi ja tingimuslikke kohustusi ümber ostuhinna jaotuse õiglaselt väärtuses, kuid need kajastatakse nende bilansilises väärtuses omandava äriühingu bilansis ning omandatud netovara soetusmaksumuse ja bilansilise väärtuse vahet ei kajastata positiivse ega negatiivse firmaväärtusena, vaid seda kajastatakse omandava äriühingu omakapitali vähenemise või suurenemisena.

Konsolideeritud aruandes on elimineeritud kõik kontsernisisised saldod, tehingud ning realiseerimata kasumid. Realiseerimata kahjumid on samuti elimineeritud, arvestades indikatsioone vara väärtuse languse kohta. Vajadusel on harmoneeritud tütarettevõtte arvestuspõhimõtteid selleks, et kindlustada ühtlaste arvestuspõhimõtete järgimine kontserni konsolideeritud aruandes.

Ühisettevõtted ja sidusettevõtted

Ühisettevõtte on ühine ettevõtmine, kus osapooltel, mis ühiselt kontrollivad ettevõtmist, on õigus ühise ettevõtmise netovaradele. Ühine kontroll on lepinguline kokkulepe jagada ettevõtmise kontrolli, mis kehtib ainult juhul, kui otsused asjaomaste tegevuste kohta nõuavad kontrolli jagavate osapoolte ühehäälselt nõusolekut.

Sidusettevõtteks loetakse ettevõtet, mille üle kontsernil on oluline mõju, aga mida kontsern ei kontrolli. Üldjuhul kaasneb oluline mõju 20%-50% osalusega.

Investeeringuid ühissettevõtetesse ja sidusettevõtetesse kajastatakse esialgu soetusmaksumuses ja hiljem kapitaliosaluse meetodil. Kontserni investeering ühissettevõtetesse ja sidusettevõtetesse hõlmab firmaväärtust, mis määratakse kindlaks omandamise hetkel.

Kontsernile kuuluv osa sidusettevõtte soetamise järgselt teenitud kasumites või kahjumites kajastatakse koondkasumiaruandes. Kumulatiivsed soetamise järgselt toimunud muutused kajastatakse investeeringu bilansilise väärtuse korrigeerimisena. Kui kontserni osa sidusettevõtte kahjumist on võrdne või ületab sidusettevõttesse tehtud investeeringu bilansilist väärtust, mille hulka arvatakse ka muud tagamata nõuded sidusettevõttelt, siis kajastatakse edaspidi tekkivaid kahjumeid ainult juhul, kui kontsern on võtnud kohustuse või on teinud makseid sidusettevõtte eest.

Kontserni ja ühis- ja sidusettevõtete omavahelistest tehingutest tekkinud realiseerimata kasumid on elimineeritud proportsionaalselt kontserni osalusega ühis- ja sidusettevõtete aktsia- või osakapitalis. Realiseerimata kahjumid on samuti elimineeritud, kui tehing ei viita üleantud vara väärtuse langusele. Ühis- ja sidusettevõtete raamatupidamispõhimõtteid on vajadusel muudetud, kindlustamaks kooskõla kontserni arvestuspõhimõtetega.

Investeeringute soetamist ühis- ja sidusettevõtetesse kajastatakse ostumeetodil sarnaselt investeeringute soetamisega tütarettevõtetesse kontserni poolt.

Emettevõtte eraldiseisvad raamatupidamise aruanded – konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes lisainformatsioonina esitatud emettevõtte eraldiseisvad põhjaruanded

Vastavalt Eesti raamatupidamise seadusele tuleb konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisades avaldada konsolideeriva üksuse (emettevõtte) eraldiseisvad konsolideerimata põhjaruanded. Emaettevõtte põhjaruannete koostamisel on järgitud samu arvestuspõhimõtteid, mida on rakendatud ka konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel.

Emettevõtte kasutab kapitaliosaluse meetodit, millest on maha arvatud tema tütarettevõtete, ühissetvõtete ja sidusettevõtetega seotud allahindlused.

Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalendid sisaldavad raha kassas, pangakontosid ning kuni 3-kuulisi pangadeposiitide jääke. Arvelduskrediiti kajastatakse bilansis laenudena lühiajaliste kohustuste hulgas.

Välisvaluuta arvestus

Arvestus- ja esitusvaluuta

Kontserni kuuluvate ettevõtete raamatupidamise aastaaruandes kajastatud komponentide üle peetakse arvestust arvestusvaluutas, milleks on ettevõtete äritegevuse põhilise majanduskeskkonna valuuta. Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanded on koostatud eurodes.

Välisvaluutapõhised tehingud ja saldod

Välisvaluutas fikseeritud tehingute ümberarvestusel arvestusvaluutasse on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud vastava kontserniettevõtte asukohariigi keskpanga või euro puhul Euroopa Keskpanga valuutakursid. Sellistest tehingutest ning aastalõpu kursiga välisvaluutas fikseeritud monetaarsete varade ja kohustuste ümberarvestustest saadud kasumid ja kahjumid on kajastatud kasumiaruandes.

Kontserniettevõtted

Kontsernil on ettevõtted Eestis, Lätis ja Leedus, mille arvestus- ja esitusvaluuta on euro.

Varud

Varud on bilansis hinnatud lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või netorealiseerimisväärtus. Varude soetusmaksumuse kuluks arvestamisel kasutatakse perioodika- ja raamatusegmentides FIFO meetodit ja trükiteenuste segmenti (lõpetatud tegevusvaldkond) tootmisvarude puhul kaalutud keskmise soetusmaksumuse meetodit. Valmistoodangu ja pooltoodangu soetusmaksumus koosneb projekteerimiskuludest, toorainekuludest, otsestest palga- ja muudest otsekuludest ning tootmise üldkuludest (vastavalt normaalse toodangu mahule). Netorealiseerimisväärtus on toodete eeldatav müügihind tavapärase äritegevuse käigus, millest on maha arvatud toote lõpetamiseks ja müügi sooritamiseks vajalikud eeldatavad muutvkulud.

Finantsinstrumendid

Kajastamine ja esmane mõõtmine

Nõudeid ostjate vastu kajastatakse nende tekkimise hetkel. Kõik ülejäänud finantsvarad ja -kohustused kajastatakse siis, kui kontsernist saab instrumendi lepinguline osapool.

Finantsvara (välja arvatud juhul, kui on tegemist nõudega ostjate vastu, millel ei ole olulist finantseerimise komponenti) või finantskohustust mõõdetakse esmasel kajastamisel nende õiglasel väärtuses, millele vara puhul, mida ei mõõdetata õiglasel väärtuses läbi kasumiaruande, lisanduvad tehingukulud, mis on otseselt seotud selle vara soetamisega. Nõudeid ostjate vastu ilma olulise finantseerimise komponendita hinnatakse esmasel kajastamisel tehinguhinnas.

Klassifitseerimine ja edasine mõõtmine

Finantsvarad

Esmasel kajastamisel klassifitseeritakse finantsvara bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses; võlainstrumentina õiglasel väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi, omakapitali instrumentina õiglasel väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi; või õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande.

Finantsvarasid ei klassifitseerita ümber pärast nende esmast kajastamist, kui kontsern ei muuda oma finantsvarade haldamise ärimudelit, sellisel juhul klassifitseeritakse kõik mõjutatud finantsvarad ümber ärimudeli muutusele järgneva esimese aruandeperioodi esimesel päeval.

Finantsvara kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kui see vastab mõlemale järgmisele tingimusele ja ei ole määratletud varana, mida kajastatakse õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande:

- vara hoitakse ärimudeli raames, mille eesmärk on hoida varasid lepinguliste rahavoogude kogumiseks; ja
- lepingutingimused tagavad kindlatel kuupäevadel rahavood, milleks on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intress.

Kontsern klassifitseerib korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetavateks finantsvaradeks raha ja raha ekvivalendid, nõuded ostjate vastu ja muud nõuded ning antud laenud.

Võlainstrumente mõõdetakse õiglasel väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi, kui see vastab mõlemale järgmisele tingimusele ja seda ei ole määratletud varana, mida kajastatakse õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande:

- vara hoitakse ärimudeli raames, mille eesmärk on saavutada nii lepinguliste rahavoogude kogumine kui ka finantsvarade müük; ja
- lepingutingimused tagavad kindlatel kuupäevadel rahavood, milleks on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intress.

Kontsernil ei ole finantsvarasid, mis oleks klassifitseeritud mõõdetavateks õiglasel väärtuses läbi muu koondkasumi.

Mitte-kauplemissesmärgil hoitavate omakapitali instrumentide esmasel kajastamisel võib kontsern pöördumatult valida, kas esitada investeeingu õiglase väärtuse hilisemad muutused koondkasumiaruandes. Antud valik tehakse iga investeeingu osas eraldi.

Kõik finantsvarad, mis ei ole klassifitseeritud mõõdetavateks korrigeeritud soetusmaksumuses või õiglasel väärtuses läbi muu koondkasumi nagu on eelpool kirjeldatud, mõõdetakse õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande. Esmasel kajastamisel võib kontsern õiglasel väärtuses läbi kasumiaruande mõõdetavaks määratleda ka finantsvarad, mis vastavad kas korrigeeritud soetusmaksumuses või õiglasel väärtuses läbi muu koondkasumi kajastamise tingimustele, kui see kõrvaldab või vähendab oluliselt mõõtmise või kajastamise mittejärgipidevusetust, mis muidu tekiks.

Finantsvarad – edasine mõõtmine ning kasum ja kahjum

Finantsvarad õiglases väärtuses läbi kasumiaruande	Antud varasid mõõdetakse õiglases väärtuses. Puhaskasum ja -kahjum, sealhulgas intressi- või dividenditulu, kajastatakse kasumiaruandes.
Korrigeeritud soetusmaksumuses finantsvarad	Antud varasid kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Korrigeeritud soetusmaksumusest arvatakse maha kahjum vara väärtuse langusest. Intressitulu, kasum või kahjum valuutakursi muutusest ning väärtuse langus kajastatakse kasumiaruandes. Kajastamise lõpetamisel tekkinud kasum või kahjum kajastatakse kasumiaruandes.
Omakapitali instrumendid õiglases väärtuses läbi koondkasumi	Antud varasid mõõdetakse õiglases väärtuses. Dividendid kajastatakse kasumiaruandes tuluna, välja arvatud juhul, kui dividend on selgelt investeringu soetusmaksumuse osaline tagastus. Muu puhaskasum ja -kahjum kajastatakse koondkasumiaruandes ja seda ei liigitata ümber kasumiaruandesse.

Finantskohustused – klassifitseerimine, edasine mõõtmine ning kasum ja kahjum

Finantskohustused klassifitseeritakse mõõdetuna kas korrigeeritud soetusmaksumuses või õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande. Finantskohustus klassifitseeritakse õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, kui seda hoitakse kauplemise eesmärgil, see on tuletisinstrument või see on sellisena kajastatud esmasel kajastamisel. Finantskohustused õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande hinnatakse õiglases väärtuses ning puhaskasum ja -kahjum, sealhulgas mis tahes intressikulud, kajastatakse kasumiaruandes. Muud finantskohustused kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Intressikulud ja kasum või kahjum valuutakursi muutusest kajastatakse kasumiaruandes. Kajastamise lõpetamisel tekkinud kasum või kahjum kajastatakse kasumiaruandes.

Äriühenduse tulemusena tekkinud kohustus tingimusliku tasu osas klassifitseeritakse õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande. Õiglase väärtuse mõõtmisel kasutatakse diskonteeritud rahavoogusid. Hindamismudel arvestab eeldatavate tulevaste rahavoogude nüüdisväärtust, mida on diskonteeritud, kasutades riskiga korrigeeritud diskontomäära. Hinnanguline õiglase väärtuse suureneb (väheneb), kui eeldatavad rahavood oleksid kõrgemad (madalamad) või kui riskiga korrigeeritud diskontomäär oleks madalam (kõrgem).

Finantskohustus liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on 12 kuu jooksul alates bilansipäevast või juhul, kui kontsernil puudub tingimusteta õigus kohustuse tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast bilansipäeva. Laenukohustusi, mille tagasimakse tähtaeg on 12 kuu jooksul bilansipäevast, kuid mis refinantseeritakse või tagasimakse graafik muudetakse pikaajaliseks pärast bilansipäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist, kajastatakse lühiajalistena.

Kajastamise lõpetamine**Finantsvara**

Kontsern lõpetab finantsvara kajastamise, kui lepingujärgsed õigused finantsvara rahavoogudele lõpevad või kui kontsern annab lepinguliste rahavoogude saamise õiguse üle tehingus, mille puhul antakse sisuliselt üle kõik finantsvara omamisega seotud riskid ja hüved või kus kontsern ei anna sisuliselt üle ega hoida kõiki omandiõigusega kaasnevaid riske ja hüvesid ning ei säilita kontrolli finantsvara üle.

Kui kontsern sõlmib tehinguid, millega ta kannab üle oma finantsseisundi aruandes kajastatud varad, kuid säilitab kõik või põhilised üleantud varade riskid ja hüved, siis sellistel juhtudel üleantud vara kajastamist ei lõpetata.

Finantskohustused

Kontsern lõpetab finantskohustuse kajastamise, kui tema lepingulised kohustused on täidetud või tühistatud või aegunud. Samuti lõpetab kontsern finantskohustuse kajastamise, kui selle tingimusi muudetakse ja muudetud kohustuse rahavood on oluliselt erinevad, millisel juhul kajastatakse muudetud tingimustel põhinevat uut finantskohustust õiglases väärtuses.

Finantskohustuse kajastamise lõpetamisel kajastatakse kustutatud bilansilise väärtuse ja makstud tasu (kaasa arvatud üleantud mitterahalised varad või võetud kohustused) vahe kasumiaruandes.

Saldeerimine

Finantsvarad ja -kohustused tasaarvestatakse ja netosumma kajastatakse finantsseisundi aruandes siis ja ainult siis, kui kontsernil on sel hetkel seaduslik õigus summast tasaarvestada ja ta kavatses need kas tasuda netopõhiselt või realiseerida vara ja tasuda samaaegselt kohustuse.

Finantsvarade väärtuse langus

Kontsern rakendab väärtuse languse kajastamisel oodatava krediidikahjumi mudelit korrigeeritud soetusmaksumusel kajastatavate finantsvarade suhtes.

Kontsern mõõdab väärtuse langust summas, mis võrdub eluea jooksul oodatavate krediidikahjumitega, väljaarvatud järgmised finantsvarad, mille väärtuse langus mõõdetakse summas, mis võrdub 12 kuu jooksul oodatavate krediidikahjumitega:

- muud nõuded, antud laenud ja pangasaldod, mille krediidirisk (st finantsvara eeldatava eluea jooksul esinev maksejõuetuse risk) ei ole pärast esmast kajastamist märkimisväärselt suurenenud.

Nõuded ostjate vastu, millel puudub oluline finantseerimiskomponent, väärtuse langust mõõdetakse alati summas, mis võrdub eluea jooksul oodatavate krediidikahjumitega. Antud finantsvarade eeldatavate krediidikahjumite hindamiseks kasutatakse eraldiste moodustamise maatriksit, mis põhineb kontserni ajaloolisel krediidikahjumi kogemusel, mida korrigeeritakse konkreetsete deebitoridega seotud tegurite, üldiste majandustingimuste, aruandekuupäeval finantsvarale rakenduvate tegelike ja prognoositavate tingimuste ja nende suuna hinnanguga ning vajadusel ka raha ajaväärtusega.

Selleks et kindlaks teha, kas finantsvarade krediidirisk on esmase kajastamise järel märkimisväärselt suurenenud ja hinnata eeldatavat krediidikahjumit, kasutab kontsern mõistlikku ja põhjendatud informatsiooni, mis on asjakohane ja kättesaadav ilma liigsete kulude ja pingutusteta. See hõlmab nii kvantitatiivset kui ka kvalitatiivset informatsiooni ja analüüsi, mis põhineb kontserni ajaloolisel kogemusel, teadaoleval krediidi hinnangul ning ka tulevikku suunatud informatsioonil.

Eeldatavad krediidikahjumid on tõenäosusega kaalutud hinnangulised krediidikahjumid. Krediidikahjumeid mõõdetakse kõikide rahapuudujääkide nüüdisväärtusena (st vahe ettevõtte lepingujärgsete rahavoogude ja nende rahavoogude vahel, mida kontsern loodab saada). Eeldatavate rahavoogude diskonteerimisel kasutatakse finantsvara efektiivset intressimäära.

Kontsern hindab igal aruandepäeval, kas korrigeeritud soetusmaksumusel kajastatud finantsvarade krediidi kvaliteet on langenud. Finantsvara krediidikvaliteet on langenud, kui on toimunud üks või mitu sündmust, mis avaldavad selle finantsvara eeldatavatele tulevastele rahavoogudele negatiivset mõju.

Finantsvara krediidikvaliteet on langenud, kui leiab aset üks järgnevatest sündmustest:

- võlgniku olulised finantsraskused;
- lepingu rikkumine, näiteks kohustuste mittetäitmine või tähtajaks tasumata jätmine;
- laenu või ettemakse restruktureerimine tingimustel, mida kontsern muul juhul ei oleks teinud;
- on tõenäoline, et võlgnik läheb pankrotti või reorganiseerimisele.

Eelnevast sõltumata loeb kontsern kohustuse mittetäidetuks, kui finantsvara on enam kui 60 päeva maksetähtaja ületanud, välja arvatud juhul, kui kontsernil on toetavaid argumente, miks sellest pikem maksetähtaja ületamine on põhjendatud.

Varade bilansilist väärtust vähendatakse korrigeeritud soetusmaksumusel kajastatud finantsvarade väärtuse languse võrra.

Materiaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta juhul, kui on tõenäoline, et nende kasutamisega seoses saadakse tulevikus majanduslikku kasu.

Põhivara kajastatakse soetusmaksumusel, millest on maha arvestatud kulum. Soetusmaksumusel koosneb ostuhinnast, mittetagastatavatest maksudest ja muudest otsustest ja kaudsetest põhivara kasutuselevõtuga seonduvatest väljaminekutest. Materiaalse põhivara soetusmaksumusel sisaldab ka eeldatavaid demonteerimise, eemaldamise ja asukoha taastamise kulutusi, milleks ettevõttel tekib kohustus vara paigaldamisel ja kasutamisel. Omatarbeks valmistatud materiaalse põhivara soetusmaksumusel sisaldab materjalikuluseid ning otseseid tööjõukuluseid.

Kui materiaalse põhivara objekt koosneb oluliselt erineva kasuliku tööeaga komponentidest, võetakse need komponendid arvele iseseisvate põhivaraobjektidena, määrates neile eraldi amortisatsiooninormid vastavalt nende kasulikule elueale. Sarnase eeldatava kasuliku tööeaga põhivarasid arvestatakse kogumitena.

Kui materiaalse põhivara kaetav väärtus on madalam jääkväärtusest, kajastatakse kahjumit vara väärtuse langusest summas, mille võrra vara jääkväärus ületab tema kaetavat väärtust. Vara kaetav väärtus on vara õiglane väärtus, millest on maha lahutatud müügikulutused, või selle kasutusväärtus, vastavalt sellele, kumb on kõrgem. Kasutusväärtuse leidmisel on tuginetud järgmiste aastate eeldatavatele diskonteeritud rahavoogudele (vaata ka arvestuspõhimõtet "Varade väärtuse langus"). Materiaalse põhivara allahindlus on kajastatud bilansis akumuleeritud kulumi suurenemisena ja kasumiaruandes kuluna. Allahindluse tühistamist kajastatakse aruandeaasta kasumiaruandes põhivara allahindluse kahjumi vähendusena.

Kulumi arvestamisel kasutatakse üldjuhul lineaarse amortisatsiooni meetodit, jaotamaks soetusmaksumuse ühtlaselt üle vara kasuliku eluea. Ajakirjade trükimasinad ja järeltöötuse seadmed trükiteenuse segmendis (lõpetatud tegevusvaldkond) maksumusega üle 320 tuhande euro amortiseeritakse tooteühiku meetodi alusel. Kuluminorm määratakse igale materiaalse põhivaraobjektile eraldi sõltuvalt selle kasulikust elueast või eeldatavast kogutoodangust. Amortisatsiooni arvestamist alustatakse hetkest, mil vara on kasutatav juhtkonna plaanitud eesmärgil ning asukohas ning lõpetatakse, kui vara lõppväärtus ületab bilansilist maksumust, vara lõplikul eemaldamisel või ümberklassifitseerimisel „müügiotool põhivaraks“. Amortiseerimist ei lõpetata vara kasutusest eemaldamisel. Igal bilansipäeval hinnatakse ning vajadusel korrigeeritakse kasutatavate amortisatsioonimäärade, amortisatsioonimeetodi ning lõppväärtuse põhjendatust. Kui vara lõppväärtus ületab tema bilansilist maksumust, lõpetatakse vara amortiseerimine.

Põhivara müügikasumid ja -kahjumid on summad, mille võrra müügihind ületab või jääb alla bilansilise maksumuse ning neid kajastatakse kasumiaruandes muude äritulude või ärikuludena.

Kulumit arvestatakse lineaarselt või lähtudes toomisühiku meetodist, kasutades järgmisi eeldatavaid kasulikke eluiga. Maad ei amortiseerita.

Ehitised ja rajatised 20-33 aastat

Masinad ja seadmed:

Tootmiseseadmed 5-15 aastat

Muud põhivarad:

Sõidukid 5-10 aastat

Muu inventar ja seadmed 2-7 aastat

Materiaalse põhivara objektile tehtud hilisemad väljaminekud kajastatakse põhivarana, kui on tõenäoline, et kontsern saab varaobjektiga seotud tulevast majanduslikku kasu ning varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärselt mõõta. Muid hooldus- ja remondikulusid kajastatakse kasumiaruandes kuluna nende toimumise momendil.

Immateriaalsed varad

Firmaväärtus

Firmaväärtus on positiivne vahe uue tütar-, sidus- või ühissettevõtte omandamisel makstud ostuhinna ja soetatud identifitseeritava netovara õiglase väärtuse vahel omandamiskuupäeval. Tütarettevõtete omandamisel tekkinud firmaväärtust kajastatakse immateriaalse varana, ühissettevõtete ja sidusettevõtete omandamisel tekkinud firmaväärtust kajastatakse investeeingu osana vastavalt kas ühissettevõttesse või sidusettevõttesse. Firmaväärtuse võimalikku väärtuse langust testitakse vähemalt kord aastas ning vajadusel hinnatakse alla. Firmaväärtuse allahindlust ei tühistata. Konsolideeritud bilansis kajastatud firmaväärtust võetakse arvesse emaettevõtte kasumi/kahjumi arvestamisel tütarettevõtte aktsiate või osade müümisel. Negatiivne vahe omandatud osaluse soetusmaksumuse ja omandatud netovara õiglase väärtuse vahel kajastatakse selle tekkimisel kasumiaruandes tuluna.

Väärtuse testimisel jagatakse firmaväärtus nendele varagruppidele, mille kohta on võimalik rahavoogusid eristada (rahateeniv üksus). Firmaväärtus jagatakse nendele rahateenivatele üksustele või rahateenivate üksuste gruppidele, mis saavad eeldatavasti kasu äriühendustest, kus firmaväärtus tekkis.

Investeeingu kaetava väärtuse aluseks on antud raha teeniva üksuse tuleviku oodatavad rahavood, mida diskonteeritakse, kasutades eeldatavat kaalutud keskmist kapitali tootluse määra. Kui investeeingu kaetav väärtus on madalam tema bilansilisest maksumusest, hinnatakse investeeing alla kaetava väärtuseni ja kajastatakse väärtuse langus kuluna. Kui investeeingu kaetav väärtus on kõrgem tema bilansilisest maksumusest, üleshindlust ei toimu. Hinnangud ja otsused, mida kasutatakse äriühenduste hindamisel, vaadatakse pidevalt üle ning kui tegelikud tulemused erinevad hinnangutest, korrigeeritakse hinnanguid.

Kaubamärgid

Kaubamärgid võetakse algselt arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja vara kasutusvalmidusse viimisega otseselt seotud kuludest. Määratud elueaga kaubamärgid kajastatakse bilansis soetusmaksumuses miinus akumulieeritud kulum. Amortisatsiooni arvutatakse vastavalt lineaarsele meetodile, jaotamaks kaubamärkide soetusmaksumust nende varade eeldatavale elueale. Amortiseeritavate varade väärtuse langust hinnatakse siis, kui esineb bilansilise maksumuse langusele viitavaid asjaolusid ning vajadusel kajastatakse allahindlus (vaata ka „Mittefinantsvarade väärtuse langus“).

Määratud elueaga kaubamärkide eeldatav kasulik eluiga on 5-50 aastat. Igal aastal hinnatakse amortisatsiooninormide mõistlikkust.

Arendusväljaminekud

Arendusväljaminekud on kulutused, mida tehakse uurimistulemuste rakendamisel uute toodete ja teenuste väljatöötamiseks. Uute teaduslike või tehniliste teadmiste genereerimise eesmärgil läbiviidud uuringute ja teadustööga seotud kulutused kajastatakse nende tekkimise momendil kasumiaruandes kuluna. Arendusväljaminekud kapitaliseeritakse ainult juhul, kui a) antud immateriaalse vara kasutus- või müügikõlblikuks saamine on tehniliselt võimalik; b) kui ettevõttel on selleks olemas piisavad rahalised vahendid; c) kui ettevõttel on võimalik immateriaalset vara kasutada või müüa; d) kui ettevõtte suudab usaldusväärselt mõõta immateriaalse vara arendustegevuse väljaminekuid.

Kapitaliseeritud väljaminekud sisaldavad materjalikulu ja otseseid tööjõukulusid. Muud arendusväljaminekud ja uurimisväljaminekud kajastatakse nende tekkimise perioodil kasumiaruandes kuluna. Kapitaliseeritud arendusväljaminekud kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieerunud kulum ja vara väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Arendusväljaminekud kantakse kuludesse lineaarselt eeldatava kasuliku eluea jooksul, mille pikkus ei ületa 5 aastat.

Kliendisuhted

Kliendisuhted on identifitseeritavad immateriaalsed varad, kui need tulenevad lepingulistest või seadusest tulenevatest õigustest, või on eristatavad. Äriühenduste kaudu omandatud kliendisuhteid mõõdetakse algselt õiglasest väärtusest nende omandamise kuupäeval. Kliendisuhted kajastatakse bilansis soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum. Amortisatsiooni arvutatakse vastavalt lineaarsele meetodile, jaotamaks kliendisuhete soetusmaksumust nende varade eeldatavale elueale. Amortiseeritavate varade väärtuse langust hinnatakse siis, kui esineb bilansilise maksumuse langusele viitavaid asjaolusid ning vajadusel kajastatakse allahindlus (vaata ka „Mittefinantsvarade väärtuse langus“).

Kliendisuhete eeldatav kasulik eluiga on 2-10 aastat. Igal aastal hinnatakse amortisatsiooninormide mõistlikkust.

Muud immateriaalsed varad

Muud immateriaalset varad (k.a. arvutitarkvara) kajastatakse bilansis soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Amortisatsiooni arvutatakse lineaarselt lähtudes 2-7-aastasest eeldatavast kasulikust elueast.

Mittefinantsvarade väärtuse langus

Määramatu kasuliku elueaga vara ei amortiseerita, vaid kontrollitakse kord aastas, kas vara väärtus on langenud. Amortiseeritavate varade ja piiramatute kasutuseaiga varade (maa) puhul hinnatakse vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist. Selliste asjaolude esinemise korral hinnatakse vara kaetavat väärtust ning võrreldakse seda bilansilise maksumusega. Väärtuse langusest tekkinud allahindlus kajastatakse summas, mille võrra vara bilansiline maksumus ületab selle kaetavat väärtust. Vara kaetav väärtus on vara õiglane väärtus, millest on maha lahutatud müügikulutused, või selle kasutusväärtus, vastavalt sellele, kumb on kõrgem. Vara väärtuse languse hindamise eesmärgil hinnatakse kaetavat väärtust kas üksiku varaobjekti või väikseima võimaliku varade grupi kohta, mille jaoks on võimalik rahavoogusid eristada (rahateeniv üksus). Kord alla hinnatud varade puhul hinnatakse igal järgmisel bilansipäeval, kas võib olla tõenäoline, et vara kaetav väärtus on vahepeal tõusnud (v.a firmaväärtus, mille allahindlusi ei tühistata).

Eraldised

Bilansis kajastatakse eraldisena enne bilansipäeva toimunud kohustavast sündmusest tulenevaid kohustusi, millel on kas seaduslik või lepinguline alus või mis tulenevad ettevõtte senisest tegevuspraktikast, mis nõuavad varast loobumist, mille realiseerumine on tõenäoline ja mille maksumust on võimalik usaldusväärselt mõõta, kuid mille realiseerimise aeg või summa ei ole täpselt teada. Eraldiste kajastamisel bilansis on lähtutud juhtkonna hinnangust eraldise täitmiseks tõenäoliselt vajamineva summa ning eraldise realiseerumise aja kohta. Eraldis kajastatakse bilansis summas, mis on juhtkonna hinnangu

kohaselt bilansipäeva seisuga vajalik eraldisega seotud kohustuse rahuldamiseks või üleandmiseks kolmandale osapoolle. Eraldisega seotud kulu kajastatakse perioodi kasumiaruandes. Tuleviku ärikuhjumid ei kajastata eraldistena.

Tingimuslikud kohustused

Lubadused, garantiid ja muud kohustused, mille realiseerumine on vähetõenäoline või millega kaasnevate kulutuste suurust ei ole võimalik piisava usaldusväärsusega hinnata, kuid mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustusteks, on välja toodud aastaaruande lisades.

Kohustused töövõtjate ees

Kohustused töötajate ja juhatuse liikmete ees sisaldavad väljamakstavaid palgasummasid, preemiaid, mis on arvatud vastavalt kinnitatud preemiate korrale ning puhkusekohustust, mis on arvatud kooskõlas töötajate töölepingutega, juhatuse liikmete ametilepingutega ja kohalike seadustega bilansipäeva seisuga.

Kohustus sisaldab puhkusetasu kohustust koos sotsiaalmaksu ja töötuskindlustuse kohustusega, mis on kajastatud bilansis „võlad ja ettemaksud“ hulgas ja kasumiaruandes tööjõukulude hulgas.

Aktsiapõhised tehingud

Aktsiate eest töötajate poolt ettevõttele osutatud teenuste (tööpanuse) õiglase väärtus kajastatakse tööjõukuluna kasumiaruandes ning bilansis kohustusena alates aktsiaoptiooni väljaandmisest ja teenuste osutamise perioodi jooksul. Saadud teenuste õiglase väärtus määratakse lähtudes töötajatele võimaldatud omakapitaalinstrumentide õiglasest väärtusest (turuhinnast) nende võimaldamise kuupäeval. Töötajal on õigus aktsiapõhise makse kokkuleppe raames saada need olenemata kehtivast töösuhtest. Ettevõtte on kohustatud aktsiaoptiooni lõppemisel üle andma kokkulepitud koguse aktsiaid, mille ta ostab turult turuhinnas. Aktsiaoptiooni tarbeks soetatud aktsiad kajastatakse omakapitali real „Omaaktsiad“. Aktsiate üleandmisel saldeeritakse real „omaaktsiad“ ja bilansis kohustusena kajastatud summad. Tekkiv vahe kajastatakse eelmiste perioodide jaotamata kasumi real.

Rendiarvestus

Lepingu sõlmimisel hindab kontsern, kas leping on rendileping või kas leping sisaldab endas renti. Leping on rendileping (või sisaldab endas renti), kui leping annab õiguse kontrollida ja kasutada kindlaksmääratud vara teatud aja jooksul tasu eest. Hindamaks, kas leping annab õiguse kontrollida ning kasutada vara, kasutab kontsern IFRS 16 rendi definitsiooni.

Kontsern kui rentnik

Rendikomponenti sisaldava lepingu sõlmimisel või muutmisel jaotab kontsern lepingus sisalduva tasu igale rendikomponendile selle eraldiseisva hinna alusel.

Kontsern kajastab kasutusõiguse vara ja rendikohustust rendi alguse kuupäeval. Kasutusõiguse vara mõõdetakse algselt soetusmaksumuses, mis koosneb rendikohustuse algsummast. Rendikohustuse algsummat korrigeeritakse tehtud ettemaksete võrra, tehtud otsuste kulutuste võrra ning taastamiskulude võrra (mis tulenevad vara demonteerimisest ning taastamisest). Saadud summast on maha arvatud saadud rendisoodustused.

Kasutusõiguse vara amortiseeritakse lineaarsel meetodil rendi alguskuupäevast kuni rendiperioodi lõpuni, välja arvatud juhul, kui rendilepinguga antakse alusvara omandiõigus kontsernile rendiperioodi lõpus üle või kui kasutusõiguse vara jääkväärtus viitab sellele, et kontsern plaanib kasutada vara väljaostuoptiooni. Sellisel juhul amortiseeritakse kasutusõiguse vara alusvara kogu kasuliku eluea jooksul, mis määratakse samadel alustel nagu vastavate kontserni omatavate materiaalsete põhivarade puhul. Lisaks vähendatakse kasutusõiguse vara väärtuse langusest tulenevate kahjumite korral. Samuti korrigeeritakse kasutusõiguse vara rendikohustuse teatud ümberhindamistel.

Rendikohustust mõõdetakse algselt rendimaksete nüüdiseväärtuses, mida ei ole veel makstud rendisuhte alguskuupäevaks, kasutades rendi sisemist intressimäära või, kui seda määra ei ole võimalik kindlaks teha, siis alternatiivset laenuintressimäära. Üldjuhul kasutab kontsern diskontomäärana alternatiivset laenuintressimäära.

Kontsern leiab alternatiivse laenuintressimäära, kasutades selleks erinevaid finantseerimisallikaid. Saadud sisendeid korrigeeritakse, võttes arvesse renditingimusi ja renditava vara tüüpi, et jõuda renditavale varale sobiva alternatiivse laenuintressimäärani.

Rendikohustuses sisalduvate rendimaksete hulka kuuluvad järgmised osad:

- fikseeritud maksed (sealhulgas sisuliselt fikseeritud rendimaksed)
- väljaostuhind (kui vara ost on piisavalt kindel)
- garanteeritud jääkväärtus (makstava summa eeldatav väärtus)
- indeksist või määrast sõltuvad rendimaksed.

Rendikohustust mõõdetakse korrigeeritud soetusmaksumuses. See arvutatakse ümber siis, kui tulevastes rendimaksetes on muutusi, mis tulenevad indeksist või määrast, kui muutub hinnang garanteeritud jääkväärtuse summa osas või kui kontsern muudab oma hinnangut selle osas, kas soovitakse kasutada vara väljaostu, rendi pikendamise või lõpetamise võimalusi. Samuti mõõdetakse rendikohustust ümber, kui muutuvad fikseeritud maksed (sealhulgas sisuliselt fikseeritud rendimaksed).

Kui rendikohustust hinnatakse ümber ülal loetletud põhjustel, tehakse kasutusõiguse vara bilansilises maksumuses vastav korrigeerimine. Rendikohustuse muudatuse mõju kajastatakse kasumiaruandes, kui kasutusõiguse vara bilansiline maksumus on vähendatud nullini.

Lühiajalised rendilepingud ja väheväärtuslike varade rendilepingud

Kontsern on otsustanud mitte kajastada kasutusõiguse varasid ning rendikohustusi väheväärtuslike vara rentide ning lühiajaliste rentide puhul. Kontsern kajastab nende rentidega seotud rendimaksed kuluna lineaarselt rendiperioodi jooksul.

Müügitulu

Müügitulu mõõdetakse kliendiga sõlmitud lepingus sätestatud tasu alusel. Kontsern kajastab tulu, kui ta täidab toimingukohustuse, andes kauba või teenuse üle kliendile. Kontsern on kauba või teenuse kliendile üle andnud hetkel, kui klient omandab kauba või teenuse üle kontrolli. Kontrolli võib anda kas mingil kindlal ajahetkel või aja jooksul.

Alljärgnevas tabelis on esitatud informatsioon kliendilepingutest tuleneva toimingukohustuste täitmise ja ajastuse ning sellest tulenevalt müügitulu kajastamise arvestuspõhimõtete kohta:

Müügitulu liik	Toimingukohustuse täitmine ja ajastus	Müügitulu kajastamine IFRS 15 kohaselt
Reklaamitulu	Kontrolli teenuse üle antakse kliendile üle hetkel, mil reklaam meedias avaldatakse. Klientidele esitatakse arveid vastavalt lepingutingimustele peale teenuse osutamist. Bartertehingud arveldataks tasaarveldamise korras.	Müügitulu meedia- ja reklaamiteenuste osutamisel ja vahendamisel kajastatakse perioodil, mil teenuseid osutatakse, see tähendab reklaami meedias avaldamise hetkel. Perioodilistest reklaamkuulutuspakettidest saadav tulu kajastatakse tuluna võrdeliselt kehtivusajale. Bartertehingute korral kajastatakse reklaamitulu meedias avaldamise hetkel ja vastavalt lepingus sätestatud saadakse teiselt osapoolt vastu teenus või kaup, mis kajastatakse teenuse või kauba saamise hetkel kuludes. Mitterahaline tasu mõõdetakse õiglasel väärtuses.
Ajakirjandusväljaannete ja raamatute jaemüük	Kliendid omandavad kontrolli ajakirjade, ajalehtede ja raamatute üle hetkel, kui kaup on üle antud kliendile. Ajalehed ja ajakirjad müüakse hulgingimustel enamasti tagastusõigusega. Ajalooline kogemus kaubatagastustega on aluseks eeldatavate tagastussummade hindamiseks. Toodete müügil hulgingimustel esitatakse arve kliendile iga kuu lõpus müüdüd toodete eest. Toodete jaemüügil tasub klient üldiselt kas sularahas, maksekaardiga või pangalaenukaardiga.	Tulu kaupade müügist kajastatakse hetkel, mil kaup on üle antud kliendile, see tähendab hetkel, mil müügitehing kliendiga on viidud lõpule. Kaupade tagastamise tõenäosuse hindamisel tuginetakse eelnevale kogemusele ning kaubatagastused kajastatakse tulu vähendusena müügihetkel. Kirjastatud raamatute müük kajastatakse hetkel, mil need on müüdüd lõpptarbijale.
Ettetellitud perioodiliste (sh digiteellimuste) väljaannete ja raamatute müük	Kliendid omandavad kontrolli ajakirjade, ajalehtede ja raamatute üle hetkel, kui kaup on üle antud kliendile. Klientid tasuvad ettetellitud perioodiliste väljaannete (sh digiteellimuste) ja raamatute eest ettemaksetena, mis tähendab, et tellimuse hakkab kehtima, kui makse on laekunud.	Kliendi maksed raamatute, ajalehtede ja ajakirjade tellimuste eest jagatakse tellimisperioodile ning kajastatakse tuludes vastavalt väljaande ilmumisele. Järgmiste perioodide tellimuste eest saadud maksed kajastatakse kliendilepingu kohustusena. Tellimuste pakettide korral jagatakse paketi tellimuse hind üksikutele komponentidele.
Paberi ja trükiteenuste müük (lõpetatud tegevusvaldkond alates 2021)	Klient omandab kontrolli pabertoodete ja osutatud trükiteenuste üle, kui need on üle antud kliendile. Klientidele esitatakse arveid vastavalt lepingutingimustele. Teostatud tööd, mille eest on lepinguline õigus tasu saada, kuid mille kohta ei ole aruandekuupäeva seisuga arvet väljastatud, kajastatakse kliendilepingu varana.	Müügitulu kajastatakse, kui kaup on võõrandatud kliendile, see tähendab hetkel, mil klient saab tellitud pabertoodet kätte, sest kontsern ei loo toimingukohustust täites vara, millele oleks kontsernil alternatiivne kasutusviis. Samuti ei ole kontsernil võimalust suunata kliendile loodatavat vara muusse kasutusse.
Ürituste korraldajatelt ja internetis müüdüd piletitelt saadud vahendustasud	Ettevõtte tegutseb agendi rollis ning ei kontrolli teise osapoolt kliendile pakutavaid teenuseid. Interneti kaudu müüdüvate piletite üle saab klient kontrolli hetkel, mil piletid on kliendile üle antud. Müügipunktides müüdüd piletite puhul saab toimingukohustus täidetud ürituse toimumisel. Vahendustasude suurus sõltub müüdüd piletite arvust.	Tegutsedes agendina kajastab ettevõtte müügist saadud vahendustasu summas, millele on tal eeldatavasti õigus teise osapoolt üle antud kaupade või teenuste vahendamise eest hetkel, mil toimingukohustus on täidetud.

Intressitulu

Intressitulu kajastatakse sisemise intressimäära meetodil. Sisemine intressimäär on määr, mis diskonteerib hinnangulised tulevased raha laekumised finantsvara eeldatava eluea jooksul. Intressitulu arvutamisel rakendatakse vara bilansilisele brutomaksumusele sisemist intressimäära (kui vara väärtus ei ole langenud). Finantsvarade puhul, mille väärtus on pärast esmast kajastamist langenud, arvutatakse intressitulu, rakendades finantsvara korrigeeritud soetusmaksumuse suhtes sisemist intressimäära. Kui vara ei ole enam allahinnatud, siis jätkatakse intressitulu arvutamist brutosummas.

Dividenditulu

Dividenditulu kajastatakse siis, kui omanikul on tekkinud seaduslik õigus selle saamiseks.

Sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimine kajastatakse õiglasel väärtusel, kui eksisteerib põhjendatud kindlustunne, et see saadakse, ja kontsern vastab kõigile sellega seotud tingimustele. Kuludega seotud sihtfinantseerimist lükatakse edasi ja kajastatakse kasumiaruandes muu ärituluna perioodi jooksul, mis on vajalik selleks, et tasaarveldada neid kuludega, mille kompenseerimiseks nad on ette nähtud. Kasumiaruandes kajastatakse kompenseeritavat kulu ja sihtfinantseerimisest saadud tulu eraldi.

Puhaskasum aktsia kohta

Tava puhaskasum aktsia kohta leitakse jagades kontserni aktsionäridele kuuluv osa aruandeaasta puhaskasumist perioodi kaalutud keskmise emiteeritud lihtaktsiate arvuga. Omaaktsiad on arvutustest elimineeritud. Lahustatud puhaskasumi aktsia kohta arvutamiseks korrigeeritakse kontserni aktsionäridele kuuluvat osa puhaskasumist ja kaalutud keskmist emiteeritud lihtaktsiate arvu kõigi lahustavat efekti omavate potentsiaalsete lihtaktsiate mõjudega.

Kohustuslik reservkapital

Vastavalt Eesti äriseadustikule on omakapitalis moodustatud kohustuslik reservkapital. Reservkapitali võib kasutada kahjumi katmiseks, samuti aktsiakapitali suurendamiseks. Igal majandusaastal tuleb reservkapitali kanda vähemalt 1/20 puhaskasumist, kuni reservkapital moodustab 1/10 aktsiakapitalist. Reservkapitalist ei või teha aktsionäridele väljamakseid.

Dividendide jaotamine

Dividendide jaotamine kontserni aktsionäridele on kajastatud kohustusena finantsaruandes selles perioodis, kui dividendide maksmine kinnitatakse aktsionäride poolt.

Kui dividendid on väljakuulutatud pärast bilansipäeva, siis neid dividendide ei kajastata bilansipäeval kohustusena.

Bilansipäevajärgsed sündmused

Varade ja kohustuste hindamisel on arvestatud oluliste asjaoludega, mis ilmnisid raamatupidamise aastaaruande koostamisperioodil ning mis on seotud aruandeperioodil või eelnevatel perioodidel toimunud tehingutega.

Bilansipäevajärgsed sündmused, mida ei ole varade ja kohustuste hindamisel arvesse võetud, kuid mis oluliselt mõjutavad järgmise majandusaasta tulemust, on välja toodud raamatupidamise aastaaruande lisades.

Segmendiaruandlus

Ärisesegmendid on ettevõtte osad, mis osalevad äritegevuses ja millelt ettevõtte võib teenida tulu ja kanda kulusid, millele on kättesaadavad eraldi finantsandmed ja mille tegevuskasum vaadatakse regulaarselt üle ettevõtte igapäevaste otsuste langetajate poolt, otsustamiseks segmendile vahendite eraldamine ja hindamiseks segmendi tulemuslikkust.

Segmendiaruandlus on esitatud kooskõlas kontserni igapäevaste otsuste langetajatele esitatava sisemise aruandlusega. Igapäevaste otsuste langetaja, kes on vastutav vahendite eraldamise ja tegevusvaldkondade tulemuslikkuse hindamise eest, on määratletud kui emattevõtte juhatus.

Ettevõtte tulumaks ja edasilükkunud tulumaks

Ettevõtte tulumaks Eestis

Eestis kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis ettevõtte aruandeaasta kasumit. Tulumaksu makstakse dividendidelt, erisoodustustelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ning siirdehinna korrigeerimistelt. Dividendidena jaotatud kasumi maksumääraks 20/80 väljamakstavalt netosummalt. Regulaarselt makstava dividendi puhul kohaldub madalam maksumäär (14/86). Kui sellise madalama määraga maksustatud dividendi saaja on füüsiline isik, peab väljamaksja dividendi väljamaksetelt kinni 7%. Dividendide väljamaksmisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse kohustusena ja kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil, kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse. Tulumaksu tasumise kohustus tekib dividendide väljamaksele järgneva kuu kümnendal kuupäev.

Dividendide väljamaksmisega kaasnevat tulumaksukohustust ei kajastata eraldisena enne, kui dividendid on välja kuulutatud. Maksimaalne võimalik tingimuslik tulumaksukohustuse summa, mis võiks kaasneda jaotamata kasumi dividendidena väljamaksmisega, on ära toodud aastaaruande lisades.

Ettevõtte tulumaks Lätis registreeritud ettevõtetele

1. jaanuaril 2018 jõustus uus Läti Vabariigi ettevõtte tulumaksuseadus, millega sätestati põhimõtteliselt uus maksustamiskord, mis on sarnane Eesti omaga. Alates 1. jaanuarist 2018 on maksumäär 20% ja seda rakendatakse kasumi jaotamisel. Maksustamisperiood on üks kuu ja mitte üks aasta.

Eelmiste perioodide maksukahjumite edasikandmise kasutamine on piiratud ja neid kahjumeid on võimalik kasutada selleks, et vähendada dividendidelt arvestatud maksusummat mitte enam kui 50% ulatuses kuni aastani 2022.

Ettevõtte tulumaks Leedus registreeritud ettevõtetele

Vastavalt kohalikele tulumaksuseadusele maksustatakse Leedus ettevõtte kasumit, mida on korrigeeritud seaduses ettenähtud püsivate ja ajutiste erinevustega, tulumaksumääraga 15%.

Edasilükkunud tulumaksu kohustus kajastatakse kõigi maksustatavate ajutiste erinevuste puhul, varade ja kohustuste maksubaasi ja konsolideeritud aruandes toodud bilansiliste maksumuste vahel. Edasilükkunud tulumaksu ei arvestata juhul, kui see tuleneb vara või kohustuse esmasest arvelevõtmisest muu tehingu kui äriühenduse käigus, mis tehingu ajal ei mõjuta ei raamatupidamislikku ega maksukasumit (või kahjumit). Edasilükkunud tulumaks on arvestatud bilansipäeval kehtivate maksumäärade (ja kehtivate seaduste) alusel, mida eeldatakse kehtivat ka siis, kui edasilükkunud tulumaksu vara või kohustus realiseeruvad.

Ettevõtte kajastab edasilükkunud tulumaksu vara üksnes ulatuses, mille osas on tõenäoline, et ajutine erinevus lähitulevikus tühistub ja tulevikus tekib maksustatavat kasumit, mille arvel saab ajutist erinevust kasutada.

Edasilükkunud tulumaks

Edasilükkunud tulumaksu kajastatakse ajutiste erinevuste suhtes, mis tekivad kontserni varade ja kohustiste bilansiliste väärtuste ja maksubaaside vahel (maksubaas on vara või kohustise maksustamisel aluseks võetav summa).

Vastavalt Eesti Vabariigi seadustele ei maksustata Eestis ettevõtte aruandeaasta kasumit. Ettevõtte tulumaksu maksmise kohustus tekib kasumi jaotamisel ning see kajastatakse kuluna (perioodi kasumis või kahjumis) dividendide väljakuulutamisel. Maksustamissüsteemi olemusest tulenevalt ei teki Eestis registreeritud ettevõttel edasilükkunud tulumaksuvarasid ega -kohustisi, välja arvatud võimalik edasilükkunud tulumaksukohustus ettevõtte investeringutelt tütar-, sidus-, ja ühissettevõtetesse.

Kontserni edasilükkunud tulumaksukohustus tekib nendes riikides asuvate äriühingute puhul, kus aruandeaasta kasumit maksustatakse.

Samuti tekib kontserni edasilükkunud tulumaksukohustus investeringutelt Eesti (ja Läti) tütar-, sidus- ja ühissetvõtetesse, välja arvatud juhul, kui kontsern suudab kontrollida maksustatavate ajutiste erinevuste tühistumise ajastamist ja nende tühistumine ettenähtavas tulevikus ei ole tõenäoline. Maksustatavate ajutiste erinevuste tühistumise näideteks on dividendide maksmine, investeringu müük või likvideerimine jt tehingud.

Kuna kontsern kontrollib tütar-ettevõtte dividendipoliitikat, on tal võimalik kontrollida ka kõnealuse investeringuga seotud ajutiste erinevuste tühistumise ajastamist. Kui emaettevõtte on otsustanud tütar-ettevõtte kasumit ettenähtavas tulevikus mitte jaotada, ei kajasta ta edasilükkunud tulumaksukohustist. Kui emaettevõtte hindab, et dividend makstakse välja ettenähtavas tulevikus, mõõdetakse edasilükkunud tulumaksukohustist planeeritava dividendi väljamakse ulatuses eeldusel, et dividendi väljamaksmiseks on aruandekuupäeva seisuga piisavalt vahendeid ja omakapitali, mille arvelt ettenähtavas tulevikus kasumit jaotada.

Kontsern saab vajadusel blokeerida ühisettevõtte kasumi jaotamise otsuseid, mistõttu on kontsernil võimalik kontrollida ka kõnealuse investeeringuga seotud ajutiste erinevuste tühistumise ajastamist. Kui emaettevõtte on otsustanud ühisettevõtte kasumit ettenähtavas tulevikus mitte jaotada, ei kajasta ta edasilükkunud tulumaksukohustist. Kui emaettevõtte hindab, et dividend makstakse välja ettenähtavas tulevikus, mõõdetakse edasilükkunud tulumaksukohustist planeeritava dividendi väljamakse ulatuses eeldusel, et dividendi väljamaksmiseks on aruandekuupäeva seisuga piisavalt vahendeid ja omakapitali, mille arvelt ettenähtavas tulevikus kasumit jaotada.

Kuna kontsern üldjuhul sidusettevõtte dividendipoliitikat ei kontrolli, siis ei kontrolli ta ka maksustatavate ajutiste erinevuste tühistumise ajastamist. Seetõttu kajastab kontsern sidusettevõtetesse tehtud investeeringutega seotud edasilükkunud tulumaksukohustist.

Edasilükkunud tulumaksukohustise mõõtmisel kasutab kontsern maksumäärasid, mida aruandekuupäeval kehtivate maksumäärade alusel eeldatavasti kohaldatakse maksustatavatele ajutistele erinevustele perioodil, mil need eeldatavalt tühistuvad.

Maksimaalne tulumaksukohustis, mis tekiks, kui kogu vaba omakapital dividendidena välja makstaks, on esitatud aruande lisa 30.

Lisa 3. Olulised juhtkonna otsused ja hinnangud

Vastavalt rahvusvahelistele finantsaruandluse standarditele tuleb teatud osades teha juhtkonnapoolseid otsuseid ja hinnanguid, mis omavad mõju finantsaruannetele. Samuti on nõutud juhtkonnapoolsed otsused ja hinnangud raamatupidamise arvestusmeetodite ja hindamisaluste rakendamisel.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kaasatakse kõikide kontserni kuuluvate ettevõtete juhtkondade tehtud hinnangud, mis mõjutavad kontserni varasid ja kohustusi bilansipäeval, samuti aruandeaasta tulusid ja kulusid. Need hinnangud tuginevad viimasele informatsioonile kontserni ettevõtete olukorra kohta ning võtavad arvesse kontserni ja ettevõtete eraldiseisvaid plaane ja kaasnevaid riske raamatupidamise aastaaruande koostamise ajal.

Juhtkonnapoolseid otsuseid ja hinnanguid on järjepidevalt üle vaadatud ning need põhinevad ajaloolisel kogemusel ning muudel faktoritel, mille hulgas on ka tulevaste perioodide sündmuste eeldused, mida peetakse põhjendatuks olemasolevate tingimuste juures. Tegelikud tulemused võivad erineda hinnangutest. Valdkonnad, mis on nõudnud olulisemaid juhtkonnapoolseid otsuseid ja hinnanguid, mis omavad mõju finantsaruannetes kajastatud summadele, on immateriaalse vara kasuliku elua hindamine (Lisa 16), firmaväärtuse hindamine (Lisa 16), materiaalse põhivara kasuliku elua hindamine (Lisa 15), antud laenude ja nõuete väärtuse hindamine (Lisad 4,6,7), tingimusliku tasu hindamine (Lisa 17) ja tulumaksukohustise hindamine (Lisa 8).

a) Firmaväärtuse, kaubamärkide, muude immateriaalsete ja materiaalsete põhivarade hindamine

Iga aastalõpu seisuga viib juhatus läbi kaetava väärtuse testid firmaväärtustele, mis eksisteerivad rahateenivate üksuste või ettevõtete omandamise tulemusena. Firmaväärtuste testide raames hinnatakse ühtlasi teiste varade väärtust, kuivõrd rahateenivate üksuste kaetavad väärtused peavad lisaks firmaväärtusele katma ära ka samade rahateenivate üksustega seotud muud varad, nagu olemasolevad kaubamärgid, immateriaalsed ja materiaalsed põhivarad, netovara. Iga rahateeniva üksuse varade kaetava väärtuse leidmisel tuginetakse viimase tuleviku rahavoogudele, mida diskonteeritakse, kasutades eeldatavat kaalutud keskmist kapitali hinda (WACC). Detailsem info firmaväärtuste testide kohta on esitatud Lisas 16.

Seisuga 31.12.2022 ja 31.12.2021 firmaväärtust alla ei hinnatud.

Kontsernil on ka firmaväärtustest eraldiseisvaid immateriaalseid ja materiaalseid põhivarasid ning selliste varade väärtuse hindamise puhul lähtub juhtkond esmalt indikatsioonidest, mis võiksid viidata varade väärtuse langusele. Kui indikatsioonid on olemas, siis teostatakse eraldi vara väärtuse test väikseimale raha teeniva üksuse varadele ja juhul kui kontserni juhtkonna koostatud realistlike tuleviku rahavoogude tulemusena ei ületa varade kaetav väärtus bilansilist väärtust, siis hinnatakse varad alla nende kaetavale väärtusele.

b) Immateriaalse põhivara elua hindamine

Juhtkond on hinnanud immateriaalsete varade kasulikke eluigasid, võttes arvesse äritegevuse tingimusi ja mahte, ajaloolist kogemust antud valdkonnas ning tulevikunägemusi. Amortisatsioonikulu on tõstetud juhul, kui kasulik eluiga osutub lühemaks esialgselt prognoositust ning moraalselt vananenud ja mittekasutuses varad on maha kantud või alla hinnatud.

Kaubamärkide kasulik eluiga on hinnanguliselt 5-50 aastat, lähtudes teadaolevatest minevikukogemustest sarnaste kaubamärkide kohta. Online-meedia segmendi kaubamärk on online-portaalide nimi Delfi, Geenius.ee ja Lrytas.lt, trükimeedia segmendi kaubamärgid on peamiselt erinevate perioodikaväljaannete (ajakirjad, ajalehed) nimed. Online-meedia kaubamärkide kasulik eluiga on eeldatavalt pikem kui trükimeedia kaubamärkide eluiga. Online-meedia kaubamärkide järelejäänud amortisatsiooniperiood on kuni 35 aastat. Trükimeedia kaubamärkide kasulik eluiga on üldjuhul hinnanguliselt 5-10 aastat.

Seisuga 31.12.2022 on kaubamärkide bilansiline väärtus 11 994 tuhat eurot (31.12.2021: 9 917 tuhat eurot). Kui online-kaubamärkide kasulik eluiga pikeneks või lüheneks 10% võrra, väheneks või suureneks aastane amortisatsioonikulu vastavalt 45/55 tuhande euro võrra.

c) Materiaalse põhivara elua hindamine

Juhtkond on hinnanud materiaalse põhivara kasulikke eluigasid, võttes arvesse äritegevuse tingimusi ja mahte, ajaloolist kogemust antud valdkonnas ning tulevikunägemusi. Amortisatsioonikulu on tõstetud juhul, kui kasulik eluiga osutub lühemaks esialgselt prognoositust ning tehniliselt vananenud ning mittekasutuses varad on maha kantud või alla hinnatud.

Kui kasulikud eluead pikeneksid/lüheneksid 10% võrra, väheneks/suureneks aasta amortisatsioonikulu 76/93 tuhande, 24/30 tuhande ja 122/150 tuhande euro võrra vastavalt ehitistel, masinatel ja seadmetel ning muul inventaril. Kokku väheneks/suureneks amortisatsioonikulu 222/272 tuhat eurot, kui eluead pikeneksid/lüheneksid 10% võrra.

d) Nõuete väärtuse hindamine

Kontsern kasutab ostjate vastu tekkinud nõuete nende eluea jooksul eeldatava krediidikahjumi kajastamiseks standardis IFRS 9 sätestatud lihtsustatud meetodit. Nõuded ostjate vastu, millel puudub oluline finantseerimiskomponent, väärtuse langus mõõdetakse summas, mis võrdub eluea jooksul oodatavate krediidikahjumitega. Antud finantsvarade eeldatava krediidikahjumi hindamiseks kasutatakse eraldiste moodustamise maatriksit, mis põhineb kontserni ajaloolisel krediidikahjumi kogemusel, mida korrigeeritakse konkreetsete deebitoridega seotud tegurite, üldiste majandustingimuste, aruandekuupäeval finantsvarale rakenduvate tegelike ja prognoositavate tingimuste ja nende suuna hinnanguga ning vajadusel ka raha ajaväärtusega.

e) Tingimuslik tasu

Äriühendustest tekkinud tingimuslikku tasu kohustuse õiglase väärtuse mõõtmisel kasutatakse diskonteeritud rahavoogusid. Hindamismudel arvestab eeldatavate tulevaste rahavoogude nüüdisväärtust, mida on diskonteeritud kasutades riskiga korrigeeritud diskontomäära. Hinnanguline õiglase väärtus suureneb (väheneb), kui eeldatavad rahavood oleksid kõrgemad (madalamad) või kui riskiga korrigeeritud diskontomäär oleks madalam (kõrgem). Seisuga 31. detsember 2022 oli tingimuslike tasude õiglase väärtus 281 tuhat eurot, sh 244 tuhat eurot lühiajaline ja 37 tuhat eurot pikaajaline kohustus ja seisuga 31. detsember 2021 oli tingimuslike tasude õiglase väärtus 2 256 tuhat eurot, sh 2 033 tuhat eurot lühiajaline ja 223 tuhat eurot pikaajaline kohustus. Ostu-müügi lepingu tingimustest tulenevalt tehti 2022. aastal piletimüügiplatvormi soetusmaksumuse tasumata tulevase kohustuse õiglase väärtuse korrigeerimine, mis kajastati ühekordse finantstuluna summas 209 tuhat eurot (2021: 407 tuhat eurot). Hinnangu muutuse aluseks olid 2021. aasta müügitulud, mis oli oluliselt väiksem võrreldes ostu hetkel eeldatud hinnanguga, kuna COVID-19-ga seotud eriolukord avaldas sügavat mõju piletimüügiäri tegevusmahtudele.

f) Tulumaks: Eesti (ja Läti) tütar-, sidus- ja ühissettevõtetesse tehtud investeeringutega seotud edasilükkunud tulumaksu kajastamine

Kontsern kontrollib tütarettevõtte dividendipoliitikat ja tal on võimalik kontrollida ka kõnealuse investeeringuga seotud ajutiste erinevuste tühistumise ajastamist. Samuti saab kontsern vajadusel blokeerida ühissettevõtte kasumi jaotamise otsuseid, mistõttu on kontsernil võimalik kontrollida ka kõnealuse investeeringuga seotud ajutiste erinevuste tühistumise ajastamist. Seisuga 31.12.2022 on kontsern otsustanud tütar- ja ühissettevõtete kasumit ettenähtavas tulevikus mitte jaotada ning seetõttu ei kajasta ta edasilükkunud tulumaksukohustist antud investeeringutelt. Seisuga 31.12.2022 ei kajasta kontsern ka sidusettevõtetesse tehtud investeeringute puhul edasilükkunud tulumaksukohustist, kuna tulumaksu mõju võimaliku kasumijaotuse pealt konsolideeritud finantsaruannetele on ebaoluline.

Lisa 4. Finantsriskide juhtimine

Oma igapäevategevuses peab kontsern arvestama erinevate finantsriskidega. Olulisemad riskid on krediidirisk, likviidsusrisk, tururisk (sh. valuutakursi risk, intressimäärarisk ja hinnarisk) ja kapitalirisk.

Kontserni riskijuhtimise aluseks on Tallinna börsi, Finantsinspektsiooni ja teiste regulatiivsete organite seatud nõuded, üldiselt aktsepteeritud raamatupidamisstandardid ja hea tava ning kontserni ja tema tütarettevõtete sisemised regulatsioonid ja poliitikad. Riskide juhtimine kontserni tasandil sisaldab riskide määramist, mõõtmist ja kontrollimist. Kontserni riskijuhtimise süsteem keskendub finantsturgude ettemääramatusel ja võimaluste leidmisel sellest tulenevate potentsiaalsete negatiivsete mõjude minimeerimiseks kontserni finantstegevusele.

Peamine roll riskide juhtimisel lasub kontserni emaaettevõtte ja tütarettevõtete juhatustel. Kontsern hindab ja piirab riske süstemaatilise riskihalduse kaudu. Finantsriskide juhtimisse on kaasatud kontserni finantsüksus, mis tegeleb nii emaaettevõtte kui ka tema tütarettevõtete finantseerimisvajadusega ja sellest otseselt tulenevalt likviidsusriski ja intressimäära riski haldamisega. Kontserni kuuluvates ühissetevõtetes teostatakse riskijuhtimist koostöös ühissetevõtete teise aktsionäriaga.

Krediidirisk

Krediidirisk väljendub kahjana, mida kontsern võib kanda ja mida põhjustab tehingu vastaspool, kui ta jätab oma lepingulised finantskohustused täitmata. Krediidiriskile on avatud raha ja pangakontod, nõuded ostjatele, muud lühiajalised nõuded ja antud laenud.

Raha ja pangakontod (sh pikaajaline hoius) hoiustatava panga krediidiireitingu lõikes

Pank	Moody`s	Standard & Poor`s	31.12.2022	31.12.2021
SEB	Aa3	A+	1 965	7 296
Swedbank	Aa3	A+	3 185	1 298
Citadele	Baa2	-	1 520	1 082
Luminor/LHV	Baa1/Baa1	-/-	731	1 198
Kokku			7 402	10 874

Kasutatud on pankade viimast pikaajalist krediidiireitingut, mis oli esitatud iga panga kodulehel.

Krediidiriski vähendamiseks jälgitakse pidevalt klientide maksedistsipliini. Kehtestatud on krediidipoliitika, tagamaks teenuste ja toodete müüki adekvaatse krediidi ajalooga klientidele ning ettemaksude rakendamist kõrgema riskikategooriaga klientidele. Vastavalt krediidipoliitikale kohaldatakse eri kliendigruppidele erinevaid maksetähtaegu, krediidilimiiti, võimalikku maksepuhkust. Klientide grupeerimise aluseks on nende suurus, tuntus, krediiditausta uuringute tulemused ja maksekäitumise ajalugu. Reklaamikliente vaadeldakse esimesel tasandil kahes grupis: reklaamiagentuurid ja otsekliendid, edaspidi grupeeritakse vastavalt eelnevalt esitatud põhimõtetele. Kontsern rakendab kõikides Balti riikides sama krediidipoliitikat, kuid on teadlik klientide erinevast krediidikäitumisest. Kõik Eesti tütarettevõtted ostavad sisse meeldetuletusteenust, et tegeleda tõhusamalt maksetähtaja ületanud nõuetega.

Uute klientide puhul kontrollitakse nende krediiditausta erinevate turul pakutavate krediidiinfo andmebaaside abil. Samuti monitooritakse nende maksekäitumist alguses kõrgendatud huviga. Maksedistsipliini täitmisel on võimalik saada paindlikumaid krediidingimusi, nt pikemat maksetähtaega, kõrgemat krediidilimiiti jm. Maksedistsipliini rikkumisel omakorda kohaldatakse rangemaid krediidingimusi.

Klientide suure arvu tõttu ei ole ostjate tasumata summadega seotud krediidiriski kontsentratsioon oluline.

Maksimaalne krediidirisk, mis tuleneb kontserni nõuetest ostjate vastu ja muudest nõuetest, on toodud allpool:

31.12.2022 (tuhandetes EUR)	Maksetähtaeg saabumata	Maksetähtaeg ületatud >= 7 päeva	Maksetähtaeg ületatud >7 päeva ja <=60 päeva	Maksetähtaeg ületatud > 60 päeva	Kokku nõuded
Nõuded ostjate vastu (Lisa 6)	6 245	945	485	16	7 691
Muud lühiajalised nõuded (Lisa 6)	2 720	0	0	0	2 720
Muud pikaajalised nõuded (Lisa 12)	711	0	0	0	711
KOKKU	9 676	945	485	16	11 122

31.12.2021 (tuhandetes EUR)	Maksetähtaeg saabumata	Maksetähtaeg ületatud >= 7 päeva	Maksetähtaeg ületatud >7 päeva ja <=60 päeva	Maksetähtaeg ületatud > 60 päeva	Kokku nõuded
Nõuded ostjate vastu (Lisa 6)	5 653	958	371	28	7 009
Muud lühiajalised nõuded (Lisa 6)	1 453	0	0	0	1 453
Muud pikaajalised nõuded (Lisa 12)	793	0	0	0	793
KOKKU	7 899	958	371	28	9 256

2022. aastal on kontsern ebatõenäoliselt laekuvaid arveid alla hinnanud summas 153 tuhat eurot (31.12.2021: 193 tuhat eurot). Kontsern rakendab kõigi ostjate vastu tekkinud nõuete eeldatava krediidikahjumi kajastamisel standardis IFRS 9 sätestatud lihtsustatud meetodit, mis lubab moodustada allahindluse reservi eluea jooksul eeldatavate krediidikahjumite summas. Antud finantsvarade eeldatava krediidikahjumi hindamiseks kasutatakse eraldiste moodustamise maatriksit, mis põhineb kontserni ajaloolisel krediidikahjumi kogemusel, mida korrigeeritakse konkreetsete deebitoridega seotud tegurite, üldiste majandustingimuste, aruandekuupäeval finantsvarale rakenduvate tegelike ja prognoositavate tingimuste ja nende suuna hinnanguga ning vajadusel ka raha ajaväärtusega.

Informatsioon aruandeperioodil nõuete allahindluses toimunud muutuste osas on toodud Lisas 7.

Muude nõuete (sh laenuõuded) osas kajastab kontsern väärtuse langust summas, mis võrdub 12 kuu jooksul eeldatavate krediidikahjumitega, kui krediidirisk ei ole pärast esmast kajastamist märkimisväärselt suurenenud. Kui krediidirisk on märkimisväärselt suurenenud, kajastab kontsern krediidikahjumit summas, mis võrdub eluea jooksul eeldatavate krediidikahjumitega. Seisuga 31.12.2022 ei ole krediidirisk oluliselt suurenenud.

Likviidsusrisk

Likviidsusrisk tähendab seda, et kontsernil ei pruugi olla likviidseid vahendeid oma finantskohustuste õigeaegseks täitmiseks.

Kontserni eesmärk on hoida kontserni finantseerimisvajadus ja finantseerimisvõimalused tasakaalus. Likviidsusrisiki juhtimise vahendina kasutatakse rahavoogude planeerimist. Kontserni rahavoogude võimalikult efektiivseks juhtimiseks moodustavad emaettevõtte ja tema tütarettevõtete pangakontod ühtse kontsernikonto, mis võimaldab kontsernikonto liikmetel kasutada kontserni rahalisi vahendeid emaettevõtte kehtestatud limiidi piires. Kontsernikonto toimib Eestis, kuid sellesse on kaasatud välismaised tütarettevõtted nii Lätist kui ka Leedust. Vastavalt kontserni poliitikale koostavad kõik kontserni ettevõtted pikemaajalise eelarvelise rahavoogude prognoosi terveks järgneva aastaks, mida korrigeeritakse kvartaalselt. Lühiajalise rahavoo jälgimiseks esitavad kontsernikontoga liitunud tütarettevõtted iganädalaselt detailsed rahavoo projektsioonid järgneva kolmeteistkümne nädala kohta.

Likviidsusrisiki maandamiseks kasutab kontsern erinevaid finantseerimise allikaid, milleks on pangalaenu, arvelduslaenu, ostjate nõuete ja tarnelepingute pidev monitooring.

Arvelduslaenu kasutatakse käibekapitali finantseerimiseks. Põhivara investeringute soetamiseks kasutatakse pikaajalisi pangalaene või rendilepinguid. Kontserni arvelduslaenu on oma tähtajalt pikaajaline ja seotud laenulepingu tähtajaga. See toimib sisuliselt pikaajalise krediidilimiidina, mille kasutamise vajadust saab kontsern ise reguleerida.

Diskonteerimata finantskohustuste (põhiosa ja tuleviku intressimaksete) analüüs maksetähtaegade lõikes

31.12.2022 (tuhandetes EUR)	Diskonteerimata					Kokku	Bilansiline väärtus
	<= 1 kuu	> 1 kuu ja <=3 kuud	> 3 kuud ja <= 1 aasta	>1 aasta ja <=5 aastat	>5 aastat		
Pangalaenu (Lisa 18)	179	358	1 782	14 485	0	16 804	14 646
Võlakirjad (Lisa 18)	0	0	340	6 720	0	7 060	5 000
Rendimaksud (Lisad 18,19)	161	316	1 418	4 338	0	6 233	5 695
Võlad tarnijatele (Lisa 17)	3 347	252	48	0	0	3 647	3 647
Muud võlad	2 142	0	0	43	0	2 185	2 185
KOKKU	5 829	926	3 588	25 586	0	35 930	31 174

31.12.2021 (tuhandetes EUR)	Diskonteerimata					Kokku	Bilansiline väärtus
	<= 1 kuu	> 1 kuu ja <=3 kuud	> 3 kuud ja <= 1 aasta	>1 aasta ja <=5 aastat	>5 aastat		
Pangalaenu (Lisa 18)	158	315	1 411	10 148	0	12 032	11 350
Võlakirjad (Lisa 18)	0	0	300	1 200	5 300	6 800	5 000
Rendimaksud (Lisad 18,19)	140	280	1 207	4 452	0	6 079	5 869
Võlad tarnijatele (Lisa 17)	2 775	124	0	0	0	2 899	2 899
Muud võlad	3 540	0	0	601	0	4 141	4 141
KOKKU	6 613	719	2 918	16 401	5 300	31 951	29 259

Täiendav informatsioon laenumaksete kohta on avalikustatud Lisas 18.

Muud võlad sisaldavad võlgasid ühissetevõtetele, viitintresse, muid viitvõlgu ja tingimuslikku tasu, vaata Lisa 17.

Valuutarisk

Valuutakursirisk tekib siis, kui tulevikus aset leidvad majanduslikud tehingud või kajastatud varad või kohustused on fikseeritud valuutas, mis pole ettevõtte arvestusvaluuta. Kuigi kontserni äritegevus on rahvusvahelise ulatusega puudub kontsernil valuutakursirisk. Kontserni kuuluvate ettevõtete arvestusvaluuta on euro. Tütarettevõtted on kohustatud välislepingutes kasutama üldjuhul valuutana eurot. Välisvaluutas laekuvad summad konverteeritakse eurodesse vahetult peale laekumist, vähendamaks avatud välisvaluutapositioni. Muid vahendeid valuutariski maandamiseks ei kasutata.

Seisuga 31.12.2022 oli kontsernil valuutarisk üleval USD suhtes summas 4 tuhat eurot. Seisuga 31.12.2021 oli kontsernil valuutarisk üleval USD suhtes summas 77 tuhat eurot.

Intressimäärarisk

Intressimäärarisk tähendab seda, et intressimäär muutumine toob kaasa muutuse kontserni rahavoos ja kasumis. Kontserni antud ja võetud laenu intressimäärad on seotud 6 kuu euriboriga, millele lisandub marginaal.

Kontserni intressimäärarisk on seotud lühiajaliste ja pikaajaliste võlakohustustega, mis on võetud muutuva intressimääraga. Intressimäärarisk on eelkõige seotud euribori kõikumisega. Intressimäär muutus ühe protsendipunkti võrra muudaks kontserni laenuintressi kulu ca 223 tuhat eurot aastas, kahe protsendipunkti võrra ca 446 tuhat eurot aastas.

Intressi liik	Intressimäär	31.12.2022			Bilansiline väärtus	
		(tuhandetes EUR)	<= 1 aasta	>1 aasta ja <=5 aastat		>5 aastat
Fikseeritud ja muutuv intress	6-kuu Euribor+ 1,90%-2,40%	Laen	1 728	12 918	0	14 646
	6,00%*	Võlakirjad	0	5 000	0	5 000
	6-kuu Euribor + 1,90%-3,50%	Rendi-kohustus	1 665	4 030	0	5 695
	1-kuu Euribor+1,75%	Arveldus-krediit	0	0	0	0

*alates oktoober 2023 rakendub võlakirjadele intressimäär 6-kuu Euribor + 6,00%.

Intressi liik	Intressimäär	31.12.2021			Bilansiline väärtus	
		(tuhandetes EUR)	<= 1 aasta	>1 aasta ja <=5 aastat		>5 aastat
Fikseeritud ja muutuv intress	6-kuu Euribor+1,90%	Laen	1 680	9 670	0	11 350
	6,00%	Võlakirjad	0	0	5 000	5 000
	6-kuu Euribor + 1,90%-2,70%	Rendi-kohustus	1 521	4 348	0	5 869
	1-kuu Euribor+1,75%	Arveldus-krediit	0	0	0	0

Informatsioon pangalaenu kohta on avalikustatud Lisas 18.

Hinnarisk

Hinnariskist avaldab kontserni tegevusele enim mõju trüki- ja kojukandeteenuse hind. Kontsern maandab trükiteenuse hinnariski tehes trükikojale ettemaksed perioodika trükkimiseks kasutava paberi eest.

Kapitalirisk

Kontserni peamine eesmärk kapitaliriski juhtimisel on tagada kontserni jätkusuutlikkus, et kindlustada tulu aktsionäridele ja hüved teistele huvigruppidele ning säilitada seejuures optimaalne kapitali struktuur vähendamaks kapitali hinda.

Vastavalt tööstusharus levinud praktikale kasutab kontsern kapitali jälgimiseks võla ja kapitali suhet. Võla ja kapitali suhe arvutatakse netovõla suhtena kogukapitali. Netovõlg saadakse raha ja pangakontode lahutamisel koguvõlast (konsolideeritud bilansis kajastatud lühi- ja pikaajalised intressikandvad kohustused). Kogukapital on konsolideeritud bilansis kajastatud omakapitali ja netovõla summa.

Kontserni kapitali suhtarvud

(tuhandetes EUR)	31.12.2022	31.12.2021
Intressikandvad võlakohustused (va kasutusõigusega varade rendikohustus vastavalt IFRS 16 ^{1e})	20 763	17 062
Raha ja pangakontod	7 448	10 962
Netovõlg	13 315	6 100
Omakapital	55 423	53 692
Kapital kokku	68 738	59 793
Võla ja kapitali suhe	19%	10%
Bilansimaht	99 836	94 258
Omakapitali osakaal bilansimahust	56%	57%

Õiglane väärtus

Kontserni juhatuse hinnangul ei erine konsolideeritud bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade (Lisad 5,6,7,9,12) ja -kohustuste (Lisad 17,18,19) õiglased väärtused nende bilansilistest väärtustest kontserni bilansis seisuga 31. detsember 2022 ja 31. detsember 2021. Kontserni riskimarginaalid vastavad turutingimustele. Eelnevast tulenevalt hindab kontserni juhatuse, et pikaajaliste kohustuste õiglase väärtus ei erine oluliselt nende bilansilisest väärtusest. Finantskohustuste õiglase väärtus määratakse diskonteeritud tuleviku lepinguliste rahavoogude baasil, kasutades turu intressimäära, mis on kontsernile kättesaadav sarnaste finantsinstrumentide kasutamisel. Nõuded ostjate vastu ja võlad hankijatele on kajastatud korrigeeritud soetusmaksumuses, mistõttu juhtkonna hinnangul nende bilansiline väärtus on lähedane nende õiglasele väärtusele.

Muude investeeringute õiglase väärtus, mille muutus kajastatakse läbi kasumiaruande, oli 870 tuhat eurot seisuga 31.12.2022 (31.12.2021: 878 tuhat eurot). Investeeringud ei ole ühelgi börsil noteeritud ja neid liigitatakse õiglase väärtuse hierarhia 3. tasemel. Kontserni juhtkonna hinnangul investeeringu õiglase väärtus ei erine oluliselt selle bilansilisest väärtusest.

Muude kasumiaruande kaudu kajastatavate kohustuste (tingimuslikud tasud) õiglase väärtus oli 281 tuhat eurot seisuga 31.12.2022 (31.12.2021: 2 256 tuhat eurot) ja need liigitatakse õiglase väärtuse hierarhia 3. tasemel.

Lisa 5. Raha ja pangakontod

(tuhandetes EUR)	31.12.2022	31.12.2021
Sularaha kassas	45	88
Pangakontod	7 355	10 844
Raha teel	36	18
Tähtajaline hoius	11	12
Raha ja pangakontod kokku	7 448	10 962

Lisa 6. Nõuded ostjatele ja muud nõuded

(tuhandetes EUR)	31.12.2022	31.12.2021
Nõuded ostjate vastu (Lisa 4,7)	7 691	7 009
Muud maksunõuded	127	141
Muud nõuded (Lisa 4,9)	2 720	1 453
Ettemaksed	1 123	720
Nõuded ostjatele ja muud nõuded kokku	11 661	9 323

Lisa 7. Nõuded ostjate vastu

(tuhandetes EUR)	31.12.2022	31.12.2021
Nõuded ostjate vastu	7 777	7 117
Ebatõenäoliselt laekuvate nõuete allahindlus	(86)	(108)
Nõuded ostjate vastu kokku (Lisa 6)	7 691	7 009

(tuhandetes EUR)	2022	2021
Ebatõenäoliselt laekuvate nõuete allahindlus perioodi alguses	(108)	(241)
Perioodi jooksul laekunud ebatõenäoliselt laekuvaks tunnistatud nõuded	129	118
Perioodi jooksul ebatõenäoliselt laekuvaks tunnistatud nõuded	(153)	(193)
Perioodi jooksul bilansist maha kantud nõuded	46	208
Ebatõenäoliselt laekuvate nõuete allahindlus perioodi lõpus	(86)	(108)

Perioodi jooksul tehtud nõuete allahindlused on kajastatud koondkasumiaruandes kirjel „Müüdü toodangu kulu“. Nõuete vanuseline analüüs (sh nõuded üle tähtaja) on toodud Lisas 4. Arvestuspõhimõtted finantsvarade väärtuse languse hindamise kohta on avalikustatud Lisas 2.

Lisa 8. Ettevõtte tulumaks ja edasilükkunud tulumaks

Kontserni tulumaksu kulu (tuhandetes EUR)	2022	2021
Aruandeperioodi tulumaksu kulu	302	276
Edasilükkunud tulumaksu kulu	0	0
Tulumaksu kulu kokku	302	276

Ettevõtte tulumaks

(tuhandetes EUR)	2022	2021
Läti		
Aruandeperioodi tulumaksu kulu	(16)	(13)
Leedu		
Kasum (kahjum) enne tulumaksu	1 757	1 650
Tulumaksumäär	15%	15%
Arvestuslik tulumaks	(264)	(247)
Mittemaksustatavate tulude/kulude mõju	(23)	(16)
Aruandeperioodi tulumaksu kulu	(287)	(263)
Edasilükkunud tulumaksu tulu (kulu)	0	0

Lisa 9. Muud lühiajalised nõuded

(tuhandetes EUR)	31.12.2022	31.12.2021
Nõuded sidusettevõtetele (Lisa 31)	122	98
Ostjatelt laekumata arved	22	11
Antud laenud	100	88
Nõuded ühissetevõtetele (Lisa 31)	166	145
Nõuded seotud isikutele (Lisa 31)	12	17
Muud lühiajalised nõuded	2 420	1 192
Muud lühiajalised nõuded kokku (Lisa 6)	2 720	1 453

Muud nõuded sisaldavad peamiselt ürituste korraldajatele tehtud ettemakseid (ürituste korraldajate nimel ürituste eest kogutud raha), mis kujutavad endast ürituste korraldajatele tehtud maksete saldot enne ürituse toimumist.

Lisa 10. Varud

(tuhandetes EUR)	31.12.2022	31.12.2021
Lõpetamata toodang	5	26
Valmistoodang	266	239
Müügiks ostetud kaubad	15	1
Varud kokku	286	266

(tuhandetes EUR)	2022	2021
Valmistoodangu allahindlus	61	72
Koondkasumiaruandes kajastatud allahindlus	61	72

Varude allahindlus on kajastatud koondkasumiaruande kirjel „Müüdü toodangu kulu“.

Lisa 11. Äriühendused

31. mail 2022 sõlmis ASi Ekspress Grupp 100% tütarettevõtte UAB Delfi lepingu uudisteagentuuri ELTA äritegevuse omandamiseks Leedus. Uudisteagentuuri ELTA tegevuse omandamine on kontserni strateegia orgaaniline osa. Tehingu põhieesmärk on tugevdada ja moderniseerida saja-aastase kogemusega uudisteagentuuri, et sellest saaks moodne, konkurentsivõimeline ja objektiivne infoallikas nii Leedu meediale kui ka väliskanalitele.

16. juunil 2022 sõlmisid ASi Ekspress Grupp 100% tütarettevõtte Geenius Meedia OÜ ja OÜ RMP Eesti lepingu RMP.ee portaali äritegevuse omandamiseks Eestis. RMP lisandumine Geenius Meedia toodete sekka suurendab ärikasutajale pakutava info hulka ja täiendab oluliselt Ärigeeniuse ja DigiPRO sisu. RMP tegevusest suure osa moodustab koolituste ja konverentside korraldamine. Geenius Meedia plaanib koos RMP meeskonnaga koolitustegevust laiendada ka teistele teemadele. RMP.ee portaali äritegevuse omandamine on kontserni strateegia orgaaniline osa.

9. detsembril 2022 sõlmis ASi Ekspress Grupp 100%-line tütarettevõtte UAB Satyre lepingu meediaettevõtte UAB Lrytas 100% osade omandamiseks UAB-lt Lietuvos rytas. UAB Lrytas haldab Leedu üht populaarseimat uudisteportali lrytas.lt, mis on asutatud aastal 2006. Portaalil on tugev ja sõltumatu toimetuse, mis toodab meediasisu. UAB Lrytase omandamine on kontserni strateegia orgaaniline osa. Omandamise peamine eesmärk on digitaalse meediaäri kasvatamine. Ekspress Grupp omandab veebiportali, kuid jätkab tihedat koostööd ajalehega Lietuvos rytas. Lrytase ja Ekspress Grupi ühine eesmärk on pakkuda edaspidigi oma lugejatele kõitvat ja sõltumatut sisu. Tehingu järel jätkab UAB Lrytas tegutsemist iseseisva meediaettevõttena.

Äriühenduste tulemusena omandas kontsern netovara õiglases väärtuses 5 610 tuhat eurot, sh varad 6 166 tuhat eurot ja kohustused 556 tuhat eurot. Varade hulgas võeti arvele ostuanalüüsi koostamisel identifitseeritud firmaväärtus ja kaubamärgid (lisa 16).

Äriühenduste rahaline mõju on esitatud konsolideeritud rahavoogude aruandes real "Netorahavoog tütarettevõtte soetamisest".

Mõju kontserni 2022. aasta müügitulule ja puhaskasumile oleks ebaoluline kui UAB Lrytas, uudisteagentuuri ELTA äritegevus ja RMP.ee portaal oleks omandatud seisuga 1. jaanuar 2022.

Lisa 12. Muud nõuded ja investeeringud

(tuhandetes EUR)	31.12.2022	31.12.2021
Nõuded sidus- ja ühissetevõtetele (Lisa 4,31)	11	93
Muud nõuded (Lisa 21,31)	700	700
Muud investeeringud õiglases väärtuses läbi kasumiaruande*	870	878
Muud nõuded ja investeeringud kokku	1 581	1 671

* Antud rida sisaldab investeeringut omakapitali instrumentidesse.

Lisa 13. Ühisettevõtted

Ettevõtte nimi	Osalus %		Kaasomanik	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
AS Õhtuleht Kirjastus	50%	50%	Alexela Varahalduse AS	Alexela Varahalduse AS
AS Express Post (Lisa 32)	50%	50%	AS Postimees Grupp	AS Postimees Grupp

Ühisettevõtete põhitegevus on kirjeldatud Lisas 1. Täiendav info ASi Express Post kojukandeteenuse valdkonna sulgemise kohta on toodud Lisas 32.

(tuhandetes EUR)	AS Õhtuleht Kirjastus	AS Express Post	Kokku
31.12.2022			
Netovara ühisettevõttes	2 073	(556)	1 517
Osaluse suurus ühisettevõttes	50%	50%	
Firmaväärtus	0	0	0
Muud korrigeerimised	(19)	278	259
Ühisettevõtte osaluse bilansiline väärtus	1 017	(0)	1 017
Kasum / (kahjum) osaluselt ühisettevõttes	247	(489)	(242)
31.12.2021			
Netovara ühisettevõttes	2 060	(380)	1 680
Osaluse suurus ühisettevõttes	50%	50%	
Firmaväärtus	0	0	0
Muud korrigeerimised	(19)	190	171
Ühisettevõtte osaluse bilansiline väärtus	1 011	0	1 011
Kasum / (kahjum) osaluselt ühisettevõttes	99	(380)	(281)

Ühisettevõtete finantsandmed

(tuhandetes EUR)	AS Õhtuleht Kirjastus	AS Express Post	Kokku
31.12.2022			
Käibevara	2 538	913	3 451
Põhivara	3 474	27	3 501
Varad kokku	6 012	940	6 951
Lühiajalised kohustused	3 418	1 496	4 914
Pikaajalised kohustused	520	0	520
Kohustused kokku	3 938	1 496	5 434
Eespool nimetatud varad ja kohustused sisaldavad:			
<i>Raha ja raha ekvivalendid</i>	1 415	369	1 784
<i>Lühiajalised finantskohustused (v.a võlad tarnijatele, muud võlad ja eraldised)</i>	141	0	141
<i>Pikaajalised finantskohustused (v.a võlad tarnijatele, muud võlad ja eraldised)</i>	520	0	520

(tuhandetes EUR)	AS Õhtuleht Kirjastus	AS Express Post	Kokku
31.12.2021			
Käibevara	2 390	923	3 313
Põhivara	3 571	49	3 620
Varad kokku	5 961	973	6 933
Lühiajalised kohustused	3 503	1 353	4 856
Pikaajalised kohustused	398	0	398
Kohustused kokku	3 901	1 353	5 254
Eespool nimetatud varad ja kohustused sisaldavad:			
<i>Raha ja raha ekvivalendid</i>	1 574	405	1 978
<i>Lühiajalised finantskohustused (v.a võlad tarnijatele, muud võlad ja eraldised)</i>	153	0	153
<i>Pikaajalised finantskohustused (v.a võlad tarnijatele, muud võlad ja eraldised)</i>	398	0	398

(tuhandetes EUR)	AS Õhtuleht Kirjastus	AS Express Post	Kokku
2022			
Müügitulu	14 162	5 217	19 379
Kulum	(622)	(22)	(644)
Intressitulu	0	0	0
Intressikulu	(10)	(2)	(11)
Kasum / (kahjum) enne tulumaksu	572	(1 173)	(601)
Tulumaksukulu	(78)	0	(78)
Aruandeperioodi kasum / (kahjum)	494	(1 173)	(679)
Muu koondkasum	0	0	0
Koondkasum kokku	494	(1 173)	(679)
2021			
Müügitulu	13 940	5 165	19 105
Kulum	(731)	(32)	(763)
Intressitulu	1	0	1
Intressikulu	(12)	(3)	(16)
Kasum / (kahjum) enne tulumaksu	574	(566)	7
Tulumaksukulu	(375)	0	(375)
Aruandeperioodi kasum / (kahjum)	199	(566)	(368)
Muu koondkasum	0	0	0
Koondkasum kokku	199	(566)	(368)

Lisa 14. Sidusettevõtted

(tuhandetes EUR)	31.12.2022	31.12.2021
Sidusettevõtete soetamine	0	0
Kasum/(kahjum) sidusettevõtte müügist	0	(292)
Makstud dividendid	361	78
Sidusettevõtete nõuete allahindlus (Lisa 31)	(105)	(174)
Sidusettevõtete aktsiad bilansis	2 279	2 210
Koondkasumiaruandes kajastatud kasum/(kahjum) sidusettevõtetelt		
Kapitaliosaluse meetodil arvestatud kasum/(kahjum)	325	161
Kasum/(kahjum) sidusettevõtetelt kokku	325	161

Ettevõtte nimi	Osalus %	
	31.12.2022	31.12.2021
Kinnisvarakeskkond OÜ	49%	49%
Altero SIA	25,48%	25,48%
Eesti Audioraamatute Keskus OÜ	33,33%	33,33%

Sidusettevõtte finantsandmed

(tuhandetes EUR)	Eesti Audioraamatute Keskus OÜ	Babahn Media OÜ (01.01-30.06.2021)	Kinnisvarakeskkond OÜ	Altero SIA (konsolideeritud)
31.12.2022				
Varad kokku	74	-	279	2 122
Kohustused kokku	76	-	1 917*	695
Tulud kokku	13	-	680	6 423
Kulud kokku	19	-	893	4 962
Puhaskasum (kahjum)	(6)	-	(213)	1 462
31.12.2021				
Varad kokku	42	-	415	2 192
Kohustused kokku	39	-	1 841*	704
Tulud kokku	5	265	530	3 244
Kulud kokku	5	267	846	1 893
Puhaskasum (kahjum)	0	(2)	(316)	1 352

* Kinnisvarakeskkond OÜ kohustused 31.12.2022 sisaldavad kohustusi osanikele summas 1 841 tuhat eurot (31.12.2021: 1 769 tuhat eurot), mida on võimalik konverteerida Kinnisvarakeskkond OÜ omakapitali.

Lisa 15. Materiaalne põhivara

(tuhandetes EUR)	Maa	Ehitised	Masinad ja seadmed	Muu inventar	Lõpetamata põhivara ja ettemaksed	Kokku
31.12.2020						
Soetusmaksumus	409	10 332	25 073	4 903	1 997	42 714
Akumuleeritud kulum	0	(4 756)	(20 508)	(3 315)	0	(28 580)
Bilansiline väärtus	409	5 576	4 565	1 588	1 997	14 134
Ostud ja parendused	0	599	729	2 779	1 217	5 323
Müüdüd põhivara (jääkmaksumus)	0	0	(1)	(1)	0	(2)
Allahindlus ja mahakandmine (jääkmaksumus)	0	(111)*	(3)	(32)	0	(145)
Ümberklassifitseerimine	0	27	1 738	807	(2 532)	40
Soetatud äriühenduste kaudu	0	20	0	26	0	45
Müüdüd äriühenduste kaudu	(409)	(2 337)	(5 647)	(52)	(162)	(8 608)
Põhivara kulum	0	(908)	(790)	(1 126)	0	(2 823)
31.12.2021						
Soetusmaksumus	0	4 829	1 636	7 508	520	14 493
Akumuleeritud kulum	0	(1 965)	(1 044)	(3 520)	0	(6 529)
Bilansiline väärtus	0	2 864	591	3 988	520	7 964
Ostud ja parendused	0	771	317	1 067	1 999	4 153
Müüdüd põhivara (jääkmaksumus)	0	0	(8)	(15)	0	(23)
Allahindlus ja mahakandmine (jääkmaksumus)	0	(633)*	(25)	(239)*	(18)	(914)
Ümberklassifitseerimine	0	49	0	1 330	(1 393)	(13)
Soetatud äriühenduste kaudu	0	0	16	0	0	16
Põhivara kulum	0	(833)	(267)	(1 347)	0	(2 446)
31.12.2022						
Soetusmaksumus	0	4 887	2 030	9 297	1 109	17 324
Akumuleeritud kulum	0	(2 669)	(1 405)	(4 514)	0	(8 588)
Bilansiline väärtus	0	2 218	625	4 783	1 109	8 736

2022. aasta materiaalse põhivara ostud ja parendused sisaldavad renditavate varade (Lätis ja Eestis lisandunud LED ekraanide renditavate asukohtade ning täiendavate kontoripindade ja muude varade) kasutusõiguse arvele võtmist summas 1 694 tuhat eurot vastavalt raamatupidamisstandardile IFRS 16 „Rendilepingud“ (2021: 2 170 tuhat eurot).

*2022. aasta ehitiste allahindlus ja mahakandmine sisaldab kasutusõiguse varade kajastamise lõpetamist bilansilises väärtuses 613 tuhat eurot (2021: 110 tuhat eurot) ja muu inventar 216 tuhat eurot (2021: 20 tuhat eurot).

Informatsioon laenude tagatiseks panditud materiaalse põhivara kohta on toodud Lisas 18.

Informatsioon rendilepingute ja kasutamissoiguse aluseks olevate varade maksete ja tähtaegade kohta on toodud Lisas 19.

Lisa 16. Immateriaalne põhivara

(tuhandetes EUR)	Firma- väärtus	Kaubamärgid	Arenguvälja- minekud	Kliendi- suhted	Tarkvara	Ettemaksed	Kokku
31.12.2020							
Soetusmaksumus	52 982	13 920	667	3 546	4 711	1 250	77 076
Akumuleeritud amortisatsioon ja allahindlus	(9 897)	(5 186)	(473)	(2 072)	(2 813)	0	(20 441)
Bilansiline väärtus	43 085	8 733	194	1 474	1 898	1 250	56 635
Ostud ja parandused	0	0	5	0	393	1 334	1 732
Mahakandmine (jääkmaksumuses)	0	0	(2)	0	(74)	(1)	(78)
Ümberklassifitseerimine	0	1	53	0	788	(882)	(40)
Omandatud äriühenduse kaudu	2 491	1 594	0	0	193	0	4 278
Müüdüd äriühenduste kaudu	0	0	0	0	(216)	(166)	(382)
Amortisatsioon	0	(412)	(103)	(175)	(649)	0	(1 339)
31.12.2021							
Soetusmaksumus	55 473	15 515	695	3 546	5 316	1 535	82 081
Akumuleeritud amortisatsioon ja allahindlus	(9 897)	(5 598)	(548)	(2 247)	(2 983)	0	(21 274)
Bilansiline väärtus	45 576	9 917	146	1 299	2 333	1 535	60 807
Ostud ja parandused	0	0	6	0	636	1 383	2 024
Mahakandmine (jääkmaksumuses)	0	0	0	0	(133)	(4)	(136)
Ümberklassifitseerimine	0	116	32	0	1 338	(1 486)	0
Omandatud äriühenduse kaudu	3 203	2 459	0	0	1	0	5 663
Amortisatsioon	0	(498)	(81)	(175)	(884)	0	(1 638)
31.12.2022							
Soetusmaksumus	58 676	18 123	699	3 546	6 934	1 428	89 406
Akumuleeritud amortisatsioon ja allahindlus	(9 897)	(6 129)	(595)	(2 422)	(3 643)	0	(22 686)
Bilansiline väärtus	48 779	11 994	104	1 124	3 291	1 428	66 720

Informatsioon laenu tagatiseks panditud immateriaalsete varade kohta on toodud lisa 18.

Firmaväärtuse jagunemine rahateenivatele üksustele

(tuhandetes)	EUR	
	31.12.2022	31.12.2021
Delfi	35 137	35 137
Muu meedia	8 434	5 231
Turuplatsid	3 564	3 564
Väliekraanid	1 643	1 643
Firmaväärtused kokku	48 779	45 576

Vara väärtuse testides on kaetav väärtus leitud kasutusväärtuse meetodi alusel, kasutades diskonteeritud rahavoogude meetodit. Iga omandatud äriüksuse kohta on koostatud vastava rahateeniva üksuse viie aasta rahavoo prognoosid. Peale viiendat aastat on väärtuse testis rahavoogude hindamisel on lähtutud perpetuiteedist. Pikaajalise oodatava rahavoo kasvumääraks on kasutatud konservatiivset kasvuprotsenti, mis iseloomustab oodatavat kasvu turul. Müügitulu kasv, muutuv- ja püsikulud on prognoositud varasemate perioodide tulemuste ning lähitulevikus plaanitavate strateegiliste arengute alusel. Väärtuste testides on kasutatud nominaalmudeleid.

Delfi väärtuse testis kasutatakse Delfi toote rahavoogusid ASis Delfi Meedia, Läti ettevõtte AS Delfi rahavoogusid ja Leedu ettevõtte UAB Delfi rahavoogusid.

Muu meedia: Maalehe väärtuse test põhineb ASI Delfi Meedia ajalehe Maaleht (k.a kõik seotud tegevused ja nende tulemused) ja ajakirja Maakodu äritegevuse tulevastel rahavoogudel. Digital Matter väärtuse testis on kasutatud Digital Matter tegevuse rahavoogusid Balti riikides. Geenius Meedia väärtuse test põhineb Geenius Meedia OÜ toodete tulevastel rahavoogudel. 2022. aasta kohta Lrytas'e suhtes väärtuse testi läbi ei viidud, kuna osalus omandati detsembris 2022 ja sel hetkel toimus ostuhinna jaotamine ning olulisi muutusi õiglasel väärtuses ei tuvastatud.

Turuplatsid: Biļešu Paradīze väärtuse testis on kasutatud äritegevuse tulevase rahavoogusid elektroonilise piletimüügiplatvormi ja piletimüügikohtade haldamisest Lätis.

Väliekraanid: Linna Ekraanid ja D Screens väärtuse testides on kasutatud Eesti ja Läti digitaalse välireklaami äritegevuse tulevase rahavoogusid.

Kõikide rahateenivate üksuste rahavood konsolideeritakse ja neid on vajadusel korrigeeritud sisemiste juhtimis- või muude sarnaste tasudega.

Kasutatud on alljärgnevaid tulude kasvumäärasid:

Rahateeniv üksus	Keskmine tulude kasv		Lõppväärtuse kasv	
	järgmised 5 aastat			
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Delfi	6,8%-9,8%	5,6%-11,3%	3,0%	3,5%
Muu meedia - Eesti	1,4%-20,2%	-0,1%	0,0%-3,0%	0,0%
Muu meedia - Leedu	6,4%	10,7%	3,0%	3,0%
Turuplatsid	5,7%	4,3%	3,0%	3,0%
Väliekraanid	15,0%-20,2%	25,1%-26,7%	3,0%	3,0%

Järgmise viie aasta rahavoogude nüüdisväärtus ja lõppväärtus leiti, kasutades diskontomäärana kaalutud keskmist kapitali tootluse määra, kus oodatav omakapitali tootlus on 12,6%-19,1% (2021: 8,8%-13,7%) ja võlakapitali tootlus on 6,6% (2021: 3,9%). Võlakapitali suhe omakapitali on arvestatud kõikidele ettevõtetele vastavalt Damodaran Online andmebaasi turu keskmisele võlakapitali suhtele. Omakapitali hind on arvatud kasutades CAPMi (Capital Asset Pricing Model). Ühe komponendina on kasutatud Damodaran Online andmebaasi vastava tööstusharu kõige viimast finantsvõimendusega beetat. Riigipõhiste riskimäärade aluseks on kasutatud Saksamaa pikaajalise eurovõlakirja tootlust.

2022. aastal riskivabad intressimäärad aktsiaturgudel tõusid, mille tulemusena kasutatakse väärtuse testides kõrgemaid diskontomäärasid.

Kasutatud diskontomäärad on järgmised:

Rahateeniv üksus	31.12.2022	31.12.2021
Delfi	10,55%-11,11%	7,42%-7,78%
Muu meedia - Eesti	10,55%	8,42%
Muu meedia - Leedu	10,71%	7,53%
Turuplatsid	11,11%	7,78%
Väliekraanid	14,15%-14,70%	10,28%-10,61%

Allpool toodud tabelis on välja toodud rahateenivate üksuste kaetavad ja bilansilised väärtused ning erinevused nende vahel enne allahindlusi. Bilansilised väärtused sisaldavad firmaväärtust, kaubamärke, materiaalseid ja immateriaalseid varasid ning käibekapitali. Allahindlusi ei ole käesoleval ega eelmisel aruandeaastal kajastatud.

(tuhandetes EUR)	31.12.2022			31.12.2021		
	Kaetav väärtus	Bilansiline väärtus (enne väärtuse langust)	Erinevus	Kaetav väärtus	Bilansiline väärtus (enne väärtuse langust)	Erinevus
Delfi	83 994	48 325	35 669	150 787	46 379	104 408
Muu meedia	28 192	7 665	20 527	17 292	3 837	13 455
Turuplatsid	16 057	7 660	8 397	23 667	7 963	15 704
Väliekraanid	16 526	7 001	9 525	17 999	5 664	12 335

Kontserni juhatuse hinnangul on kõik soetatud rahateenivate üksuste vara kaetava väärtuse testides rakendatud olulised eeldused realistlikud. Juhul, kui mõnes testimisel kasutatud olulises eelduses toimuks ebasoovitavas suunas oluline muutus (näiteks müügitulu langus enam kui 15% ja teiste kõikide näitajate samaks jäädes), võiks sellest tuleneda osade varade allahindamise vajadus.

Delfi, Digital Matter, Geenius Meedia ja Maalehe müügitulu on kõrge ning nende prognoositavad tulevased rahavood ületavad nende varade bilansilist väärtust summa võrra, kus kasutatud eelduste mõistlik muutus ei tekitaks allahindluse vajadust.

Väliekraanide turu taastumine 2022. aastal ning Covid-19 piirangute kaotamine Lätis 2022. aasta aprillis, annab kindlust, et seisuga 31.12.2022 antud ettevõtete prognoositavad tulevased rahavood ületavad nende varade bilansilist väärtust summa võrra, kus kasutatud eelduste mõistlik muutus ei tekitaks allahindluse vajadust.

Lisa 17. Võlad ja ettemaksed

(tuhandetes EUR)	31.12.2022	31.12.2021
Võlad tarnijatele (Lisa 4)	3 647	2 899
<i>sh võlad seotud osapooltele (Lisa 31)</i>	<i>171</i>	<i>252</i>
Võlad töövõtjatele	3 554	3 349
Muud maksuvõlad	2 071	2 249
Kliendilepingu kohustus (Lisa 22)	2 779	2 566
Tingimuslik tasu	244	2 033
Võlad ühisettevõtetele (Lisa 31)	236	226
Võlad sidusettevõtetele (Lisa 31)	1	0
Viitintressid	72	73
Muud viitkohustused	6 400	4 270
Võlad tarnijatele ja muud võlad kokku	19 004	17 664

Kliendilepingu kohustus sisaldab klientide perioodiliste väljaannete ettetellimusi.

Muud viitkohustused sisaldavad peamiselt raha, mis on kogutud ürituste korraldajate nimel ja nende ürituste eest, mis toimuvad 2023. aastal või on juba toimunud, kuid mille lõpparvet ei ole korraldajatele tehtud (Lisa 9).

Seisuga 31.12.2022 on äriühenduse tulemusena bilansis kajastatud tingimuslik tasu summas 281 tuhat eurot, sh 244 tuhat eurot lühiajaline ning 37 tuhat eurot pikaajaline kohustus. 2022. aastal tehti piletimüügiplatvormi soetusmaksumuse tasumata tulevase kohustuse õiglase väärtuse korrigeerimine, mis kajastati ühekordse finantstuluna summas 209 tuhat eurot (Lisa 3).

Seisuga 31.12.2021 on äriühenduse tulemusena bilansis kajastatud tingimuslik tasu summas 2 256 tuhat eurot, sh 2 033 tuhat eurot lühiajaline ning 223 tuhat eurot pikaajaline kohustus. 2022. aastal tehti piletimüügiplatvormi soetusmaksumuse tasumata tulevase kohustuse õiglase väärtuse korrigeerimine, mis kajastati ühekordse finantstuluna summas 407 tuhat eurot (Lisa 3).

Lisa 18. Pangalaenud ja laenukohustused

(tuhandetes EUR)	Tagasimakse tähtaeg			
	Summa kokku	12 kuu jooksul	1-5 aasta jooksul	Rohkem kui 5 aasta jooksul
Saldo seisuga 31.12.2022				
Pikaajalised pangalaenud	14 646	1 728	12 918	0
Võlakirjad	5 000	0	5 000	0
Rendikohustus	5 695	1 665	4 030	0
Kokku	25 341	3 393	21 948	0
Saldo seisuga 31.12.2021				
Pikaajalised pangalaenud	11 350	1 680	9 670	0
Võlakirjad	5 000	0	0	5 000
Rendikohustus	5 869	1 521	4 348	0
Kokku	22 219	3 201	14 018	5 000

Efektiivsed intressimäärad on väga lähedased nominaalsetele intressimääradele. Laenukohustuste õiglase väärtuse on ligilähedane nominaalväärtusele, kuna intressimäär on muutuv ja seotud Euriboriga ning marginaal on turutingimustel kokku lepitud.

Lepingute kohaselt on intressi marginaaliks vahemik 1,90%-2,40%.

Kontserni laenud on tagatud:

- Tütarettevõtete aktsiatega;
- ASi Ekspress Grupp ja tütarettevõtete garantiidega;
- Kontserni kaubamärkidega summas 5,4 miljonit eurot;
- Lõplikku kontrolli omav aktsionär on samuti andnud isikliku garantii summas 4 miljonit eurot, et katta laenu ja arvelduskrediidi lepinguid.

Vastavalt laenulepingu tingimustele peab laenuvõtja koguvõla/EBITDA suhe olema madalam kui 3,0. Seisuga 31.12.2022 oli laenulepingus kokku lepitud korrigeerimiste järgi arvatud koguvõla/EBITDA suhe 2,04. Vastavalt laenulepingu tingimustele peab laenuvõtja intresside ja laenumaksete kattekordaja (DSCR) olema vähemalt 1,2. Seisuga 31.12.2022 oli laenulepingus kokku lepitud korrigeerimiste järgi arvatud DSCR suhtarv 2,92. Lisaks tuleb hoida pangas likviidsusreservi summas 1 miljon eurot.

Rahavoogudest tulenevad muudatused laenukohustustes on toodud konsolideeritud rahavoogude aruandes. Mitterahaline muutus rendikohustistes aruandeaastal oli summas 1 577 tuhat eurot.

Võlakirjad

Oktoobris 2019 emiteeris AS Ekspress Grupp 5 000 võlakirja nimiväärtusega 1 000 eurot, intressimääraga 6% aastas ja lunastustähtajaga emissioonikuupäeva 8. aastapäev, s.t 7. oktoober 2027. Intressi makstakse kord aastas 7. oktoobril.

Võlakirjad emiteeriti suunatud emissioonina ASi LHV Varahaldus hallatavatele pensionifondidele. 4. oktoobril 2019 sõlmis AS Ekspress Grupp märkimislepingu pensionifondide (LHV Pensionifond XL, LHV Pensionifond L, LHV Pensionifond M) nimel tegutseva ASiga LHV Varahaldus kõikide emiteeritud võlakirjade märkimiseks kogunimiväärtuses 5 miljonit eurot.

Võlakirjad on allutatud ASilt SEB Pank võetud laenule. AS SEB Pank on eesõigusnõudega võlausaldaja ja võlakirjad on allutatud ASilt SEB Pank võetud eelnimetatud laenule. Võlakirjad kujutavad endast Ekspress Grupi tagatud võlakohustust

aktsionäride ja seotud osapoolte ees. Võlakirjad on täielikult tagatud OÜ Haep garantiiga ja Hans H. Luige käendusega. OÜ Haep 88% osaluse omanikuks on ASi Ekspress Grupp suuraktsionär Hans H. Luik.

Vastavalt võlakirjade tingimustele peab ASi Ekspress Grupp (kasutades konsolideeritud finantsandmeid) koguvõla /EBITDA suhe olema madalam kui 4,0 ning intresside ja laenumaksete kattekordaja (DSCR) vähemalt 1,2. Seisuga 31.12.2022 oli võlakirjade tingimustes kokku lepitud korrigeerimiste järgi arvatud koguvõla/EBITDA suhe 2,04 ja laenumaksete kattekordaja (DSCR) oli 2,92.

Arvelduskrediit

Seisuga 31.12.2022 oli kontsernil sõlmitud arvelduskrediidi leping SEB pangaga summas 3 miljonit eurot tähtajaga 30.09.2023. 31.12.2022 ja 31.12.2021 seisuga ei olnud arvelduskrediidi limiiti kasutatud.

Lisa 19. Rendilepingud

Kasutusõiguse varasid kajastatakse materiaalsete põhivarade koosseisus.

Enamik kontserni rendilepinguid hõlmab kontoriruumi, mille rendiperiood on tavaliselt kolm kuni viis aastat ning mille järel on võimalik rendilepingut pikendada. Mõned rendilepingud sisaldavad indeksist või määrast sõltuvaid rendimakseid.

Kontsern rendib IT/kontoritehnikat, mille lepingujärgne rendiperiood on üks kuni kolm aastat. Need on kas lühiajalised ja/või madala alusvara väärtusega rendid. Kontsern on otsustanud antud rendilepingute kasutusõiguse varasid ja rendikohustusi mitte kajastada.

Informatsioon rendilepingute kohta, milles kontsern on rentnik, on toodud allpool.

Kasutusõiguse vara

(tuhandetes EUR)	Ehitised	Masina- ja seadmed	Muu inventar	Lõpetamata põhivara	Kokku
2021					
Saldo 1. jaanuaril	2 792	499	498	1 708	5 497
Aruandeperioodi kulum	(685)	(261)	(594)	0	(1 541)
Kasutusõiguse varade lisandumine	599	2 206	3 136	0	5 941
Kasutusõiguse varade kajastamise lõpetamine	(110)	(2 185)	(42)	(1 708)	(4 046)
Saldo 31. detsembril	2 595	258	2 998	0	5 852
2022					
Saldo 1. jaanuaril	2 595	258	2 998	0	5 852
Aruandeperioodi kulum	(743)	(113)	(910)	0	(1 766)
Kasutusõiguse varade lisandumine	741	182	1 628	0	2 551
Kasutusõiguse varade kajastamise lõpetamine	(613)	(23)	(237)	0	(873)
Saldo 31. detsembril	1 980	304	3 479	0	5 763

Kasumiaruandes kajastatud summad

(tuhandetes EUR)	2022	2021
Intressikulu rendilepingutest	130	109
Väheväärtuslike varade ja lühiajaliste rendilepingute rendikulu	1 244	1 026

Rahavoogude aruandes kajastatud summad

(tuhandetes EUR)	2022	2021
Rendilepingutega seotud raha väljamaksed	(1 751)	(1 814)

Lisa 20. Segmendiaruanne

Tegevussegmentid on juhtkond määratlenud emaettevõtte ASI Ekspress Grupp juhatuse jälgitavate aruannete põhjal. Juhatuse hindab äritegevust ettevõtte perspektiivist lähtudes.

Tulenevalt 2021. aasta septembris 100%lise osaluse võõrandamisest tütarettevõttes Printall AS kajastatakse trükiteenuste segmenti äritegevus konsolideeritud aruannetes lõpetatud tegevusvaldkonnana. Lõpetatud tegevusvaldkonnana tulud ja kulud on 2021. aasta kohta kajastatud konsolideeritud koondkasumiaruandes eraldi real „Kasum/kahjum lõpetatud tegevusvaldkonnast“.

Alates 2021. aasta septembrist on kontsern tegutsemas ainult ühes jätkuvas tegevussegmentis, milleks on meediasegment.

Meediasegment: *online* uudisportaalide haldamine, reklaamimüük oma portaalides üle Baltikumi ning ajalehtede, ajakirjade, kliendi- ja reklaamlehtede ning raamatute kirjastamine ja väljaandmine Eestis ning digitaalse välireklaami müük Eestis ja Lätis. Meediasegment hõlmab samuti tehnoloogia- ja innovatsioonikonverentsi „Login“ korraldamist Leedus, elektroonilise piletimüügiplatvormi ja piletimüügikohtade haldamist Lätis ja Eestis ning sisuloome produktsioonistuudiot Leedus ja Eestis.

Sellesse segmenti kuuluvad tütarettevõtted Delfi Meedia AS (Eesti – endise nimega Ekspress Meedia AS), AS Delfi (Läti), UAB Delfi (Leedu), OÜ Hea Lugu (Eesti), D Screens SIA (Läti), Digital Matter (Leedu, Eesti, Läti), Uudisteagentuur Elta UAB (Leedu – alates mai 2022), Linna Ekraanid OÜ (Eesti), Babahh Media OÜ (Eesti – likvideerimisel), SIA Biļešu Paradīze (Läti), Videotinklas UAB (Leedu), Lrytas UAB (Leedu – alates detsember 2022) ja Geenius Meedia OÜ (Eesti).

Meediasegmenti peamiseks tuludeks on reklaambännerite ja teiste reklaamipindade ja -toodete ning digitellimuste müük oma portaalides nii Eestis, Lätis kui Leedus. Reklaamipindade müük ajalehtedes ja ajakirjades, ajalehtede ja ajakirjade tellimustulud ja üksikmüük. Raamatute ja erinevate sarjade müük ning teenustasu kliendimaterjalide koostamisest ning muudest projektidest. Lisaks digitaalse välireklaami müüki ja piletimüügiplatvormid Eestis ja Lätis.

Kontserni kesksed tegevused on kajastatud eraldi ning need ei moodusta eraldi tegevusvaldkonda. Siia alla kuulub emaettevõtte ASI Ekspress Grupp, mis pakub kontsernisiseselt juriidilise nõustamise ja IT-teenuseid ning Ekspress Finants OÜ, mis pakub raamatupidamise teenuseid kontserni ettevõtetele.

Juhatuse hindab tegevussegmentide tulemuslikkust eelkõige müügitulu, EBITDA ja EBITDA marginaali põhjal. Segmentide tulemus ei kajastu kontsernisisesed juhtimistasud, firmaväärtuste allahindlused.

Kontserni emaettevõtte juhtkonna hinnangul on kõik segmentidevahelised tehingud tehtud turutingimustel.

Investeeringud põhivarasse sisaldavad materiaalse (Lisa 15) ja immateriaalse põhivara (Lisa 16) omandamist. Olulised Eestist väljaspool asuvad pikaajalised varad on peamiselt erinevad kaubamärgid, mille jääkväärtused on riikide lõikes järgmised:

- Läti 4,0 miljonit eurot seisuga 31.12.2022 (4,2 miljonit eurot seisuga 31.12.2021)
- Leedu 4,0 miljonit eurot seisuga 31.12.2022 (1,7 miljonit eurot seisuga 31.12.2021)

Väljaspool Eestit asuvate ettevõtetega seotud firmaväärtused jääkväärtuses:

- Läti 10,9 miljonit eurot seisuga 31.12.2022 (10,9 miljonit eurot seisuga 31.12.2021)
- Leedus 16,8 miljonit eurot seisuga 31.12.2022 (13,8 miljonit eurot seisuga 31.12.2021)

Väljaspool Eestit asuvate ettevõtetega seotud kliendisuhted jääkväärtuses:

- Läti 1,1 miljonit eurot seisuga 31.12.2022 (1,3 miljonit eurot seisuga 31.12.2021)

2022 (tuhandetes EUR)	Meedia	Kesksed tegevused	Elimineeri- mised	Kontsern kokku
Müügitulu kontsernivälistelt klientidelt	62 587	1 554	0	64 141
Segmentidevaheline müügitulu	103	2 946	(3 050)	0
Segmendi müügitulu kokku	62 690	4 500	(3 050)	64 141
EBITDA	10 183	(1 122)	(171)	8 891
EBITDA marginaal	16%			14%
Põhivara kulum (Lisa 15,16)				(4 084)
Ärikasum /(-kahjum)				4 797
Investeeringud (Lisa 15,16)				6 177

2021 (tuhandetes EUR)	Meedia	Kesksed tegevused	Elimineeri- mised	Kontsern kokku
Müügitulu kontsernivälistelt klientidelt	52 031	1 485	0	53 516
Segmentidevaheline müügitulu	62	2 633	(2 695)	0
Segmendi müügitulu kokku	52 093	4 118	(2 695)	53 516
EBITDA	8 927	(669)	(18)	8 240
EBITDA marginaal	17%			15%
Põhivara kulum				(3 418)
Ärikasum /(-kahjum)				4 864
Investeeringud				6 660

Tulenevalt 2021. aasta septembris 100%lise osaluse võõrandamisest tütarettevõttes Printall AS kajastatakse trükiteenuste segmendi äritegevus konsolideeritud aruannetes lõpetatud tegevusvaldkonnana. Lõpetatud tegevusvaldkonnana tulud ja kulud on 2021. aasta kohta kajastatud konsolideeritud koondkasumiaruandes eraldi real „Kasum/kahjum lõpetatud tegevusvaldkonnast“. Allpool on toodud kontserni müügitulu ja EBITDA arvestus segmentide lõikes koos lõpetatud tegevusvaldkonnaga.

2021 (tuhandetes EUR)	Meedia	Trüki- teenused (lõpetatud)*	Kesksed tegevused	Elimineeri- mised	Kontsern kokku (jätkuvad + lõpetatud)*
Müügitulu kontsernivälistelt klientidelt	52 030	11 707	1 346	0	65 083
Segmentidevaheline müügitulu	62	1 537	2 773	(4 372)	0
Segmendi müügitulu kokku	52 093	13 244	4 118	(4 372)	65 083
EBITDA	8 927	1 286	(669)	(100)	9 444
EBITDA marginaal	17%	10%			15%
Põhivara kulum (Lisa 15,16)					(4 162)
Ärikasum /(-kahjum)					3 060
Investeeringud (Lisa 15,16)					7 056

* vt Lisa 21

(tuhandetes EUR)	Müügitulu		EBITDA	
	2022	2021	2022	2021
Kontsern kokku (jätkuvad + lõpetatud)	64 141	65 083	8 891	9 444
Lõpetatud tegevusvaldkonna elimineerimine	-	(13 244)	-	(1 286)
Segmentidevaheline elimineerimine	-	1 677	-	83
KONTSERN KOKKU (jätkuvad)	64 141	53 516	8 891	8 240

Lisa 21. Lõpetatud tegevusvaldkond

2021. aasta septembris müüs AS Ekspress Grupp 100%lise osaluse tütarettevõttes Printall ASi. Kontserni juhatus otsustas müüa Printall ASi eesmärgiga väljuda ärisektorist, mis ei vasta kontserni strateegiale ja kus on suur investeringuvajadus. Tehingu tulemusena vabaneb kapital kontserni digivaldkonna kasvu rahastamiseks.

Kooskõlas ASi Ekspress Grupp 13.07.2021 erakorralise üldkoosoleku otsusega allkirjastasid AS Ekspress Grupp ja OÜ Trükiteenuste 3. septembril 2021 müügilepingu, mille kohaselt müüs Ekspress Grupp 100%lise osaluse tütarettevõttes Printall AS. Tehing viidi lõpuni seisuga 6. september 2021. Trükiteenuste segmendi äritegevus kajastatakse konsolideeritud aruannetes lõpetatud tegevusvaldkonnana. Lõpetatud tegevusvaldkonnana tulud ja kulud on 2021. aasta kohta kajastatud konsolideeritud koondkasumiaruandes eraldi real „Kasum/kahjum lõpetatud tegevusvaldkonnast“. Peale müügitehingut AS Printall jätkas trükiteenuste osutamist kontserni ettevõtetele.

Kasum / (kahjum) lõpetatud tegevusvaldkonnast

(tuhandetes EUR)	2021
Segmendi müügitulu	13 244
Segmentidevaheline müügitulu	(1 537)
Müügitulu kontsernivälistelt klientidelt	11 707
Segmendi kulud	(12 898)
Segmentidevahelised kulud	1 537
Kontsernivälised kulud	(11 361)
Aruandeperioodi kasum / (kahjum)	346
Kahjum tegevusvaldkonna müügist	(2 222)
Kasum / (kahjum) lõpetatud tegevusvaldkonnast	(1 876)
Tavapuhaskasum (-kahjum) aktsia kohta (euro)	(0,06)
Lahustatud puhaskasum (-kahjum) aktsia kohta (euro)	(0,06)

Rahavood lõpetatud tegevusvaldkonnast

(tuhandetes EUR)	2021
Rahavood äritegevusest	1 079
Rahavood investeerimistegevusest	6 151
Rahavood finantseerimistegevusest	(1 514)
Rahavood kokku	5 716

Müügitehingu rahaline mõju kontsernile

(tuhandetes EUR)	2021
Netovara	(9 262)
Laekunud osaluse müügist	6 340
Ajatatud makse (Lisa 12, 31)	700
Raha ja raha ekvivalendid müüdü tegevusvaldkonnas	(14)
Kokku rahaline mõju kontsernile	6 326

Lisa 22. Müügitulu

(tuhandetes EUR)	Meedia		Kesksete tegevused		Kokku	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Peamised müügitulu liigid						
Reklaamikäive	37 600	33 780	0	0	37 600	33 780
Tellimuste tulu (sh üksikmüük)	16 819	13 311	0	0	16 819	13 311
Turuplatsid	2 232	1 013	0	0	2 232	1 013
Müük väliekraanidel	2 396	1 448	0	0	2 396	1 448
Muude kaupade ja teenuste müük	3 539	2 478	1 554	1 485	5 093	3 963
Kokku	62 587	52 031	1 554	1 485	64 141	53 516

Müügitulu kajastamise ajastus						
Klientidele üle antud kaubad ja teenused kindlal ajahetkel ning aja jooksul	62 587	52 031	1 554	1 485	64 141	53 516
Müügitulu kliendilepingutelt kokku	62 587	52 031	1 554	1 485	64 141	53 516

(tuhandetes EUR)	2022	2021
Müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes		
Eesti	35 656	29 313
Läti	8 111	8 417
Leedu	12 884	11 338
Muu Euroopa	6 944	3 996
Muud riigid	546	452
Kokku	64 141	53 516

Järgmine tabel annab ülevaate lepingulistest varadest ja lepingulistest kohustustest klientidega.

(tuhandetes EUR)	31.12.2022	31.12.2021
Kliendilepingu kohustused (Lisa 17)	2 779	2 566

Kliendilepingu kohustused on peamiselt seotud kliendi ettemaksetega perioodiliste väljaannete tellimisel. Kuna antud lepingutes ei ole olulisi finantseerimise komponente ning kliendilepingu kohustus klassifitseeritakse ümber müügitulusse ühe aasta või lühema perioodi jooksul, rakendab kontsern praktilist abinõu. Praktilise abinõu alusel ei pea lepingulist tehingu hinda korrigeerima olulise finantseerimise komponendi mõjuga, kui ajavahemik on üks aasta või vähem, mis jääb kliendi poolt kauba või teenuse eest tasumise ning kontserni poolt teenuse osutamise või kauba üleandmise hetke vahele.

Lisa 23. Müüdnud toodangu kulu

(tuhandetes EUR)	2022	2021
Kaubad, toore, materjal ja teenused	400	457
Sisseostetud teenused	14 393	12 297
Tööjõukulud	26 847	21 774
Rendikulud (Lisa 19)	791	640
Muud kulud	2 672	1 883
Kulum	3 083	2 624
Kulud kokku	48 185	39 674

Lisa 24. Turunduskulud

(tuhandetes EUR)	2022	2021
Turustus	1 937	1 497
Tööjõukulud	1 010	828
Rendikulud (Lisa 19)	20	16
Kulum	13	17
Turunduskulud kokku	2 979	2 359

Lisa 25. Üldhalduskulud

(tuhandetes EUR)	2022	2021
Kaubad, toore, materjal ja teenused	185	146
Remondi- ja hoolduskulud	794	547
Sidekulud	130	115
Rendikulud (Lisa 19)	434	370
Sisseostetud teenused	2 169	1 502
Tööjõukulud	4 122	3 978
Kulum	988	777
Üldhalduskulud kokku	8 823	7 435

Lisa 26. Kulud liikide järgi

(tuhandetes EUR)	2022	2021
Tööjõukulud	31 978	26 581
Kaubad, toore, materjal ja teenused	585	602
Rendikulud (Lisa 19)	1 244	1 026
Sisseostetud teenused	16 562	13 799
Turunduskulud	1 937	1 497
Remondi- ja hoolduskulud	794	547
Sidekulud	130	115
Muud kulud	2 672	1 883
Kulum	4 084	3 418
Kokku müüidud kaupade kulu, turundus- ja üldhalduskulud	59 987	49 468
Keskmine töötajate arv	884	741

Antud lisas toodud informatsioon on Lisade 23-25 koondnumbrid.

Lisa 27. Muud äritulud

(tuhandetes EUR)	2022	2021
Subsiidiumid	400	656
Muud äritulud	389	272
Muud äritulud kokku	789	929

2021. aastal on kontsern saanud COVID-19 pandeemia mõjust tingituna ühekordseid riiklikke abimeetmeid Lätis 407 tuhande euro eest piletimüügiplatvormi tegevuse suhtes, kus üritused jäeti ära peaaegu 7-kuu jooksul. 2022. aastal kontsern ei saanud COVID-19 pandeemia mõjust tingituna riiklikke abimeetmeid.

Lisa 28. Aktsioptsiooniskeemid

Programm kinnitatud 2022 – kehtiv

2022. aasta veebruaris kinnitas aktsionäride üldkoosolek uue aktsioptsiooniprogrammi, mille alusel tekib Geenius Meedia poolt aastal 2020 väljastatud optsioonide alusvara asendamisel optsioonisaajatel õigus omandada Ekspress Grupi aktsiaid. Optsiooniprogrammi raames väljastatakse kuni 371 tuhat optsiooni, millest igauks annab õiguse omandada tasuta üks ettevõtte aktsia, tähtajaga mai 2023. Antud optsioonide realiseerimine toimub Ekspress Grupi omaaktsiate vastu. Antud programmi raames ei emiteerita uusi aktsiaid. Programm võimaldab ASil Ekspress Grupp täita 17.12.2021 sõlmitud Geenius Meedia OÜ osade ostu-müügilepinguga võetud kohustuse. Seisuga 31.12.2022 oli nimetatud aktsioptsiooni kohustus 378 tuhat eurot (31.12.2021: 378 tuhat eurot).

Programm kinnitatud 2020 – kehtiv

2020. aasta septembris kinnitas aktsionäride üldkoosolek uue aktsioptsiooniprogrammi perioodiks 2021-2023, mis on suunatud ASi Ekspress Grupp ja temaga samasse kontserni kuuluvate äriühingute tegevjuhtkonnale. Seisuga 31.12.2022 on antud programmi raames kokku väljastatud 959 tuhat optsiooni (31.12.2021: 1 064 tuhat optsiooni), millest igauks annab

õiguse omandada ühe ettevõtte aktsia ostuhinnaga, mis on optsoonide väljastamise hetkel kehtiv aktsiate nimiväärtus (praegu 60 euro senti).

Optsoonid väljastatakse proportsionaalselt 1/3 aastas kolmeaastase perioodi jooksul. Optsoonide realiseerimine ja aktsiate väljalaskmine toimub ASi Ekspress Grupp aktsiakapitali suurendamise ja uute aktsiate väljalaskmise teel, mis toimub 2024. aasta I kvartalis. 31.12.2022 seisuga on väljateenitud optsoonide arv 639 tuhat.

Aktsiaoptsoonide kinnitamisel võeti optsoonid arvele nende õiglasest väärtusest ning kajastati ühelt poolt kasumiaruandes tööjõukuluna ja teiselt poolt omakapitalis aktsiaoptsooni reservina. Seisuga 31.12.2022 oli nimetatud reservi suuruseks 65 tuhat eurot (31.12.2021 36 tuhat eurot).

Programm kinnitatud 2017 – 31.12.2022 seisuga lõppenud

2017. aasta juunis kinnitas aktsionäride üldkoosolek võtmetöötajatele suunatud aktsiaoptsooniskeemi, millest enamus realiseerus 2020. aasta lõpus ja 2021. aasta I kvartalis.

31. detsemberiks 2022 oli 2017. aastal kinnitatud programmi raames realiseeritud kõik optsoonid. Seisuga 31.12.2021 oli nimetatud programmist väljastatud optsoonide saldo 69 tuhat optsooni ja aktsiaoptsoonikohustuse suurus 72 tuhat eurot.

Lisa 29. Omakapital

Aktsiakapital

Seisuga 31. detsember 2022 ASi Ekspress Grupp aktsiakapital on 18 478 105 eurot (31.12.2021: 18 478 105 eurot) ja see koosneb 30 796 841 aktsiast (31.12.2021: 30 796 841 aktsiat) nominaalväärtusega 0,60 eurot aktsia kohta.

Põhikirjaga lubatud maksimaalne aktsiakapital on 25 564 656 eurot.

Omaaktsiad

2021. aasta jooksul anti aktsiaoptsooniskeemi raames optsooni omanikele üle 374 611 aktsiat ja osteti tagasi 547 162 aktsiat, mille tulemusena suurenes omaaktsiate saldo 175 tuhande euro võrra.

2022. aasta 12 kuu jooksul anti aktsiaoptsooniskeemi raames optsooni omanikele üle 66 896 aktsiat, mille tulemusena vähenes omaaktsiate saldo 50 tuhande euro võrra.

Seisuga 31. detsember 2022 oli ettevõttel 447 076 omaaktsiat (31.12.2021: 513 972) kogusummas 334 tuhat eurot (31.12.2021: 384 tuhat eurot). Omaaktsiaid kasutatakse 2023. aastal realiseeritavas aktsiaoptsooniprogrammis.

Dividendid

2. mail 2022. aastal toimunud ASi Ekspress Grupp aktsionäride korralisel üldkoosolekul otsustati maksta dividendi 8 euro senti aktsia kohta kogusummas 2,43 miljonit eurot. Dividendid maksti aktsionäridele välja 20. mail 2022. aastal.

2021. aastal maksis kontsern seoses Printall ASi müügiga aktsionäridele erakorralise dividendina välja 10 euro senti ühe aktsia kohta, mis teeb kokku 3,03 miljonit eurot. Aktsionäride otsused võeti vastu erakorralist üldkoosolekut kokku kutsumata 4. novembril 2021.

Kokku on seisuga 31. detsember 2022 võimalik tulumaksuvabalt maksta välja dividende kogusummas 23,5 miljonit eurot.

Reservid

Reservidena on kajastatud äriseadustikuga ette nähtud kohustuslik reservkapital ja omaniku üldotstarbeline omakapitali sissemakse.

(tuhandetes EUR)	31.12.2022	31.12.2021
Kohustuslik reservkapital	1 355	1 245
Omanike täiendav rahaline sissemakse	639	639
Aktsiaoptsooni reserv	65	36
Reservid kokku	2 059	1 920

Puhaskasum aktsia kohta

Tavapuhaskasum aktsia kohta on arvatatud emaettevõtte omanikele kuuluva puhaskasumi ja kaalutud keskmise perioodi aktsiate arvu suhtena. Emaettevõttele kuuluvaid omaaktsiaid ei arvestata ringluses olevate aktsiate hulka.

Lahustatud puhaskasum aktsia kohta on arvatatud emaettevõtte omanikele kuuluva puhaskasumi ja kaalutud keskmise perioodi aktsiate arvu suhtena võttes arvesse potentsiaalselt emiteeritavate aktsiate arvu. Emaettevõttele kuuluvaid omaaktsiaid ei arvestata ringluses olevate aktsiate hulka.

EUR	2022			2021		
	Jätkuvad tegevusvaldkonnad	Lõpetatud tegevusvaldkond	Kokku	Jätkuvad tegevusvaldkonnad	Lõpetatud tegevusvaldkond	Kokku
Aktsionäridele kuuluv puhaskasum /(-kahjum)	4 047 812	0	4 047 812	4 119 006	(1 875 904)	2 243 103
Lihtaktsiate kaalutud keskmine arv perioodi lõpus	30 320 378	30 320 378	30 320 378	30 243 148	30 243 148	30 243 148
Opsiooniprogrammi raames potentsiaalselt emiteeritavate lihtaktsiate arv perioodi lõpus	958 617	958 617	958 617	1 064 071	1 064 071	1 064 071
Tavapuhaskasum /(-kahjum) aktsia kohta	0,1335	0,0000	0,1335	0,1362	(0,0620)	0,0742
Lahustatud puhaskasum /(-kahjum) aktsia kohta	0,1294	0,0000	0,1294	0,1316	(0,0599)	0,0716

Aktsiate tagasiostuprogramm

8. veebruaril 2023 kuulutas kontsern kooskõlas aktsionäride 2. mai 2022. a otsusega välja kuni 588 235 oma aktsia (ASi Ekspress Grupp aktsia, ISIN EE3100016965, edaspidi *aktsia*) tagasiostu aktsionäridelt perioodil 15. veebruar kuni 6. märts 2023 hinnaga 1,70 eurot aktsia kohta.

Tagasiost toimub järgmistel tingimustel:

- ostuhind on 1,70 eurot aktsia kohta;
- aktsiaid ostetakse tagasi maksimaalselt 1 000 000 euro väärtuses (kuni 588 235 aktsiat);
- aktsiad ei tohi olla koormatud kolmandate isikute õigustega.

Kõigil aktsionäridel on võimalik pakkuda oma aktsiaid ASile Ekspress Grupp tagasiostuks võrdsetel tingimustel. Tagasiostus osalemiseks tuleb aktsionäril esitada börsiväliselt tagasimüügikorralduste esitamise perioodi jooksul oma pangas (Nasdaq CSD SE juures avatud väärtpaberikonto kontohalduri juures) ASi Ekspress Grupp aktsia vastava korporatiivsündmuse raames tagasimüügipakkumine (ofert), näidates oma tagasimüügikorralduses aktsiate arvu, mida aktsionär soovib ASile Ekspress Grupp selles teates avaldatud tingimustel tagasi müüa.

Aktsiate tagasimüügikorralduste esitamise periood algas 15. veebruaril 2023. a kell 10.00 ja lõppes 6. märtsil 2023. a kell 15.00. Aktsionär võib kasutada mis tahes meetodit, mida tema kontohaldur tagasimüügikorralduste esitamiseks pakub (nt füüsiliselt kontohalduri klienditeeninduskohas, internetis või muul viisil). Aktsionäri tagasimüügipakkumine loetakse esitatuks hetkest, mil Nasdaq CSD saab aktsionäri kontohaldurilt nõuetekohaselt täidetud tagasimüügikorralduse. Aktsionäril on õigus oma tagasimüügikorraldusi muuta või tühistada igal ajal kuni tagasimüügikorralduste esitamise perioodi lõpuni. Selleks peab aktsionär võtma ühendust oma kontohalduriga, kelle kaudu asjaomane korraldus on tehtud, ja täitma kontohalduri poolt korralduse muutmiseks või tühistamiseks nõutud toimingud. Tagasimüügikorralduse esitamisel blokeerib kontohaldur vastava koguse väärtpabereid aktsionäri väärtpaberikontol. Aktsionär kannab kõik tagasimüügikorralduse esitamise, tühistamise või muutmise seotud kulud ja tasud.

AS Ekspress Grupp teeb otsuse aktsiate tagasiostu jaotuse (ofertide aktsepteerimise) kohta pärast tagasimüügikorralduste esitamise perioodi lõppu. Kui laekunud tagasimüügipakkumiste maht kokku ületab 1 000 000 eurot, jaotab AS Ekspress Grupp tagasiostetavad aktsiad aktsionäride esitatud pakkumiste vahel proportsionaalselt (*pro rata*) selliselt, et tagasiostude kogumaht ei ületa 1 000 000 eurot. Ületamise korral vabastab kontohaldur liigselt blokeeritud väärtpaberid aktsionäri väärtpaberikontol. Kui tagasiostetavate aktsiate proportsionaalse jaotamise tulemusena saadakse aktsiate arv, mis ei ole

täisarv, ümardatakse vastav aktsiate arv ümardamise reeglite kohaselt allapoole täisarvu aktsiateni. Ümardamisel tekki jääk jaotatakse aktsionäride vahel juhuslikkuse printsiibi alusel.

Tagasiostu jaotamistulemused avalikustas AS Ekspress Grupp börsiteatena 7. märtsil 2023. aastal. Tagasiostu raames müüdnud aktsiad kanti üle ning aktsiate eest laekus raha aktsionäri kontole 9. märtsil 2023. aastal.

Tagasiostu ajakava:

15.02.2023 kell 10.00	Tagasimüügikorralduste esitamise perioodi algus (oferdi esitamise algus kontohaldurile)
01.03.2023	Kuupäev, mis garanteerib tagasiostupakkumises osalemise
03.03.2023	Kuupäev, millal ostja saab müüja valikut muuta
06.03.2023 kell 15.00	Tagasimüügikorralduste esitamise perioodi lõpp (oferdi esitamise lõpp kontohaldurile)
07.03.2023	Tagasiostu jaotamistulemuste avalikustamine
09.03.2023	Aktsiate ja raha ülekande kuupäev

Tagasiostupakkumise tulemused võivad mõjutada kontserni 2022. aasta kasumist makstavate dividendide suurust. Juhatus teeb dividendide määramise ettepaneku koos korralise üldkoosoleku kokkukutsumise teatega ja lähtub oma ettepanekus varem kinnitatud dividendipoliitikast ning aktsiate tagasiostupakkumise tulemusena tagasiostetud aktsiate mahust. Kontsern maksab dividendidena välja vähemalt 30% eelmise aasta puhaskasumist tingimusel, et põhitegevuse rahastamiseks ja uute strateegiliste investeeringute tegemiseks on piisavalt rahalisi vahendeid. Juhul, kui majanduskeskkond oluliselt aeglustub või kui rahavood on muudel põhjustel väiksemad, võib kontsern dividendimäära vähendada või otsustada dividendi mitte maksta.

Lisa 30. Tingimuslikud varad ja kohustused

Tingimuslik tulumaksu kohustus

Seisuga 31.12.2022 oli kontserni jaotamata kasum 20 796 tuhat eurot (31.12.2021: 19 261 tuhat eurot). Dividendide väljamaksmisel omanikele kaasneb üldjuhul tulumaksukulu 20/80 netodividendina väljamakstavalt summalt. Kui ettevõtte maksab välja dividende, mille ta on saanud oma ühisettevõtetelt ja tütarettevõtetelt, millelt on juba dividendide tulumaksu tasutud või mille kasum on juba maksustatud asukohariigis, siis emaettevõttest dividendide jaotamisel täiendavat tulumaksu tasuda ei tule. Seisuga 31.12.2022 võib AS Ekspress Grupp (emaettevõtte) maksta selliselt tulumaksuvabalt välja dividende summas 23 450 tuhat eurot (seisuga 31.12.2021: 24 935 tuhat eurot). Ettevõtte kogu jaotamata kasumi väljamaksmisel seisuga 31.12.2022 ei teki potentsiaalset tulumaksukohustust.

Tingimuslikud varad ja kohustused seoses pooleliolevate kohtuasjadega

Kontserni tütarettevõtetel on pooleli mitmeid meediaalaseid ja avaldatud artiklitega seotud kohtuvaidlusi, mille mõju kontserni finantstulemusele on ebaoluline.

Lisa 31. Tehingud seotud osapooltega

Tehinguks seotud osapooltega on tehingud omanikega, sidusettevõtetega, ühisettevõtetega, kõikide kontserniettevõtete tegevjuhtkonna liikmete (Key Management) ja nende lähedaste pereliikmete ning nende kontrollitud või olulise mõju all olevate ettevõtetega.

ASi Ekspress Grupp kontrolliv isik on Hans H. Luik.

Kontsern on ostanud (kaubad edasimüügiks, tootmismaterjalid, põhivara) ning müünud oma kaupu ja osutanud teenuseid (põhivara rentimine, juhtimisteenus, muud teenused) järgmistele seotud osapooltele.

MÜÜGID (tuhandetes EUR)	2022	2021
Teenuste müük		
Nõukogu liikmed ja nendega seotud ettevõtted*	122	60
Juhatuse liikmed ja nendega seotud ettevõtted	2	2
Sidusettevõtted	162	160
Ühisettevõtted	1 492	1 369
Teenuse müük kokku	1 778	1 591

OSTUD (tuhandetes EUR)	2022	2021
Teenuste ost		
Juhatuse liikmed ja nendega seotud ettevõtted	72	20
Nõukogu liikmed ja nendega seotud ettevõtted*	3 012	1 150
Sidusettevõtted	2	21
Ühisettevõtted	2 077	1 999
Teenuste ost kokku	5 163	3 189

NÕUDED (tuhandetes EUR)	31.12.2022	31.12.2021
Lühiajalised nõuded		
Nõukogu liikmed ja nendega seotud ettevõtted (Lisa 9)*	12	17
Sidusettevõtted (Lisa 9)	122	98
Ühisettevõtted (Lisa 9)	166	145
Lühiajalised nõuded kokku	300	261
Pikaajalised nõuded		
Nõukogu liikmed ja nendega seotud ettevõtted (Lisa 21)	700	700
Sidusettevõtted (Lisa 12)	11	94
Pikaajalised nõuded kokku	711	794
Nõuded kokku	1 011	1 055

Seisuga 31.12.2022 on nõudeid sidusettevõtete vastu alla hinnatud summas 803 tuhat eurot (31.12.2021: 698 tuhat eurot).

KOHUSTUSED (tuhandetes EUR)	31.12.2022	31.12.2021
Lühiajalised kohustused		
Juhatuse liikmed ja nendega seotud ettevõtted (Lisa 17)	3	2
Nõukogu liikmed ja nendega seotud ettevõtted (Lisa 17)*	167	250
Sidusettevõtted (Lisa 17)	1	0
Ühisettevõtted (Lisa 17)	236	226
Kohustused kokku	408	478

* alates september 2021 on Printall AS nõukogu liikmega seotud ettevõtte ning Printall ASiga seotud tehingud ja saldod kajastatakse real "Juhtkonna võtmeisikute poolt kontrollitavad ettevõtted". Varem oli Printall AS kontserniettevõtte ning temaga seotud tehingud ja saldod lisas "Tehingud seotud osapooltega" ei kajastu.

Vastavalt 2. juunil 2009 ja 4. mail 2012 toimunud üldkoosoleku otsusele makstakse Hans H. Luigele laenulepingute käendamise eest tagatise seadmise tasu 1,5% aastas tagatise summast, milleks on 4 miljonit eurot kuni tagatise kehtivuse

lõpuni. 2022. aastal tasuti isikliku garantii eest 60 tuhat eurot (2021: 60 tuhat eurot) ja tasumata võlga seisuga 31. detsember 2022 ja 31. detsember 2021 ei ole.

Konsolideerimisgruppi kuuluvate kõikide ettevõtete juhtkondade ja nõukogu liikmete tasud

(tuhandetes EUR)	2022	2021
Töötasud ja muud hüvitised (ilma sotsiaalmaksuta)	2 461	2 318
Aktsioptsioon	14	25
Kokku (ilma sotsiaalmaksuta)	2 475	2 343

Konsolideerimisgruppi kuuluvate kõikidele juhatuste liikmetele (sh tütaretevõtete tegevjuhtkonnale, kui nendes ettevõtetes ei ole juhatust vastavalt Eesti äriseadustikule) (edaspidi tegevjuhtkond) makstakse lepingu lõppemisel ja lõpetamisel kompensatsiooni vastavalt ametilepingus ettenähtud tingimustele. Tegevjuhtkonna lahkumishüvitised kuuluvad üldjuhul väljamaksmisele juhul, kui lahkumise on algatanud ettevõtte. Kui tegevjuhtkonna liige kutsutakse tagasi olulise põhjusega, tuleb ette teatada kuni 3 kuud ja tasuda täiendavalt kuni 8 kuu palga ulatuses lahkumishüvitist. Töösuhte lõpetamisel üldjuhul kompensatsiooni ei maksta, kui tegevjuhtkonna liige lahkub omaenda initsiatiivil või juhul, kui nõukogu kutsus tegevjuhtkonna liikme tagasi olulise põhjusega. Potentsiaalne tegevjuhtkonna lahkumishüvitiste maksimaalne brutosumma seisuga 31.12.2022 oli 746 tuhat eurot (31.12.2021: 735 tuhat eurot). Konsolideerimisgruppi kuuluvate ettevõtete nõukogu liikmetele tavapäraselt eraldi tasu liikmeks olemise eest ei maksta ning ei ole ette nähtud ka kompensatsiooni nende tagasikutsumisel.

Lisa 32. Bilansipäevajärgsed sündmused

27. jaanuaril 2023 tegi ASi Ekspress Grupp 50%lises omanduses oleva ASi Express Post nõukogu otsuse sulgeda 2023. aasta jooksul Express Posti kojukandeteenuse valdkonna. Ettevõtte jääb edasi pakkuma kõnekeskuse teenust ja ajakirjanduse tellijate baaside haldusteenust, mis moodustab ca 7% ettevõtte tänasest äritegevusest. Muudatus ei mõjuta Ekspress Grupi paberväljaannete väljaandmise mahtu, sagedust ega kojukande tingimusi tellijate jaoks. Valdkonna sulgemise tulemusena koondab AS Express Post ligikaudu 450 töötajat. Valdkonna sulgemisega seotud täiendavad ühekordsed kulud on hinnanguliselt 1,0–1,2 miljonit eurot, millest Ekspress Grupi osa on 0,5–0,6 miljonit eurot.

Seisuga 31.12.2022 on kontserni bilansis kajastatud investeringu väärtus null eurot (31.12.2021 null eurot). Valdkonna sulgemisega seotud ühekordsed täiendavad kulud 0,5–0,6 miljonit eurot kajastuvad kontserni 2023. aasta I kvartali tulemustes.

Lisa 33. Finantsinformatsioon emaettevõtte kohta

Eesti raamatupidamise seaduse kohaselt tuleb konsolideeritud aastaaruande lisades avalikustada konsolideeriva üksuse (emaettevõtte) eraldiseisvad konsolideerimata põhjaruanded.

ASi Ekspress Grupp (emaettevõtte) bilanss

(tuhandetes EUR)	31.12.2022	31.12.2021
VARAD		
Raha ja raha ekvivalendid	336	2 071
Nõuded ja ettemaksud	3 281	2 752
Käibevara kokku	3 617	4 823
Põhivara		
Nõuded ja ettemaksud	9 485	5 026
Muud investeeringud	1 532	1 532
Investeeringud tütarettevõtetesse	65 761	64 852
Investeeringud ühissetevõtetesse	1 017	1 011
Investeeringud sidusettevõtetesse	0	1
Materiaalne põhivara	395	325
Immateriaalsed varad	2 329	1 794
Põhivara kokku	80 519	74 542
KOKKU VARAD	84 136	79 365
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL		
Kohustused		
Laenukohustused	60	63
Võlad ja ettemaksud	8 316	5 289
Lühiajalised kohustused kokku	8 376	5 352
Pikaajalised laenukohustused	5 206	5 182
Muud pikaajalised kohustused tütarettevõtete ees	15 278	15 278
Muud võlad ja ettemaksud kokku	20 484	20 460
Kohustused kokku	28 860	25 812
Omakapital		
Aktiivkapital nimiväärtuses	18 478	18 478
Ülekurss	14 277	14 277
Omaaktsiad	(334)	(384)
Kohustuslik reservkapital	1 355	1 245
Muud reservid	704	675
Jaotamata kasum	20 796	19 261
Omakapital kokku	55 276	53 552
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL KOKKU	84 136	79 365

ASi Ekspress Grupp (emaettevõtte) koondkasumiaruanne

(tuhandetes EUR)	2022	2021
Müügitulu	5 111	4 347
Müüdud toodangu kulu	(3 966)	(3 397)
Brutokasum	1 145	950
Muud äritulud	23	0
Üldhalduskulud	(1 588)	(1 107)
Muud ärikulud	(22)	(6)
Äri kasum / (-kahjum)	(442)	(163)
Finantstulud ja -kulud tütarettevõtete aktsiatelt ja osadelt	5 103	3 221
Finantstulud ja -kulud ühissettevõtete aktsiatelt ja osadelt	(242)	(281)
Finantstulud ja -kulud sidusettevõtete aktsiatelt ja osadelt	(104)	(167)
Intressitulud	419	317
Intressikulud	(697)	(730)
Muud finantstulud ja -kulud	10	47
Finantstulud ja -kulud	4 490	2 406
ARUANDEAASTA KASUM	4 048	2 243
Aruandeaasta muu koondkasum/-kahjum	0	0
Aruandeperioodi koondkasum kokku	4 048	2 243

ASi Ekspress Grupp (emaettevõtte) omakapitali muutuste aruanne

(tuhandetes EUR)	Aktsiakapital	Ülekurs	Oma-aktsiad	Reservid	Jaotamata kasum	Kokku
Saldo 31.12.2020	18 478	14 277	(209)	1 758	20 189	54 493
Kohustusliku reservkapitali suurendamine	0	0	0	126	(126)	0
Omaaktsiate ostmine	0	0	(446)	0	0	(446)
Aktsiaoptsoonid	0	0	271	36	(17)	290
Makstud dividendid	0	0	0	0	(3 028)	(3 028)
<i>Tehingud omanikega kokku</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>(175)</i>	<i>162</i>	<i>(3 171)</i>	<i>(3 184)</i>
Aruandeperioodi puhaskasum /(kahjum)	0	0	0	0	2 243	2 243
<i>Aruandeperioodi koondkasum /(kahjum) kokku</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>2 243</i>	<i>2 243</i>
Saldo 31.12.2021	18 478	14 277	(384)	1 920	19 261	53 552
Kohustusliku reservkapitali suurendamine	0	0	0	110	(110)	0
Aktsiaoptsoonid	0	0	50	29	22	101
Makstud dividendid	0	0	0	0	(2 425)	(2 425)
<i>Tehingud omanikega kokku</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>50</i>	<i>139</i>	<i>(2 513)</i>	<i>(2 324)</i>
Aruandeperioodi puhaskasum /(kahjum)	0	0	0	0	4 048	4 048
<i>Aruandeperioodi koondkasum /(kahjum) kokku</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>4 048</i>	<i>4 048</i>
Saldo 31.12.2022	18 478	14 277	(334)	2 059	20 796	55 276

ASi Ekspress Grupp (emaettevõtte) rahavoogude aruanne

(tuhandetes EUR)	2022	2021
Rahavood äritegevusest		
Aruandeperioodi ärikasum (-kahjum)	(442)	(163)
<u>Korrigeerimised:</u>		
Põhivara kulum ja väärtuse langus	541	412
Aktsioptsiooni väärtuse muutus	29	36
Äritegevuse rahavood:		
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	(340)	(226)
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	705	452
Rahavoog põhitegevusest	493	510
Makstud intressid	(691)	(814)
Rahavood äritegevusest kokku	(198)	(304)
Rahavood investeerimistegevusest		
Investeeringute suurendamine/vähendamine tütarettevõtetesse	3 495	7 584
Sissemaksed/laekumised kapitaliosaluse meetodil arvestatud investeeringutesse/-st	(474)	(357)
Muude investeeringute ost ja tagasilaekumised	10	51
Saadud intressid	141	97
Saadud dividendid	940	2 300
Materiaalse ja immateriaalse põhivara ost	(1 062)	(789)
Materiaalse ja immateriaalse põhivara müük	23	0
Antud laenud	(4 885)	(853)
Antud laenude tagasimaksed	400	744
Rahavood investeerimistegevusest kokku	(1 411)	8 773
Rahavood finantseerimistegevusest		
Makstud dividendid	(2 425)	(3 028)
Kontsernikonto muutus	2 366	123
Saadud laenud / Saadud laenude tagasimaksed	0	(3 000)
Rendikohustuse põhiosa tagasimaksed	(67)	(75)
Tasutud omaaktsiate tagasiostmisel	0	(446)
Rahavood finantseerimistegevusest kokku	(126)	(6 426)
Rahavood kokku	(1 736)	2 043
RAHA JA RAHA EKVALENTIDE MUUTUS	(1 735)	2 043
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	2 071	28
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	336	2 071

Juhatus kinnitus konsolideeritud majandusaasta aruandele

Juhatus kinnitab, et lehekülgedel 5 kuni 84 esitatud ASi Ekspress Grupp tegevusaruanne, jätkusuutlikkuse aruanne, hea ühingujuhtimise tava aruanne ja tasustamisaruanne annavad õige ja õiglase ülevaate emaettevõtte ja konsolideerimisse kaasatud ettevõtete kui terviku äritegevuse arengust, tulemustest ja finantsseisundist. Juhatus kinnitab, et lehekülgedel 85 kuni 139 esitatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne annab juhatuse parima teadmise kohaselt õige ja õiglase ülevaate emitendi ja konsolideerimisse kaasatud ettevõtete kui terviku varadest, kohustustest, finantsseisundist ja tulemustest vastavalt rahvusvahelise finantsaruandluse standarditele, nagu need on võetud vastu Euroopa Liidu poolt. Samuti sisaldab aruanne peamiste riskide ja kahtluste kirjeldust.

Mari-Liis Rüütsalu	juhatuse esimees	<i>allkirjastatud digitaalselt</i>	29.03.2023
Signe Kukin	juhatuse liige	<i>allkirjastatud digitaalselt</i>	29.03.2023

Sõltumatu vandeaudiitori aruanne

Ekspress Grupp ASi aktsionäridele

Aruanne konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditi kohta

Arvamus

Oleme auditeerinud Ekspress Grupp AS-i ja selle tütarettevõtete (koos nimetatud *kontsern*) konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud bilanssi seisuga 31. detsember 2022, konsolideeritud koondkasumiaruannet, konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet ja konsolideeritud rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisasid, mis sisaldavad oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muud selgitavat informatsiooni.

Meie arvates kajastab eespool mainitud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistest osades õiglaselt kontserni konsolideeritud finantsseisundit seisuga 31. detsember 2022 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu Euroopa Liit on need vastu võtnud.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeaudiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga“. Me oleme kontsernist sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (Eesti) (sh sõltumatuse standardid), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Peamised auditi asjaolud

Peamised auditi asjaolud on asjaolud, mis olid meie kutsealase otsustuse kohaselt käesoleva perioodi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditi seisukohast kõige märkimisväärsemad. Neid asjaolusid käsitlesime konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kui terviku auditi kontekstis ja selle kohta arvamus kujundamisel ning me ei esita nende asjaolude kohta eraldi arvamust.

Firmaväärtuse kaetava väärtuse hindamine

Täiendav informatsioon konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisades 3 ja 16.

Meie sõltumatu vandeaudiitori aruande käesolev versioon on PDF-versioon originaalist, mis koostati xhtml formaadis ja esitati Nasdaq Tallinnale koos konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande originaalversiooniga. Tehtud on kõik võimalik, et PDF-versioon oleks originaali täpne esitus, välja arvatud xbrl-sildid, kuid kõigis teabe, seisukohtade või arvamuste tõlgendamise küsimustes on meie aruande algversioon selle PDF-versiooni suhtes ülimuslik.

Peamine auditi asjaolu

Kontserni bilansis seisuga 31. detsember 2022 on firmaväärtus summas 48 779 tuhat eurot, mida on detailsemalt kirjeldatud lisas 16. Finantsaruandluse standardid nõuavad, et firmaväärtuse kaetava väärtuse võimalikku vähenemist alla selle raamatupidamisväärtuse hinnataks vähemalt kord aastas.

Firmaväärtuse kaetava väärtuse hindamine nõuab oluliste hinnangute tegemist iga raha teeniva üksuse (RTÜ) tulevaste perioodide tulemuste kohta. Hindamisel leitakse iga RTÜ kasutusväärtus diskonteeritud rahavoogude meetodil, mis nõuab juhtkonnalt olulisi hinnanguid ja otsuseid sisendite kohta, nagu diskontomäärad, tulevaste perioodide eeldatavad tulud ja lõppväärtuse kasvumäärad.

Hinnangu andmine selle kohta, kas kontserni olulisemate firmaväärtuste kaetava väärtuse arvutamisel kasutatud sisemised ja välised sisendid põhinevad mõistlikel ja asjakohastel hinnangutel, nõudis auditi ajal kõrgendatud tähelepanu. Isegi väikesed muutused kasutatud sisendites võivad oluliselt mõjutada firmaväärtuse kaetava väärtuse hinnangut ning seeläbi ka kontserni majandustulemust.

Kuidas seda asjaolu auditis käsitleti

Meie auditi protseduurid selles valdkonnas hõlmasid muuhulgas järgnevat:

- hindasime oluliste juhtkonna poolt määratletud raha teenivatele üksustele varade jaotamise asjakohasust lähtudes meie arusaamast kontserni äritegevusest;
- koostöös meie hindamisspetsialistidega kontrollisime firmaväärtuse kaetava väärtuse hindamisel kasutatud meetodika sobivust, võrreldes seda asjakohaste finantsaruandluse standardite nõuetega ning hindasime kriitiliselt kaetava väärtuse mudelis kasutatud peamisi eelduseid ja hinnanguid seoses diskontomäärade, tulevaste perioodide eeldatavate tulude ja lõppväärtuse kasvumääradega, võttes arvesse väliseid infoallikaid ning oma arusaama kontserni äritegevusest ja majanduskeskkonnast;
- võrdlesime mudelis kasutatud andmeid nõukogu poolt kinnitatud eelarvete ja strateegiaga ning hindasime kontserni ajaloolise eelarvestamise korrektsust võrreldes viimaste aastate tegelikke müügitulemusi ja EBITDA-d (kasum enne intresse, makse, kulumit) eelarvestatud summadega;
- hindasime, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes avalikustatud informatsioon (sealhulgas teave, mis käsitleb hindamistulemuste tundlikkust peamiste eelduste muutuste suhtes) on asjakohane.

Muu informatsioon

Juhatus vastutab muu informatsiooni eest, mis sisaldub kontserni konsolideeritud majandusaasta aruandes lisaks konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandele ja meie vandeaudiitori aruandele.

Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei esita selle kohta mitte mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga on meil kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seejuures, kas see lahkneb oluliselt konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest või teadmistest, mille auditi käigus omandasime, või kas see näib olevat muul viisil oluliselt väärkajastatud. Lisaks on meie kohustus avaldada, kas tegevusaruandes esitatud informatsioon on vastavuses kohalduvate seaduses sätestatud nõuetega. Vastavalt väärtpaberituru seaduse §-le 135³ on meie kohustus kontrollida tasustamisaruande vastavust seadusega kehtestatud nõuetele.

Kui me teeme oma töö alusel järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, siis oleme kohustatud sellest asjaolust teavitama. Meil ei ole sellega seoses millestki teavitada ning avaldame, et tegevusaruandes esitatud informatsioon on olulises osas kooskõlas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega ning kohalduvate seaduses sätestatud nõuetega.

Meie hinnangul on tasustamisaruanne koostatud vastavalt väärtpaberituru seaduse §-le 135³.

Juhatus ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega

Juhatus vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu Euroopa Liit on need vastu võtnud, ja sellise sisekontrolli eest, mida juhatus peab vajalikuks, et oleks võimalik koostada pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamiseta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhatus kohustatud hindama, kas kontsern suudab oma tegevust jätkata, esitama infot tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta, kui see on asjakohane, ja kasutama arvestuses tegevuse jätkuvuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhatus kavatses kontserni likvideerida või selle tegevuse lõpetada või kui tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad kontserni finantsaruandlusprotsessi järelevalve eest.

Vandeauditiiri kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamiseta ja anda välja vandeauditiiri aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise esinemisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) teostatud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Rahvusvaheliste auditeerimise standardite (Eesti) kohase auditi käigus kasutame kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi vältel. Lisaks:

- teeme kindlaks konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid ja hindame neid, kavandame riskidele vastavad auditiprotseduurid ja teostame neid ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, informatsiooni tahtlikku esitamata jätmist või vääresitust või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi jaoks asjakohasest sisekontrollist, et kavandada antud tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust kontserni sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhatuse raamatupidamishinnangute ja nende kohta avalikustatud informatsiooni põhjendatust;
- teeme järelduse selle kohta, kas arvestuses tegevuse jätkuvuse alusprintsipi kasutamine juhatuse poolt on asjakohane ja kas hangitud auditi tõendusmaterjali põhjal esineb sündmustest või tingimustest tulenevat olulist ebakindlust, mis võib tekitada märkimisväärset kahtlust kontserni jätkuva tegutsemise suhtes. Kui järeldame, et eksisteerib oluline ebakindlus, siis oleme kohustatud juhtima vandeauditiiri aruandes tähelepanu konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud informatsioonile või kui avalikustatud informatsioon on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad kuni vandeauditiiri aruande kuupäevani hangitud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad põhjustada seda, et kontsern ei jätkaks oma tegevust;
- hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitab selle aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi õiglasel viisil;

Meie sõltumatu vandeauditiiri aruande käesolev versioon on PDF-versioon originaalist, mis koostati xhtml formaadis ja esitati Nasdaq Tallinnale koos konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande originaalversiooniga. Tehtud on kõik võimalik, et PDF-versioon oleks originaali täpne esitus, välja arvatud xbrl-sildid, kuid kõigis teabe, seisukohtade või arvamuste tõlgendamise küsimustes on meie aruande algversioon selle PDF-versiooni suhtes ülimuslik.

- hangime kontserni majandusüksuste või äritegevuse finantsinformatsiooni kohta piisavalt asjakohast tõendusmaterjali, et avaldada arvamust kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta. Vastutame kontserni auditi juhtimise, järelevalve ja teostamise eest. Oleme ainuvastutavad oma auditiarvamuse eest.

Vahetame informatsiooni nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, muuhulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute, kaasa arvatud auditi käigus tuvastatud märkimisväärsete sisekontrolli puuduste kohta.

Esitame neile, kelle ülesandeks on valitsemine, avalduse, milles kinnitame, et oleme järginud sõltumatust puudutavaid eetikanõudeid, ning edastame neile informatsiooni kõikide suhete ja muude asjaolude kohta, mille puhul võib põhjendatult arvata, et need kahjustavad meie sõltumatust ja, juhul kui see on asjakohane, informatsiooni vastavate kaitsemehhanismide kohta.

Neile, kelle ülesandeks on valitsemine, esitatud asjaolude seast määratleme need, mis olid käesoleva perioodi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditi seisukohast kõige märkimisväärsemad ja on seega peamised auditi asjaolud. Kirjeldame neid asjaolusid vandeaudiitori aruandes, välja arvatud juhul, kui seaduse või regulatsiooni kohaselt on keelatud mõne asjaolu kohta informatsiooni avalikustada või kui me äärmiselt erandlikel juhtudel otsustame, et mõne asjaolu kohta ei tohiks meie aruandes informatsiooni avaldada, sest võib põhjendatult eeldada, et avaldamise kahjulikud tagajärjed kaaluvad üles avalikes huvides avaldamisest tõusva kasu.

Aruanne muude seadusest tulenevate ja regulatiivsete nõuete kohta

Aruanne konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande iXBRL-vormingus elektrooniliste märgendite vastavuse kohta Euroopa ühtse elektroonilise aruandevormingu regulatiivsete tehniliste standardite (ESEF RTS) nõuetele

Oleme teostanud põhjendatud kindlust andva töövõtu konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande iXBRL-vormingus elektrooniliste märgendite osas, mis sisalduvad Ekspress Grupp AS-i koostatud digitaalsetes andmefailides nimega 529900B52V1TUMW7FS54-2022-12-31-et.zip

Juhatuse kohustused seoses digitaalsete andmefailide koostamisega vastavalt ESEF RTS-i nõuetele

Juhatus vastutab digitaalsete andmefailide koostamise eest vastavalt ESEF RTS-i nõuetele. See vastutus hõlmab:

- asjakohaste iXBRL-märgendite valimist ja rakendamist, kasutades vajadusel otsustust;
- digitaalse teabe ja inimloetavas vormingus esitatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande vastavuse tagamist;
- ESEF RTS-i kohaldamisega seotud sisekontrollide kavandamist, rakendamist ja alalhoidmist.

Vandeaudiitori kohustus

Meie kohustuseks on avaldada kogutud tõendusmaterjali põhjal arvamust selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande elektrooniline märgistamine vastab olulises osas ESEF-i regulatiivsetele tehnilistele standarditele (ESEF RTS).

Me rakendame rahvusvahelist kvaliteedikontrolli standardit (Eesti) 1 (täiendatud) ja sellest tulenevalt on kehtestanud mitmekülgse kvaliteedikontrollisüsteemi, mis sisaldab dokumenteeritud poliitikaid ja protseduure vastavuse osas eetikanõuetele, kutsestandarditele ning rakendatavatest seadustest ja regulatsioonidest tulenevatele nõuetele.

Me oleme Ekspress Grupp AS-ist sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (Eesti) (sh sõltumatuse standardid) ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele.

Viisime läbi põhjendatud kindlust andva töövõtu vastavalt rahvusvahelisele kindlustandvate teenuste standardile (Eesti) 3000 (muudetud) „Kindlustandvad teenused, mis on muud kui möödunud perioodide finantsinformatsiooni auditid või ülevaatused“ (ISAE (EE) 3000 (muudetud)).

Standardi ISAE (EE) 3000 (muudetud) kohane põhjendatud kindlust andev töövõtt hõlmab protseduuride läbiviimist, et koguda tõendusmaterjali vastavuse kohta ESEF RTS-iga. Protseduuride olemuse, ajastuse ja ulatuse valik sõltub

vandeauditiitori otsustest, sealhulgas hinnangust ESEF RTS-i nõuetest pettuse või vea tõttu olulise kõrvalekaldumise riski kohta. Põhjustatud kindlust andev töövõtt sisaldab:

- arusaamise omandamist märgistamisest ja ESEF RTS-ist, sealhulgas töövõtuga hõlmatud märgistamisprotsessi suhtes rakendatud sisekontrollidest;
- märgistatud andmete võrdlemist auditeeritud konsolideeritud raamatupidamise aruandega seisuga 31. detsember 2022;
- konsolideeritud raamatupidamise aruande märgistamise täielikkuse hindamist;
- aruandva üksuse poolt ESEF-i põhitaksonoomiast valitud iXBRL-elementide ja sobiva põhitaksonoomia elemendi puudumisel laiendtaksonoomia elemendi loomise asjakohasuse hindamist;
- aruandva üksuse poolt kasutatud laiendtaksonoomia elementide kinnistamist põhitaksonoomia elementide külge.

Usume, et meie hangitud tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane, et olla aluseks meie arvamusele.

Meie arvates on Ekspress Grupp AS-i 31. detsembril 2022 lõppenud majandusaasta aastaaruandes sisalduv konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne andmekogumis nimega 529900B52V1TUMW7FS54-2022-12-31-et.zip märgistatud kooskõlas ESEF-i regulatiivsete tehniliste standarditega (ESEF RTS).

Muud auditiitori aruande nõuded tulenevalt Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrusest (EL) nr 537/2014

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, määrasid meid 17. juunil 2020 auditeerima Ekspress Grupp AS-i seisuga 31. detsember 2022 lõppenud majandusaasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet. Audiitorteenust oleme osutanud katkematult kokku kuus aastat ja see hõlmab perioode, mis lõppesid 31. detsember 2017 kuni 31. detsember 2022.

Me kinnitame, et:

- meie auditiivarvamus on kooskõlas kontserni auditikomiteele esitatud täiendava aruandega;
- me ei ole osutanud kontsernile keelatud auditiväliseid teenuseid, millele on viidatud määruse (EL) nr 537/2014 artikli 5 lõikes 1. Me olime auditi tegemisel auditeeritavast üksusest sõltumatud.

Tallinn, 29. märts 2023

/allkirjastatud digitaalselt/

Liina Randmann
Vandeauditiitori number 661

KPMG Baltics OÜ
Audiitorettevõtja tegevusluba nr 17

KPMG Baltics OÜ

Narva mnt 5
Tallinn 10117

Estonia
Tel +372 626 8700
www.kpmg.ee

/allkirjastatud digitaalselt/

Mari-Leen Sandre
Vandeauditiitori number 701

Meie sõltumatu vandeauditiitori aruande käesolev versioon on PDF-versioon originaalist, mis koostati xhtml formaadis ja esitati Nasdaq Tallinnale koos konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande originaalversiooniga. Tehtud on kõik võimalik, et PDF-versioon oleks originaali täpne esitus, välja arvatud xbrl-sildid, kuid kõigis teabe, seisukohtade või arvamuste tõlgendamise küsimustes on meie aruande algversioon selle PDF-versiooni suhtes ülimuslik.

2022. AASTA KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK

ASi Ekspress Grupp juhatus teeb ettepaneku jagada 31. detsembril 2022. aastal lõppenud majandusaasta puhaskasum summas 4 048 tuhat eurot alljärgnevalt:

(tuhandetes EUR)	
ASi Ekspress Grupp omanikele kuuluv osa kasumist	4 048
Dividendide maksmine	1 488
Kohustusliku reservkapitali suurendamine (1/20 puhaskasumist)	202
Eelmiste perioodide puhaskasumi reale kantav aruandeaasta kasum	2 358
Kohustuslik reservkapital enne suurendamist	1 355
Kohustuslik reservkapital pärast suurendamist	1 557
Eelmiste perioodide jaotamata kasumi jääk enne kasumi jaotamist	20 796
Konsolideeritud jaotamata kasumi jääk pärast kasumi jaotamist	19 106

JUHATUSE JA NÕUKOGU DEKLARATSIOON

Juhatus on koostanud ASi Ekspress Grupp 31. detsembril 2022. aastal lõppenud majandusaasta aruande, mis koosneb tegevusaruandest, jätkusuutlikkuse aruandest, hea ühingujuhtimise tava aruandest, tasustamisaruandest, konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest, juhatuse kinnitusest aruandele, sõltumatu vandeaudiitori aruandest, kasumi jaotamise ettepanekust ja juhatuse ning nõukogu deklaratsioonist.

ASi Ekspress Grupp nõukogu on tutvunud juhatuse koostatud majandusaasta aruandega, mis koosneb tegevusaruandest, jätkusuutlikkuse aruandest, hea ühingujuhtimise tava aruandest, tasustamisaruandest, konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest, juhatuse kinnitusest aruandele, sõltumatu vandeaudiitori aruandest, kasumi jaotamise ettepanekust ja juhatuse ning nõukogu deklaratsioonist, ja heaks kiitnud majandusaasta aruande esitamise aktsionäride üldkoosolekule.

Juhatus

Allkirjastatud digitaalselt
juhatuse esimees
Mari-Liis Rüütsalu

Allkirjastatud digitaalselt
juhatuse liige
Signe Kukin

Nõukogu

Allkirjastatud digitaalselt
nõukogu esimees
Priit Rohumaa

Allkirjastatud digitaalselt
nõukogu liige
Hans H. Luik

Allkirjastatud digitaalselt
nõukogu liige
Sami Jussi Petteri Seppänen

Allkirjastatud digitaalselt
nõukogu liige
Triin Hertmann

PEAMISED FINANTSNAITAJAD 2018-2022

Konsolideeritud koondkasumiaruanne

(tuhandetes EUR)	2022	2021	2020	2019	2018
Jätkuvad tegevusvaldkonnad					
Müügitulu	64 141	53 516	44 514	44 717	37 879
Müüdnud toodangu kulu	(48 185)	(39 674)	(34 013)	(33 210)	(28 135)
Brutokasum	15 956	13 842	10 501	11 507	9 744
Muud äritulud	789	929	1 691	601	382
Turunduskulud	(2 979)	(2 359)	(1 905)	(2 175)	(2 231)
Üldhalduskulud	(8 823)	(7 435)	(6 930)	(7 468)	(6 993)
Muud ärikulud	(146)	(113)	(286)	(129)	(52)
Ärikasum /(kahjum)	4 797	4 864	3 071	2 337	850
Intressitulud	36	35	28	24	143
Intressikulud	(738)	(709)	(860)	(1 085)	(721)
Muud finantstulud/(-kulud)	179	339	634	(29)	(103)
Kokku finantstulud/(-kulud)	(523)	(335)	(198)	(1 090)	(681)
Kasum/(kahjum) ühissettevõtete aktsiatelt ja osadelt	(242)	(281)	102	(38)	(273)
Kasum/(kahjum) sidusettevõtete aktsiatelt ja osadelt	325	161	(129)	(114)	(234)
Kasum/(kahjum) enne tulumaksustamist	4 357	4 409	2 846	1 093	(338)
Tulumaks	(302)	(276)	(280)	(339)	(276)
Aruandeperioodi kasum /(kahjum) jätkuvatest tegevusvaldkondadest	4 055	4 133	2 566	755	(614)
Aruandeperioodi kasum /(kahjum) lõpetatud tegevusvaldkonnast	0	(1 876)	(30)	652	639
Aruandeperioodi kasum /(kahjum)	4 055	2 257	2 536	1 407	25
Aruandeperioodi kasum /(kahjum), mis on omistatav					
Emaettevõtte aktsionäridele	4 048	2 243	2 510	1 394	6
Vähemusosalusele	7	14	26	13	19
Koondkasum /(kahjum) kokku	4 055	2 257	2 536	1 407	25
Aruandeperioodi koondkasum /(kahjum), mis on omistatav					
Emaettevõtte aktsionäridele	4 048	2 243	2 510	1 394	6
Vähemusosalusele	7	14	26	13	19

Konsolideeritud bilanss

(tuhandetes EUR)	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2018
VARAD					
Käibevara					
Raha ja raha ekvivalendid	7 448	10 962	6 269	3 647	1 268
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	11 661	9 323	9 450	12 705	9 154
Ettevõtte tulumaksu nõuded	49	2	7	0	27
Varud	286	266	2 756	3 120	3 382
Käibevara kokku	19 444	20 553	18 482	19 472	13 831
Põhivara					
Muud nõuded ja investeeringud	1 580	1 671	982	975	1 588
Edasilükkunud tulumaksu vara	60	42	30	38	44
Investeeringud ühissetevõtetesse	1 017	1 011	1 661	1 254	2 345
Investeeringud sidusettevõtetesse	2 279	2 210	2 253	2 356	319
Materiaalne põhivara	8 736	7 964	14 134	14 943	11 921
Immateriaalne põhivara	66 720	60 807	56 635	56 369	46 691
Põhivara kokku	80 392	73 705	75 696	75 935	62 907
VARAD KOKKU	99 836	94 258	94 177	95 407	76 738
KOHUSTUSED					
Lühiajalised kohustused					
Võlakohustused	3 393	3 201	3 613	5 100	1 356
Võlad ja ettemaksud	19 004	17 664	15 251	16 483	10 801
Ettevõtte tulumaksu kohustused	25	82	81	65	29
Lühiajalised kohustused kokku	22 422	20 947	18 945	21 647	12 186
Pikaajalised kohustused					
Pikaajalised võlakohustused	21 948	19 018	18 589	19 242	14 118
Muud pikaajalised kohustused	43	601	2 024	2 895	0
Pikaajalised kohustused kokku	21 991	19 619	20 612	22 137	14 118
KOHUSTUSED KOKKU	44 413	40 566	39 557	43 784	26 304
OMAKAPITAL					
Vähemusosalus	147	140	126	100	87
Emettevõtte omanikele kuuluv kapital ja reservid:					
Aktiivkapital	18 478	18 478	18 478	17 878	17 878
Ülekurss	14 277	14 277	14 277	14 277	14 277
Omaaktsiad	(334)	(384)	(209)	(22)	(22)
Reservid	2 059	1 920	1 758	1 688	1 688
Jaotamata kasum	20 796	19 261	20 189	17 701	16 526
Emettevõtte omanikele kuuluv kapital ja reservid kokku	55 276	53 552	54 494	51 522	50 347
OMAKAPITAL KOKKU	55 423	53 692	54 620	51 622	50 434
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL KOKKU	99 836	94 258	94 177	95 407	76 738